

电视教学片《希望》教材
李士俊 编著

世界语 初级教程

Esperanto



电视教学片《希望》教材

世界语初级教程

李士俊 编著

中国世界语出版社
青 岛 出 版 社



世界语初级教程

李士俊编著

中国世界语出版社出版
青 岛 出 版 社

青 岛 出 版 社 发 行
胶 州 市 印 刷 厂 印 刷

1989年6月第1版 1989年6月第1次印刷

开本850×1168毫米1/32 12.5印张 字数320千字

印数1—60250

ISBN 7—5436—0299—7

H·3 定价4.70元

楚圖南



望

希



序

世界语是由波兰人柴门霍夫博士创造、并于1887年公诸于世的。世界语一经问世，就以其提倡民族平等，增进友谊，促进和平的宗旨，表现出顽强的生命力。一百年来，她没有被世俗的偏见所禁锢，也没有被残酷的战争所扼杀。随着人类的进步，世界语的影响与日俱增，队伍不断壮大，知音越来越多，以世界语为主题的旅游、学术等专项活动方兴未艾。世界语的绿星正在闪烁着夺目的光芒。

我国的世界语运动由来已久。老一辈政治家、思想家、教育家、社会活动家对世界语多所论述，并身体力行，推动了世界语运动在我国的发展。不少世界语者把毕生的精力奉献给世界语事业。十一届三中全会以来的改革开放，为世界语运动带来了新的生机和活力。教育部1982年重申“世界语可以作为第二外语科目”，又给世界语爱好者和科技人员注入了新的学习动力。1985年在昆明召开的第一届中国世界语大会、1986年在北京召开的第71届国际世界语大会，以及次年举行的世界语一百周年纪念活动，使世界语运动进一步向深度和广度发展。据介绍，我国目前有40多万人在学习和使用世界语，还有更多的人特别是青年人希望了解世界语、学习世界语，以使用这种易于掌握的语言工具去猎取知识，参与对外交往。

为了给世界语的学习和教学提供形象生动的工具，青岛市对外文化交流协会、青岛市世界语协会、青岛电视台，在中央有关部门和专家的帮助下，从1987年10月开始，用8个月的时间摄制了一部世界语电视教学片，并取名为《希望》。这部教学片共24课，每课半小时，包括主讲人讲解、情景对话、基本词汇和用

语，有些课还辅以动画、歌谣等内容。《希望》片采用电视剧表述形式，力求熔知识性、艺术性、趣味性于一炉，意在提高表现力，增强教学和学习效果。

《希望》教学片试映后，得到了国内外世界语组织和专家的肯定和鼓励。

1988年4月在北京召开的“世界语之友会”上，我国老一辈世界语者看到这部片子后非常兴奋，认为这是“世界上第一部世界语教学片”。楚图南会长还欣然命笔，为《希望》片题写了片名。

在1988年6月下旬于青岛召开的《希望》片首映式期间，国际世界语协会副主席梅田善美（日本）说：“用电视节目进行世界语教学是全世界很多世界语教师的愿望和追求，各国世界语运动的领导人都努力使这一愿望得以实现。这次到青岛，我惊喜地发现这一设想已开始变为现实。中国开创了何等宏伟的工程。希望这部教学片在全世界广泛发行，成为世界语学习不可缺少的教材。”波兰世界语协会主席罗曼·多勃任斯基说：“过去人们认为世界语是欧洲人的，今天看到东方拍出这样高水平的世界语教学片，我很惊奇。多年来，我一直想这些事情，可是当我还在想的时候青岛人已经做出来了。青岛爆发了一场世界语教学革命。”他说：“这部片子具有战略意义。演员的发音是完美的，表演是专业水平的，摄影技术也很好。这部教学片对世界语的教学和推广都能起到重要的作用。”日本世界语学会代表西永笃史说：“这部片子不应该只是中国的，也应该是世界人民的。”

1988年7月下旬在荷兰鹿特丹召开的第73届国际世界语大会上放映了《希望》片的部分内容。国际世界语协会秘书长芙洛拉·萨博·费尔索博士在给青岛世界语协会的贺信中说：“这部教学片得到很多与会者的高度重视、好评和赞赏。这部独一无二的世界语电视教学片，是在语言教学方法最先进领域中教授世界语的创举。希望这部教学片能在世界其他国家使用。”

1988年9月中旬在澳大利亚布里斯班召开的第四届太平洋地区世界语大会上，与会代表也对《希望》片做出了肯定的评价。国际世界语协会荣誉监护委员会主席拉尔夫·哈里说：“该片的情景是实际的，剧中的演员是迷人的，他们的发音很清晰，语调活泼，重音掌握得很好。我认为这部片子对于青年人和成年人来说是极合适的。”

上面罗列的评价意见固然不乏过誉之辞，但至少可以说明这部电视教学片是立得住的，也是可用的。倘能提供相应的文字教材和录音带，则对世界语爱好者将会更有帮助。为此，我们请本片的教程编审、国际世界语学院院士、《中国报道》杂志社副总编辑李士俊同志编写了这本教材，对《希望》片做了必要的注释、补充和拓展。同时请本片的两位主讲人、中国国际广播电台世界语播音员刘俊芳、薛梅仙同志录制了《希望》录音带。

我们希望这本教材连同《希望》电视教学片、录音带，能够配套地为大家提供服务。对关心、支持和参与这项工作的单位和个人，在此表示我们诚挚的谢意。

刘 镇
1988年11月



编者的话

本书是为配合世界语电视教学片《希望》而编写的。教学片以优美生动的画面、曲折有趣的情节、动画、音乐等手段把世界语教学搞得轻松活泼，创造了比一般课堂教学更为优越的学习条件，为世界语在我国的推广开辟了一条新路。

然而事物总是具有两面性的，《希望》也有它的美中不足之处：一、为了充分发挥电视的优点，它不能不以情景对话为主，书信、日记、演讲等形式都未采用；二、语法知识的讲解比较粗略，不够系统；三、没有布置练习作业；电视画面虽有重复，但次数不能太多，即使重播也不能满足学员预习和复习的需要。如何弥补这些不足，也就是本书要解决的问题。

针对上述问题本书内容作了以下安排：

1. 给学员提供《希望》的全部课文，以及帮助理解课文的生词表和注释。
2. 摘举了课文涉及的基本句型，列在前面，做为学习的重点。
3. 提供了关于世界语语音、语法的详细说明，使学员对语音、语法基础知识有较为系统全面的了解。
4. 提供了构词、造句、填空、改错、翻译等多种形式的练习，并附了习题答案，以便学员巩固所学知识，并对自己的作业随时进行检查改正。
5. 在练习题内，本书提供了19篇书信、日记、演讲、传说、童话故事等多种体裁的阅读翻译材料，它们是为弥补《希望》情景对话单一形式之不足而编写的补充读物。学员应该象对待课文一样予以重视。这些读物没有什么生词，而且在练习题的答案里有

汉语译文可以参考，不难理解消化。应该注意的是，书中的翻译文字主要是为帮助学员理解而写的，不是典雅的范文，仅供参考。

编写本教材的一条原则是给学员足够的阅读材料，多种多样的帮助学员了解掌握单词用法的例句，让学员通过大量的反复的语言实践养成读、说、写、译能力。学习语法规则对世界语学员固然十分重要，但不能把学习重点放在背诵语法条文上。句型可以记，但更重要的是大量阅读、讲、写。我主张多朗诵课文。能背诵文章，那么单词、句型、语法规则等等也就进入头脑之中了。语言的学习重在形成熟练运用的能力。

因为本书具备课文、生词表、注释、语法说明、练习题及答案，即使看不到电视片的学员，也可以用来作为自学或讲习班的教材。如果能配合适当的教学录音带学习，效果当会更好些。

为个人水平所限，虽然以前编写《世界语初阶》、《世界语自修课本》和《新编世界语课本》等书有了一点经验，但编写电视教材这是初次尝试，书中定有一些欠妥之处。希望大家予以指正，以便再版时作修改。

编 者



目 录

第一课.....	1
课文: Interkonatiĝo (1)	
语法: 字母和发音	
第二课.....	19
课文: Interkonatiĝo (2)	
语法: A. 音节和语调	
B. 词和词的构成	
C. 句子	
第三课.....	26
课文: Esperanto-Rondo (1)	
语法: A. 词素	
B. 词类	
C. 句子成分	
第四课.....	39
课文: Esperanto-Rondo (2)	
语法: A. 疑问句	
B. 介词 de, ĉe, en, por, kun	
C. 副词	
Ĉ. 词缀 ek-, -ig-, -abl-	
第五课.....	52
课文: Esperanto-Rondo (3)	
语法: A. 动词: 1. 谓语动词 2. 非谓语动词	

- B. 三种常见的句型
- C. 后缀 -ig-, -il-, -ul-
- Ĉ. 介词 sur, al
- D. 词尾 -a

第六课.....64

课文: Renkontiĝo sur la Vojo (1)

- 语法:
- A. 名词的种类
 - B. 名词的词尾变化
 - C. 词尾“n”表示动向
 - Ĉ. 词类的转化
 - D. 定语
 - E. 状语
 - F. 词缀 re-, -et-

补充读物: Linlin Bone Lernas

第七课.....76

课文: Renkontiĝo sur la Vojo (2)

- 语法:
- A. 代词
 - B. 词缀 el-, for-, -ej-, -ind-, -ar-
 - C. 介词 por 和 pro

补充读物: Floreto kaj Tigro

第八课.....90

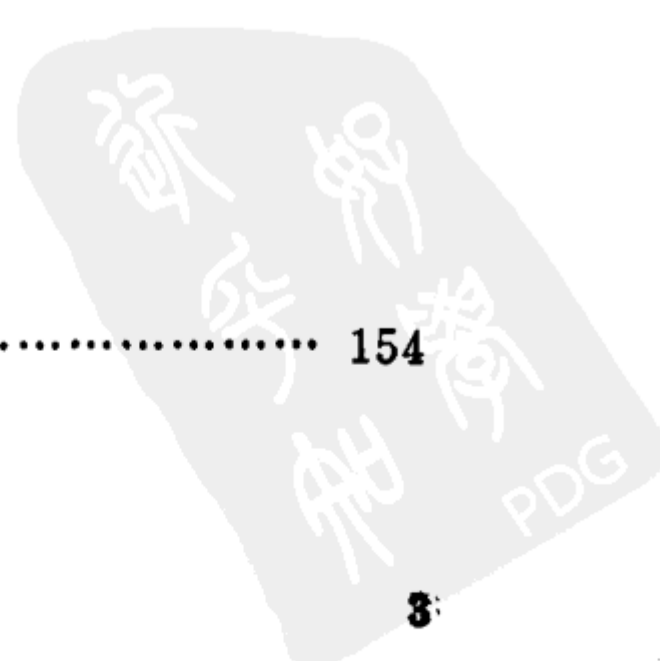
课文: Familio (1)

- 语法:
- A. 冠词 la
 - B. 连词
 - C. 叹词
 - Ĉ. 词缀 bo-, ge-, -an-, -ist-
 - D. 再谈语调

补充读物: Ripozloko



第九课.....	102
课文: Familio (2)	
语法: A. 句子的种类	
B. 分词后缀 -int-, -it-	
C. 后缀 -ec-, -ebl-	
补充读物: Mia Hejmloko	
第十课.....	116
课文: Naskiĝtago (1)	
语法: A. 数词	
B. 连词 sed 和 tamen	
C. 介词 ĉe 和 apud	
Ĉ. 副词 apenaŭ 与 preskaŭ	
补充读物: Kalkula Ludo	
第十一课.....	127
课文: Naskiĝtago (2)	
语法: A. 状语从句	
B. 介词 je 的用法	
C. 介词 po 的用法	
补充读物: Festo pri la Centjariĝo de Esperanto	
第十二课.....	141
课文: Ekskurso (1)	
语法: A. 无主语句	
B. 省略句	
C. 合成词	
补充读物: La Ŝtona Maljunulo	
第十三课.....	154
课文: Ekskurso (2)	
语法: A. 日期表达法	



- B. 钟点表达法
- C. 年龄表达法
- Ĉ. 时间状语从句
- D. 词缀做词根用
- E. 介词 pri, ĉirkaŭ, al, en, de 做前缀

补充读物: Letero al Amiko

第十四课..... 167

课文: Ekskurso (3)

语法: A. 介词

B. -at-, -er-, dis- 的用法

补充读物: El Taglibro

第十五课..... 181

课文: Vendejo (1)

语法: A. 宾语

B. 同位语

C. 定语从句

补充读物: Aĉetado (Ludo)

第十六课..... 193

课文: Vendejo (2)

语法: A. 相关词表里的副词

B. 后缀 -id-, -em-

补充读物: Koro kaj Oro

第十七课..... 207

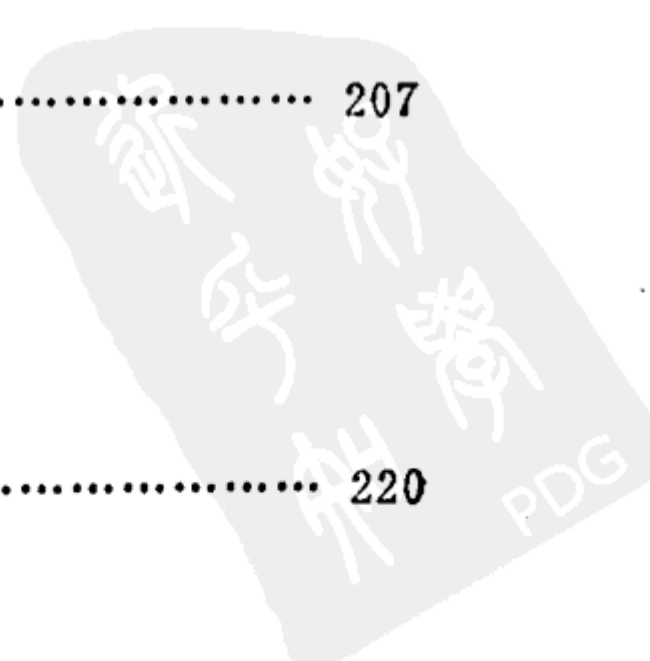
课文: Bazaro (1)

语法: A. 形容词和副词的级

B. 主动语态和被动语态

补充读物: Letero pri Lernado

第十八课..... 220



课文: Bazaro (2)	
语法: A. 构词法	
B. 词缀 -uj-, -ant-, -um-	
补充读物: Farejo de Metiartaĵoj	
第十九课.....	233
课文: Vizitado tra la Urbo (1)	
语法: A. 分词 (1) 主动分词	
B. 后缀 -ig- 与 -iĝ-	
补充读物: Forgesemulo	
第二十课.....	249
课文: Vizitado tra la Urbo (2)	
语法: A. 分词 (2) 被动分词	
B. 表语	
C. 宾语表语	
补充读物: Longhara Knabino	
第二十一课.....	263
课文: Arkitekturo de la Urbo (1)	
语法: A. 主语	
B. 短语介词	
补充读物: Fiŝista Vilaĝo	
第二十二课.....	275
课文: Arkitekturo de la Urbo (2)	
语法: A. 后缀 -ism-, -i-	
B. 关于世界语的诗词格律	
补充读物: Utiligu Ĉiun Minuton	
第二十三课.....	288
课文: Renkontiĝo ĉe la Aŭtunmeza Festo (1)	
语法: A. 词序	

B. 词缀 fi- 和 -aĉ-

补充读物: Bonveniga Kunsido

第二十四课..... 302

课文: Renkontiĝo ĉe la Aŭtunmeza Festo (2)

语法: A. 标点符号

B. 从句谓语的时式

补充读物: Ne Haltu Duonvoje

习题答案..... 317

附录

一、世界语十六条文规..... 367

二、常用词缀..... 371

三、词汇表..... 373



UNUA LECIONO 第一 课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Saluton!
2. Dankon!

NOVAJ VORTOJ 生 词

unua 第一
leciono 课
interkonatiĝo 相识
teksto 课文
bazaj 基本的
fraztipoj 句型
instruisto 教师
ho 〔叹〕 啊
saluton 你好
instruistino 女教师
mi 〔代〕 我
tre 〔副〕 很
ĝojas 〔*ntr.*〕 高兴
vidi 〔*tr.*〕 看见
vin 〔代〕 你
ankaŭ 〔副〕 也, 亦
karaj 亲爱的
gelnantoj 男女学生
jen 〔副〕 瞧

estas 〔*ntr.*〕 是
esperantistino 女世界语者
mia 〔代〕 我的
nomo 名字
konatiĝi 〔*ntr.*〕 认识
kun 〔介〕 同
kamaradino (女) 同志
nun 〔副〕 现在
refoje 再(一次)
kantu 〔*tr. ntr.*〕 唱, 唱歌
la 〔冠〕 这, 那
alfabeto 字母表
bone 好
kamarado (男) 同志
dankon 谢谢
novaj 新的
vortoj 词
vi 〔代〕 您, 你们

TEKSTO 课文

Interkonatiĝo (1) 相识(一)

Liu: Ho, saluton, instruistino Li Cheng! Mi tre ĝojas vidi vin!

Li Cheng: Saluton, instruisto Liu! Ankaŭ mi tre ĝojas vin vidi!

Xue: Saluton, instruistino Li Cheng! Mi tre ĝojas vin vidi!

Li Cheng: Saluton, instruistino Xue! Ankaŭ mi tre ĝojas vin vidi!

Liu: Karaj gelernantoj, jen estas instruistino Li Cheng.

Xue: Ankaŭ instruistino Li Cheng estas esperantistino.

Li Cheng: Dankon!

Wen Qing: Saluton, instruistino Li Cheng! Mia nomo estas Wen Qing. Mi tre ĝojas konatiĝi kun vi!

Li Cheng: Saluton, kamaradino Wen Qing! Ankaŭ mi tre ĝojas konatiĝi kun vi.

Gao Lin: Saluton, instruistino Li Cheng! Mia nomo estas Gao Lin.

Li Cheng: Saluton, kamarado Gao Lin!

Gao Lin: Mi tre ĝojas konatiĝi kun vi!

Li Cheng: Ankaŭ mi!

Xiao Mei: Saluton, instruistino Li Cheng! Mia nomo estas Xiao Mei.

Li Cheng: Saluton, kamaradino Xiao Mei!

Xiao Mei: Mi tre ĝojas konatiĝi kun vi!

Li Cheng: Ankaŭ mi!

Jiang Hai: Saluton, instruistino Li Cheng! Mia nomo estas

Jiang Hai. Mi tre ĝojas konatiĝi kun vi!

Li Cheng: Saluton, kamarado Jiang Hai! Ankaŭ mi tre ĝojas konatiĝi kun vi.

Xue: Nun ni refoje kantu "La Alfabeto"!

Gelernantoj: Bone!

KLARIGOJ 注 释

1. 本课课文目的在于使学员对世界语的语音、腔调有所了解,不要求大家马上掌握所有单词和句子。如果能重复某些单词的发音,如: mi, vi, la, bone, vidi, kun, jen, mia, saluton, dankon 就很好了,记不住没关系,以后经过多次反复练习,慢慢会记住的。

2. 预习本课时要先看语法部分,因为学习世界语字母的发音、拼读、音节的构成、重音等等,是前三课的重点。

3. 要认真做各课练习。做完以后再对照本书附录中的标准答案进行检查。不清楚的问题一定要通过反复阅读和练习弄明白。不要贪图省事直接看书后的答案代替练习。

4. Saluton!(你好!) Dankon!(谢谢!)是两个常用的省略句。请先记住它们的发音和意义,不必管它们的结构。

5. 生词表中的方括号注的是没有词尾的词的词类和动词是否及物。介=介词、叹=叹词、连=连词、副=副词、冠=冠词、数=数词、tr.=及物动词、ntr.=不及物动词、代=代词。

6. 课文中的汉语拼音人名照汉语读,不另加注。

GRAMATIKO 语 法

字母和发音

A. 字母

世界语是一种拼音文字,它的词是由字母拼成的。世界语的字母一共有28个,都是通用的拉丁字母,其中有6个是在拉丁字母上加了符号形成的。

28个字母按一定顺序排列起来，就构成了世界语的字母表。

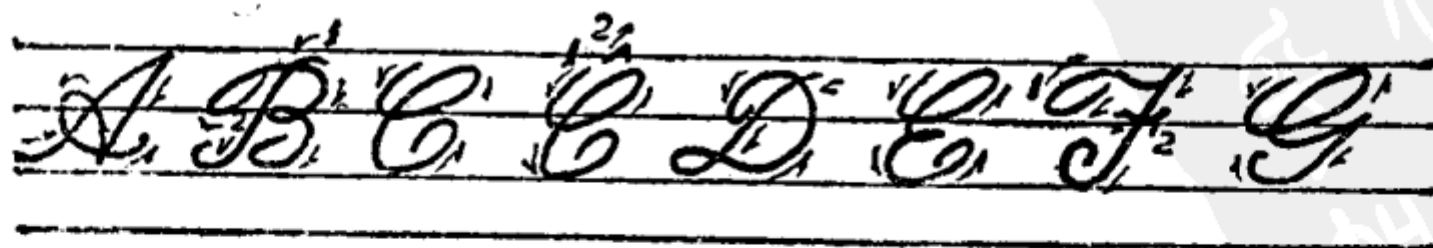
世界语字母有大写和小写之分。小写字母使用最广，大写字母只用于句子的开头、标题字、需要引人注意的文字，或者专有名词起首的字母。另外字母还有印刷体（也叫正体）和书写体（也叫草体）之分。印刷体专用于印刷、打字，手写体用于书写。随着打字机的广泛应用，手写文字日渐稀少，有用变体印刷体取代的趋势，但还没有废弃不用，仍须学习。还有用于广告、书法的美术字、变体字，也应留心识别。因为美术字、变体字花样很多，使用有限，这里就不去列举了，只将最常见的几种字体列表如下：

字 母 表		
印 刷 体	大 写	A B C Ĉ D E F G Ĝ H Ĥ I J Ĵ K L M N O P R S Ŝ T U Ŭ V Z
	小 写	a b c ĉ d e f g ĝ h ĥ i j ĵ k l m n o p r s ŝ t u ŭ v z
书 写 体	大 写	<i>A B C Ĉ D E F G Ĝ H Ĥ I J Ĵ K L</i> <i>M N O P R S Ŝ T U Ŭ V Z</i>
	小 写	<i>a b c ĉ d e f g ĝ h ĥ i j ĵ k l m n o p r s ŝ t u ŭ v z</i>

书写体字母有长有短，位置有上有下，在连写的时候要注意保持它们之间的相对位置，并保持字行的整齐。

世界语字母的写法与一般拉丁字母相同，起笔落笔用箭头说明如下：

(1) 大写字母



G H I J K L

M N O P Q R S T

U V W

(2) 小写字母

a b c d e f g h i

j k l m n o p q

r s t u v w z

(3) 小写字母连写

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

t u v w z

(4) 现在习用的近似印刷体的手写体

a b c ĉ d e f g ĝ h ĥ i j ĵ k l m n o p r s

š t u ů v z A B C Ĉ D E F G Ĝ H Ĥ

I J K L M N O P R S Š T U ů V Z

(5) 几个常见的变体字

đ = d ε = e g = g p = p r = r

ř = r z = z A = A Q = D g = g

L = L M = M N = N d = d

B. 元音和辅音

世界语的28个字母，各代表一个固定的语音，其中a, e, i, o, u 5个字母发音响亮，可以歌唱，可以拖长，是构成音节必不可少的音素，叫做元音（或母音）；其他字母发音不响亮，须和元音搭配使用，辅助元音形成多种多样的音节，叫做辅音（或子音）。在辅音当中 j 和 ŭ 两个字母在元音后使用时，发音带有元音的性质，j 等于短 i，ŭ 等于短 u，所以叫做半元音（或半母音）。半元音不能单独构成音节。

C. 字母的发音

(1) 发音器官

字母所代表的语音，需由人的发音器官协同动作产生出来。要说明发音的要领，需要了解发音器官——咽腔、口腔、鼻腔以及其他有关部位，并熟悉它们的名称。请看下页发音器官的剖面图。

(2) 5个元音的发音要领

元音发音时，气管呼出的气流不受阻挡，振动声带，发音响亮，可以拖长。用手抚摸喉头，感觉有振动。由于舌头在口内的姿态不同，口张开的程度不同，唇有时敛圆，有时放扁，便产生出5个不同的元音。

1. 元音 a

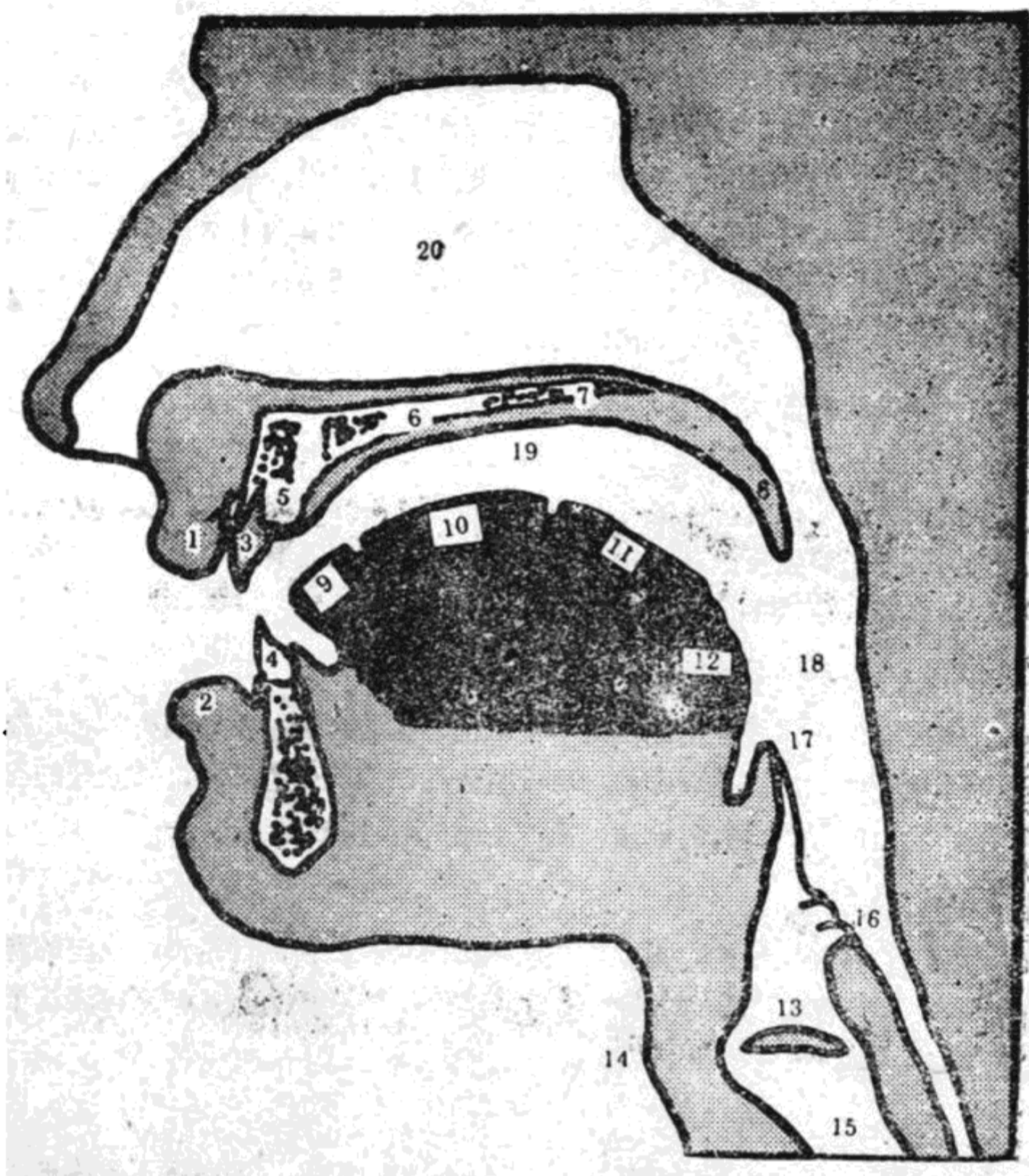
如果把口张得大大的，舌尖略微从下齿向后收，舌后部抬高，发出的音就是 a。这个音和汉语的“啊”相当，汉语拼音方案也是用 a 来代表这个元音。

2. 元音 o

照上述发音姿势，把口合拢一些，把唇收敛成圆形，舌尖向后下方缩进，发出来的音就是 o。这个音与汉语拼音方案的 o 相当，读如汉字“哦”。因为汉语很少单独使用这个音，需要用心学习才能把它读好。最常见的毛病是把它误读成 wo，等于世界语的 ŭo。“o”这个元音在世界语里用得极广，所以要特别注意反复揣摩练习，把它读准才好。

3. 元音 u

照发元音 o 的姿势把舌的后部向软腭抬高，把嘴唇收成一个小圆洞，发出的音就是 u。这音相当于汉语的“乌”，汉语拼音字母也是 u。



发 音 器 官 图

- | | | | | | |
|--------|--------|----------------|---------|---------|--------|
| 1. 上唇 | 2. 下唇 | 3. 上齿 | 4. 下齿 | 5. 上齿龈 | 6. 硬腭 |
| 7. 软腭 | 8. 小舌 | 9. 舌端 (其尖端为舌尖) | 10. 舌前部 | 11. 舌中部 | 12. 舌根 |
| 13. 声带 | 14. 喉头 | 15. 气管 | 16. 食道 | 17. 喉软骨 | 18. 咽腔 |
| 19. 口腔 | 20. 鼻腔 | | | | |

新华书店
PDG

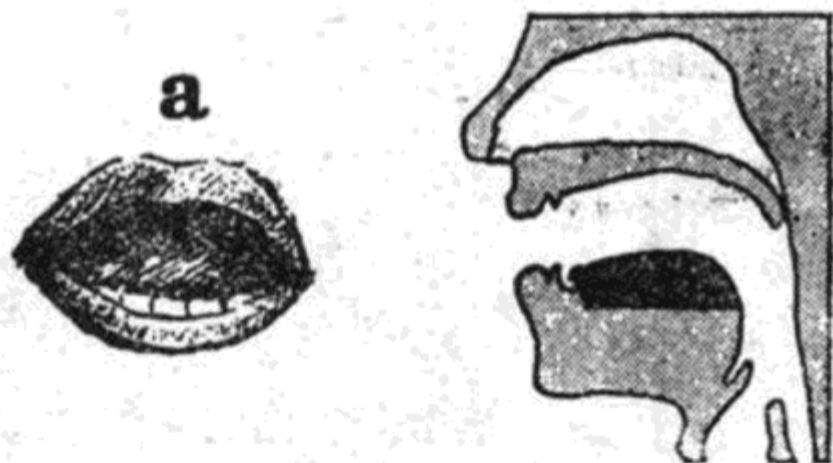
4.元音 i

把舌尖抵住下齿，舌前部升向硬腭，扁唇，让气流和声音从舌上留下的缝隙流出，就发出元音 i 的音。它与汉语的“一”相当，汉语拼音字母也是用 i 来表示这个元音。

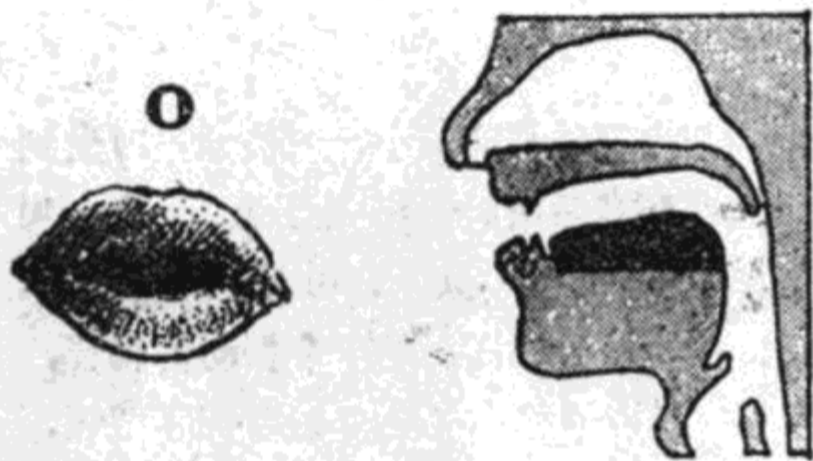
5.元音 e

照发元音 i 的口形，略微加大舌与上腭之间的缝隙，唇略开但仍保持扁形，就会发出元音 e 的音。汉语里很少单独用这个元音，见于《现代汉语词典》的只有一个“欸”字，可是“欸”这个字也有人念作 ei。

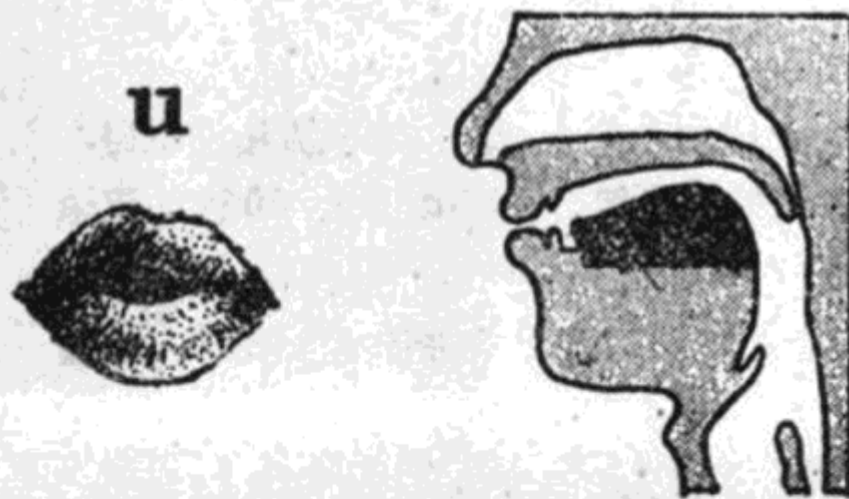
下面是5个元音的口形舌势图，供参考。



元音 a 的口形舌势



元音 o 的口形舌势



元音 u 的口形舌势



元音 i 的口形舌势



元音 e 的口形舌势

(3) 半元音 j, ŭ 的发音要领

1. 半元音 j

如果将读 i 的口形再挤扁一些，舌与上腭的缝隙减小，气流通过时受到一定的阻力，发出的语音就成了 j。它在元音后面时，相当于短 i，如：aj 读如汉语拼音的 ai（哎），ej 读如汉语拼音的 ei（欸），uj 读如 ui（汉字没有相当的读音）。j 在元音前面时，和浊辅音一样，是声带振动的辅音，如：ja 读如 ya（呀），je 读如 ye（爷）、jo 读如 yo（哟）。掌握了要领，就不难学会 oj, ju 这种汉语里所没有的读音。

2. 半元音 ŭ

如果把读 o 时的唇再收拢一些，使成为一个小圆洞，使气流稍受阻碍，发出短促的音就是 ŭ。在元音后面，它的读音相当于短 u，如：aŭ 读如汉语拼音的 ao（噢），oŭ 读如汉语拼音的 ou（欧）。ŭ 在元音前面，发音类似浊辅音，如：ŭa 读如汉语拼音 wa（哇），ŭo 读如汉语拼音 wo（我）。掌握了要领以后，就不难学会 ŭej, ŭaj, ŭi, ŭoj 的读音。

(4) 辅音的发音要领

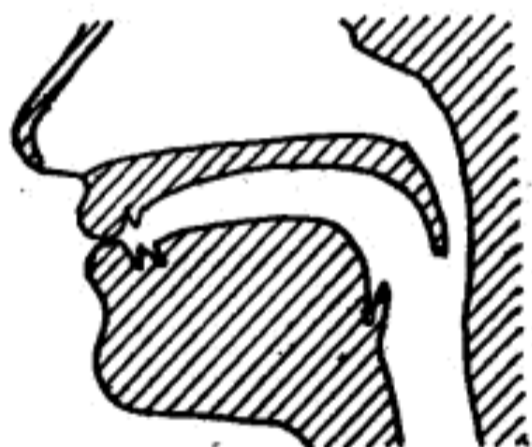
1. 双唇爆发音 b, p



紧闭双唇，气流从气管冲出，这时猛然打开双唇，如果不振动声带，发出的音就是 p。p 的音相当于汉语拼音的 b，也有些人读如汉语拼音的 p。如果照上法读音同时振动声带，发出的音就是 b。汉语北方话没有这个语音，学习起来有一定困难，要牢记“**振动声带**”这个要领。p 是清辅音，发音时不振动声带，是我们读惯了的，很好掌握。读

浊辅音 b 要振动声带，我们没有这个读音习惯，须用心体会。读 b 时可以用手摸摸喉头，检查声带是否振动。汉语拼音的 m 也是浊辅音，可以先读 m 来体会浊辅音振动声带的要点，然后再练习 b 的读法。

2. 双唇鼻音 m



紧闭双唇，让气管中冲出的气流经过鼻腔由鼻孔流出，发出的音便是 m。这个辅音与汉语拼音 m 的读法完全相同。应注意的是 m 有时在元音后面，如 am, em, om, im, um, 这在汉语里是没有的，不要误读做 an, en, on, in, un。

3. 唇齿摩擦音 f, v



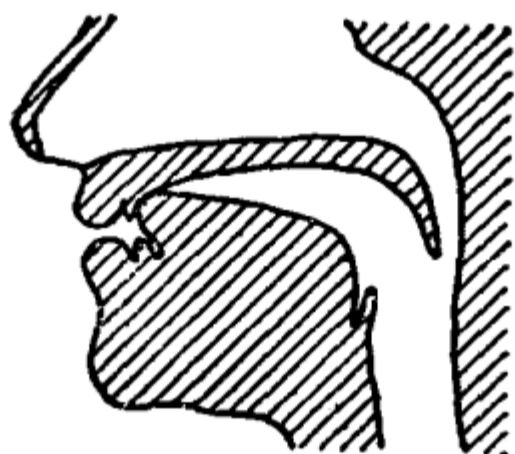
用上齿轻轻咬住下唇，让气流从唇齿之间摩擦流出，如果不振动声带发出的音就是 f，与汉语拼音的 f 一样；如果振动声带就是 v。v 的音是汉语普通话所没有的，须注意多练习。

4. 舌尖爆发音 d, t



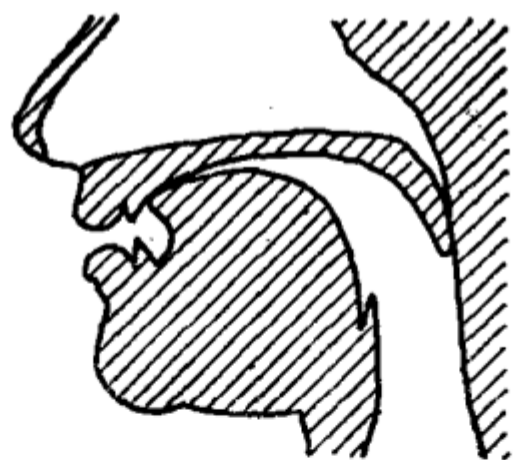
让舌尖抵住上齿龈，当气流从气管冲出时，猛然把舌尖拿开，如果不振动声带，发出的音就是 t。t 的音相当于汉语拼音的 d。有些人读做 t 也是可以的。如果照上述要领发音时振动声带，发出的音就是 d。汉语普通话没有 d 的音，也须特别注意学习。

5. 舌尖鼻音 n



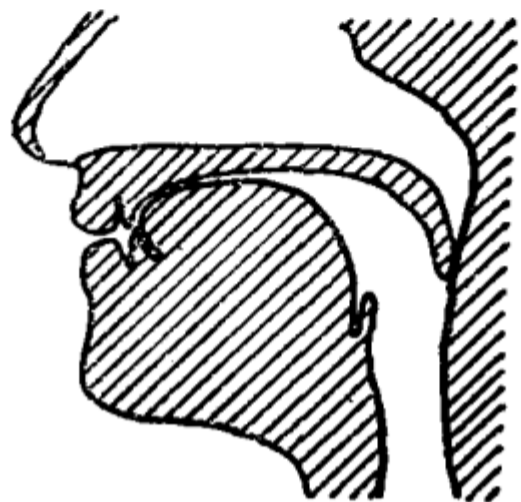
舌尖抵住上齿龈，封闭口腔通道，让气管冲出的气流从鼻腔流出，便发出鼻音 n。它和汉语拼音的 n 相似。但汉语中 n 与元音 i 拼合时读音软化，把 ni 读做“尼”，这与世界语的读法不同。须注意世界语的 ni 不应该读成“尼”，要通过反复练习避免汉语习惯读法的影响。

6. 舌边流音 l



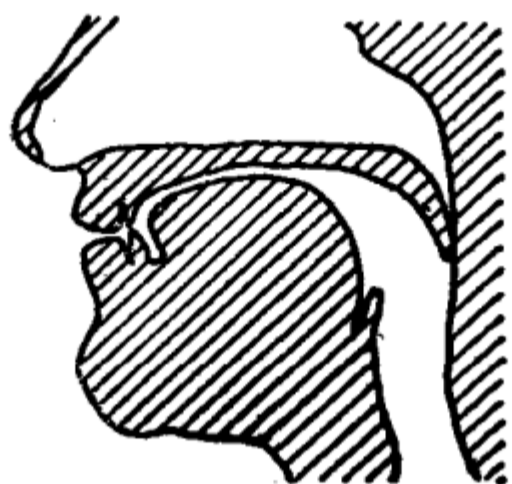
舌尖抵住上齿龈，让气管冲出的气流从舌边流出，就发出 l 的音。这与汉语拼音字母 l 的发音相似。就舌尖的位置来说，l 和 n 的舌位是相同的，但气流走的路线不同，发出的声音也不相同。四川、湖北一带的方言里 l、n 不分，须特别注意学习。首先要按所述要领把音读准，然后坚持多练习，不难把 l, n 的音发好的。

7. 舌尖摩擦音 s, z



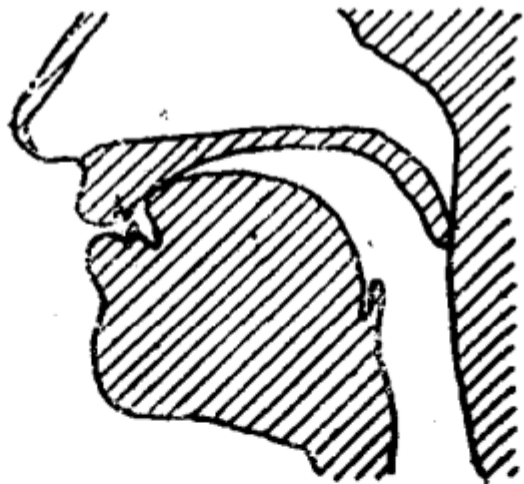
舌尖抵住下齿，由气管中冲出的气流从舌尖与上下相接的齿缝中摩擦而出，如不振动声带，发出的音就是 s。s 的音与汉语拼音的 s 相同。如果振动声带，发出的音就是 z。特别要注意的是汉语普通话没有 z 的音，世界语的 z 不等于汉语拼音的 z。

8. 舌端摩擦音 ŝ, ĵ



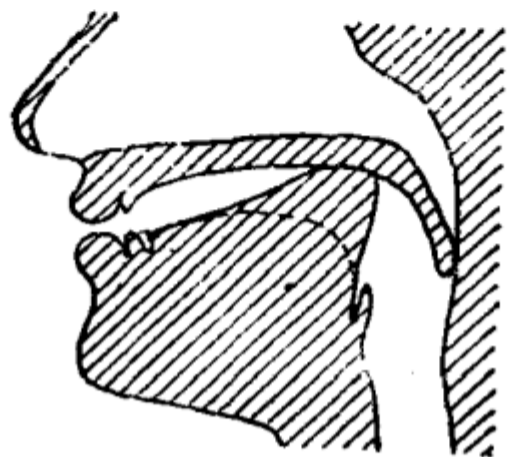
舌端靠近上齿龈较后部分，舌叶上升，气流从缝隙中摩擦而出，如不振动声带，发的音就是 ŝ，与汉语拼音的 sh 相近，但不完全一样。如振动声带，发出的音就是 ĵ，与汉语拼音字母 r 在元音前的发音相似。

9. 爆发摩擦音 c, ĉ, ĝ



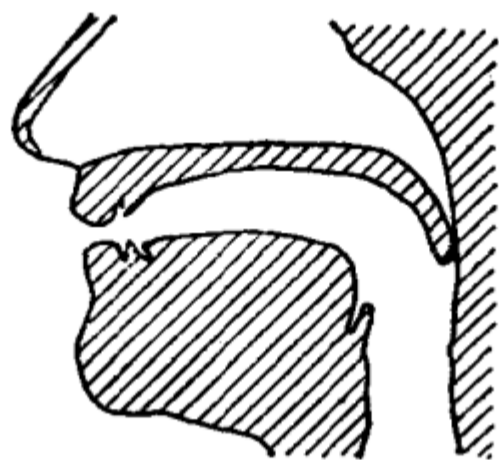
它们都是由爆发音和摩擦音拼合而成的。c 的音等于 t + s；ĉ 等于 t + ŝ；ĝ 等于 d + ĵ。读 t 时紧接着读 s，就成了 c；读 t 时紧接着读 ŝ 就成了 ĉ；读 d 时，紧接着读 ĵ，就成了 ĝ。

10. 舌根爆发音g, k



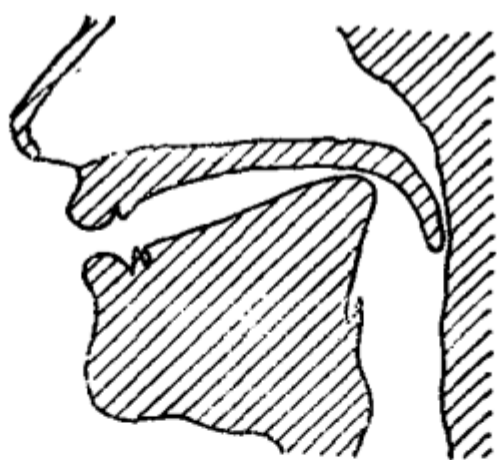
舌后升起，抵住软腭，阻塞气流的通路，然后突然下降，让气流冲出，如果不振动声带，就发出k的音，等于汉语拼音g的音，也有人把它读得与汉语拼音的g一样。如果振动声带，发出的音就是g，它与汉语拼音的g不一样。普通话里没有这个音。

11. 声门摩擦音h



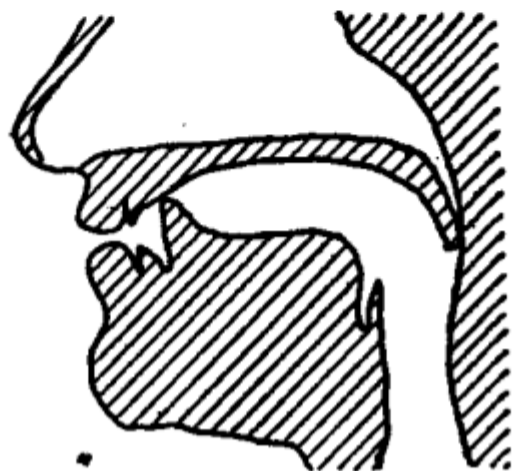
发音时气流与声带发生轻微摩擦，但不振动声带。汉语普通话里没有这个音，千万不要把它当做汉语拼音里的h来读。读音时不要让舌根与小舌发生摩擦。

12. 舌根摩擦音ɦ



发音时舌后部抬起，与小舌相接触，气流在其间摩擦流出，便发生ɦ的音。它与汉语拼音字母h代表的语音完全一样。这个字母在世界语里用得很少，而且有被k代替的趋势。

13. 舌尖颤音 r



舌尖伸向上齿龈，让气管中冲出的气流从舌尖流出，使舌尖颤动，同时振动声带，发出的音便是 r。汉语没有这个音，但在民歌中有这个音，北方人赶牲口也用 dr 的音。初学者不能使舌头灵活颤动，可以在 r 前面加上 t 来练习。tr 的音比较容易发，用它练习一段时间（约一两个月），就能使舌头颤

动了。

(5) 清辅音与浊辅音

1. 清辅音

c, ç, f, h, h̃, k, p, s, š, t 这十个辅音在发音时不振动声带，称为清辅音。

2. 浊辅音

b, d, g, g̃, j, j̃, l, m, n, r, ũ, v, z 这十三个辅音在发音时振动声带，称为浊辅音。浊辅音发音时，用手摸喉头，可以感到声带的振动，如果用手捂住耳朵，可以听到嗡嗡的声音。读清辅音时就没有这种现象。

世界语字母与英、俄、法、日等语的发音对照表见第16页。

(6) 字母的名称

在谈论世界语字母的时候，就要使用字母的名称。元音字母的名称完全和它们所代表的语音一致。辅音字母读音不响亮，所以要加上元音 o 来做它们的名字。28个字母的名称应照下面来读：

a bo co ço do e fo go g̃o ho h̃o i jo j̃o ko
lo mo no o po ro so šo to u ũo vo zo

(7) 字母的顺序

字母的排列顺序是固定不变的，我们可以把它们当1、2、3、4一样的顺序号来使用。词典里的条目一般是按字母顺序排列，以便检索。记住字母的顺序十分必要。第17页的字母歌唱会了，既可以熟悉字母的读音，又能记住字母的顺序。

下面是世界语字母与英、俄、法、德等语的发音对照表，供参考。

世界语	国际音标	汉语拼音	英语	俄语	法语	日语	德语	西班牙语
a	a	a	a (father)	a	â	ア	a	a
b	b	b*	b	б	b	ボ	b	b
c	ts	c	ts	ц	ts	ツオ	c	ts
ĉ	tʃ	ch°	ch	ч	tch	チヨ	tsch	ch
d	d	d*	d	д	d	ド	d	d
e	e	e	e (there)	э	è	ユ	e	e
f	f	f	f	ф	f	フオ	f	f
g	g	g*	g	г	g	コ	g	g (regla)
ĝ	dʒ	zh°	j	дж	dj	チヨ	dsch	dj
h	h	—	h	—	h	ホ	h	(h)
ĥ	x	h	—	х	—	ホ	ch	j
i	i	i	i (machine)	и	i	イ	i	i
j	j	y	y	й	i	ヨ	j	j (jour)
ĵ	ʒ	r	s (pleasure)	ж	sh	シヨ	sh	j (jour)
k	k	k	k	к	k	コ	k	k
l	l	l	l	л	l	ろ	l	l
m	m	m	m	м	m	モ	m	m
n	n	n	n	н	n	ノ	n	n
o	o	o	o (for)	о	o	オ	o	o
p	p	b	p	п	p	ポ	p	p
r	r	—	r°	р	r	ロ	r	r
s	s	s	s	с	ss	ソ	ss	s
ŝ	ʃ	sh°	sh	ш	ch	シヨ	sch	ch (cloche)
t	t	d	t	т	t	ト	t	t
u	u	u	u (rule)	у	ou	ウ	u	u
ŭ	w	w	w	у°	ou	ウオ	u	u
v	v	—	v	в	v	ヴオ	w	v
z	z	—	z	з	z	ソ	s	z (azur)

注：有•者应读浊音，有°者为近似音。

La Alfabeto 字母歌

C=1 4/4

5	<u>5·5</u>	6	<u>5·#4</u>		5	5	3	-		5	5	6	7		i	-	-	o	
a	b	c	ĉ	d	e	f	g	ĝ		h	ĥ	i	j		j				
6	<u>6·7</u>	i	<u>7·6</u>		5	3	3	-		4	<u>2·1</u>	7	<u>6·7</u>		i	-	-	o	
k	l	m	n		o	p	r		s	ŝ	t	u	ŭ	v	z				

EKZERCOJ 练习

A. 回答下列问题:

1. 世界语有多少字母?
2. 元音和辅音有何不同?
3. 你能说出元音的全部名字吗?
4. 半元音与元音有何不同?
5. 半元音和辅音有何不同?
6. 清辅音与浊辅音有何不同?
7. 世界语有几个鼻音字母?
8. l和r的发音有何不同?
9. 哪些世界语字母的发音是普通话里所没有的?
10. 为什么世界语的辅音字母的名称要加元音o?
11. 哪些世界语字母的名称和它们的读音完全一样?
12. 世界语有几种字体?
13. 大写字母有什么用处?
14. 为什么要熟记世界语字母的顺序? 怎样才能较快地记牢?

B. 用书写体写出下列字母, 同时说出它们的名字:

t c b s a d k g l v m p v ŝ ĉ j
j e ĝ f h j i o r u z ŭ ĥ n s g

G S N U R Ĵ H E J Š P V Ğ D A
B T C K L M Ć Ĩ Ħ I O Ů Z R U

- C. 写出与上列大写字母相当的小写字母并写出与上列小写字母相当的大写字母。
- Ĉ. 找出课文中所有的元音字母。
- D. 找出课文生词表中的浊辅音字母。
- E. 学会唱字母歌。
- F. *Saluton, dankon* 各有几个元音，几个辅音？哪些是浊辅音？



DUA LECIONO 第二课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Mia nomo estas Wen Qing.
2. Mi tre ĝojas konatiĝi kun vi.
3. Ankaŭ mi!

TEKSTO 课 文

Interkonatiĝo (2) 相 识(二)

课文内容与第一课相同，见本书第2页和第3页。

KLARIGOJ 注 释

1. 本课课文主要是使学员继续熟悉世界语的语音、语调。学员可以模仿电视和录音带里的对话。多次重复的语句最好能记住，知道它们的意思。
2. 下面是一、二两课出现的几个常用语句：
 - a. Mia nomo estas L. 我叫 L.
 - b. Mi tre ĝojas vin vidi. 我见到你很高兴。
 - c. Mi tre ĝojas konatiĝi kun vi. 我认识你很高兴。
 - ĉ. Ankaŭ mi! 我也同样!

GRAMATIKO 语 法

A. 音节和语调

(1) 音节

1. 什么是音节?

由1个元音，或者1个元音加1个或几个辅音形成的语音片断，叫音节。

每个音节只能含1个元音，辅音可有可无。1个词里有几个元音，就有几个音节。例如：dua这个词里有u和a两个元音，它就有两个音节；gramatiko有a, a, i, o 4个元音，就有4个音节。

2. 音节的种类

就音节的不同的结构，可以分为7类：

- a. 由1个元音单独构成的音节，如：a, e, i, o, u。
- b. 由1个辅音后面加1个元音构成的音节，如：ŝi, mi, vi, ho, ha, la, ĉi, je 等。
- c. 由1个元音后面加1个辅音构成的音节，如：en, in, eg, al, ak等。
- ĉ. 元音前后各带1个辅音的音节，如：por, bon, dan, ver, mal, fer, kon, tek等。
- d. 在元音前有两个辅音的音节，如：tre, flo, fla, fra, kla 等。
- e. 在元音前有3个辅音的音节，如：stra, stru, stri, stre 等。
- f. 在元音前后都有1个或2、3个辅音的音节，如：trans, cent, krom, plus, stran, strin 等。

3. 划分音节的原则

- a. 如果两个元音之间没有辅音，就从两个元音之间分开，如：du-a, mi-a, vi-a, ŝi-a, blu-a, ti-u 等。
 - b. 如果两个元音之间有一个辅音，辅音要划归后面的音节，如：u-nu, i-li, vi-di, ka-raĵ, no-mo, bo-ne, no-vaj, i-ri, a-mi-ko, no-mi-ĝas, flo-ro, be-la, ru-ĝa, fla-va, si-di-ĝi, se-ĝo, ko-ran 等。
 - c. 如果两个元音之间有两个辅音，就把辅音平分给两个音节，前后各给1个辅音，如：an-kaŭ, es-tas, es-pe-ran-tis-ti-no, kan-tu, al-fa-be-to, dan-kon, vor-toj, bon-vo-lu, ver-da, blan-ka, por-do, ak-cep-ti 等。
- 但是如果第2个辅音是 l, r 而第1个辅音不是 j, ŭ, l, r 时，两个辅音都要划归后面的音节，如：pa-tro, ta-blo 等。因为这样划分读起来比较流畅、自然。
- ĉ. 如果两个元音之间有3个辅音，第一个划归前面的音节，其他的划归后面的音节，如：kon-traŭ, ĉam-bro, nom-bro, pen-tri, on-klo 等。
 - d. 如果两个元音之间有4个辅音，就前后各分两个，如：ins-tru-i, deks-tra 等。

e. 前缀与词根、词根与词根原则上不能拼合起来读，如，mal-amiko 要读作mal-a-mi-ko，不能读成 ma-la-mi-ko；piediri 是由词根 pied（脚）和 iri（走）合成的，意思是“步行”，不能读作pi-e-di-ri，而要读作pi-ed-i-ri。

f. 后缀要和词根拼合起来读，如，amik-in-o 应读作 a-mi-ki-no，bon-eg-e 应读作 bo-ne-ge。

4. 音节的拼读

如果音节只含1个元音，就不存在拼读的问题。如果既有元音又有辅音或半元音，那就需要拼读。世界语的字母各代表一个固定的声音，在拼读时不能改变它们固定的声音。例如辅音 n，与 a 拼在一起，就是 na（纳），与 u 拼在一起就是 nu（奴），与 i 拼在一起就是 ni。ni 的音与汉语“尼”的音显然不同，把 ni 读成“尼”就改变了 n 的读音，是不对的。n 在元音后面也要保持不变，in 读如“阴”、an 读如“安”、un 读如“温”。从上面的例子可以体会到，世界语的拼音方法很简单，就是把划在一个音节里的元音和辅音连在一起快速地读。nan 读如“南”，laŭ 读如“牢”。tri 不能读成“吹”，而要发颤音。世界语没有四声的变化，练习拼音时一般要读平声。

5. 重音音节和非重音音节

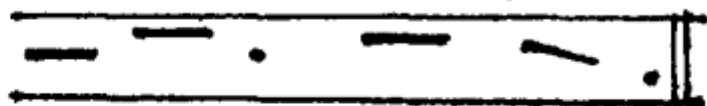
音节有两种读法，一种读得声调高、强度大、时间长，叫做重音音节，另一种读得音调低、强度小、时间短，叫非重音音节。单音节的词只有在需要强调的时候才重读，那是逻辑重音。在语法上，只有两个和两个以上的音节构成的词才有重音音节，固定在倒数第二个音节上，例如，u-nu, du-a-le-ci-o-no, tek-sto, sa-lu-ton, dan-kon, es-pe-ran-tis-ti-no 等等。

(2) 语调

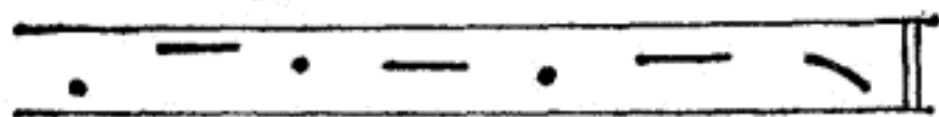
说话有各种不同的语气，有的叙事，有的发问，有的感叹，不同的句子要用不同的语调。这里先说说叙述句和感叹句的语调。

(a) 叙述句的语调句尾下沉，但句子中间不能降得和句尾一样低，例如：

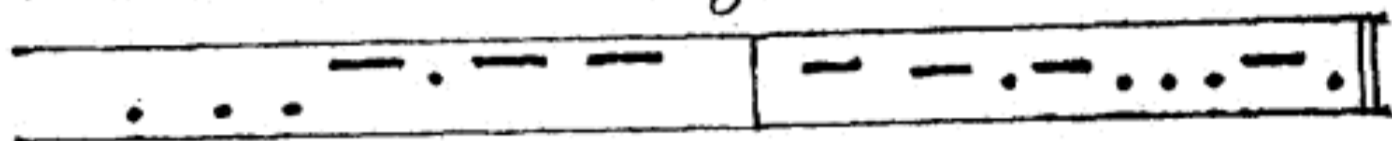
1. *Vi venis tre frue.*



2. *La seĝo estas por vi.*

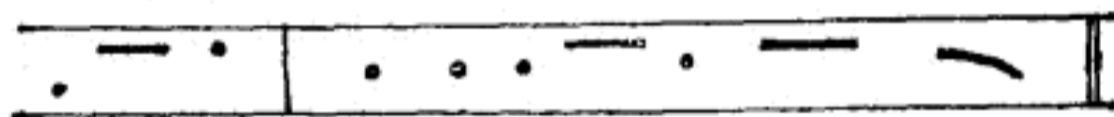


3. *Instruistino Li Cheng, ŝi estas mia amikino.*

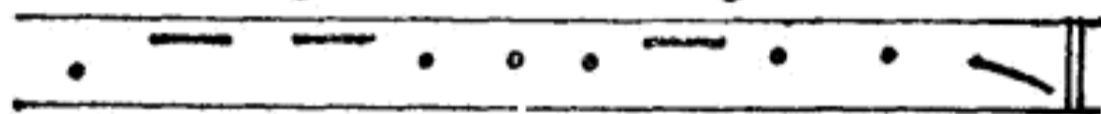


(b) 感叹句的语调句尾也是下降的，例如：

1. *Saluton, kamaradino Wen Qing!*



2. *Mi tre ĝojas konatiĝi kun vi!*



上面图解中“—”表示重音音节，“·”表示非重音音节。它们在两线间的位置表示声音的高度，越靠上声音越高，越靠下声音越低。两条竖线表示句末的停顿，单根竖线表示逗号所代表的较短的停顿。

B. 词和词的构成

词是语言结构的基本单位，它具有一定的声音、意义和语法功能，可以独立运用。例如：unua, leciono, ho, estas, mi, ankaŭ, kun, la, kaj, esperantisto 都是词。有的词只有一个音节，是单音节词，有的词有一个以上的音节，是多音节词。世界语的绝大多数词是多音节词。

词由词素组成。词素有：词根、词尾和词缀。

词根是词的主体，表示词的基本词汇意义。

词尾用来表示语法意义（词性、数、格、时、式等）。

词缀用来对词根的意义加以补充或改变。世界语的词缀又分为前缀和后缀两种。

如：amik- 这个词根表示“朋友”的意思，加上名词词尾 -o，构成 amiko（朋友），表示该词是名词，在 amiko 后加上表示复数的词尾 -i，构成 amikoj（朋友们）。如在 amik- 词根后加上后缀 -in-（用于人，表示“女性”）再加上词尾 -o，构成 amikino（女朋友）。如在 amiko 这个词前加上前缀 mal-（表示相反的意思），构成 malamiko（敌人）。

C. 句子

句子是由词或词组构成的语言运用的基本单位。句子能表达一个完整的意思。句子开头第一个字母要大写，以便识别。例如：

1. Saluton, kamarado!（同志，你好！）
2. Mi tre ĝojas vidi vin.（见到你我很高兴。）
3. Mia nomo estas Gao Lin.（我的名字是高林。）
4. Ni kantu!（我们唱吧！）

EKZERCOJ 练习

A. 回答下列问题：

1. 什么是音节？
2. 音节中可以没有元音吗？
3. 每个音节可以有几个元音？
4. 划分音节须遵守哪些原则？
5. 重音音节与非重音音节有何区别？
6. 单音节的词有无语法重音？
7. 语法重音的位置是固定的吗？在什么地方？
8. 什么是词？
9. 什么是句子？
10. 如果熟悉世界语的人听到发音正确的单词或语句，他能用笔录下来吗？

B. 试划分下列单词的音节，并标出它们的重音：

unua

ho

kamaradino

leciono	vidi	alfabeto
interkonatiĝo	mi	dankon
teksto	gelnantoj	nomo
bazaj	karaj	ankaŭ
fraztipoj	estas	ĝojas
saluton	mia	esperantistino
instruisto	konatiĝi	novaj

C. 辨识下面的文字，改用印刷体把它们写出来。

1. *Mi estas ŝia amiko.*
2. *La floro estas bela.*
3. *Mia seĝo estas flava.*
4. *La instruistino venis.*
5. *Hii nomiĝas Li Cheng?*
6. *Jen estas seĝo por ni.*
7. *Kamarado Li, sidiĝu.*
8. *Hii frapas je la pordo?*
9. *Saluton, karaj geamikoj!*
10. *Noran dankon, gelnantoj!*

C. 写出浊辅音字母。

D. 找出本课生词表中含有浊辅音 b, d, g 的音节, 并各读两遍。

E. 拼读下面的音节。

ba	be	bi	bo	bu	pa	pe	pi	po	pu
ga	ge	gi	go	gu	ka	ke	ki	ko	ku
da	de	di	do	du	ta	te	ti	to	tu
za	ze	zi	zo	zu	sa	se	si	so	su
ga	ge	gi	go	gu	ca	ce	ci	co	cu
ja	je	ji	jo	ju	sa	se	si	so	su
va	ve	vi	vo	vu	fa	fe	fi	fo	fu
la	le	li	lo	lu	na	ne	ni	no	nu
ma	me	mi	mo	mu	ja	je	ji	jo	ju
ua	ue	ui	uo	uu	ca	ce	ci	co	cu
ha	he	hi	ho	hu	ha	he	hi	ho	hu
tra	tre	tri	tro	tru	dra	dre	dri	dro	dru
gra	gre	gri	gro	gru	kra	kre	kri	kro	kru
stra	stre	stri	stro	stru	spra	spre	sprı	spro	spru
trans	trens	trins	trons	truns	baj	bej	boj	buj	laũ
loũ	kaũ	par	per	pir	por	pur	dek	ses	sep
naũ	cent	mil	plus	krom	kun	sed	mem	nun	dum



TRIA LECIONO 第三课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Bonvenon!
2. Bonvolu eniri!
3. Si estas mia amikino.
4. Tio estas ĵurnalo.
5. Tio ĉi estas gazeto.

NOVAJ VORTOJ 生 词

dua 第二

kaj [连] 和, 与

ha [叹] 哈

bonvenon 欢迎

bonvolu [ntr.] 请

en [介] 在...之中

iri [ntr.] 走, 行

en-iri 走进

venis [ntr.] 来

frue 早

ŝi [代] 她

amiko 朋友

-in- [后缀] 表女性

amikino 女朋友

nomiĝas [ntr.] 叫做

floro 花

bela 美丽的

ruĝa 红的

flava 黄的

verda 绿的

blua 蓝的

blanka 白的

-eg- [后缀] 表巨大

bon-eg-e 极好地

sidiĝi [ntr.] 坐下

sidiĝu 请坐

seĝo 椅子

tiu 那个

ĉi [副] 这(指近)

tiu ĉi 这个

por [介] 为了...

frapas [tr.] 叩, 拍

je [介] 在

pordo 门

fermi [tr.] 关, 闭

mal-fermi [tr.] 开

koran 衷心的

koran dankon 衷心感谢
akcepti [tr.] 接受, 接待
kiu [代] 谁, 哪个
mal- [前缀] 表相反, 反面
mal-frue 晚
mal-bona 坏的
mal-bela 丑的
mal-nova 旧的
mal-grava 不重要的
mal-ĝoja 难过的
mal-longa 短的
pardonu [tr.] 原谅
Pardonon! 请原谅!
al-venas [ntr.] 来到
gravas [ntr.] 是重要的
ge- [前缀] 表男女两性
ge-amikoj 男女朋友
ge-lernantoj 男女学生
ge-instruistoj 男女老师
portas [tr.] 携带, 搬
al-portas [tr.] 带来
frukto 果实, 水果
kio [代] 什么
kun-sido 座谈会, 会
sidi [ntr.] 坐
ni [代] 我们
komencu [tr.] 开始
tria [数] 第三
Esperanto 世界语

rondo 团体
de [介] 的 (表示从属关系)
fojo 次
ĉe-estas [ntr.] 在场, 出席
bon-ven-igu [tr.] 欢迎
unue 第一
due 第二
trie 第三
faru [tr.] 做
konversacio 会话
ekzerco 练习
tio [代] 那个事物
tablo 桌子
krajono 铅笔
fontoplumo 自来水笔
gazeto 杂志
ĵurnalo 报纸
-aĵ- [后缀] 表事物
pentraĵo 画
bel-aĵo 美的东西
nov-aĵo 新事物, 新闻
grav-aĵo 要事
bon-aĵo 好事
pentri [tr.] 画
sinjoro 先生
ne [副] 不, 不是, 不对
granda 大的
longa 长的
-iĝ- [后缀] 表示变成
sidiĝi 坐下

TEKSTO 课 文

Esperanto-Rondo (1) 世界语沙龙 (一)

Wen Qing: Ha, saluton, instruistino Li Cheng!

Li Cheng: Saluton, kamaradino Wen Qing!

Wen Qing: Bonvenon. Bonvolu eniri!

Xiao Mei kaj Gao Lin: Saluton, instruistino Li Cheng!

Li Cheng: Saluton, karaj amikoj! Vi venis tre frue.

Wen Qing: Instruistino Li Cheng, ŝi estas mia amikino.

Lu Hua: Saluton, instruistino Li Cheng! Mi nomiĝas

Lu Hua. Mi tre ĝojas konatiĝi kun vi!

Li Cheng: Saluton, kamaradino Lu Hua! Ankaŭ mi tre

ĝojas konatiĝi kun vi!

Wen Qing: Instruistino Li Cheng, jen estas floroj por vi!

Bonvolu akcepti!

Li Cheng: Koran dankon, gelernantoj! Ha, belaj floroj!

Ruĝaj, flavaj kaj verdaj . . .

Xiao Mei: Bluaj kaj blankaj.

Li Cheng: Bonege!

Gao Lin: Instruistino Li Cheng, bonvolu sidiĝi!

Li Cheng: Dankon! Ankaŭ vi sidiĝu!

Gao Lin: Wen Qing, tiu ĉi seĝo estas . . . ?

Wen Qing: La seĝo estas por Jiang Hai.

(Jiang Hai 在门外敲门。)

Wen Qing: Kiu frapas je la pordo?

Jiang Hai: Estas mi, Jiang Hai! Bonvolu malfermi la pordon!

(Wen Qing 开门后, Jiang Hai 进屋。)

Jiang Hai: Pardonon, pardonon! Mi alvenas malfrue.

Li Cheng: Saluton, kamarado Jiang Hai!

Jiang Hai: Saluton, instruistino Li Cheng! Pardonon, mi alvenas malfrue!

Li Cheng: Ne gravas, Jiang Hai! Sidiĝu!

Jiang Hai: Pardonon. geamikoj! (就座。不料身子一歪差点跌倒。原来椅子坏了。大家笑起来。江海尴尬地) Pardonon! Ne gravas! Jen estis bona seĝo, sed nun estas malbona.

Gao Lin: Jiang Hai, jen la seĝo.

Jiang Hai: Dankon!

Wen Qing: Jiang Hai, kion vi alportas?

Jiang Hai: Mi alportas fruktojn por nia kunsido.

Wen Qing: Fruktoj? Estas bonege!

Wen Qing: Gelernantoj, nun ni komencu la trian kunsidon de nia Esperanto-Rondo!

Li Cheng: Karaj geamikoj, je la unua fojo mi ĉeestas kunsidon de via rondo. Mi estas tre ĝoja.

Wen Qing: Ni bonvenigu instruistinon Li Cheng ĉeesti kunsidon de nia rondo!

Li Cheng: Dankon!

Jiang Hai: Unue ni faru konversacian ekzercon: "Tio ĉi estas ..." kaj "Tio estas ...".

Jiang Hai: Tio ĉi estas tablo. Ĝi estas granda.

Xiao Mei: Tio estas seĝo. Ĝi estas malgranda.

Wen Qing: Tio ĉi estas kraĵono. Ĝi estas longa.

Lu Hua: Tio estas fontoplumo. Ĝi estas mallonga.

Gao Lin: Tio ĉi estas gazeto. Ĝi estas nova.

Wen Qing: Tio estas ĵurnalo. Ĝi estas malnova.

Li Cheng: Jen estas pentraĵo de sinjoro Qi Baishi.

Ĝi estas bela.

Jiang Hai: Jen estas mia pentraĵo. Ĝi estas malbela.

KLARIGOJ 注 释

1. Esperanto 本是“希望者”的意思，因为世界语创始人柴门霍夫在发表世界语时用了 D-ro Esperanto（希望者博士）的笔名，后来人们就把这语言称做“希望者博士的语言”，以后便简称 Esperanto。

2. rondo 本是“团体”的意思，合成词 Esperanto-Rondo 应为“世界语团体”、“世界语组织”。电视教学片把它说成“世界语沙龙，”是着眼于它的聚会形式，rondo 并不指场所。因为 rondo 是专有名词的一部分，所以在 Esperanto-Rondo 里用了大写字母开头。

3. Pardonon!（请原谅！）Saluton!（你好！）Dankon!（谢谢！）Koran dankon!（衷心感谢！）Bonvenon!（欢迎！）是常用的省略句，须熟记并学会用。

4. “Mi nomiĝas Lu Hua.（我叫卢华。）”和“Mia nomo estas Lu Hua.”意思相同，说法不同。

5. jen 表示“瞧，看”的意思，常用来引起听话的人的注意，如：Jen estas mia pentraĵo.（瞧，我的画。）

6. Ne gravas!（不要紧！没关系！）Estas bonege!（好极了！）也是应当牢记的常用句。

7. -u 是动词祈使式词尾，表示命令、请求等愿望语气，如：sidiĝu!（坐下吧！）bonvolu 是“请”的意思，它后面可以用原形动词，如：Bonvolu

sidiĝi! (请坐!) Bonvolu eniri! (请进!) Bonvolu akcepti! (请收下吧!) Bonvolu malfermi la pordon! (请开门!)

8. tio 是用得很广的代词,意思是“这个事物,那个事物”。如果有远近之分的时候,它有“那个事物”的意思,ĉi tio 或 tio ĉi 则指近的事物,它有“这个事物”的意思。tio 与 tiu 不同,后者可以用来限定名词,如:tiu seĝo, tiu kraĵono (那把椅子,那支铅笔)等,但不能说 tio seĝo, tio kraĵono。

9. 本课课文主要是让学员熟悉世界语的语调,掌握常用寒暄用语,不要求记住全部生词和句子。

GRAMATIKO 语 法

A. 词素

构成词的要素称为词素。世界语的词素有以下四种:

(1) **词根** 是词中带有主要词汇信息的部分,它含有一个词所表示的主要意思,例如:

1. leciono 一词中的 lecion
2. tablo 一词中的 tabl
3. pardonu 一词中的 pardon
4. unue 一词中的 unu
5. bona 一词中的 bon
6. verda 一词中的 verd

所举例子中的 o, i, e, a 是词尾。有的词只有词根,没有词尾,例如:mi (我)、vi (你)、ni (我们)、kaj (和)、en (在...里面)、ankaŭ (也)等。

(2) **词尾** 是加在词根后面用以表示词性、数、格、时态、语气等的部分。已经学过的词尾有:

1. 名词词尾“o”, 世界语的名词都有词尾“o”, 例如:tablo (桌子)、leciono (功课)、seĝo (椅子)、kamarado (同志)、frukto (果实)、instruisto (教师)、nomo (名字)、vorto (词)、floro (花)、pordo (门)、amiko (朋友)。它们都是名词,都有词尾

“o”。

2. 形容词词尾“a”，例如：granda（大的）、bela（美的）、bona（好的）、nova（新的）、frua（早的）、ĝoja（高兴的）、baza（基本的）、ruĝa（红的）、verda（绿的）、flava（黄的）。它们都是形容词，都在尾部有一个“a”。

3. 复数词尾“j”，例如：amikoj（朋友们）、gekamaradoj（男女同志们）、instruistoj（教师们）。它们都是复数名词，都在词尾“o”后面加了表示复数的“j”。未加复数词尾的，自然就表示单数。世界语的形容词，要与它所形容的名词保持数的一致，必须说 grandaj tabloj, bonaj amikoj, belaj floroj, 而不能说 granda tabloj, bona amikoj, bela floroj。

4. 宾格词尾“n”用来表示名词处于宾位，就是说它是动作的承受者。例如：Mi pentras floron.（我画花。）句中的“花”是承受画的动作的，是宾语，所以加了宾格词尾“n”。因为宾语有“n”，即使它的位置改变了，如说 Floron mi pentras, 或者 Mi floron pentras, 或 Floron pentras mi, 都不能改变“我画花”的基本意思。如果说“我画美丽的花”，要写成 Mi pentras belan floron, 形容词要和它所形容的词的格一致。在既要表示复数又要表示宾格的时候，宾格词尾要放在复数词尾后面，如 belajn florojn, novajn amikojn 等。

5. 副词词尾“e”，如：bone（好好地）、bele（漂亮地）、frue（早）、ĝoje（高兴地）、kore（衷心地）。世界语的副词除少数的原来副词（如：jen, ankaŭ, tre）以外都有词尾“e”。

6. 原形动词词尾“i”，如：pentri（画）、vidi（看见）、iri（走）、sidiĝi（坐下）等。词尾“i”只标明是动词，不管动词的时间和语气。

7. 命令式动词词尾“u”，表示动词的命令语气，如：Iru!（去吧！）Venu!（来吧！）Pentru!（画吧！）Vidu!（瞧！）kantu!（唱吧！）Eniru!（进去吧！）Sidiĝu!（坐吧！）Frapu!（敲打吧！）Malfermu la pordon!（开门吧！）Akceptu!（接受吧！）

8. 现在时动词词尾“as”，表示动作发生在现在，例如：Mi iras.（我在走。）Ŝi venas.（她走来。）Vi pentras.（你在画。）Mi vidas vin.（我看见你。vi在这里做宾语，所以加了“n”。）Ni kantas.（我们在唱。）

Ŝi eniras. (她正走进去。) Ŝi sidiĝas. (她坐下。) La amiko frapas je la pordo. (那个朋友在敲门。) Vi akceptas florojn. (你在接受花。)

9. 过去时动词词尾“is”，表示动作发生在过去，例如：Mi kantis. (我唱过。) Ŝi sidiĝis. (她坐下了。) Mi vidis florojn. (我看见花了。) Ŝi pentris bele. (她画得美。) Ni iris frue. (我们去得早。) La instruisto akceptis la fruktojn. (那位老师接受了那些水果。)

另外还有动词将来时词尾“os”和动词假定式词尾“us”留到以后再讲。

(3) **前缀** 是加在词根或词缀前面，从而派生出新词来的词素，例如：

1. mal- 表示相反，加在表示性质的形容词或者有反义词的名词或动词上，可以产生意义相反的词：

bona 好的
granda 大的
nova 新的
frua 早的
bela 美的
ĝoja 高兴的
amiko 朋友
akcepti 接受
fermi 关
grave 严重地
danki 感谢

malbona 坏的
malgranda 小的
malnova 旧的
malfrua 晚的
malbela 丑的
malĝoja 难过的
malamiko 敌人
malakcepti 拒绝
malfermi 开
malgrave 不要紧
maldanki 恩将仇报

2. ge- 表示男女两性

amiko 朋友
esperantisto 世界语者
sinjoro 先生

geamikoj 男女朋友
geesperantistoj 男女世界语者
gesinjoroj 先生们女士们

(4) **后缀** 是加在词根或词缀后面，从而派生出新词来的词素，例如：

1. -in- 表示女性

amiko 朋友
sinjoro 先生
kamarado 男同志

amikino 女友
sinjorino 女士
kamaradino 女同志

2. -eg- 表示巨大, 例如:

bona 好的	bonega 极好的
bela 美的	belega 极美的
ruĝa 红的	ruĝega 极红的
frue 早	fruege 极早地
tablo 桌子	tablego 大桌子
floro 花	florego 大花
pordo 门	pordego 大门

3. -aj- 表示具有前面的词根所表示的特性的事物或者动作的结果, 例如:

ruĝa 红的	ruĝaĵo 红东西
bela 美的	belajaĵo 美景, 美的东西
Esperanto 世界语	esperantaĵo 世界语读物
vidi 看	vidaĵo 景物
verda 绿的	verdaĵo 花草树木

4. -ist- 表示从事、信仰某事的人, 如:

Esperanto 世界语	esperantisto 世界语者
pentri 画	pentristo 画家
kanti 歌唱	kantisto 歌唱家
porti 搬	portisto 搬运工
instrui 教	instruisto 教师
pordo 门	pordisto 守门人
floro 花	floristo 花匠

前缀与后缀合称词缀, 在世界语构词方面起着很大的作用, 由于它们的广泛运用, 使少量的基本词可以产生出大量的新词, 减少了记单词的麻烦。所以要认真学习它们, 多多加以练习、应用。

B. 词类

世界语的词按照它们的意义和作用可以分为以下十类:

1. 名词

表示人、物、事或抽象概念, 有词尾“o”, 复数加词尾“j”, 不加“n”为主格, 加“n”为宾格。例如: floro, tablo, seĝo, amiko, koro (心),

bono (善), belo (美)等。

2. 形容词

表示事物的属性、特点等，有词尾“a”，单复数和格的变化与它所形容的名词要一致，复数加词尾“j”，宾格加词尾“n”。

3. 冠词

只有一个指定冠词 la。它是一个指示小词，性质与形容词相近，但它没有词尾变化。它的元音“a”在诗歌里有时可以省略，写做“l”。它的用法较复杂，要通过例子加以揣摩，逐步熟悉。将来再细讲。

4. 动词

表示动作、情状等。它有表示原形、时态或语气的词尾，如：iri, vidas, kantu, sidis, venis 等。动词的动作不涉及执行者以外的事物的，如：iri, veni, sidi, 叫不及物动词；动作涉及其他事物的，如 vidi, fari 等，叫做及物动词。及物动词要求有宾语。生词表里用 ntr. 注明了不及物动词，用 tr. 注明了及物动词。要记牢动词的这些特性，因为关系到动词的正确使用问题。

5. 副词

用来修饰限定动词、副词、形容词的词称做副词。副词词尾是“e”。少数原来副词，如 tre (很)、ankaŭ (也)、nun (现在)等没有词尾。

6. 数词

表示数量、顺序的词，如：unu (一)、du (二)、tri (三)、unua (第一)、dua (第二)、tria (第三)等，称为数词。unu, du, tri 等基数词没有词尾，表示序数的 unua, dua, tria 等有词尾“a”，它们有形容词的性质。

7. 代词

代替名词或语句的词，如：mi (我)、vi (你)、ŝi (她)等，叫代词。代词也没有词尾。但是代词做宾语时要加宾格词尾“n”。

8. 介词(前置词)

介词是置于名词、代词等的前面，用以表示时间、空间、原因、目的等关系的小词。介词没有词尾，如：kun, en, de 等。

9. 连词

用来连接词和句子的词，如：kaj (和、与)、sed (但是)等，叫连

词。连词数量很少，没有词尾。

10. 叹词

叹词是表示感叹的词，如：ho（啊），ha（哈）等。

C. 句子成分

构成句子的部分叫做句子成分。一般句子是由主语和谓语两大部分构成的。

(1) **主语**是一句话的主题，是所谈的人或事。例如：

1. Mi ĝojas. (我高兴。) 句中的 Mi 是这句话谈论的主题，讲的是“我”怎样。Mi 就是主语。

2. Tio estas ĵurnalo. (那是报纸。) 句中的 Tio 是谈论的主题，是句子的主语。

(2) **谓语**是用来说明主语“做什么，是什么，怎么样”的。上面的例句1中，“ĝojas”是说明“Mi”的，是该句的谓语。例句2中“estas ĵurnalo”是说明主语 Tio 的，是该句的谓语。谓语的构成少不了动词。例句1的谓语只有一个动词 ĝojas。例句2则除了动词 estas 以外还有 ĵurnalo。动词 estas 并不能说明 Tio 怎么样，需要靠后面的 ĵurnalo 来表明主语如何，起着重要的说明作用，而 estas 只起着连系它和主语的作用。我们把 esti，称为**系动词**，也就是起连系作用的动词。系动词所连系的句子成分起着说明主语的作用，叫做**表语**。

有的谓语动词是及物动词，它的动作要涉及主语以外的事物，例如：

1. Mi pentras floron. (我画花。) 句中 floron 是承受 pentras 的动作用的，叫做**宾语**或**受事语**。

2. Vi faris seĝon. (你做了一把椅子。) 句中的 seĝon 是承受 faris 的动作用的，是**宾语**。

宾语、表语、谓语动词是构成谓语的句子成分。除了上述句子成分以外，还有一些其他次要的句子成分，以后再讲。

EKZERCOJ 练习

A. 划分下列单词的音节并标出重音：

ĵurnalisto, farajo, kantistinoj, krajonego, gravaĵo, konversacia, klari-

gisto, pordego, bonaĵo, belaĵo, malakcepti, malamikino, pentraĵo

B. 分析上列词的词素，并说出它们当中缺少哪种词素。

C. 说出下列句子的主语和谓语：

1. Ruĝa floro estas bela.
2. Ŝi estas mia amikino.
3. La kraĵono estas bona.
4. Mi alvenas malfrue.
5. La seĝo estis bona.
6. Mi alportas fruktojn.
7. Tio estas seĝo.
8. La tablo estas granda.
9. La kraĵono estas longa.
10. La gazeto estas nova.
11. La pentraĵo estas bela.
12. La flava floro estas malbela.
13. Ŝi pentris florojn.
14. Ni bonvenigas vin.
15. Jiang Hai alportis fruktojn.
16. Ni kantu.

Ĉ. 找出上列句子的宾语和表语，并把句子翻译成汉语。

D. 把下列词素组合成词，越多越好：

mal-, ge-, amik, -in-, -o, -j, bon, -eg-, -a,
kamarad, sinjor, bel

E. 回答下列问题：

1. 什么是词素？世界语的词素有哪几种？
 2. 什么是构词必不可少的词素？
 3. 复数词尾和宾格词尾哪个放在后面？
 4. 世界语的词有哪几类？
 5. 哪些词类有复数词尾？
 6. 哪些词类没有词尾？
- F. 给下列句子添上缺少的句子成分：



1. Tio estas _____.
2. Mi faris _____.
3. Ĝi _____ floron.
4. La floro _____ ruĝa.
5. _____ estas nova.
6. _____ pentris seĝon.
7. Ni _____.
8. Nia instruisto _____.
9. Mi _____ ĝoja.
10. _____ tre ĝojas.



KVARA LECIONO 第四课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Jen estas pentraĵo.
2. Ĉu tio estas pentraĵo?
3. Jes, tio estas pentraĵo.
4. Ne, tio ne estas pentraĵo.
5. Mi volas ludi kun vi.
6. Ni ludu en tri grupoj.
7. Ŝi estu en la unua grupo.
8. Kio estas tio?
9. Tio ne estas la unua grupo, sed la tria grupo.

NOVAJ VORTOJ 生 词

brako 臂	lud-ado 玩, 游戏
ŝingro 指头	daŭri [ntr.] 继续
alta 高的	-ig- [后缀] 表示使
gaja 愉快的	daŭr-igi 继续
ŝatas [tr.] 喜欢	bel-igi 美化
foto 相片	grand-igi 扩大, 加大
ĉu [副] 吗(表示疑问)	-ebl- [后缀] 表示可能
sed [连] 但是	kompren-eble 当然
nur [副] 仅, 只	kompreni [tr.] 了解, 明白
komencanto 初学者	ek- [前缀] 表示开始
-ad- [后缀] 表示继续	ek-ludi 开始玩
pentr-ado 画(的持续活动)	ek-pentri 开始画
	ludi [tr. ntr.] 玩, 游戏

kiel [副] 如何, 怎样
grupo 组
voli [tr.] 要, 欲
do [连] 那么
ĉe [介] 在…附近, 在…
dekstra 右的, 右边的
mal-dekstra 左边的
flanko 边
ĉambro 房间
mezo 中部

rato 老鼠
birdo 鸟
rano 青蛙
tigro 老虎
jes [副] 是, 对
povas [tr.] 能, 可以
certa 一定的
certe [副] 一定
kvara 第四

TEKSTO 课 文

Esperanto-Rondo (2) 世界语团体 (二)

Jiang Hai: Tio ĉi estas brako. Ĝi estas longa.

Xiao Mei: Tio estas fingro. Ĝi estas mallonga.

Wen Qing: Jen Gao Lin. Li estas alta.

Lu Hua: Jen Jiang Hai. Li estas malalta.

Gao Lin: Jen Wen Qing. Ŝi estas gaja.

Xiao Mei: Jen Jiang Hai. Li estas malgaja.

Li Cheng: Jiang Hai, ĉu vi ŝatas pentraĵon?

Jiang Hai: Jes, mi ŝatas pentraĵon.

Li Cheng: Ĉu tio estas pentraĵo?

Jiang Hai: Jes, tio estas pentraĵo.

Xiao Mei: Ĉu tio ĉi estas pentraĵo?

Wen Qing: Ne, ĉi tio ne estas pentraĵo, sed foto.

Xiao Mei: Ĉu ankaŭ tio estas foto?



Jiang Hai: Ne, tio ne estas foto, sed mia pentraĵo.

Li Cheng: Tiu pentraĵo estas bela.

Jiang Hai: Dankon! Mi nur estas komencanto de pentrado.

Gao Lin: Instruistino Li Cheng, ĉu ankaŭ vi ŝatas pentri?

Li Cheng: Jes, ankaŭ mi ŝatas pentri. Sed ankaŭ mi estas komencantino.

Wen Qing: Jen tio ĉi estas pentraĵo de instruistino Li Cheng.

Ĉiuj: Ha, tre bela!

Wen Qing: Instruistino Li Cheng, ĉu ni povas daŭrigi?

Li Cheng: Kompreneble jes!

Jiang Hai: Bone, ni ekludu.

Wen Qing: Kiel ludi?

Jiang Hai: En tri grupoj. Vi kaj ŝi estu en la unua grupo, mi kaj li en la dua.

Xiao Mei: Kaj mi?

Jiang Hai: Vi estu en la grupo de instruistino Li Cheng.

Xiao Mei: Instruistino Li Cheng, ĉu vi volas ludi kune kun mi?

Li Cheng: Certe, mi volas ludi kun vi.

Xiao Mei: Mi tre ĝojas!

Jiang Hai: Bonege! Do, la unua grupo estu ĉe la maldekstra flanko de la ĉambro.

Wen Qing: La dua ĉe la dekstra flanko.

Xiao Mei: La tria en la mezo.

Lu Hua: Kio estas ĉi tio?

Wen Qing: Tio estas rato.
Lu Hua: Kio estas tio?
Wen Qing: Tio ĉi estas birdo.
Jiang Hai: Kio estas ĉi tio?
Gao Lin: Tio ĉi estas rano.
Jiang Hai: Kio estas tio?
Lu Hua: Tio estas tigro.

KLARIGOJ 注 释

1. 指示代词 *tio* 可以指各种事物，一般可以译为“那”、“那个”或者“这”、“这个”。不论谈论远的或近的事物，都可以用 *tio* 来表示。在特别需要强调远近的时候，则可以给它加上近指副词 *ĉi* 来表示“这个”，而单独的 *tio* 则指远，表示“那个”。（电视片里有的例子表现的远近不十分明显，不要误解。）

2. *ĝoja* 表示内心的感受（高兴、快乐、欢喜），*gaja* 强调流露出来的欢快，愉快。

3. 疑问副词 *ĉu* 只表示疑问，没有别的意思，与汉语“吗”的作用相似，所不同的是 *ĉu* 总是放在句首。而“吗”则放在句末。也有时放在肯定或否定句后表示疑问，如：

a. *Vi ŝatas pentri, ĉu ne?* （你喜欢绘画，不是吗？）

b. *Ŝi ne ludas, ĉu?* （她没有玩，对吗？）

4. *Jen Jiang Hai. = Jen estas Jiang Hai.* 意思是，瞧，这是江海。
jen 是用来引起人注意的小词。

5. (*Kiel ludi?*) *En tri grupoj. = Ni ludu en tri grupoj.* （我们分三组来玩。）

6. *Kaj mi? = Kaj en kiu grupo mi estu?* （我在哪一组呢？）

7. *kune* 是由介词 *kun* 转成的。*kun* 表示“同...”，所以 *kune* 表示“在一起”的意思。*ludi kun vi*（同你玩），*ludi kune kun vi*（同你一起玩），后者更强调。

8. do是表示因果、推论等语气转折的连词，补充几个例句如下：
- a. La birdo estas bela, do mi ŝatas ĝin. (那只鸟美，所以我就喜欢它。)
 - b. Vi volas ludi kune kun mi, do mi tre ĝojas. (你愿意同我一起玩，所以我就很高兴。)
 - c. Vi volas, do vi faru tion. (你愿意，你就干这件事吧。)

GRAMATIKO 语 法

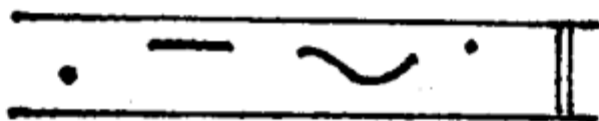
A. 疑问句

用来提出问题的句子，叫疑问句。疑问句有以下两种：

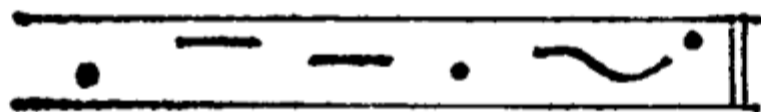
(1) 一般疑问句

由陈述句加疑问副词 *ĉu* 构成的疑问句，叫做一般疑问句。例如：陈述句“Tio estas pentraĵo.” (那是一幅画。) 加 *ĉu* 就可以变成“Ĉu tio estas pentraĵo?” (那是一幅画吗?) 一般疑问句用升调，句尾上扬，例如：

1. *Ĉu vi kantas?*



2. *Ĉu ŝi estas bela?*



一般疑问句可以用 *jes* 或 *ne* 来回答。凡是肯定的回答，都不要先说 *ne*，凡是否定的回答不要先说 *jes*，这与汉语的习惯不同，务须注意。请看下面的例子：

1. *Ĉu ni ludu?* (我们做游戏吧?)
Jes, ni ludu. (对，我们做游戏吧。)
Ne, ni ne ludu. (不，我们不要做游戏。)
2. *Ĉu Jiang Hai ne estas alta?* (江海不高吗?)

Ne, Jiang Hai ne estas alta. (是, 江海不高。)

世界语不能说成 Jes, Jiang Hai ne estas alta。

3. Ĉu la birdoj ne kantas? (鸟儿们没有唱吗?)

Jes, la birdoj kantas. (不, 鸟儿们在唱。)

不能用 Ne, la birdoj kantas 来回答。

在日常随便谈话的时候, 有时一般疑问句可以不加ĉu, 但它的语调必须用升调, 句尾要上扬, 例如:

Ankaŭ ni ludu ?
— . — ~ . ||

答话用降调, 如:

Jes, ni ludu.
— | — — . ||

肯定的答话也可以用 bone (好), certe (一定), kompreneble (当然) 来代替通常用的 jes (是、对)。例如:

1. Ĉu ni kantu? (我们唱歌吧?)

Bone. (好)

2. Ĉu vi ŝatas kanti? (你喜欢唱歌吗?)

Kompreneble. (当然。)

3. Ĉu la ĵurnalo estas nova? (报纸是新的吗?)

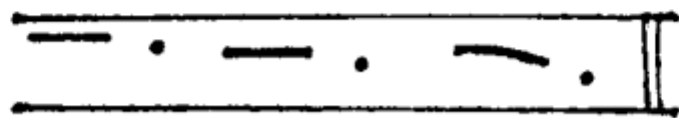
Certe. (肯定是。)

(2) 特殊疑问句

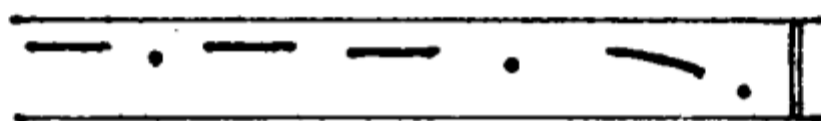
用 kio (什么)、kiu (哪个、谁)、kia (什么样的)、kie (哪里)、kies (谁的)、kial (为什么)、kiel (怎样)、kiam (何时)、kiom (多少) 等疑问词开头的疑问句, 叫做特殊疑问句。这类句子不能用 jes 或 ne 来回答, 一般用降调读。因为疑问词本身是问题的重点, 所以要重

读，而且音调要高些。举例图解如下：

1. *Kio estas floro?*

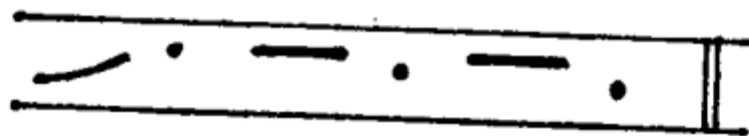


2. *Kiu ne volas ludi?*



有时候也可以用上扬的语调来读 *kio*, *kiu* 这类疑问词，使问话显得更活泼，例如：

3. *Kion vi alportas?*



(3) 疑问句的特点

不论一般疑问句还是特殊疑问句，它们的疑问词总是放在句首。这点与汉语不同。从上面例句1、2、3我们可以看到，如果疑问词是主语，如例句1、2，和汉语的语序一致；如果疑问词是宾语，如例句3，语序就不同了。在 *Kion vi alportas?* 这句问话中 *kion* 是被带的，是 *alportas* 这个谓语动词的动作的承受者，是宾语。因为它有宾格词尾“n”做标志，一看便知。虽然它放在句首，但身份不变。虽然 *vi alportas kion* 这样的说法也可以被理解，但不合讲话的习惯，一般不能用。

B. 介词 *de*, *ĉe*, *en*, *por*, *kun*

世界语的介词数量不多，但用得很多，汉语里面没有与它相同的东西，要通过用例揣摩它们的作用，掌握它们的用法。

(1) *de* 可以表示从属关系，例如：

1. *seĝo de amiko* 朋友的椅子

这个词组中，*seĝo*是主体，*de amiko*是用来限定*seĝo*的，说明这里讲的不是任意的*seĝo*，而是“属于朋友”的*seĝo*。只说 *seĝo de* (椅子属于) 意思

不完整，要补上 *amiko* 意思才完整，*amiko* 是 *de* 的补足语。介词的作用就在于把补(足)语与要修饰、限制的词联系起来。介词的补语一般用主格。再看几个例子，

2. *ĉambro de amikino* 女友的房间
3. *grupo de kantistoj* 歌唱家的组
4. *kanto de rano* 青蛙的歌
5. *foto de floristo* 花匠的照片
6. *mezo de ĉambro* 房间的中部
7. *ludo de ratoj* 老鼠的游戏
8. *amiko de tigro* 老虎的朋友
9. *gelernantoj de la instruisto* 那位教师的男女学生
10. *la alfabeto de Esperanto* 世界语的字母表
11. *la novaj vortoj de la kvara leciono* 第四课的生词
12. *rondo de pentristoj* 画家的团体
13. *konversacio de amikoj* 朋友们的对话
14. *malĝojo de la sinjoro* 那位先生的悲哀

上面的译文里都有一个“的”字，但 *de* 和“的”位置不同，从例子中可以看得很清楚，要牢牢记住。

(2) *ĉe* 可以表示靠近，可以译为“在”，例如：

1. *ludi ĉe amiko* 在朋友处玩
2. *sidi ĉe tablo* 在桌边坐
3. *tablo ĉe la dekstra flanko* 在右边的桌子
4. *amikoj ĉe ni* 在我们这儿的朋友
5. *grupo ĉe la pordo* 靠近门的一组

(3) *en* 表示“在…之中”，既可用来表示空间位置，又可用来表示在一段时间之中，例如：

1. *sidi en ĉambro* 在房中坐
2. *birdo en foto* 照片中的鸟
3. *amikoj en ludo* 游戏中的朋友们
4. *novajo en ĵurnalo* 报纸上的新闻
5. *tigro en floroj* 花丛里的老虎

6. kantoj en gazeto 杂志里的歌曲
7. grupo en la mezo 在中部的一组
8. floroj en pentraĵo 画中的花
9. ĝojo en la koro 心中的快乐
10. vortoj en kanto 歌词

(4) por 可以表示“为了”，例如：

1. floroj por vi 给你的花
2. ĉambro por ludo 游戏室
3. kanti por ŝi 为她歌唱
4. floroj por beligi 为美化的花朵
5. seĝo por sidi 坐的椅子
6. fari por ŝi 为她做
7. komprenebla por ni 能为我们理解的
8. vortoj por danki vin 感谢你的话

在介词 por 后面可以用原形动词做补语。而介词补语大多数是名词或代词。

(5) kun 表示“同、带”，例如：

1. ludi kun amiko 同朋友玩
2. ĉambro kun tablo kaj seĝo 带有桌椅的房间
3. kanti kun ĝojo 高兴地唱
4. ĉambro kun pentraĵoj 有画的房间
5. pordo kun ruĝa floro 有红花的门

C. 副词

副词是用来修饰动词、形容词和副词的一类词。副词不带词尾“e”的用途更广泛，称为原来副词，带词尾“e”的大都由其他词类转来，称为转成副词。用法举例说明如下：

(1) 原来副词 nur, ankaŭ, ne, tre 等总是放在所修饰的词的前面。

1. Mi nur kantas. 我只唱歌（不做别的）。
2. Nur ni ludas. 只有我们做游戏。
3. Ŝi ŝatas nur ludi. 她只爱玩（不爱别的）。
4. Mi ankaŭ ludas. 我（不仅做别的）也做游戏。

5. Ankaŭ mi ludas. (不仅别人)我也做游戏。
6. Mi ŝatas ankaŭ kanti. 我(不仅喜欢别的)也喜欢唱歌。
7. Mi ne ludas. 我没有做游戏。
8. Ne mi ludas. 不是我在游戏(是别人)。
9. Mi ludas ne bone. 我玩得不好。
10. Ŝi kantas tre bele. 她唱得很美。
11. La ĉambro estas tre bela. 那房间很美。

(2) 转成副词

1. Ni kantas gaje. 我们愉快地歌唱。
2. Li sidas flanke. 他坐在一边。
3. Ŝi iras meze. 她走在中间。
4. Mi venis frue. 我来得早。
5. Mi bone vidis. 我看得好(清楚)。

Ĉ. 词缀 ek-, -ig-, -ebl-

(1) 前缀 ek- 加在动词词根上可以构成表示动作开始或瞬间动作, 例如:

1. iri	走	ek-iri	出发
2. kanti	唱	ek-kanti	开始唱
3. sidi	坐	ek-sidi	就座、坐下
4. vidi	看见	ek-vidi	瞥见
5. frapi	叩、敲	ek-frapi	开始敲
6. fari	做	ek-fari	开始做

(2) 后缀 -ig- 加在词根上可以表示使成为词根所表示的东西或性状, 例如:

1. bon	好	bon-igi	改善, 改好
2. grup	组	grup-igi	编组
3. blank	白	blank-igi	刷白、漂白
4. bird	鸟	bird-igi	使成为鸟
5. ir	走	ir-igi	使走、推动、带动
6. ruĝ	红	ruĝ-igi	染红、刷红
7. long	长	long-igi	延长、拖长、加长

8. mallong 短	mallong-igi 缩短
9. malbon 坏	malbon-igi 弄坏、搞糟
10. kompren 理解	kompren-igi 使理解、解释
(3) -ebl- 加在动词(一般及物动词)词根上,表示可能,例如:	
1. longig 延长	longig-ebla 能延长的
2. vid 看见	vid-ebla 看得见的
3. akcept 接受	akcept-ebla 可以接受的
4. ferm 关	ferm-ebla 可以关的
5. malferm 开	malferm-ebla 能开的
6. far 做	far-ebla 可以做的
7. bonig 改善	bonig-ebla 能改善的
8. blankig 漂白	blankig-ebla 能变白的

EKZERCOJ 练习

- A. 回答下列问题:
1. 疑问句有几种?
 2. 一般疑问句和特殊疑问句的语调有无区别?
 3. 世界语的疑问句与汉语的是否一样?
 4. 介词的补足语一般用主格还是宾格?
 5. 介词“de”和汉语的“的”字用法是否相同?
- B. 用下列词素构词,越多越好:
- ig-, nov, -i, mal-, bel-, vid-, -a, -o.
- C. 回答下列问题:
1. Ĉu vi estas ĝoja?
 2. Ĉu vi ne ŝatas kanti?
 3. Kio estas fingro?
 4. Ĉu fingro estas longa?
 5. Ĉu birdoj ludas?
 6. Ĉu vi ludas kun tigro?
 7. Kio estas ludĉambro?



8. Ĉu floroj kantas?
 9. Ĉu vi ŝatas florojn?
 10. Ĉu vi estas alta?
- C. 将下列句子译为汉语:
1. Mi estas kantisto.
 2. Kantistoj ŝatas kanti.
 3. Ankaŭ ŝi ŝatas kanti, sed ŝi ne estas kantistino.
 4. Ŝi ludas kun amikinoj.
 5. Ŝi sidas en la mezo.
 6. Ŝi estas tre ĝoja.
 7. Ĉu la amikinoj ĝojas?
 8. Jes, ankaŭ la amikinoj ĝojas.
 9. Ĉu vi ne volas ludi kune kun ili?
 10. Kompreneble mi volas.
 11. Kiel vi ludas?
 12. Ni ludas en grupoj.
 13. Mi kaj vi ludu en la unua grupo.
 14. Ŝi ludu en la meza grupo.
 15. La tigro ludu kun la birdoj.
- D. 给句子中的空白填上适当的介词:
1. Mi ne ludis _____ ŝi.
 2. Seĝo estas _____ sidi.
 3. Ŝi sidas _____ la tablo.
 4. Ŝi kantas _____ vi.
 5. La kanto _____ la birdo estas bela.
 6. _____ la ĉambro ratoj ludas.
 7. Belaj floroj estas _____ la pordo.
 8. Jen estas seĝo _____ vi!
- E. 将下列句子译为世界语:
1. 她是女歌手。
 2. 她唱得很美。



3. 我也爱画。
4. 你也爱唱吗?
5. 什么是世界语?
6. 我是世界语者。
7. 你也是世界语者吗?
8. 对, 我也是世界语者。
9. 我也是初学者。
10. 我不明白。

F. 用下列词各造一句:

1. estas 2. kantas 3. en 4. por 5. ankaŭ
6. sed 7. kaj 8. nur 9. ĉu 10. kio 11. kiel
12. ŝatas



KVINA LECIONO 第五课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Kion vi faras?
2. Kiun ludon vi ludas?
3. Kie estas tranĉilo?
4. Tranĉilo estas sur la tablo.
5. Ĉu vi bonvolus surskribi vian nomon por mi?
6. Volonte!
7. Kiel ni ludu?
8. Kiel bela donaco ĝi estas!

NOVAJ VORTOJ 生 词

kvin 五	okulo 眼
ili 〔代〕 他们	skribi 〔tr.〕 写
sur 〔介〕 在…上	sur-skribi 写上, 题字
muro 墙	skrib-ilo 文具
ĉevalo 马	libro 书
kuniklo 家兔	ĉiu 〔代〕 每个
papero 纸	ĉiuj 所有的, 大家
nigra 黑的	fiera 骄傲的
pomo 苹果	fiero 骄傲
manĝi 〔tr.〕 吃, 食	germano 德国人
tranĉi 〔tr.〕 切, 割	li 〔代〕 他
-il- 〔后缀〕 表示工具	volonte 情愿, 自愿
turni 〔tr.〕 转	buŝo 嘴

mano 手
sako 袋
man-sako 手提包
poŝo 衣袋
fonto 泉
plumo 羽毛, 钢笔
fonto-plumo 自来水笔
donaci [tr.] 赠送
donaco 赠品, 礼物
al [介] 对, 向
petoli [ntr.] 顽皮
-ul- [后缀] 表示人

petolulo 淘气鬼
interesi [tr.] 使感兴趣
interesa 使感兴趣的
konato 熟人
konat-igi 结识
somero 夏季
nokto 夜晚
kvaki [ntr.] 呱呱叫
kvak kekekeke 青蛙叫声
kie [副] 哪里, 在何处
se [连] 倘若, 假若
bildo 画

TEKSTO 课文

Esperanto-Rondo (3) 世界语团体 (三)

Xiao Mei: Ilia ludo estas tre interesa.

Li Cheng: Kion ni faru?

Xiao Mei: Kio estas sur la muro?

Jiang Hai: Sur la muro estas ĉevalo.

Xiao Mei: Kio estas sur la muro?

Jiang Hai: Ho, sur la muro estas kuniklo.

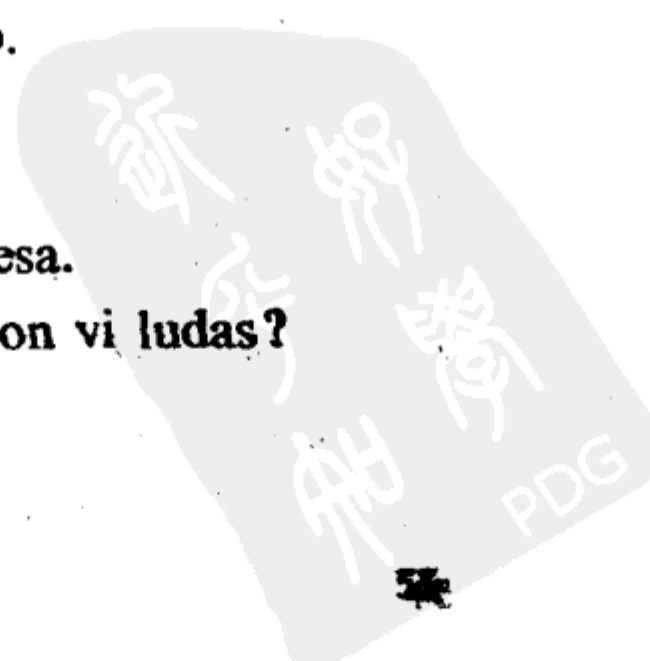
Ĉiuj: Jes, sur la muro estas kuniklo.

Li Cheng: Ankaŭ via ludo estas tre interesa.

Xiao Mei: Instruistino Li Cheng, kiun ludon vi ludas?

Li Cheng: Jen, kio estas ĉi tio?

Xiao Mei: Tio ĉi estas blanka papero.



Li Cheng: Kio estas tio?

Xiao Mei: Tio estas nigra papero.

(李程把黑白纸揉成团, 松开手, 纸变成了红苹果。)

Wen Qing: Ruĝa pomo!

Jiang Hai: Pomo estas frukto. Instruistino Li Cheng, bonvolu manĝi.

Li Cheng: Bonvolu manĝi fruktojn.

Wen Qing: Jiang Hai, kie estas tranĉilo?

Jiang Hai: Tranĉilo? Turnu viajn okulojn maldekstren! La tranĉilo estas sur la tablo.

Lu Hua: Instruistino Li Cheng, mi tre ĝojas konatiĝi kun vi. Ĉu vi bonvolus surskribi vian nomon por mi?

Li Cheng: Volonte!

Lu Hua: Ho, la fontoplumo estas en mia mansako.

Jiang Hai: Gao Lin, en via poŝo estas skribilo.

(高林从衣袋里拿出一只铅笔递给卢华。)

Lu Hua: Kraĵono?! Ne, mi ne volas kraĵonon.

Gao Lin: Jen en tiu ĉi libro estas fontoplumo.

Lu Hua: Bonege! Instruistino Li Cheng, bonvolu.

(李程接过笔签名。)

Lu Hua: Dankon!

Jiang Hai: Instruistino Li Cheng, jen estas donaco de Xiao Mei kaj mi al vi. Bonvolu akcepti!

Li Cheng: Kiel bela donaco! Koran dankon, Jiang Hai kaj Xiao Mei!

(高林指江海和肖梅又指那对瓷娃娃, 开玩笑。)

Gao Lin: Instruistino Li Cheng, ŝi kaj li — ŝi kaj li...

Xiao Mei: Petolulo! Fermu vian buŝon!

(肖梅拿起苹果塞进高林嘴里。大家笑起来。)

Wen Qing: Geamikoj, ni kune kantu!

Jiang Hai: Bone, ni kantu la kanton "Ranoj Kantas".

Ĉiuj: Jes.

RANOJ KANTAS

F = 1 2/4

Germana kanto

1 2 3 4 | 3 2 1 | 3 4 5 6 |
Longas nokto de l' somer', ranoj kantas

5 4 3 | 1 0 1 0 | 1 0 1 0 |
kun fi-er', kvak kvak kvak kvak

1 1 2 2 3 3 4 4 | 3 2 1 0 ||
kekeke → ke kekeke kvak kvak kvak.

KLARIGOJ 注 释

1. Kion ni faru? (我们来做什么呢?) faru 是命令式动词,用在第一人称“ni”时表示“让(我们)来做”,“(我们)来做吧”的意思。kion 是承受“faru”的动作的,它有宾格词尾“n”,虽然它是疑问代词,在疑问句里要放在句首,但它的受事语(或叫做宾语)的身份不变。

2. Ankaŭ via ludo estas tre interesa. 是说“(不仅别人的游戏很有趣)你们的游戏也很有趣”。ankaŭ 放在 via 前面,直接修饰 via。

3. bonvoli 的意思“带着好意来做”,可以译为“请”,但和“请”的意思,用法不完全相同。Bonvolu skribi (请写)也可以说成 Bonvole skribu。

4. Kie estas tranĉilo? (刀子在哪里?) kie 是疑问副词,应放

在疑问句句首。这句话里的动词 **estas** 表示“存在、有”。照字面直译出来这句话的意思是“在什么地方有刀子？”句子谈论的是 **tranĉilo**，它是句子的主语。

5. **surskribi** 由 **sur** 和 **skribi** 合成，意思是“写上，题上”。

6. **Kiel bela donaco** 句末省去了 **ĝi estas**。这是常用的感叹句句型之一。

7. **de l'** 是 **de la** 的省略。冠词 **la** 在诗歌里由于节奏的需要可以省去元音而代之以省略符号“'”。只有在 **la** 的前后有元音，而且不致因读音改变而造成误会时（如：**l' amo**（爱）与 **lamo**（跛）同音，不能省去“a”），才能用 **la** 的省略形式“l'”。

8. **somer'** 是 **somero** 的省略形式。名词词尾“o”也可以在诗歌中省略，以便调整诗句的节奏。省去“o”以后，重音的位置不变，**somer'** 的重音在 **mer** 这个音节上。

9. **konatiĝi** 是由 **konato** 变来的，**konato** 原意是“认得的人，相识”，加后缀“iĝ”构成 **konatiĝ**，再加动词词尾 **-i-** 成为 **konatiĝi**（结识，成为熟人）。**konatiĝi kun** 意思是“同…相结识”。

10. **maldekstren** 往左边

11. **germano** 德国人，**germana** 德国人的

GRAMATIKO 语 法

A. 动词

(1) 谓语动词

以 **-as**、**-is**、**-os**、**-us**、**-u** 做词尾的动词可以充当句子的谓语动词。它们分别表现三种不同的说话方式，就是：

(a) 直陈式 是用来讲现在（用词尾 **-as** 表示）、过去（用词尾 **-is** 表示）、将来（用词尾 **-os** 表示）发生的事实的。例如：

1. **Ilia ludo estas tre interesa.** 他们的游戏很有趣。（**estas** 是现在时谓语动词。）

2. **Li ludis.** 他玩过了。（**ludis** 是过去时动词。）

3. **Mi ne ludos kun ŝi.** 我不同她玩。（**ludos** 是将来时动词。）

(b) 命令式 是用来表示命令、请求、意愿的动词式。例如：

1. Mangû pomon! 吃苹果吧! (mangû 表示要人吃, 是命令式谓
语动词。)

2. Kantu kun ni! 同我们唱歌吧! (kantu 是命令式谓
语动词, 表示
要人唱。)

3. Ni skribu! 我们写吧! (skribu 是命令式谓
语动词, 表示要人写
的愿望。)

4. Ne akceptu la donacon! 不要接受那件礼物! (akceptu 是命令式
谓
语动词。)

5. Fermu vian buŝon! 闭住你的嘴! (fermu 是命令式谓
语动词。)

命令式谓
语动词没有现在时、过去时和将来时的区别。当主语是 vi 时,
经常被省去。上面除例句3以外, 都省去了主语 vi, 因为听话的人是命令或
请求的对象, 不说自明。

(c) 假定式 用来表示违反事实的假设、愿望或者客气, 例如:

1. Kiu volus ludi kun tigro? 谁愿意同老虎做游戏? (volus 是假定
式谓
语动词, 表示事实上没有人 volas。)

2. Se mi estus vi, mi irus. 我要是你, 我就去。 (estus 和 irus 表示的
都是与事实不符的假设, 我不可能是你, 我也不去, estus, irus 是假定
式谓
语动词。)

3. Se mi estus birdo! 如果我是一只鸟啊(那有多好)! (estus 表示
违反事实的一种愿望, 是假定式谓
语动词。)

4. Ĉu vi ŝatus kanti kun ni? 你喜欢同我们唱歌吗? (ŝatus 是假定
式, 用来表示委婉的口气。你喜不喜欢不敢说, 只能客气地问问。)

5. Ĉu vi bonvolus surskribi vian nomon por mi? 可以请你给我签
个名吗? (bonvolus 是假定式, 表示客气。比较: Bonvolu surskribi! 请
签名! bonvoli 是怀着好意来做什么的意思。)

(2) 非谓 语动词

以 -i 做词尾的原形动词, 一般不能充当谓
语动词, 所以叫非谓
语动
词。因为它不表示一定的式, 所以也称不定式动词。原形动词可充当句子的
主语、宾语和表语等, 用途很广。请看下面的例句:

1. Mi ŝatas kanti. 我喜欢唱。(kanti 是 ŝatas 的宾语。这句话可改

为，*Mi ŝatas kantadon.* *Kantadon* 是做宾语的名词，*kanti* 的作用与它相当。)

2. *Kanti estas interese.* 唱歌是有趣的。(kanti 做句子的主语。因为修饰动词需要用副词，所以要用副词 *interese* 来做表语。这句话也可以说成 *Kantado estas interesa.*)

3. *Mia intereso estas pentri.* 我的兴趣是画画。(pentri 做表语，作用也和名词相当。)

B. 三种常见的句型

(1) 主语 + 谓语动词

在这样的句子里，充当谓语动词的一般是自动词，例如，

1. *Mi iras.* 我在走。

2. *Li ĝojas.* 他高兴。

3. *En mia poŝo estas krajono.* 我衣袋里有支铅笔。(这里 *estas* 是“存在”的意思。是说在我的衣袋里存在一支铅笔。句子的主语是铅笔，*en mia poŝo* 说明“存在”的地点，是修饰动词 *estas* 的，我们叫它状语。

4. *Li petolas.* 他调皮。

5. *Ili sidas sur la seĝoj.* 他们坐在椅子上。(sur la seĝoj 说明 *sidas* 的地点，是状语。)

6. *Lia amikino venis.* 他的女朋友来了。(lia 是修饰名词 *amikino* 的，叫定语。*venis* 的动作不涉及主语 *amikino* 以外的事物，不需要动作的承受者，是及物动词，在生词表里注明 *ntr.*)

(2) 主语 + 系动词 + 表语

系动词就是连系主语和表语的动词。最常用的系动词是 *esti*，它做系动词的时候只起连系主语和表语的作用，没什么意思，可以译为“是”，有时也可以不译。例如：

1. *La floro estas ruĝa.* 那朵花是红的。

2. *La floro estas bela.* 那朵花美。

3. *Li estas fiera.* 他骄傲。

4. *La nokto estas longa.* 那夜是长的。

5. *La tablo estas malgranda.* 那张桌子小。

6. La tranĉilo estas mia. 那刀是我的。

7. Tiu estas rano. 那一只青蛙。

8. Tio estas frukto. 那是水果。

(3) 主语 + 及物动词 + 宾语

宾语如果是名词或代词，要加宾格词尾“n”。如果宾语是原形动词，它们后面可以有宾语或表语。例如：

1. Mi ŝatas librojn. 我喜欢书。

2. Mi vidis ilin. 我看见他们了。

3. Ili ŝatas manĝi fruktojn. 他们喜欢吃水果。(manĝi 做 ŝatas 的宾语，而 fruktojn 做 manĝi 的宾语。)

4. Ni volas esti amikoj. 我们愿意做朋友。esti 是 volas 的宾语，amikoj 是 esti 的表语。esti 在这里可译为“做”。)

5. Li skribis vian nomon. 他写了你的名字。

C. 后缀 -iĝ-, -il-, -ul-

(1) 后缀 -iĝ- 表示变成，可以加在形容词、名词或动词词根上构成不及物动词，例如：

1. bel- 美

bel-iĝi 变美

2. fier- 骄傲

fier-iĝi 变骄傲

3. sid- 坐

sid-iĝi 坐下

4. mallong- 短

mallong-iĝi 变短，缩短

5. nokt- 夜

nokt-iĝi 入夜

6. amik- 朋友

amik-iĝi 成为朋友

7. alt- 高

alt-iĝi 变高，长高

8. bird- 鸟

bird-iĝi 变成鸟

9. grup- 组、群

grup-iĝi 成为一组，结伙

10. turn- (使)转

trun-iĝi (自己)转

(2) 后缀 -il- 表示工具，例如：

1. ferm- 关

ferm-ilo 盖，塞

2. lud- 玩

lud-ilo 玩具

3. skrib- 写

skrib-ilo 文具，笔

4. manĝ- 吃

manĝ-ilo 餐具

- | | | | |
|-----------|-----|-----------|---------|
| 5. fot- | 摄影 | fot-ilo | 照相机 |
| 6. tranĉ- | 切、割 | tranĉ-ilo | 刀 |
| 7. frap- | 敲、拍 | frap-ilo | 槌, 拍子 |
| 8. sid- | 坐 | sid-ilo | 座、凳子、椅子 |

(3) 后缀 -ul- 表示具有所接词根的特性的人, 例如:

- | | | | |
|----------------|-----|---------------|-----------|
| 1. bon- | 好 | bon-ulo | 好人 |
| 2. bel- | 美 | bel-ulo | 美男子 |
| 3. bel- | 美 | bel-ulino | 美女 |
| 4. alt- | 高 | alt-ulo | 高个子 |
| 5. blank- | 白 | blank-ulo | 白人 |
| 6. nigr- | 黑 | nigr-ulo | 黑人 |
| 7. flav- | 黄 | flav-ulo | 黄种人 |
| 8. ruĝ- | 红 | ruĝ-ulo | 赤色分子 |
| 9. dekstr- | 右 | dekstr-ulo | 右派 |
| 10. maldekstr- | 左 | maldekstr-ulo | 左派 |
| 11. gaj- | 愉快 | gaj-ulo | 快活的人, 乐天派 |
| 12. grav- | 重要 | grav-ulo | 要人 |
| 13. jes | 是 | jes-ulo | 唯唯诺诺的人 |
| 14. kar- | 亲爱的 | kar-ulo | 亲人(男) |
| 15. kar- | 亲爱的 | kar-ul-ino | 亲人(女) |
| 16. kun | 同 | kun-ulo | 同伴, 伙伴 |
| 17. manĝ- | 吃 | manĝ-ulo | 食客, 饭桶 |
| 18. paper- | 纸 | paper-ulo | 纸人 |

C. 介词 sur, al

(1) 介词 sur 表示“在...上”, 两物须互相接触。例如:

1. Pomoj estas sur la tablo. 苹果在桌子上。
2. La rato sur la seĝo estas granda. 椅子上的老鼠是大的。
3. La bildo sur la muro estas bela. 墙上的图是美的。
4. Mi vidis la vortojn sur la pordo. 我看到门上的字了。
5. Ŝi skribis vortojn sur papero. 她在纸上写了字。
6. Kuniklo sidas sur ĉevalo. 家兔坐在马上。

(2) 介词 *al* 表示“向、对、到、给”，例如：

1. *Li donacis florojn al ŝi.* 他赠花给她。
2. *Ŝi iris al la amiko.* 她走向男朋友。(她到男朋友那里去了。)
3. *Ili venas al la ĉambro.* 他们来到房间。
4. *Kion li faris al vi?* 他给你做了什么?
5. *Ili pentris bildojn al la ĉambro.* 他们给房子画了图画。
6. *Mi faris novan pordon al la ĉambro.* 我给房间做了个新门。

D. 词尾 -a 在构词中可以表示多种意义：

(1) 表示所有：*mi* 我，*mia* 我的；*vi* 你，*via* 你的；*ili* 他们，*ilia* 他们的。

(2) 表示具有某种性状特点：*en* 在...中，*ena* 里面的；*tranĉi* 割，*tranĉa* 用来切割的；*amiko* 朋友，*amika* 友好的；*papero* 纸，*papera* 纸的；*libro* 书，*libra* 书本的。

(3) 加在基数词 *unu* 一、*du* 二、*tri* 三、*kyar* 四、*kvin* 五等后面构成序数词 *unua* 第一、*dua* 第二、*tria* 第三、*kvara* 第四、*kvina* 第五等等。

EKZERCOJ 练习

A. 陈述句 *Vi ludas* 如改为命令句，要去掉主语 *vi*，同时把动词的词尾改为 *-u*，成为：*Ludu.* 如果主语不是 *vi*，就要保留主语，如：*Ŝi ludas.* 要改为 *Ŝi ludu.* 请将下列直陈句改为命令句：

1. *Vi skribas.* 你在写。
2. *Ili skribas.* 他们在写。
3. *La amikoj venas.* 朋友们来了。
4. *Ĉiuj kantas gaje.* 大家欢快地唱。
5. *Ni manĝas ŝiajn pomojn.* 我们吃她的苹果。(ŝiajn 是 ŝia 的复数宾格。)
6. *Vi akceptas mian donacon.* 你接受我的礼物。
7. *Vi ne donacas tion al ŝi.* 你没赠送那个给她。
8. *Li ne sidigas.* 他不坐下。

9. Mi kantas. 我在唱。

10. Vi ne ludas kun tigro. 你不同老虎游戏。

B. 照“主语+系动词+表语”的句型翻译下列句子。

1. 花美。

2. 她是我们的朋友。

3. 我的书是新的。

4. 我的礼物是美丽的花。

5. 那是你的刀子。

6. 什么是水果?

7. 唱歌是有趣的。

8. 夏夜是短的。

9. 那匹马是纸的。

10. 她不骄傲。

C. 用下列的词各造一句:

1. sur 2. al 3. bonvolu 4. manĝi 5. ilin 6. kio

7. kie 8. jen 9. por 10. de

Ĉ. 将下列句子译为汉语:

1. Jiang Hai estas malalta.

2. Li estas malaltulo.

3. Li ŝatas petoli.

4. Sed li ne petolas kun la instruistino.

5. En somera nokto li kvakas.

6. Li ŝatas pentri florojn.

7. Jiang Hai pentris ankaŭ birdojn.

8. Li pentris ranon sur brako de amiko.

9. Tio estas petolo.

10. Ĉu petolado estas bona?

11. Li skribis vortojn ne sur papero sed sur tablo.

12. Ankaŭ tio ne estas bona.

13. Tio estas malbona faro.

14. Mi ne ŝatas tion.



15. Ĉu ankaŭ vi estas petolulo?

16. Ne tranĉu la tablon!

17. Ne kantu en nokto!

18. Ne ludu kun ranoj!

19. Ludu kun bonaj geamikoj!

20. Estu bonulo!

D. 用下列词素构词，越多越好，

-il-, -ul-, -o, -lud-, bon-, mal-, -in-, -ig-, -i

E. 将下列句子的空白填上适当的介词：

1. Li donacis bonan ĉevalon _____ mi.

2. Pentraĵo estas _____ la muro.

3. _____ la ĉambro estas tablo.

4. Ŝi pentris birdojn _____ mi.

5. La libro _____ la tablo estas _____ ŝia amiko.

6. La okuloj _____ la kuniklo estas ruĝaj.

7. La ruĝaj krajonoj _____ la kunuloj estas novaj.

8. _____ tiu ĉi libro estas belaj bildoj.

9. Mi tre volas konatiĝi _____ ŝi.

10. Ĝi estas donaco _____ ŝi _____ vi.

F. 给下列句子加上适当的主语或宾语：

1. Mi kaj li ŝatas _____.

2. _____ skribis vortojn sur papero.

3. Ili manĝis _____ kaj pentris _____.

4. Akceptu mian _____.

5. Ni pentru _____.

6. Ili kune beligis _____.

7. Li faris _____ por la ĉambro.

8. Mi ne ŝatas _____ kun ili.

SESA LECIONO 第六课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Bonan matenon!
2. Ĉi tie estas bona loko por legi.
3. Kiel movoplene estas!
4. Li ekzercas la korpon per tajĝiĉjüan-o.
5. Turnu vian rigardon tien!
6. Kian libron vi legas?
7. Mi legas libron pri Esperanto.
8. Ĉiumatene mi faras gimnastikon kaj post tio mi legas libron.
9. Mi devas reiri hejmen.
10. Ĝis revido, instruisto!
11. Ĝis baldaŭ!

NOVAJ VORTOJ 生 词

ses [数] 六

renkonti [tr.] 遇见

vojo 路

mateno 早晨

lerni [tr.] 学习

legi [tr.] 阅读

sama 同样的

tie [副] 在那儿

ĉi tie 在这儿

loko 地方

promeni [ntr.] 散步

movi [tr.] 移动, 使动

plena 充满的, 完满的

movo-plene 繁华热闹

juna 年轻的

mal-juna 老的

mal-jun-ulo 老人

korpo 身体

per [介] 用, 凭借

tajĝiĉjüan-o 太极拳

benko 长凳
 antaŭ [介] 在...前
 gimnastiko 体操
 kuri [ntr.] 跑
 knabo 男孩
 viro 男人
 sekvi [tr.] 跟随
 -et- [后缀] 表示小
 Bon-ven-on! 欢迎!
 atenti [tr.] 注意
 rapida 快的
 preni [tr.] 拿, 取
 iom [副] 一点
 ripozi [ntr.] 休息
 koni [tr.] 认识
 re- [前缀] 表示再, 重复
 re-koni 认出来, 承认
 vera 真的
 apenaŭ [副] 几乎不
 pri [介] 关于...

ĝi [代] 它
 paroli [ntr.] 说话
 historio 历史
 post [介] 在...后
 kutimo 习惯
 hejmo 家
 ĉar [连] 因为
 jam [副] 已经
 tempo 时间
 ĝis [介] 直到
 baldaŭ [副] 不久
 glavo 刀, 剑
 infano 孩子, 儿童
 haloo [叹] 哈啰
 kia [代] 何种, 哪种
 ŝajni [ntr.] 好象, 似乎, 仿佛
 是
 arbo 树
 devi [tr.] 应该

TEKSTO 课 文

Renkontiĝo sur la Vojo (1) 路 遇 (一)

Wen Qing: Bonan matenon, Jiang Hai!
 Jiang Hai: Bonan matenon, Wen Qing!
 Wen Qing: Kion vi faras?
 Jiang Hai: Mi lernas Esperanton. Kaj vi?
 Wen Qing: Mi legas novan libron.

Jiang Hai: Jen, ĉu tiu ne estas instruistino Li Cheng?

Wen Qing: Jes, tiu estas instruistino Li Cheng.

Li Cheng: Bonan matenon, karaj geamikoj!

Wen Qing kaj Jiang Hai: Bonan matenon, instruistino Li!

Li Cheng: Karaj geamikoj, mi tre ĝojas vin vidi!

Wen Qing kaj Jiang Hai: Same ni!

Li Cheng: Kion vi faras?

Jiang Hai: Ni legas librojn.

Li Cheng: Ĉi tie estas bona loko por legi.

Wen Qing: Instruistino, ĉu vi promenas?

Li Cheng: Jes, mi promenas. Ni kune promenu!

Wen Qing kaj Jiang Hai: Volonte!

Li Cheng: Ha! Kiel movoplene!

Jiang Hai: Kion faras la maljunulo antaŭ la arbo?

Wen Qing: Li ekzercas la korpon per tajĝiĉjŭan-o.

Li Cheng: Kion faras la maljunulino antaŭ la benko?

Jiang Hai: Ŝi ekzercas la korpon per la gimnastiko kun glavo.

Jiang Hai: Jen, malantaŭ la viro kuras knabo.

Wen Qing: La knabon sekvas knabino.

Li Cheng: Geamiketoj, ni kune ludu, ĉu bone!

Infanoj: Bone, bone!

Li Cheng: Atentu!

Jiang Hai: Atentu!

Li Cheng: Rapidu!

Jiang Hai: Rapidu!

Wen Qing: Li prenu! Li prenu!

Wen Qing: Instruistino, ni iom ripozu!

Li Cheng: Bone!

Li Cheng: Wen Qing, turnu vian rigardon tien! Ĉu tiu ne estas Gao Lin?

Wen Qing: Ne, tiu ne estas Gao Lin.

Jiang Hai: Jes, tiu estas Gao Lin. Ĉu vi ne rekonas lin?

Wen Qing: Ne, mi ne rekonas lin.

Li Cheng: Jes, mi jam rekonas lin. Tiu estas Gao Lin.

Wen Qing: Ha, vere, tiu estas Gao Lin, mi apenaŭ rekonas lin.

Jiang Hai: Haloo! Gao Lin!

Gao Lin: Haloo!

Gao Lin: Bonan matenon, instruistino!

Li Cheng: Bonan matenon, Gao Lin!

Gao Lin: Bonan matenon, Jiang Hai, Wen Qing!

Jiang Hai kaj Wen Qing: Bonan matenon, Gao Lin!

Li Cheng: Gao Lin, kion vi faras?

Gao Lin: Mi legas libron.

Jiang Hai: Kian libron vi legas?

Gao Lin: Mi legas libron pri Esperanto.

Wen Qing: Ĉu ĝi estas interesa?

Jiang Hai: Ŝajne ĝi parolas pri la historio de Esperanto.

Gao Lin: Jes.

Jiang Hai: Gao Lin, ĉu vi ne faras gimnastikon ĉiumatene?

Gao Lin: Jes, ĉiumatene mi faras gimnastikon kaj post tio mi legas libron.

Li Cheng: Bona kutimo!

Wen Qnig: Kion vi faras nun?

Gao Lin: Mi reiras al la hejmo, ĉar jam estas tempo por matenmanĝi.

Li Cheng: Ho vere, jam estas tempo por matenmanĝi. Ni devas reiri hejmen.

Jiang Hai: Jes, instruistino, ni devas reiri.

Wen Qing: Instruistino, ni reiru!

Li Cheng: Do, Gao Lin, ĝis revido!

Gao Lin: Ĝis revido, instruistino! Ĝis baldaŭ, Jiang Hai, Wen Qing!

Jiang Hai kaj Wen Qing: Ĝis baldaŭ! (Al Li Cheng) Ĝis revido, instruistino!

Li Cheng: Ĝis revido!

KLARIGOJ 注 释

1. Bonan matenon! (早安!)与前面学过的 saluton! (你好!)属于同类句型,是一种习惯省略句。关于这类省略句以后再详细说明。它们是句子的宾语(matenon 还带有修饰语 bonan),也就是说省去的是主语和及物动词,因为及物动词才有宾语。

2. Mi lernas Esperanton. Kaj vi? (我在学世界语。你呢?)
Kaj vi? 是省略句,等于 Kaj kion vi faras? (而你在做什么呢?)

3. Same ni! (我们同样!)等于 Same ni tre ĝojas vin vidi! (同样我们很高兴见到你!)

4. Kiel movoplene! = Kiel movoplene estas! (有多热闹啊!)这种表示感觉、现象的句子没有主语。

5. La knabon sekvas knabino. = Knabino sekvas la knabon. (一个女孩跟着那个男孩。)倒装句法强调宾语 la knabon。

6. Ĉu vi ne rekonas lin? (你没有认出他来吗?)

7. Mi apenaŭ rekonas lin. (我几乎没认出他来。)

8. *Ŝajne ĝi parolas pri la historio de Esperanto.* (好象它是讲世界语史的。)

9. *ĉiumatene=en ĉiu mateno* (在每个早晨, 每天早晨)

10. *reiri* 往回走

11. *hejmen=al la hejmo* 往家, *tien* 往那里

12. *tempo por matenmanĝi* 吃早饭的时间

13. *Ĝis revido!* (再见!) 和 *Ĝis baldaŭ!* (一会儿再见!) 是省略句, 以后再讲。

14. *la gimnastiko kun glavo* 带刀的操

GRAMATIKO 语 法

A. 名词的种类

(1) **普通名词** 是表示一般事物或抽象概念的名词, 可以分为以下两类:

1. 具体名词 如: *mano* (手)、*tablo* (桌子)、*ĉambro* (房间)、*amiko* (朋友)、*ĉevalo* (马)、*gimnastiko* (体操)、*mateno* (早晨) 等。

2. 抽象名词 如: *belo* (美)、*bono* (善)、*ĝojo* (高兴) 等。

(2) **专有名词** 是表示个人、团体、地方、著作等专有名词。专有名词都用大写字母开头。因为人名和地名繁多, 完全采用世界语化的写法会影响识别辨认, 所以有些人名和地名保持原来民族语拉丁字母的写法, 不用名词词尾。本书课文中的人名地名大都是用汉语拼音的写法, 就属于这一类。一些著名的人名地名, 如 *Konfucio* (孔夫子)、*Pekino* (北京) 等才用世界语的写法。

B. 名词的词尾变化

(1) 单数与复数

名词中有些是表示可数的具体事物的, 就有单数与复数之分。“o”表示单数, “oj”表示复数。所以 *amiko* 就是“一个朋友”, *amikoj* 则表示“多个朋友”, 说得更准确些, 是“一个以上的朋友”。因为汉语的名词讲到人的时候用“们”表示多数, 可以用“朋友们”来表示 *amikoj*。 *libroj*

却不能说“书们”，只能靠上下文来表示。在把汉语译为世界语的时候要经常注意名词的数。例如“男女朋友”至少就有两个人，所以 *geamikoj* 一定要用复数词尾。

(2) 主格与宾格

名词在句子里做主语时用主格，做宾语时用宾格。宾格词尾是“n”，不加“n”就是主格。做表语和介词补语的名词也用主格。请看下面的例句，注意名词的格和它们充当的句子成分：

1. *Mi legas libron per la okuloj.* 我用眼睛读书。
2. *Ĉevalo estas sur la vojo.* 马在路上。
3. *Junuloj lernas Esperanton.* 青年们在学世界语。
4. *Gimnastiko estas bona por maljunuloj.* 体操对老年人是好的。
5. *Geknaboj ludas per ludiloj.* 孩子们用玩具做游戏。
6. *Ĉu vi konas la infanon?* 你认识那孩子吗？
7. *Knabinoj ŝatas ludi kun infanoj.* 女孩子们喜欢和娃娃玩。
8. *Tiu vojo estas longa vojo.* 那条路是一条长长的路。
9. *La virino sidas sur benko.* 那个妇女坐在凳子上。
10. *La junulo legas libron pri historio.* 那个青年在读关于历史的书。

C. 词尾“n”表示动向

词尾“n”除了表示宾格，还可以表示动作的方向。请看下面的例子，

(1) 用在副词上

1. *Li legas tie.* 他在那里读。
Li iras tien. 他往那里走。
2. *Kie li promenas?* 他在哪里散步？
Kien li iras? 他往哪里走？
3. *Li ripozas hejme.* 他在家休息。
Li reiras hejmen. 他回家去。

上面句中的 *tie, kie, hejme* 表示“在某处”，而带词尾“n”的 *tien, kien, hejmen* 则表示“往某处。”

(2) 用在介词的补足语上

1. *Li iras sur la vojo.* 他在路上走。
Li iras sur la vojon. 他走上路去。

2. *Ŝi ripozas en la ĉambro.* 她在室内休息。
Ŝi venas en la ĉambro. 她来到室内。
3. *La rato kuras en la ĉambro.* 老鼠在室内跑。
La rato kuras en la ĉambro. 老鼠跑进室内。
4. *Li iras antaŭ mi.* 他在我前面走。
Li iras antaŭ min. 他走到我前面去。
5. *La kuniklo kuris post la knabo.* 家兔在男孩后面跑。
La kuniklo kuris post la knabon. 家兔跑到男孩后面去了。

C. 词类的转化

世界语的动词、形容词、名词、副词有固定的词尾，一看便知它们是什么词。要变更它们的词性，只要把词尾换一下就成了。例如：

1. *La knabo estas ĝoja.* 那男孩是高兴的。(ĝoja 为形容词。)
2. *La knabo ĝojas.* 那男孩高兴。(ĝojas 为动词。)
3. *La knabo ĝoje kantas.* 那男孩高兴地唱。(ĝoje 是副词。)
4. *La ĝojo de la knabo estas vera.* 那男孩的高兴是真的。(ĝojo 是抽象名词。)
5. *Ŝi estas vere bela.* 她真美。
6. *Ŝia belo estas vera.* 她的美是真的。
7. *Ŝi skribas bele.* 她写得美。
8. *A estas antaŭ B.* A 在 B 前。
9. *A estas antaŭa kaj B estas malantaŭa.* A 是前面的，而 B 是后面的。
10. *B estas malantaŭe.* B 在后面。

D. 定语

句子里用来限定或修饰名词的句子成分叫定语。定语的构成有以下几种：

- (1) 形容词是用得非常多的一种定语，例如：*belaj floroj, rapida ĉevalo, bona amiko*等。
- (2) 代词 如：*mia fingro, via libro, ilia rondo, ŝia ludilo*等。
- (3) 数词 如：*ses libroj* (六本书)，*la sesa ĉevalo* (第六匹马)，*tri gazetoj* (三本杂志)等。

(4) 介词词组是由介词加补语构成的词组，它也可以用来做定语，如：libro sur tablo (桌子上的书)、donaco al ŝi (给她的礼物)、libro por lerni (学习用的书)、libro en poŝo (衣袋里的书)等。

(5) 同位语也就是用名词放在名词旁边来修饰名词的词，如：Instruisto Lin (林老师。instruisto 说明了 Lin 的身份)。又如：Mi lernis la vorton Esperanto. (我学了 Esperanto 一词。Esperanto 是用来说明 vorto 的，是它的同位语。)

(6) 原形动词 如：Via kutimo legi matene estas bona. (你早上阅读的习惯是好的。)原形动词不但可以有修饰它的状语，而且还可以有宾语，如：Ŝia kutimo ekzerci la korpon estas bona. (她锻炼身体的习惯是好的。legi 和 ekzerci 这两个原形动词是修饰 kutimo 的定语。)

E. 状语

状语是修饰动词、形容词或副词的句子成份。可以用做状语的有副词、介词词组、原形动词等。例如：

(1) 副词

1. Ŝi legas atente. 她用心阅读。
2. Ĝi kuras vere rapide. 它跑得真快。
3. Ĝi estas tre rapida. 它是很快的。
4. Ni bone ripozis. 我们休息得好。

(2) 介词短语

1. Ni ripozis en la ĉambro. 我们在那间屋子里休息。(说明 ripozis 的地点。)
2. Ŝi estas atenta en legado. 她阅读用心。(说明 atenta 在哪方面。)
3. Ili ludis ĝis la mateno. 他们玩到早晨。(说明 ludis 的时间。)

(3) 原形动词

1. Ili iris ripozi. 他们去休息了。(ripozi 说明 iris 的目的。)
2. Mi tre ĝojas vidi vin. 我见到你很高兴。(vidi 表明 ĝojas 的原因。)

F. 词缀 re-, -et-

- (1) 前缀 re- 表示反复、又、重新，例如：

1. veni 来
2. lerni 学习
3. legi 读
4. kanti 唱
5. koni 认识
6. preni 取
7. skribi 写
8. vidi 看见
9. fari 做
10. komenci 开始

- re-veni 回来
- re-lerni 复习
- re-legi 重读
- re-kanti 重唱
- re-koni 认出, 承认
- re-preni 收回, 取回
- re-skribi 重写
- re-vidi 再见
- re-fari 重做, 重复
- re-komenci 重新开始

(2) 后缀 -et- 表示小, 例如:

1. amiko 朋友
2. arbo 树
3. birdo 鸟
4. floro 花
5. infano 儿童
6. knabo 男孩
7. movi 移动
8. kuri 跑
9. ripozi 休息
10. tranĉilo 刀

- amik-et-o 小朋友
- arb-et-o 小树
- bird-et-o 小鸟
- flor-et-o 小花
- infan-et-o 小儿, 幼儿
- knab-et-o 小男孩
- mov-et-i 微动
- kur-et-i 小跑
- ripoz-et-i 小憩
- tranĉil-et-o 小刀

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词语译为汉语:

- | | | |
|------------------|-----------------|-------------|
| 1. knabino | 2. malvera | 3. glavego |
| 4. atentigi | 5. juniĝi | 6. rapidigi |
| 7. mateniĝi | 8. pleniĝi | 9. rapidege |
| 10. postiĝi | 11. ripozigi | 12. junigi |
| 13. maljuniĝi | 14. maljunuleto | 15. pleniĝi |
| 16. gimnastikilo | 17. virineto | 18. kuregi |

19. arbego

20. arbeto

B. 将下列句子的空白填入适当的介词:

1. Ili ripozis _____ nun.
2. Kuru _____ la arbego.
3. Mi skribas _____ krajono.
4. Li parolis _____ Esperanto.
5. Mi legas _____ ĉiu mateno.
6. Li kaj ŝi sidas _____ la benko.
7. _____ la benko ludas infano.
8. Ni parolas _____ la buŝo.
9. _____ matenmanĝo mi promenas.
10. _____ lernado mi reiras al mia hejmo.

C. 将下列句子译为世界语:

1. 早安, 老师!
2. 再见, 朋友们!
3. 那是散步的好地方。
4. 你学世界语了吗?
5. 那孩子在大树前头做什么?
6. 她跟着他。
7. 我们一起学习好吗?
8. 很好。我们开始吧。
9. 我没有认出他。
10. 你在看什么样的书?

Ĉ. 将下列各组词组合成句子(句首用大写):

1. gazeton legas vian ŝi
2. estas amiko junulo mia la
3. ekzercas la korpon per li gimnastiko
4. lerni Esperanton por venis li tiu ĉi loko al
5. interesa estas ludo tiu

D. 改正下列句子中的错误:

1. Ŝi ne legas libro.



2. Ili estas bona amikoj.
 3. La floroj estas bela.
 4. Mi ŝatas kantas.
 5. Ni devas reiras.
 6. Ĉu vi ne legas? Jes, mi ne legas.
 7. Ĉu vi ne parolas? Ne, mi parolas.
 8. La blanka kunikloj estas mia.
 9. La ĉevalo kuras rapida.
 10. Ŝi estas knabo.
- E. 将下面一段文字译为汉语:

Linlin Bone Lernas

Jen estas knabo. Lia nomo estas Linlin. Li ne estas malalta, sed ankaŭ ne tre alta. Li estas mez-alta. Li tre ŝatas kanti. Li tre ŝatas pentri. Li tre ŝatas ludi kun amiketoj. Li jam ne estas infano, sed li estas tre juna. Li ŝatas petoli kun la amikoj. Li jam komencis lerni Esperanton. Li tre ŝatas lerni ĝin.

Ĉiumatene Linlin ekzercas la korpon per gimnastiko. Li ŝatas fari ekzercon de tajĝiĉjŭan-o. Post la gimnastika ekzercado, li ion legas. Post la legado, li matenmanĝas. Post la manĝo, li iom promenas. Post la promenado, li komencas lerni. Post longa lernado, li ripozas, ĉar li volas bone lerni poste.

Ĉu li parolas per Esperanto? Jes, li parolas per Esperanto. Ankaŭ tion li tre ŝatas. Li ankaŭ ŝatas kanti Esperantajn kantojn. Lia kutimo de lernado estas tre bona. La instruisto parolis al ni pri tio. Linlin estas bona knabo. Li bone lernas.

SEPA LECIONO 第七课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Kien vi iras?
2. Por kio vi iras al ŝi?
3. Mi volas redoni al ŝi la libron.
4. Ĉu mi povus iri kune kun vi?
5. Kompreneble jes.
6. Bonvolu eniri!
7. Ĉu ni iru supren laŭ tiu ĉi ŝtuparo?
8. Sentu vin kiel hejme!
9. Laŭ via bontrovo.
10. Kiel vi opinias pri ĝi?
11. Kies verko estas tiu ĉi libro?
12. Mi invitas vin gastigi ĉe mi morgaŭ vespere.
13. Dankon pro la invito!
14. Mi certe venos!

NOVAJ VORTOJ 生 词

sep [数] 七
tago 日, 天
viziti [tr.] 访问, 参观
doni [tr.] 给
re-doni 还给
-ar- [后缀] 表群, 集合体
vort-ar-o 词典

laŭ [介] 沿, 按照
loĝi [ntr.] 住, 居住
-ej- [后缀] 表场所
loĝ-ej-o 住宅, 住所
lern-ej-o 学校
babili [ntr.] 聊天, 谈天
domo 房子

loĝdomo 住宅
 etaĝo 楼层
 supre 在上面
 ŝtupo 台阶(的一级)
 ŝtup-ar-o 台阶, 楼梯
 senti [tr.] 感觉
 kiel [副] 像...那样
 trinki [tr.] 喝
 teo 茶
 kafo 咖啡
 bon-trovo 心愿所在, 随心意
 fenestro 窗
 meti [tr.] 放
 koro 心
 opinii [tr.] 认为, 以为
 nepra 必然的
 necesa 必需的
 el- [前缀] 表示完全
 el-lerni 学会
 verko 作品
 Ŝekspiro 莎士比亚
 Hamleto 哈姆雷特
 fama 著名的

kies [代] 谁的, 那人的
 ami [tr.] 爱
 -ind- [后缀] 表值得
 am-ind-a 可爱的
 filo 儿子
 fil-in-o 女儿
 komponi [tr.] 作曲
 kompon-aĵ-o 曲子
 io [代] 某事, 某物
 for [副] 远
 for-ir-i 走开, 走掉
 inviti [tr.] 邀请
 gasto 客人
 gastu 作客
 morgaŭ [副] 在明天, 明天
 aŭ [连] 或
 pro [介] 因为
 paro 一双, 两只
 en kurad' 在跑
 sen kapo 无头
 sen vosto 无尾
 mirindaĵ' 奇事
 rigard' 观看

ĉia, ĉies, ĉio, ia, ies, iu, nenia, nenies, nenio, neniŭ, tia, ties 见
 语法部分

TEKSTO 课文

Renkontiĝo sur la Vojo (2) 路 遇(二)

Jiang Hai: Bonan tagon, Wen Qing!

Wen Qing: Bonan tagon, Jiang Hai! Mi tre ĝojas renkonti
 vin ĉi tie.

Jiang Hai: Ankaŭ mi! Kien vi iras?

Wen Qing: Mi iras viziti instruistino Li Cheng.

Jiang Hai: Por kio?

Wen Qing: Mi volas redoni al ŝi tiun ĉi vortaron.

Jiang Hai: Ĉu mi povus iri kune kun vi?

Wen Qing: Kompreneble jes. Mi tre ĝojas iri kune kun vi.

Jiang Hai: Ni iru!

Jiang Hai: Ĉu vi konas la loĝejon de instruistino Li Cheng?

Wen Qing: Jes. Ĝi estas antaŭ la lernejo.

Li Cheng: Bonan tagon, karaj geamikoj!

Wen Qing kaj Jiang Hai: Bonan tagon, instruistino Li Cheng!

Li Cheng: Mi tre ĝojas vidi vin!

Wen Qing kaj Jiang Hai: Ankaŭ mi!

Li Cheng: Ĉu vi volus iom babili en mia loĝejo?

Wen Qing kaj Jiang Hai: Jes, tre volonte!

Li Cheng: Bonvolu! (来到楼前。)

Rigardu, ni jam alvenas.

Jiang Hai: Ho, ĝi estas bela loĝdomo.

Li Cheng: Jes. Mi loĝas en la dua etaĝo. Bonvolu eniri!

Jiang Hai: Instruistino, ĉu ni iru supren laŭ tiu ĉi ŝtuparo?

Li Cheng: Jes. Bonvolu. (来到门口。)

Wen Qing kaj Jiang Hai: Dankon!

Li Cheng: Bonvolu sidiĝi!

Wen Qing kaj Jiang Hai: Dankon!

Li Cheng: Sentu vin kiel hejme! Kion vi volas trinki, teon aŭ kafon?

Wen Qing kaj Jiang Hai: Laŭ via bontrovo!

Li Cheng: Ho, unue mi malfermu tiun fenestron. (拿来咖啡。) Ni prenu kafon.

Wen Qing: Instruistino Li Cheng, jen estas via vortaro. Mi redonas ĝin al vi. Koran dankon!

Li Cheng: Metu ĝin sur la tablon!

Jiang Hai: Kiel vi opinias pri tiu ĉi vortaro?

Wen Qing: Ĝi estas tre bona kaj nepre necesa por bone ellerni Esperanton.

Jiang Hai: Kies verko estas tiu ĉi libro?

Wen Qing: Ĝi estas verko de Ŝekspiro "Hamleto".

Jiang Hai: La verko estas tre fama.

Wen Qing: Kies pentraĵo estas sur la muro?

Jiang Hai: Ĝi estas pentraĵo de sinjoro Li Kuchan.

Wen Qing: La pentraĵo estas tre bela.

Wen Qing: Ho, kiel aminda estas la knabino!

Li Cheng: Jes, ĝi estas foto de mia filino.

(开录音机, 放歌曲。)

Jiang Hai: Instruistino Li Cheng, kies komponaĵo ĝi estas?

Li Cheng: Ĝi estas verko de sinjoro Xian Xinghai. Ĝi estas Esperanta kanto.

Jiang Hai: Ho, bele!

Li Cheng: Ĉu vi ne volas ion manĝi?

Jiang Hai: Dankon, ni ne volas manĝi.

Wen Qing: Instruistino Li Cheng, ni devas foriri.

Jiang Hai: Instruistino Li Cheng, mi invitas vin gastigi ĉe mi morgaŭ vespere.

Li Cheng: Dankon pro via invito! Mi certe venos.

Wen Qing kaj Jiang Hai: Instruistino Li Cheng, ĝis morgaŭ!

Li Cheng: Ĝis morgaŭ!

TIGRA PARO

C = 1 2 / 4 **Etĉinigis Laŭlum**

56 54 | 3 1 | 56 54 | 3 1 | 1 5̣ | 1 - | 1 5̣ | 1 - |
 1 2 | 3 1 | 1 2 | 3 1 | 3 4 | 5 - |
 Ti- gra pa- ro, ti- gra pa- ro, en ku- rad',
 3 4 | 5 - | 5 6 5 4 | 3 1 | 5 6 5 4 |
 en ku- rad'. U- nu sen vos- to, u- nu sen
 3 1 | 1 5̣ | 1 - | 1 5̣ | 1 - ||
 ka- po. Mi- rin- daĵ' por ri- gard'.

KLARIGOJ 注 释

1. kien 往何处。 Kien vi iras? 你往哪儿去?
2. iras viziti=iras por viziti 去拜访
3. Por kio? 是 Por kio vi iras viziti ŝin? 的省略。
4. Ni iru! (让)我们走吧!
5. Bonan tagon! 和 Bonan matenon! 一样,也是省略句。省去了主语、动词,留下了宾语。意思是:日安!
6. Ĉu vi volus iom babili en mia loĝejo? 你们愿意在我的住处聊聊天吗? 这是委婉的邀请,动词用了假定式 volus。
7. Mi loĝas en la dua etaĝo. 我住在二层。
8. iri supren laŭ tiu ĉi ŝtuparo! 沿这个楼梯往上走
9. en-iri 走进去
10. Sentu vin kiel hejme. 希望你觉得象在家里一样。 Sentu 是“你要感觉”或“但愿你觉得”的意思。 kiel hejme 如同在家里。这句话可理解为 Sentu vin kiel vi estas hejme. 愿你觉得和你在家里一样。
11. 由基数词 unu, du, tri 等加副词词尾构成的副词,也表示顺序。 unuc 首先, due 其次, trie 第三等。
12. laŭ via bontrovo 随你的便。这是个省略句。可理解为 Faru laŭ via bontrovo.
13. Metu ĝin sur la tablon. 把它放到桌子上吧。(sur la tablon 表示

往桌子上，介词的补语 *tablon* 有表示动向的词尾“n”。)

14. *Kies verko* 谁的著作(是句子的表语, *tiu ĉi libro* 是主语。 *Kies verko estas tiu ĉi libro?* 是常用的疑问句型, 经常是倒装的。如: *Kio estas tio? Kiu estas ŝi?* 也可以用 *Kies verko ĝi estas? Kiu ŝi estas? Kio ĝi estas?* 这种句型。)

GRAMATIKO 语 法

A. 代词

代词是用来代替名词或名词性的短语(词组)或句子的词, 有以下八种。

(1) 人称代词

人称代词是用来表示讲话者(即第一人称)、听讲者(即第二人称)和谈话涉及的第三者(即第三人称)的词。它们有单数和复数、主格和宾格的形式, 用法与名词相似。然而人称代词不是用“j”表示复数的, 虽然它们都以“i”结尾, “i”却并不是代词词尾。请看下面的表:

人 称		格	主 格	宾 格
第一人 称	单 数		mi	min
	复 数		ni	nin
第二人 称	单 数		ci 你 vi 您	cin 你 vin 您
	复 数		vi	vin
第三人 称	单 数	阳 性	li	lin
		阴 性	ŝi	ŝin
		中 性	ĝi	ĝin
	复 数		ili	ilin
	泛 指		oni	onin
	反 身		si (一般不用)	sin

第二人称单数 *ci* 只用于十分亲密而不拘礼节的人之间或者表示不客气的时候，一般要用 *vi*（相当于您）来表示。*vi* 在翻译时不一定要用“您”，因为用“你”更符合汉语的习惯。

oni（人们、有人）泛指第三者，没有单复数的区别。*sin*（自己）用于谈论动作反回到第三人称自己的时候，如：*Li ekzercas sin.*（他锻炼自己。）不能说成 *Li ekzercas lin.*（他锻炼他。）因为 *lin* 指另外的人。*Mi ekzercas min. Vi ekzercas vin.* 没有上述的产生歧义的可能，所以第一、第二人称不需要反身代词，只有第三人称才用得着反身代词。*si* 也没有单复数之分。关于 *oni* 和 *si* 的用法，以后还要举例说明。

（2）物主代词

在人称代词 *mi, vi, li, ŝi, ĝi, ni, ili, si* 等后面加上词尾“a”可以构成表示从属的代词形容词 *mia, via, lia, ŝia* 等。在句中它们可以用来代替名词使用，叫做物主代词或从属代词。它们经常与冠词 *la* 连用，例如：

1. *La miaj estas novaj.* 我的是新的。
2. *La ŝiaj estas en la ĉambro.* 她的在屋里。
3. *Ŝi skribis per la sia.* 她用自己的写。
4. *Ni ludas kun niaj infanoj kaj ili ludas kun la siaj.* 我们和我们的孩子们玩，他们和自己的（孩子们）玩。
5. *Oni devas manĝi la sian.* 人们应该吃自己的。
6. *Mi loĝos ĉe mia amiko kaj li loĝos ĉe la sia.* 我将住在我的朋友处，他将住在他的朋友处。

mia, via 等用做表语的时候可以不加冠词，如：

1. *La libro estas mia.* 那本书是我的。
2. *Tiu domo estas lia.* 那房子是他的。
3. *Ĉi tiu verko estas ŝia.* 这部作品是她的。
4. *La infano estas ilia.* 那孩子是他的。

这些句子里的 *mia, lia, ŝia, ilia* 与前面的6个句子里的 *la miaj, la ŝiaj, la sia, la siaj, la sian* 等起的作用不同，它们不是代替名词的，而是限定词，作用与一般形容词类似。如果 *mia, via* 后面有修饰对象，如：

mia libro, viaj amikoj 等，它们就不是物主代词了。

(3) 疑问代词

用“ki”开头的一组代词，如：kiu, kia, kio, kies 等是用来提出问题的，叫做疑问代词，除了kies以外，都有格的变化，而kiu和kia还可以加“j”变为复数。用法举例如下：

1. Kiu tiel opinias? 谁那样主张?
2. Kion vi trinkos? 你喝什么?
3. Kies estas nova? 谁的是新的?
4. Kian vi ŝatas? 你喜欢什么样的?

(4) 指示代词

用“ti”开头的代词tiu, tia, tio, ties用来指示事物，称为指示代词。除ties外它们都可以有宾格，tia和tiu还可以有复数。用法举例如下：

1. Tio estas ŝtuparo. 那是阶梯。
2. Tia estas bona. 那种好。
3. Ties jam malboniĝis. 那个人的已经坏了。
4. Tiu estas sinjoro Ma. 那位是马先生。

(5) 不定代词

用“i”开头的代词io, iu (某个)、ies (某人的)、ia (某种)称为不定代词。汉语里常用的“有的”(io, iu, ia), “不知那个”(iu), “不知谁的”(ies)表示的正是这类概念。用法举例如下。

1. Mi vidis iun ĉe la fenestro. 我在窗子那儿看见了一个人。
2. Mi legis mian libron, ŝi legis ies. 我读我的书，她读的不知谁的。
3. La sinjoro venis por io. 那位先生不知为什么事来了。
4. Ŝi trinkis bonan kafon, ankaŭ mi volas trinki ian. 她喝好咖啡，我也要喝一杯咖啡。

(6) 集合代词

也就是用来表示“每一”或“全部”的代词，它们都以“ĉi”开头，有

ĉiu (每个)、ĉio (一切)、ĉia (每一种)、ĉies (所有人的)。
用法举例如下:

1. Ĉiu faru unu bonon. 每位做一件好事。(人行一善。)
2. Ĉio estas nia. 一切都是我们的。
3. Ĉiajn li amas. 各种他都爱。
4. Mi manĝis mian pomon, sed li manĝis ĉies. 我吃了我的苹果, 可是他吃了所有人的(苹果)。

(7) 否定代词

Nenia (无一种)、nenio (无一事物, 什么也没有)、neniu (无一个)、nenies (无一人的) 这些由“neni”开头的代词都表示“无”, 称为否定代词。用法举例如下:

1. Neniu ludas. 没有一个人做游戏。
2. Li faras nenion. 他没做什么。
3. Ŝi legas nenian. 她什么样的也不读。
4. Mi trinkis nenies. 我谁的也没有喝。

(8) 关系代词

kiu, kio, kia, kies 用在从句中来代替主句中的词, 表示一定关系, 叫做关系代词。用做关系代词时 kiu 表示“那个”, kio 表示“那事物”, kia 表示“那种”, kies 表示“那人的”。用法举例如下:

1. Li loĝas en domo, kiu estas ŝia. (他住在屋里, 屋子是她的。) 他住在她的屋子里。
2. Mi ŝatas kantojn, kiajn vi ŝatas. (我喜欢歌, 那种歌你喜欢。) 我喜欢你喜欢的那种歌。
3. Li ŝatas promeni post manĝo, kio estas bona. 他喜欢饭后散步, 那是好的。(kio 代表 promeni post manĝo.)
4. Mi konas la sinjoron, kies verkon vi legas. (我认得那位先生, 你正读他的作品。) 你正在读他的作品的那位先生我认识。

ies, ĉies, nenies 没有数与格的变化, io, ĉio, nenio 没有单复数之

分。关于关系代词的用法，以后还要讲到。以上6种代词是柴门霍夫博士的创造，系列完整，很规则，容易记。列表如下：

种类 \ 词尾 / 词头		-u	-o	-a	-es
		表示个体	表示事物	表示性质	表示所有
指示代词	ti-	tiu 那 个	tio 那事物	tia 那 种	ties 那人的
疑问代词 关系代词	ki-	kiu 哪 个 那 个	kio 什 么 那事物	kia 哪 种 那 种	kies 谁 的 那人的
不定代词	i-	iu 某 个	io 某事物	ia 某 种	ics 某人的
集合代词	ĉi-	ĉiu 每 个	ĉio 一 切	ĉia 各 种	ĉies 一切人的
否定代词	neni-	neniu 没一个	nenio 没有什么	nenia 无一种	nenies 无一人的

B. 词缀 el-, for-, -ej-, -ind-, -ar-

(1) el-是由介词el(表示由…出来，从…出来)转成的前缀，它不仅
可以表示介词原来的意思，还可以表示“完成，全，彻底”的意思，例如：

- | | |
|--------------|-----------------|
| 1. iri 走 | el-iri 走出 |
| 2. kuri 跑 | el-kuri 跑出 |
| 3. meti 放 | el-meti 放到外面 |
| 4. preni 拿、取 | el-preni 取出 |
| 5. trinki 喝 | el-trinki 喝完，喝干 |
| 6. lerni 学习 | el-lerni 学完，学会 |
| 7. legi 读 | el-legi 读完 |

还可以构成 el-igi (弄出)、el-poŝ-igi (从衣袋取出) 这样的词。

(2) for-是由副词 for 转成的前缀，它表示“远”，也可以表示
“完”的意思，例如：

1. iri 走
2. kuri 跑
3. meti 放
4. preni 拿
5. trinki 喝
6. mangi 吃
7. doni 给
8. porti 搬

- for-iri 走开
- for-kuri 跑掉
- for-meti 放到一边
- for-preni 拿掉
- for-trinki 喝掉
- for-mangi 吃掉
- for-doni 给掉
- for-porti 搬走

(3) 后缀 -ej- 表场所, 例如:

1. mangi 吃
2. gasto 客人
3. neces 必需的
4. libro 书
5. akcepti 接受, 接待
6. kuri 跑
7. ludi 游戏
8. ripozi 休息
9. te-trinki 饮茶
10. kun-veni 聚会

- mang-ej-o 食堂
- gast-ej-o 客店
- neces-ej-o 厕所
- libr-ej-o 书店
- akcept-ej-o 接待室
- kur-ej-o 跑道
- lud-ej-o 游戏场
- ripoz-ej-o 休息室
- tetrink-ej-o 茶馆
- kunven-ej-o 会场

(4) -ind- 是表示“值得”的后缀, 例如:

1. ami 爱
2. legi 读
3. lerni 学习
4. vidi 看见
5. viziti 参观访问
6. kanti 歌唱

- am-ind-a 可爱的
- leg-ind-a 值得读的
- lern-ind-a 值得学习的
- vid-ind-a 值得看的
- vizit-ind-a 值得参观的
- kant-ind-a 值得歌颂的

C. 介词 por 和 pro

(1) por 表示目的, 可以用原形动词做补语。用法举例如下:

1. Mi venis por inviti vin. 我来邀请你。
2. Lernejo estas ejo por lerni. 学校是学习的场所。
3. Libro estas por legi. 书是读的。

4. Loĝejo estas domo por loĝi. 住所是居住的房子。
5. La fontoplumo estas por vi. 那只自来水笔是给你的。
6. La buŝo estas por manĝi kaj paroli. 嘴是吃饭和说话的。

(2) pro 表示原因，用法举例说明如下：

1. Mi ĝojas pro via vizito. 我为你的来访而高兴。
2. Ŝi malĝojas pro via foriro. 她因为你的离去而悲伤。
3. Li famiĝis pro la verko. 他因为那部作品而出了名。
4. Ili donacis al li florojn pro amikeco. 他们因为友谊而赠花给他。
5. Ni iros tien pro ŝato de kantado. 我们因为喜欢唱歌要到那儿去。
6. Mi dankas vin pro tio. 我为那个感谢你。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语：

1. gastejo 2. kantararo 2. dankinda 4. kamaradaro 5. instruistaro
6. libraro 7. ekzercaro 8. gazetaro 9. fotaro 10. ludejo
11. domaro 12. fierinda 13. promenejo 14. atentinda 15. malvera
16. arbaro 17. malaminda 18. malakcepti 19. fora 20. aro 21. ejo
22. ulo 23. fileto 24. areto 25. gastino 26. famulo 27. gajulo
28. sinjoreto 29. domego 30. dometo

B. 用下列词语各造一句：

1. por 2. aŭ 3. pro 4. kies 5. kiel 6. povi 7. voli
8. laŭ 9. certe 10. kie

C. 改正下列句子中的错误：

1. Morgaŭ mi iras al lernejo.
2. Vij estas viroj kaj virinoj.
3. Vi legas kio?
4. Ĝi estas verko de ŝekspiro.
5. Mi povas iros supren.

6. Ŝi volas parolas kun vin.
7. Li faris iojn.
8. Mi legos «hamleto».
9. Tie estas sep gesinjoro.
10. La domoj estas bela.

Ĉ. 给下列句子中的动词加上适当的词尾:

1. Ĉiu parol _____ per la buŝo.
2. Ni dev _____ manĝ _____ en ĉiu tago.
3. Morgaŭ ni vizit _____ lin.
4. La knabo ŝat _____ pentr _____ florojn.
5. Ne babil _____ !
6. Ĉu vi loĝ _____ ĉi tie?
7. Ŝekspiro verk _____ «Hamleto».
8. Ĉu vi vol _____ kant _____ kun ni?
9. Ŝi tre am _____ la fileton.
10. Mi reven _____ baldaŭ.

D. 将下列句子中的空白填上适当的介词:

1. Ni vizitas lernejon _____ lerni.
2. Ŝi kantas _____ ĝojo.
3. Ŝi promenas _____ amiko.
4. Ili loĝas _____ dometo.
5. Ripozu _____ legado.

E. 将下面一段文字译为汉语:

Floreto kaj Tigro

En granda arbaro loĝis maljunulino. Ŝi havis belan filinon. La filino nomiĝis Floreto.

Floreto tre ŝatis florojn. Antaŭ la fenestro de ilia dometo estis ruĝaj, flavaj kaj blankaj floroj. Ŝi ankaŭ tre ŝatis kanti. Sur la verdaj arboj birdetoj kantis kune kun ŝi. Ili tre ŝatis ŝiajn kantojn. Floreto tre ĝojis pro la belaj floroj kaj amikaj birdoj.

En la granda arbaro loĝis ankaŭ tigro. Ĝi ne ŝatis florojn. Ĝi ankaŭ

ne ŝatis kanti. Ĝi malamis la birdojn, kaj la birdoj malamis ĝin, ĉar ĝi volis manĝi ilin, sed la birdoj kantis sur arboj, kaj la tigro ne povis ilin manĝi. La birdoj kantis, sed la tigro malĝojis.

En iu tago, la tigro kuris al la ruĝa dometo de Floreto. Ĝi vidis la belan knabinon, kaj malfermis la buŝegon. Ĝi volis formanĝi ŝin. Sed Floreto jam vidis la malamindan tigron. Ŝi kuris en la domon, rapide fermis la pordon kaj kantis:

Belas kanto, belas flor'!

Tigro, tigro iru for!

La tigro ne povis eniri en la domon. Ĝi malŝatis kantojn kaj florojn, do ĝi foriris malĝoje.



OKA LECIONO 第八课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Kio ŝi estas?
2. Ŝi estas kuracistino.
3. Ĉu ŝi estas via pliaga aŭ plijuna fratino?
4. Ŝi estas nek mia pliaga nek plijuna fratino.
5. Ĉu ĉiuj viaj familianoj ŝatas Esperanton?
6. Jes, ni ĉiuj ŝatas Esperanton.
7. Ĝi estas ne nur facila, sed ankaŭ utila.
8. Bonvolu aŭskulti kantojn prezentitajn de mia pliaga frato.

NOVAJ VORTOJ 生 词

ok 八	kurac-ist-o 医生
familio 家庭	labori [ntr.] 工作, 劳动
vespero 傍晚	preta 备好的, 现成的
ge- [前缀] 表示男女两性	lakto 奶
ge-patroj 父母亲	sukero 糖
patro 父亲	plaĉi [ntr.] 讨人喜欢, 招人喜欢
maro 海	aĝo 年龄
bordo 岸	pli [副] 更
farti [ntr.] 起居	frato 兄弟
peti [tr.] 请求	nek...nek [连] 既不...又不
kuiiri [tr.] 烹饪	bo- [前缀] 表示姻亲
kuraci [tr.] 医治	bo-frat-o 妻兄弟, 大伯子,
-ist- [后缀] 表示从事某职业者	小叔子

instrui [tr.] 教
 poŝto 邮政
 ofico 公务, 职务
 mez-lernejo 中学
 varti [tr.] 抚养, 看护(幼儿)
 aparta 单独的, 独特的
 lingvo 语言
 simpla 简单的
 facila 容易的
 riĉa 富裕的, 丰富的
 sono 声音
 ne nur ... sed ankaŭ [连] 不但
 ...而且
 utila 有用的, 有利的
 inter [介] 在...之间

feliĉa 幸福的
 diversa 各种的
 popolo 人民
 nacio 民族
 -an- [后缀] 表成员
 popol-an-o 人民(一员)
 tero 地, 土地
 globo 球体
 ja [副] 真, 的确
 aŭskulti [tr.] 听
 prezenti [tr.] 介绍, 表演
 prezent-it-a 被表演的
 nu [叹、接] 好, 唔
 rigardi [tr.] 瞧, 看, 望
 elemento 元素, 初步

TEKSTO 课文

Familio (1) 家庭 (一)

Jiang Hai: Bonan vesperon, instruistino!
 Li Cheng: Bonan vesperon, Jiang Hai!
 Xiao Mei: Bonan vesperon, Jiang Hai!
 Jiang Hai: Bonan vesperon, Xiao Mei! Bonvolu eniri!
 Jiang Hai: Sidiĝu!
 Xiao Mei: Ĉu viaj gepatroj ne estas hejme?
 Jiang Hai: Ne, ili ne estas hejme.
 Xiao Mei: Kien ili iris?
 Jiang Hai: Ili iris al la marbordo.
 Li Cheng: Kion ili faras tie?

Jiang Hai: Ili promenas.

Li Cheng: Kiel fartas viaj gepatroj?

Jiang Hai: Dankon, tre bone! Kion vi volas trinki, instruistino?

Li Cheng: Mi volas kafon.

Jiang Hai: Kaj vi, Xiao Mei?

Xiao Mei: La samon, mi petas.

Jiang Hai: Nu mi iras kuiri kafon. Estu kiel hejme.

Li Cheng: Xiao Mei, ĉu ĝi estas foto de la familio de Jiang Hai?

Xiao Mei: Jes.

Li Cheng: Mi rigardu atente.

Xiao Mei: Instruistino, jen estas la patro de Jiang Hai.

Li Cheng: Kio li estas?

Xiao Mei: Lia patro estas laboristo.

Li Cheng: Ĉu ŝi estas lia patrino?

Xiao Mei: Jes.

Li Cheng: Ŝi estas tre bela. Kio ŝi estas?

Xiao Mei: Lia patrino estas kuracistino.

Jiang Hai: La kafo estas preta. Jen estas lakto kaj sukero, prenu laŭ via plaĉo. Bonvolu.

Xiao Mei: Dankon!

Li Cheng: Ĉu ŝi estas via pliĝa aŭ plijuna fratino?

Jiang Hai: Ŝi estas mia pliĝa fratino.

Xiao Mei: Ĉu li estas via pliĝa aŭ plijuna frato?

Jiang Hai: Li estas nek mia pliĝa nek plijuna frato. Li estas mia bofrato.

Li Cheng: Kio ili estas?

Jiang Hai: Mia fratino estas instruistino kaj mia bofrato estas poŝtovicisto.

Li Cheng: Ĉu via fratino estas mezlerneja aŭ elementlerneja instruistino?

Jiang Hai: Ŝi estas nek mezlerneja nek elementlerneja instruistino. Ŝi estas infanvartistino.

Xiao Mei: Ĉu ili loĝas ĉi tie?

Jiang Hai: Ne, ili loĝas aparte.

Li Cheng: Ĉu ĉiuj viaj familianoj ŝatas Esperanton?

Jiang Hai: Jes, ni ĉiuj ŝatas Esperanton, ĉar Esperanto estas lingvo simpla, facila, riĉa kaj belsona.

Xiao Mei: Ĝi estas ne nur tia lingvo, sed ankaŭ utila ilo inter la diversnaciaj popolanoj sur la terglobo.

Li Cheng: Ho, via familio ja estas feliĉa esperantista familio!

Jiang Hai: Instruistino, bonvolu aŭskulti kantojn prezentitajn de mia pliĝa fratino.

Li Cheng: Ĉu Esperantaj kantoj?

Jiang Hai: Jes. Bonvolu aŭskulti.

KLARIGOJ 注 释

1. Bonan vesperon, Jiang Hai! 江海, 晚安! (世界语和汉语的习惯不一样, 先说问候的话, 后呼对方姓名。在翻译时不必照搬原文的词序。)

2. Ili iris al la marbordo. 他们到海边去了。(marbordo 是听话人所熟知的,不是某一海岸,所以在前面加了冠词 la。在这种场合,汉语往往不加什么词去加以限定,要从上下文里去体会这层意思。世界语有 la 和没有 la 意思却不同。)

3. Kiel fartas viaj gepatroj? (你的父母起居如何)你爸爸妈妈好吗?

4. Mi volas kafon. 我要咖啡。Kaj vi, Xiao Mei? 你呢,小梅? La samon, mi petas. 我要同样的(请给我)。

5. rigardi 意思是“观看,瞧”,而 vidi 是“看见”,是 rigardi 的结果。

6. Kio ŝi estas? 她是(干)什么(的)? (这是用来询问职业的句式。)

7. La kafo estas preta. 咖啡好了。(汉语中的“好了”不是说由坏变好,而是“做好了”,“备好了”,正是 preta 的意思。pret-igi 有“准备”的意思。)

8. laŭ via plaĉo 随你喜欢,随你的便

9. pliĝa 年长的, plijuna 年幼的。pliĝa frato 哥哥, plijuna frato 弟弟

10. poŝt-ofic-isto 邮务员

11. elementa lernejo 初级小学, element-lerneja 初小的

12. infan-vart-ejo 托儿所

13. ili loĝas aparte. 他们住另处,他们不在一起住。

14. ni ĉiuj 我们大家,我们所有人

15. kantoj prezentitaj de mia pliĝa fratino 我姐姐表演的歌曲 (prezentitaj 表示“被表演的”,后面的 de 表示“被”用来引入动作的执行者, de mia pliĝa fratino 意思是“被我姐姐表演的”。prezent-ita 是过去时被动分词。以后再系统讲分词的用法。)

GRAMMATIKO 语 法

A. 冠词 la

冠词 la 是用来限定名词的小词,是一种弱指示词。它的作用与形容词

相似，但 **a** 并不是它的词尾。它没有词尾，没有数与格的变化，单独做一类词看待，这在世界语里是个独特的词类。在诗歌里面，由于音韵节奏的需要，有时把 **la** 的元音 **a** 省去，加上省略号“'”，写成“l'”。这种省略只能用于它的前面或后面有元音而且不致产生误会的时候，如：pro l', de l', pri l', l' amiko, l' arbaro 等。

冠词 **la** 主要用于以下两种情况：

(1) 用来指特定的事物，例如：

1. **Ŝi pentris floron. Ĉu vi vidis la pentraĵon?** 她画了花。你看见那幅画了吗？(pentraĵo 是所谈到的那幅，所以加 **la**。floro 则指其一朵花，未加 **la**。)

2. **La unua libro estas via, la dua estas mia.** 第一本书是你的，第二本是我的。(第一、第二等序数指的是特定的事物，所以加 **la**。)

3. **La terglobo estas granda.** 地球是大的。(地球是唯一的事物，当然也是特定的事物。太阳 **la suno**，月亮 **la luno** 也是要加 **la** 的。)

4. **Ni skribas per la mano kaj parolas per la buŝo.** 我们用手写字，用嘴说话。(mano 和 buŝo 表示身体的一部分，也可以视为特定的事物。)

(2) 用来表示全体，例如：

1. **La homoj loĝas sur la tero.** 人住在大地上。(la homoj = la homaro 人类。)

2. **La arboj estas utilaj al la homoj.** 树对人有用。

3. **La homo trairis malfacilan vojon.** 人走过了艰难的道路。(la homo 指人类，与 la homoj, la homaro 是一个意思。)

凡可以用 **iu** (某个)、**iuj** (某些) 修饰的名词以及有 **tiu**, **tiuj** 或 **mia**, **via** 等物主形容词，以及 **ĉiu**, **ĉiuj** 限定的名词，不加 **la**。而形容词做名词使用或物主形容词 **mia**, **via** 等前面则要用 **la**，例如：

1. **La riĉaj ĝojas, sed la malriĉaj malĝojas.** 富的高兴，而穷的难过。(la riĉaj = la riĉuloj, la malriĉaj = la malriĉuloj, 形容词当名词使用。)

2. **Vi kuracas la mian kaj mi kuracas la vian.** 你治我的，我治你的。(la mian 和 la vian 是物主代词，作用等于名词。)

B. 连词

连词有时连接词，有时连接词组，有时连接句子，例如：

1. **Mi kaj vi estas laboristoj.** 我和你是工人。(连词 **kaj** 连接 **mi** 和 **vi** 两个词。)

2. **Mi ŝatas pentri florojn kaj kuiri manĝaĵojn.** 我喜欢画花和做饭菜。(连词 **kaj** 连接 **pentri florojn** 和 **kuiri manĝaĵojn** 两个动宾词组。)

3. **Ŝi prenis ĝin, ĉar ĝi plaĉis al ŝi.** 她拿了它，因为它讨她喜欢。(连词 **ĉar** 连接了前后两个句子。)

4. **Vi alvenis, do ni eklaboru.** 你来了，那我们开始干活吧。(连词 **do** 连接前后两个句子。)

5. **Nek li nek ŝi kantas bele.** 既不是他也不是她唱得好。(连词 **nek... nek** 连接 **li** 和 **ŝi** 两个词。)

6. **Li ne nur lernas sed ankaŭ laboras.** 他不仅学习而且工作。(连词 **ne nur... sed ankaŭ** 连接 **lernas** 和 **laboras** 两个谓语动词。)

7. **Mi aŭ li instruos ilin.** 我或者他教他们。(连词 **aŭ** 连接代词 **mi** 和 **li**。)

8. **Mi parolis pri tio, sed ili ne aŭskultis.** 我谈了那件事，可是他们不听。(连词 **sed** 连接前后两个句子。)

9. **Aŭ vi lernu, aŭ vi laboru, faru laŭ via plaĉo.** 你或者学习，或者工作，随你的便。(连词 **aŭ... aŭ...** 连接两个句子。)

10. **Li kaj kantas kaj laboras.** 他一面唱一面工作。(连词 **kaj... kaj** 连接动词 **kantas** 和 **laboras**。)

C. 叹词

叹词是用来表示强烈感情的词，拟声语也包括在内。在句子里它与其他句子成分没有语法上的联系，是独立的句子成分。我们学过的叹词有 **ho**, **ha**, **haloo**, **jen**, **kvak kekekeke** 等，其中 **kvak kvak kekekeke** 就是拟声语。

值得注意的是，有些世界语叹词与汉语相似，如：**haha** (哈哈)，**hm** (哼)，**pum** (呼) 等。不要误以为叹词是国际通用的，直接把汉语的叹词搬到世界语里来用，那是不妥的。虽然拟声语是摹拟自然界的各种声音的，也不能直接搬用汉语，例如青蛙的叫声，不能写成 **güagüa** 而要写成 **kvak kvak**。叹词数量不多，要一个一个地去熟悉。

C. 词缀 bo-, ge-, -an-, -ist-

(1) 前缀 bo- 表示姻亲关系，加在亲属的名称上，表示那是由婚姻关系而形成的亲属，例如：

patro 父亲

patrino 母亲

gepatroj 父母

frato 兄弟

fratino 姊妹

gefratoj 兄弟姊妹

bo-patro 岳父，公公

bo-patrino 岳母，婆婆

be-gepatroj 岳父母，公婆

bo-frato 内兄，内弟，大伯子，小叔子

bo-fratino 嫂嫂，弟妹，大姨子，小姨子

bo-gefratoj 内兄，内弟，大姨子，小姨子，大伯子，小叔子

(2) 前缀 ge- 表示男女两性，如：

knabo 男孩

sinjoro 先生

frato 兄弟

patro 父亲

kuracisto 医生

kamarado 同志

ge-knaboj 男女小孩

ge-sinjoroj 先生们女士们

ge-fratoj 兄弟姊妹

ge-patroj 双亲，父母

ge-kuracistoj 男女医生

ge-kamaradoj 男女同志

(3) 后缀 -an- 表示一分子、成员，如：

familio 家庭

popolo 人民

grupo 组

domo 房子

lernejo 学校

samlingva 同语的

samloka 同一地的

loko 地方

samtabla 同桌的

famili-an-o 家庭成员

popol-an-o 人民(一员)

grup-an-o 组员

dom-an-o 同屋住的人

lernej-an-o 学生

samlingv-an-o 说同一语言的人

samlok-an-o 同乡

lok-an-o 当地人

samtabl-an-o 同桌的人

(4) 后缀 -ist- 表示从事某种职业，信仰某种主义或宗教的人，如：

kuiristo 烹饪

kuir-ist-o 厨师

labori 劳动
 ofico 公务
 varti 看护、抚养
 nacio 民族
 Marks 马克思
 Lenin 列宁
 kanti 唱歌

labor-ist-o 工人
 ofic-ist-o 公务员, 职员
 vart-ist-in-o 保姆
 naci-ist-o 民族主义者
 marks-ist-o 马克思主义者
 lenin-ist-o 列宁主义者
 kant-ist-o 歌唱家

D. 再谈语调

前面我们已经谈了叙述句和两种疑问句的语调。叙述句语调末尾下沉, 特殊问句的疑问词要重读, 有时声调上扬, 但句尾也是下降的, 一般疑问句, 句尾用升调。在实际应用中, 语调是个比较复杂的问题, 因为各种语调是随着话语的内容变化的。而内容则有千变万化。一般说来, 叙述句完结时才用下沉的语调。需要引起人注意的时候, 不用下沉语调。例如本课开始, 江海给老师问好, “Bonan vesperon,” 句子没完, 不能用降调, 尤其第一个问好的人需要引起对方注意, 要用高扬的语调。这句话可以图解如下:

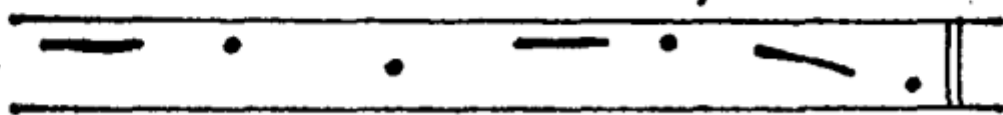
Bonan vesperon, instruistino!

或者读如:

较长的句子, 往往含有表示短暂停顿的逗号。在有逗号的地方可以停顿、换气, 但语调不能沉下去, 例如:

Jen estas lakto kaj sukero,

prenu laŭ via plaĉo.

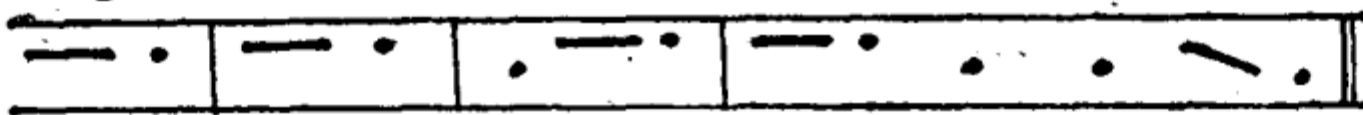


句中的并列形容词在读时要使听的人感觉到它是个系列，要用同样的语调，逗号只停顿，语调不下降。例如：

Jes, ni ĉiuj ŝatas Esperanton, ĉar ĝi estas

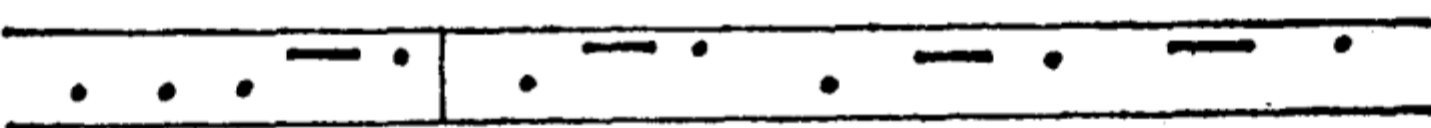


lingvo, simpla, facila, riĉa kaj belsona.

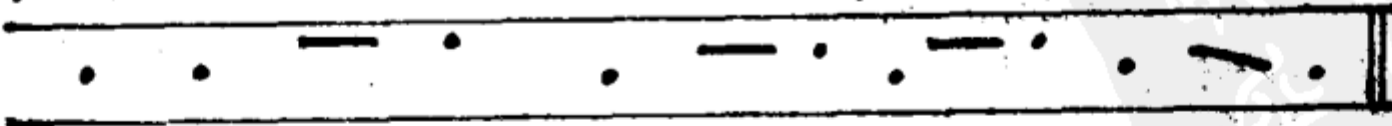


又如下面的长句不仅逗号处需要停顿，就是 kantojn 后面也要换气才能不费力地读完，不然就要努力一气读完：

Instruistino, bonvolu aŭskulti kantojn



prezentitajn de mia pliĝa fratino.



要想使语调自然，有表情，最根本的是深刻理解话语的内容，根据句子的逻辑意义来运用语调的抑扬高低，强弱缓急。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语:

- | | | |
|-----------------|---------------|---------------|
| 1. poŝtisto | 2. lingvisto | 3. malfacila |
| 4. riĉulo | 5. sonego | 6. malutila |
| 7. popola | 8. vesperiĝi | 9. maristo |
| 10. kuiristino | 11. malsimpla | 12. malriĉulo |
| 13. utiligi | 14. nacieto | 15. simpligi |
| 16. faciliĝi | 17. petegi | 18. eklabori |
| 19. laboristino | 20. malplaĉi | 21. fratiĝi |
| 22. grandaĝa | 23. eksoni | 24. ekrigardi |
| 25. pretiĝi | 26. frateto | 27. patrineto |
| 28. familiego | 29. facilega | 30. utilega |

B. 用下列词语各造一句:

1. ne nur... sed ankaŭ 2. nek... nek 3. inter 4. plaĉi
al 5. hejme 6. bonvolu 7. kiel 8. ĉiuj 9. la 10. aŭ

C. 将下列句子译为世界语:

1. 你父亲是做什么的?
2. 爸爸, 晚安!
3. 他既不是工人也不是教师。
4. 她是一位女厨师。
5. 他们都喜欢唱歌。
6. 劳动能使人富。
7. 他们的家庭很幸福。(是很幸福的)
8. 他很富, 但不幸福。
9. 瞧他的画! 它有多美呀!
10. 她不仅早上而且傍晚也在林中散步。

Ĉ. 将 inter, nek... nek, ne nur... sed ankaŭ, sur, sed, de, al, ĉe, pro, por, aŭ, kun 填入下列句子:

1. _____ la terglobo loĝas diversaj popoloj.

2. La kantoj _____ mia amiko tre plaĉas _____ ili.
 3. _____ mi _____ li volas aŭskulti la sonon.
 4. Mi volas _____ ne povas tion fari.
 5. _____ la marbordo ludas infanoj.
 6. Ĉiuj ĝojas pro la amo _____ li kaj ŝi.
 7. La ĉevalo estas _____ bela _____ tre rapida.
 8. Ĉu vi venis _____ lerni _____ instrui?
 9. Li ekkuris _____ ĝojo.
 10. Ŝi ne povis paroli _____ granda malĝojo.
- D. 将下面的文字译为汉语。

Ripozloko

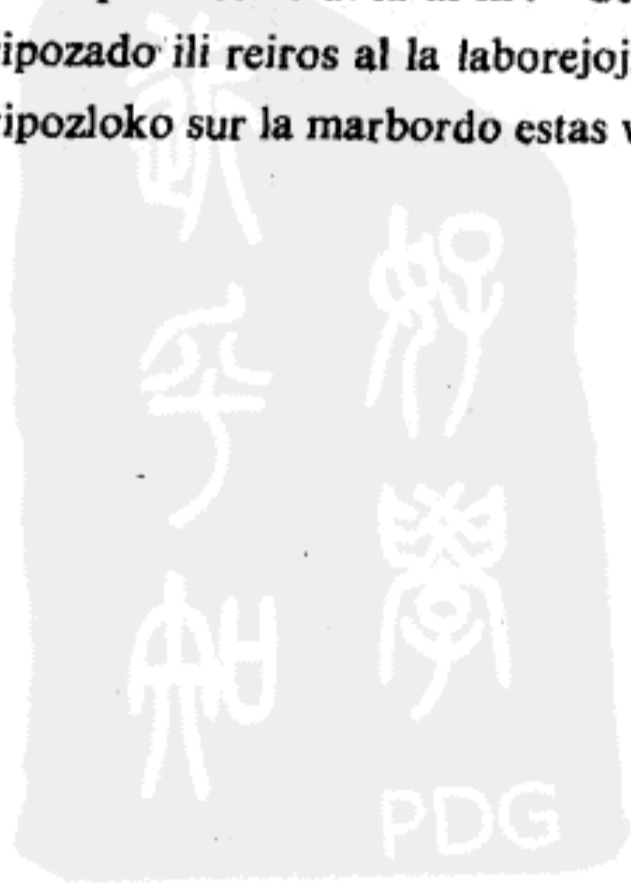
Sur marbordo estas granda arbaro. En la arbaro estas ruĝaj domoj. Ili estas ripozejoj por laboristoj kaj oficistoj. Tio estas ripozloko.

La ripozloko estas tre granda kaj bela. Inter la domoj estas belaj floroj. Tie ne estas lernejo, sed estas kuracejo kaj poŝtoŝejejo.

En la domoj loĝas laboristoj kaj oficistoj. Ili ne laboras, nek lernas, sed nur ripozas en ĉiu tago. Matene, ili frue eliras por promeni inter arboj aŭ ĉe la marbordo. Ili ankaŭ faras gimnastikajn ekzercojn. Ili tre ŝatas tajĝiĉjŭan-on. Post la matenmanĝo ili ludas aŭ ripozas en la domoj. Ili ŝatas babilu kun siaj samĉambranoj.

Ĉu la ripozloko plaĉas al tiuj laboristoj kaj oficistoj? Kompreneble jes. Ĉu la ripozo estas utila al ili? Certe. Ili estas tre ĝojaj kaj feliĉaj. Post la ripozado ili reiros al la laborejoj. Ili laboros pli bone.

La ripozloko sur la marbordo estas vere bela kaj vere bonega.



NAŬA LECIONO 第九课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Ĉu vi bonvolus sciigi al mi, kio li estas?
2. Tiu ĉi pentraĵo estas ĵus pentrita de mi.
3. Mi certe vizitos ĝin, se mi havos tempon.
4. Kiu instruis vin?
5. Liaj onklo kaj onklino ambaŭ estas pentristoj.
6. Vi kaj via frato tre similas unu al la alia.
7. Pasintecce lia frato lernis skulptadon en lernejo.
8. Aperas ĉe mi ideo!
9. Kia ideo?
10. Ĉu tio eblas?

NOVAJ VORTOJ 生 词

naŭ 九	kolegio 学院, 专科学院
scii [tr.] 知道	aŭdi [tr.] 听见
sci-igi 通知, 告知	ĵus [副] 刚才
arto 艺术, 技艺	stilo 风格
dormi [ntr.] 睡	ĉino 中国人
diplomo 证书	fin-i [tr.] 结束
diplomi 发证书	pendi [ntr.] 挂, 悬
-it- [分词后缀] 表示过去被	ĉielo 天
pentr-it-a 被画的	monto 山
diplom-it-o 被发给证书的,	pinto 尖, 峰
毕业生	akvo 水

fali 落
pino 松
pejzaĝo 风景, 景致
ŝanco 机会
afabla 和蔼的, 客气的, 殷勤的
-ec- 〔后缀〕表性质
afabl-ec-o 殷勤, 客气
amik-ec-o 友谊
pasi [ntr.] 过
-int- 〔分词后缀〕表过去
pas-int-a 过去了的
pas-int-ec-o 过去
havi [tr.] 有
sci-povi [tr.] 会
onklo 伯父, 叔父, 舅父, 姨父, 姑父
ambaŭ 〔代〕两者
simila 相似的
alia 另外的
skulpti [tr.] 雕塑

diligenta 勤勉的, 勤奋的
aperi [ntr.] 出现
ideo 观念, 念头, 想法
kia 〔代〕何种
busto 半身像, 胸像
Zamenhof 柴门霍夫(世界语的创始人)
valori [tr. ntr.] 值, 有价值
memori [tr.] 记忆
memor-aj-o 纪念品
-ebl- 〔后缀〕表可能
ebli 可能 = estas ebla
far-ebl-a 可能做的
varma 热
resti [ntr.] 留下
afero 事物, 事情, 事业
diktafono 录音机
ankoraŭ 〔副〕还, 仍旧
diri [tr.] 说, 告诉

TESKTO 课 文

Familio (2) 家 庭 (二)

Wen Qing: Bonan vesperon, instruistino!
Li Cheng: Bonan vesperon, Wen Qing! Kien vi iras?
Wen Qing: Mi...
Li Cheng: Vi iras al la hejmo de via amiko, ĉu ne?
Wen Qing: Jes, mi iras al la hejmo de mia amiko.

Li Cheng: Ĉu mi povus scii la nomon de via amiko?

Wen Qing: Jes. Li nomiĝas Yang Fan.

Li Cheng: Ĉu vi bonvolus sciigi al mi, kio li estas?

Wen Qing: Li estas instruisto pri belarto.

Li Cheng: Mi tre ŝatas belarton. Ĉu mi povus iri kun vi?

Wen Qing: Kompreneble. Ni kune iru.

Li Cheng: Bonan vesperon!

Yang Fan: Bonan vesperon!

Wen Qing: Yang Fan, ŝi estas instruistino Li Cheng.

Li Cheng: Bonan vesperon, Yang Fan! Mi tre ĝojas konatiĝi kun vi.

Yang Fan: Bonan vesperon, instruistino Li Cheng! Ankaŭ mi tre ĝojas konatiĝi kun vi. Bonvolu eniri!

Li Cheng: Ĉu ĉi tio estas via dormoĉambro?

Yang Fan: Jes, ĝi estas mia dormoĉambro kaj ankaŭ mia skriboĉambro. Bonvolu sidiĝi!

Li Cheng: Ĉu ili ĉiuj estas viaj verkoj?

Yang Fan: Jes, ĉiuj estas miaj verkoj.

Li Cheng: Bonegaj verkoj!

Wen Qing: Instruistino, li estas diplomito de la Qingdao-a Belarta Kolegio.

Li Cheng: Mi aŭdis pri la Kolegio. Ĝi estas tre bona.

Wen Qing: Yang Fan, kion vi ĵus faris?

Yang Fan: Mi pentris.

Li Cheng: Kion vi pentris?

Yang Fan: Mi pentris ĉinstilan pentraĵon.

Wen Qing: Ĉu vi jam finis ĝin?

Yang Fan: Jes.

Li Cheng: Ĉu mi povus ĝin rigardi?

Yang Fan: Kompreneble jes. Bonvolu!

Tiu ĉi pentraĵo sur la tablo estas ĵus pentrita de mi.

Wen Qing: Yang Fan, ĉu vi povus pendigi la pentraĵon?

Yang Fan: Jes.

Wen Qing: La blua ĉielo, verda montpinto, blanka akvofalo,
altaj pinoj. . .

Li Cheng: Vere bela loko. Kiu loko ĝi estas?

Yang Fan: Ĝi estas pejzaĝo de la monto Laoshan.

Li Cheng: Mi certe vizitos ĝin, se mi havos ŝancon.

Wen Qing kaj Yang Fan: Ni certe iros kune kun vi, se ni havos
bonan ŝancon.

Li Cheng: Dankon pro via afableco!

Li Cheng: Yang Fan, ĉu vi ŝatas pentri de la infanaĝo?

Yang Fan: Jes, mi tre ŝatas pentri de la infanaĝo.

Li Cheng: Ĉu via patro instruis vin?

Yang Fan: Ne, mia patro estas laboristo. Li ne scipovas
pentri.

Li Cheng: Kiu instruis vin?

Wen Qing: Lia onklo instruis lin. Liaj onklo kaj onklino
ambaŭ estas pentristoj.

Li Cheng: Ĉu tiu knabo estas vi?

Yang Fan: Ne, tio ne estas mi, tio estas mia plijuna frato
Yang Xiao.

Li Cheng: Vi kaj via frato tre similas unu al la alia.

Wen Qing: Pasintece lia frato lernis skulptadon en lernejo.
 Yang Fan: Li tre amas skulptarton.
 Wen Qing: Li diligente lernas kaj bone laboras.
 Li Cheng: Kiel bona estas la junulo! Kiel bona estas la skulptaĵo!
 Wen Qing: Instruistino, aperas ĉe mi ideo!
 Li Cheng: Kia ideo?
 Wen Qing: Se vi ŝatus, mi petus lian fraton skulpti buston de Zamenhof por vi.
 Li Cheng: Koran dankon! Ĝi estos valora memoraĵo.
 Wen Qing: Yang Fan, ĉu tio eblas?
 Yang Fan: Kompreneble jes.
 Li Cheng: Yang Fan, dankon pro via varma akcepto. Mi devas foriri.
 Yang Fan: Instruistino, ĉu vi ne volus resti iom pli longe?
 Li Cheng: Ne, mi ankoraŭ havas alian aferon. Wen Qing, vi restu kaj babilu kun Yang Fan. Do, Yang Fan, bonan nokton! Ĝis revido!
 Yang Fan: Bonan nokton! Ĝis revido!
 Wen Qing: Instruistino, jen estas via diktafono. Ĝis revido!

KLARIGOJ 注 释

1. Bonan matenon! 用于从起床到中午一段时间; Bonan tagon! 用于傍晚以前; Bonan vesperon! 用于傍晚; Bonan nokton! 用于晚上分手时, 或深夜相会时。

2. 中国人把女子的“男朋友”看做“爱人”, 世界语的 amiko 没有这个意思。课文第三句的“via amiko”照世界语的说法应该用 karulo, karulo 表示“男朋友”的意思。

3. Ĉu mi povus scii la nomon...? (我可以知道...名字吗?)用了

“us”表示客气。等于说“尊姓大名”，“请问贵姓大名”。

4. nomi 是及物动词，意思是“称呼”，nom-iĝi 是“叫做”。

5. instruisto pri belarto 美术教师。bel-arto 是合成词，意思是 arto de belo。

6. konatiĝi=iĝi konata。kon-at-a 由动词 koni 转成。-at- 是现在时被动分词后缀，意思是“正在被”，kon-at-a 就是“正在被认识的”。

7. dormoĉambro=ĉambro por dormo 寝室，卧室

8. skriboĉambro 书房，写字间

9. Qingdao-a 一词是由汉语拼音 Qingdao (青岛)加词尾“a”构成的，这样的形式用得相当多，一则它保留了专有名词的习惯写法容易辨认，再则又有世界语词尾，便于分析句子结构，容易懂。

10. ĉinstila 中国风格的，ĉinstila pentraĵo 国画

11. Ĉu vi ŝatas pentri de la infanaĝo? 你从小喜欢画画吗？(de 表示“从…时候起”，它还可以表示“从…地方开始”或“离开”某地。)

12. 关于 ambaŭ 的用法，补充举例如下：

a. Ili ambaŭ legas. 他们两个都在读。

b. Li kaj ŝi ambaŭ ŝatas kanti. 他和她都喜欢唱歌。

13. Vi kaj via frato tre similas unu al la alia. 你和你兄弟彼此很相象。(unu al la alia 是个副词性的词组，用来说明怎样相似。因为只有两个人，所以 alia 前面加了 la。)

14. aperas ĉe mi ideo 主语是 ideo，这是倒装句，正常语序应该是 ideo aperas ĉe mi。

15. varma akcepto 热情招待

16. Mi devas foriri. 我得走了。

17. Ĉu vi ne povus resti iom pli longe? 你不能多呆会儿吗？

18. Mi ankoraŭ havas alian aferon. 我还有别的事。

GRAMATIKO 语 法

A. 句子的种类

(1) 根据作用分类

根据句子的作用可以分为陈述句、疑问句、祈使句、感叹句、愿望句五种。

(a) **陈述句** 也叫叙述句, 是用来叙述、评论事物的。陈述句的谓语动词用直陈式(即以 -as、-is、-os 结尾的)动词。例如:

1. Mi ĵus dormis. 我刚睡了觉。
2. Nun mi skulptas. 现在我在雕塑。
3. Mi finos la laboron. 我将结束这工作。
4. La knabo estas diligenta. 那孩子勤勉。
5. Estas varmege. 很热。

(b) **疑问句** 用来提示问题, 例如:

1. Ĉu vi havas aliajn aferojn? 你有其他事吗?
2. Kiu el vi restos? 你们(之中)谁留下?
3. Kie pendas la bildo? 图挂在哪儿?
4. Kian akvofalon vi vidis? 你们看见了什么样的瀑布?
5. Kies onklo li estas? 他是谁的叔叔?
6. Kiel vi fartas? 你还好吗?
7. Kion vi memoras? 你记得什么?
8. Vi ne iros? 你不去吗?(省去 ĉu。)

(c) **祈使句** 包括命令和请求的两类句子:

1. Iru for! 走开!
2. Aŭskultu atente! 用心听!
3. Memoru la novajn vortojn! 记住生词!
4. Ni eklaboru! 我们干活吧!
5. Bonvolu rigardi ĉi tion! 请看这个!
6. Bonvole sciigu al mi la veron! 请告诉我真实情况。

(ĉ) **感叹句** 用来吐露喜、怒、哀、乐感情。有的感叹句由特殊疑问句, 也就是以 kiel, kia, kiu 等开头的句子转成, 有的用叹词来表示, 有的是用语调来表示, 例如:

1. Kiel afabla ŝi estas! 她多么和蔼呀!
2. Kia domo ĝi estas! 它是一座什么样的大厦呀!
3. Ho, mi rememoras! 啊, 我记起来了!
4. Bonan nokton! 晚安!
5. Ĝis revido! 再见!

(d) **愿望句** 表示主观的愿望。可实现的愿望用 -u 做谓语动词词尾，不可实现的愿望用假定式动词词尾，例如：

1. Li revenu frue! 愿他早日归来!
2. Se mi estus birdo! 假如我是一只鸟就好了!

(2) 根据结构分类

根据句子的结构，可以把世界语的句子分为简单句和复合句两种。

(a) **简单句** 是不包含从属分句(从句)或并列分句而只由一个主句构成的句子。例如：

1. Estas interese! 有趣!
2. Akvofalo aperis. 瀑布出现了。
3. Ni estas ĉinoj. 我们是中国人。
4. Lia frato skulptis ĝin. 他兄弟雕塑了它。

(b) **复合句** 由并列分句或主从分句组成。由两个以上的并列分句组成的复合句叫做并列复合句，由一个主句加一个或多个从属分句组成的复合句，叫做主从复合句。

并列复合句 按并列分句之间的关系又可分为以下数种：

① 连合句

分句简单地连在一起就构成连合句，如：

1. Mi laboras kaj li lernas. 我劳动，他学习。
2. Nek li iros, nek ŝi iros. 他不去，她也不去。

② 选择句

表示对各种事物的选择更替，例如：

1. Aŭ vi restu, aŭ mi restu. 或者你留下，或者我留下。
2. Jen li kuras, jen li iras malrapide. 一会儿他跑，一会儿他慢慢走。
3. Ĉu li fartos bone, ĉu li fartos malbone, li devos labori. 不论他身体好还是身体坏，他得工作。

③ 转折句

含有意义相反，语气有转折的并列分句，例如：

1. Li aŭskultis atente, sed li ne aŭdis. 他注意地听，可是没有听见。
2. Mi volas, sed ne povas. 我愿意可是不能够。

④ 推论句

表示推论，例如：

1. Li amas Esperanton, do li bone lernos ĝin. 他爱世界语，所以他要好好学习它。

2. La manĝo jam estas preta, nu ni altabliĝu. 饭已经好了，嗯，我们就座吧。

⑤ 说明句

并列句中有补充说明的关系，例如：

1. Vi devas rapidi, alie vi ne vidos ŝin. 你得赶快，不然你就见不到她了。

2. La loko estas tre bela, mi restos. 这地方很美，我要留下来。
(可以用 *ĉar* 做连接词。)

⑥ 直接引用句

有的句子包含直接引用句，引用的句子放在引号内，它和引号外的说明是并列的，例如：

1. “Morgaŭ matene,” li diris, “mi reiros hejmen.” “明天早晨，”他说，“我要回家去。”

2. “La pentraĵo pendas sur la muro,” ŝi diris. “画挂在墙上，”她说。

主从复合句 是由一个主句和一个或几个从句组成的句子。在主从复合句中，从句充当主句的主语、宾语、表语、定语、状语等句子成分。做主语、宾语、表语用的从句是名词性质的，叫做名词从句。先谈宾语从句和状语从句。

① 宾语从句

有一种宾语从句是由疑问句做成的。请看下面的例子：

1. Mi scias, kio li estas. 我知道他是(干)什么(的)。

这句话是由下面两句话组合成的：

Kio li estas? 他是干什么的? (从句)

Mi scias (tion). 我知道那个。(主句)

在 *Mi scias, kio li estas* 这句话里，宾语从句 *kio li estas* 等于主句中的 *tion*。

2. Mi vidis, kiel li laboras. 我看到他在怎样工作。(kiel li laboras

是所看见的事情，是 *vidis* 的宾语。)

3. *Mi aŭdis, kion li kantas.* 我听见他在唱什么。(kion li kantas 是 *aŭdas* 的宾语。)

4. *Ili ne komprenas, kion li diris.* 他们不明白他说的什么。(kion li diris 是 *komprenas* 的宾语。)

5. *Mi scias, kie li loĝas.* 我知道他住在哪里。(kie li loĝas 是所知道的内容，是 *scias* 的宾语。)

6. *Ĉiu scias, per kio ni devas paroli kaj skribi.* 每个人都知道我们得用什么说话和写字。(per kio ni devas paroli kaj skribi 是 *scias* 的宾语。)

7. *Mi vidis, por kiu li laboras.* 我看到他在为谁工作。(por kiu li laboras 是宾语。)

8. *Ni ne scias, pro kio li foriris.* 我们不知道他为什么走了。(pro kio li foriris 是宾语。)

9. *Ŝi memoras, en kia domo ŝi loĝis.* 她记得她过去住在怎样的房子里。(en kia... 是宾语。)

10. *Mi vidis, sur kiu arbo kantas birdoj.* 我看见鸟儿们在哪棵树上唱歌。(sur kiu... 是宾语。)

值得注意的是，在主句的谓语动词是 *scii, vidi, aŭdi, kompreni* 等时，从句中的动词要用相对时间，也就是说，凡是与主语动词时间同时发生的事要用现在时 (-as) 动词，凡是在主语动词时间之前发生的事，要用过去时 (-is) 动词，凡是在其后发生的要用将来时 (-os) 动词。请再研究一下前面的10个例句，加深对相对时间动词的用法的了解。

② 状语从句

状语从句有很多，这里先谈谈条件状语从句。条件状语从句是说明主句所讲的问题所依存的条件的，例如：

1. *Se vi ne iros, ankaŭ mi ne iros.* 假若你不去，我也不去。(Se vi ne iros 是主句 *ankaŭ mi ne iros* 的条件。)

2. *Se la floro havus buŝon, ĝi kantus kune kun la birdo.* 假如花有嘴，它会和鸟儿一起歌唱。(se la floro havus buŝon 这一假设条件并不存在，主句中的 *kantus* 同样也只是想象的，然而 *se...* 是它的条件。)

3. *Mi dankos vin, se vi restos ĉe li.* 假如你留在他那里，我将感激你。

4. **Se vi ne bone dormos nokte, vi ne povos bone labori.** 假如你晚上睡不好，你不会工作得好。

5. **Se lia stilo estas bona, vi lernu de li.** 既然他的风格好，你就向他学习吧。（注意 *se* 的译法：在表示已存在的条件时，它可以译为“既然”。介词 *de* 在这里表示“从”。）

B. 分词后缀 **-int-, -it-**

(1) **-int-** 是主动过去分词后缀，加在动词词根上可以构成主动过去分词，例如：

1. **aŭdinta** (分词形容词) 听见了的
aŭdinte (分词副词) 听见后
aŭdinto (分词名词) 听见者
2. **kantinta** (分词形容词) 唱过了的
kantinte (分词副词) 唱过后
kantinto (分词名词) 唱过者
3. **falinta** (分词形容词) 落下的，落了的
falinte (分词副词) 落下后
falinto (分词名词) 落下者

分词形容词兼有动词和形容词的作用，分词副词兼有动词与副词的作用，分词名词 **-into** 表示做了那样事的人。

(2) **-it-** 是被动过去分词后缀，加在动词词根上，可以构成过去被动分词，例如：

1. **komprenita** (分词形容词) 被理解的
komprenite (分词副词) 被理解后
komprenito (分词名词) 被理解者
2. **invitita** (分词形容词) 被邀请的
invitite (分词副词) 被邀请后
invitito (分词名词) 被邀请者

只有及物动词才能产生被动分词。被动分词形容词和副词后面可以用“**de...**”来表示动作的执行者，如：**pentrita de mi** (被我画的)，**vizitita de ni** (被我们参观过的)。主动分词形容词和副词，后面可以有宾语，例如：**knabo pentrinta birdon** (画过鸟的男孩)，**fininte la**

laboron (把工作做完后)。

C. 后缀 -ec-, -ebl-

(1) -ec- 表示抽象的性质, 用法举例说明如下:

amiko 朋友	amik-ec-o 友谊
frato 兄弟	frat-ec-o 手足之情
granda 大的	grand-ec-o 大小
rapida 快的	rapid-ec-o 速度
kamarado 同志	kamarad-ec-o 同志情谊
riĉa 富的	riĉ-ec-o 丰富
varma 热的	varm-ec-o 热度
gaja 愉快的	gaj-ec-o 欢快

(2) -ebl- 在第四课已讲过, 再补充几个例子:

aŭdi 听见	aŭd-ebl-a 听得见
fini 结束	fin-ebl-a 可以结束的
memori 记忆	memor-ebl-a 记得住的
diri 诉, 说	dir-ebl-a 可以说的
havi 有	hav-ebl-a 能够有的
skulpti 雕塑	skulpt-ebl-a 可以雕塑的

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语:

- | | | |
|----------------|----------------|-----------------|
| 1. malafable | 2. malhavi | 3. malaperi |
| 4. onklino | 5. geonkloj | 6. maldiligenta |
| 7. malvarma | 8. varmeta | 9. varmega |
| 10. malvarmeta | 11. malvarmega | 12. maldormi |
| 13. monteto | 14. montego | 15. montano |
| 16. ĉinino | 17. artisto | 18. artisteto |
| 19. artistino | 20. jusa | 21. pineto |
| 22. bonŝanca | 23. skulptaĵo | 24. similaĵo |
| 25. similulo | | |

B. 回答下列问题:

1. Ĉu vi havas gefratojn?
2. Ĉu ili laboras aŭ lernas?
3. Kio estas via patro?
4. Ĉu vi scipovas pentri?
5. Ĉu vi loĝas en montaro?
6. Kiu povas kuraci?
7. Kiuj bele kantas?
8. Kio estas dormoĉambro?
9. Kie laboras la instruistoj?
10. Ĉu via familio estas granda?
11. Ĉu viaj familianoj lernas Esperanton?
12. Ĉu vi havas buston de Zamenhof?
13. Ĉu vi ŝatas babili kun amikoj?
14. Ĉu vi memoras la novajn vortojn?
15. Kiel vi fartas?

C. 将下列句子译为世界语:

1. 谁是你的老师?
2. 那是不可能的。
3. 他的父母都喜欢艺术。
4. 假如我是他，我不去。
5. 我知道他在哪里。

Ĉ. 将下面的文字译为汉语:

Mia Hejmloko

Mia hejmloko estas en montaro. Tie estas altega montpinto. Sur ĝi estas verdaj pinoj tre maljunaj. Inter la arbegoj estas belaj ĉinstilaj domoj. Ili estas la domoj de nova belarta kolegio. Antaŭ la pordego de la kolegio estas alta busto de memorinda artisto. En la kolegio laboras instruistoj pri pentrarto kaj skulptarto.

Mi ne loĝas sur la monto. Mi loĝas malsupre. Tie estas du elementaj

lernejoj, unu mezlernejo kaj unu poŝtoficejo. Nia domo estas nek granda nek alta. Ĝi havas kvar ĉambrojn. En la dekstra ĉambro loĝas miaj gepatroj. En la mezaj ĉambroj loĝas mi kaj mia frato. En la maldekstra ĉambro ni kuiras kaj manĝas. Ĝi estas nia kuirejo kaj manĝoĉambro.

En mia hejmloko estas ok rigardindaj lokoj. Ili estas vere belaj. Vizitu mian hejmlokon, se vi havos tempon. Vi vidos ĉe ni bluajn montojn, verdajn arbarojn, blankan akvofalon kaj ruĝajn domojn. Certe vi ĝojos pro la belaj pejzaĝoj.



DEKA LECIONO 第十课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Ĝojan naskiĝtagon al vi!
2. Por ĉiam mi tenos vian amikecon en mia memoro.
3. Ankoraŭ mankas unu seĝo.
4. Kvin kaj unu estas ses.
5. Sume estas ok personoj.
6. Ni gratulu nian instruistaron pro la tridek-sesa datreveno de ŝia naskiĝtago!

NOVAJ VORTOJ 生 词

dek 十

hodiaŭ [副] 今天

helpi [tr.] 帮助

kuko 糕饼

ĉiam [副] 永远, 总是

teni [tr.] 持, 保持

ĉe-esti [tr.] 出席

kalkuli [tr.] 数, 计算

lasi [tr.] 让

tamen [连] 然而, 可是

erari [ntr.] 做错

persone 个人, 人物

prava 正确的, 对的

momento 一会儿

sufiĉa 足够的

al-doni [tr.] 增加

sumo 数目, 款项

sume 总计

apud [介] 在...旁

kandelo 蜡烛

preskaŭ [副] 几乎

manki [ntr.] 缺少

gratuli [tr.] 祝贺

dato 日期

dat-reveno 周年

naski [tr.] 生

mem [副] 自己

cent [数] 百

mil [数] 千
kvankam [连] 虽然
-on- [后缀] 表示分数

-op- [后缀] 表示集合数
-obl- [后缀] 表示倍数
da [介] 表示数量“的”

TEKSTO 课文

Naskiĝtago (1) 生日 (一)

Li Cheng: Karaj geamikoj, hodiaŭ mi tre ĝojas. Dankon al vi ĉiuj pro viaj helpo kaj amikeco!

Ĉiuj: Ĝojan naskiĝtagon al nia instruistino!

Lu Hua: Instruistino, mi donacas al vi florojn.

Xiao Mei: Instruistino, jen mia donaco al vi!

Li Cheng: Mi tre ŝatas tiujn ĉi donacojn.

Jiang Hai: Instruistino, ankaŭ mi havas donacon al vi.

Wen Qing kaj Yang Fan: Instruistino, ni donacas al vi naskiĝtagon kukon.

Li Cheng: Koran dankon pro viaj donacoj! Mi tre ĝojas pro via amikeco!

Li Cheng: Dankon al vi ĉiuj! Por ĉiam mi tenos vian amikecon en mia memoro!

Wen Qing: Jiang Hai, ĉu ĉiuj ĉeestas?

Jiang Hai: Preskaŭ ĉiuj ĉeestas. Tamen lasu min kalkuli. Unu, du, tri, kvar, kvin.

Wen Qing: Vi eraris en la kalkulo. Devas esti ses personoj.

Jiang Hai: Vi pravas. Mi ne kalkulis min mem.

Wen Qing: Bone. Ni komencu.

Yang Fan: Momenton, ankoraŭ mankas unu seĝo.

Jiang Hai: Ĉu? Unu, du, tri, kvar, kvin. Ho, vere ankoraŭ

mankas unu seĝo.

Lu Hua: Rigardu, tie estas seĝo.

Wen Qíng: Kvin kaj unu estas ses. Sufiĉas la seĝoj.

Infanoj: Saluton, onklino! Tio estas por vi.

Li Cheng: Dankon, infanoj!

Wen Qíng: Instruistino, mi helpu vin.

Li Cheng: Bonvenon al vi, geamiketoj!

Jiang Hai: Xiao Mei, bonvolu aldoni du seĝojn. Bone. Nun ses kaj du estas ok, sume ok personoj.

Li Cheng: Geamiketoj, sidigu apud mi.

Infanoj: Dankon, onklino!

Lu Hua: Wen Qíng, mi helpu vin.

Wen Qíng: Bone. Bonvolu meti du flavajn kandelojn apud la florojn.

Xiao Mei: Ankaŭ apud la vortojn metu du ruĝajn kandelojn.

Infanoj: Unu, du, tri, kvar, kvin, ses, sep, ok.

Yang Fan: Ok kaj tri estas dek unu.

Xiao Mei: Dek unu kaj kvin estas dek ses.

Wen Qíng: Dek ses kaj ses estas dudek du. Dudek du kaj ok estas tridek.

Jiang Hai: Tridek kaj du estas tridek du.

Lu Hua: Tridek du kaj kvar estas tridek ses.

Jiang Hai: Bone. Ni gratulu nian instruistinon pro la tridek-sesa datreveno de ŝia naskiĝtago!

KLARIGOJ 注 释

1. viaj helpo kaj amikeco (你们的帮助和友谊), 因为 viaj 是修饰

helpo 和 amikeco 两件事的，所以用复数。但是也有 mia frato kaj fratino 这样的用法，人们把它看做 mia frato kaj mia fratino 的省略，也就是说省略了一个 mia。

2. Por ĉiam mi tenos vian amikecon en mia memoro. (我要永远记着你们的友谊。) por ĉiam 这个介词短语是“永远”的意思。por 在这里表示“持续”。por du tagoj 就是“持续两天”，por ĉiam 就是“持续永远”。teni ion en memoro = memori ion。

3. ĉeesti 由 ĉe 和 esti 合成的，意思是“存在在…地方”，也就是“出席”、“在场”。

4. Vi eraris en kalkulo = Vi estis erara en kalkulo. 也可以说成 Vi erare kalkulis.

5. mem 加在名词或代词上强调“本身”、“亲自”之意，如：Mi mem faros tion. (我要亲自做这件事。)。Ŝi mem helpos sin. (她自己帮自己。) mem 还经常做前缀用，表示“自己”，如：memlerni (自学)、memamo (自爱)、memhelpo (自助)、memsufiĉa (自足的)等。

6. manki 是自动词，只能说 Libroj mankas al mi. (我缺书。)，不能说 Mi mankas librojn. malhavi 也是缺少的意思，是及物动词，可以说 Mi malhavas librojn (我缺书。)。

7. Sufiĉas la seĝoj. 是倒装句，强调动词 sufiĉas，但译成汉语时仍然只能用“椅子够了”而不好说“够了椅子”，字面上不能表示这种强调。在口语里可以重读“够”字，以强调它的意思。

8. mi helpu vin 这类句子译时可以加“让”字，即“让我来帮助你”。

9. meti kandelojn apud la florojn 在介词补语 floroj 上加“n”是表示动向的，表示“放到花的旁边去”。sidiĝu apud mi 是说“请在我旁边坐下”所以未用 min。如果说 sidiĝu apud min，那就成了“请坐到我旁边来”，min 表示动向。

10. Ok kaj tri estas dek unu. 可译为“8加3等于11。”

11. gratuli iun pro io (因某事祝贺某人)是常用的说法，补充几个用例如下：Mi gratulas vin pro apero de via nova verko! (我为你的新著作问世向你表示祝贺!) Mi gratulis ŝin pro naskiĝo de ŝia filo. (我祝贺她生了儿子。)

GRAMATIKO 语 法

A. 数词

数词是表示数量或数量关系的词。

(1) 基数

unu (1), du (2), tri (3), kvar (4), kvin (5), ses (6), sep (7), ok (8), naŭ (9), dek (10), cent (100), mil (1 000), miliono (1 000 000) 等数词都是基数词。它们大多数(最常用的前12个)没有词尾,只有词根,可以用来限定名词,代替名词或做为数量名词使用。百万以上的数有几个数词有名词词尾,它们不能直接限制名词,要用介词 *da*, 例如: *miliono da vortoj* (一百万个词)。由 *dek*, *cent*, *mil* 等加名词词尾构成的数词,也要用这种表现形式,如: *deko da seĝoj* (10把椅子), *dekduo da kandeloj* (一打蜡烛)、*dekmilo da arboj* (一万棵树)等。

写在 *dek*, *cent* 左边的数表示与它们相乘,例如, $\text{dudek} = 2 \times 10 = 20$, $\text{tricent} = 3 \times 100 = 300$ 等。写在 *dek*, *cent* 右边的数,表示与它们相加,如: $\text{dek kvar} = 10 + 4 = 14$, $\text{cent tri} = 100 + 3 = 103$ 。相乘的数字要连写,相加的数字要分写,如: *sescent naŭdek du* (692) 因为千以上的数字会有几百几十个千,例如 *tricent sepdek ok mil* (378000), 所以与 *mil* 相乘的数要分写。

在数字较大需要混用 *cent mil miliono* 时,可以省去 *da*, 以避免复杂的说法,例如“1356742 棵树”可以写成 *miliono tricent kvindek ses mil sepcent kvardek du arboj*。

世界语的数字几个、几十、几百、几千和汉语的说法有些相似,只要把一至十以及百和千简单按上面说的规则组合起来就行了。应该注意的是遇到空位的时候,世界语不用加“零”字。例如,102 就是 *cent du*, 403 就是 *kvarcent tri*, 3050 就是 *tri mil kvindek*, 70301 就是 *sepdek mil tricent unu*。世界语没有万位,只有千位,千以上每三位有一个单位名称,这是国际通用的记数习惯。

(2) 序数

序数词是用来表示顺序的数词。它们是由基数词 *unu*, *du*, *tri* ... *dek*, *cent*, *mil* 等加词尾“a”构成的,例如: *unua* (第一)、*dua* (第二)、

tria (第三)、sesdeka (第60)、centtria (第103)、dumil-kvincent-kvardek-oka (第2548)等。序数词和形容词一样,有单复数,也有主格宾格。宾格加词尾“n”,未加“n”的就是主格。

复数 unuaj, duaj, triaj 是“第一批、第二批、第三批的意思”。第一、第二、第三等等一般指独一无二的事物,要用 la, 然而如果指第一批、第二批、第三批等等之中的一个时,则没有加 la 的必要。Unua Leciono, Dua Leciono 等标题以及 Unua Elementa Lernejo (第一小学)这类牌子,也不加冠词。

(3) 分数

表示几分之几的分数数词是由基数词加后缀 -on- 构成的,例如: duono 二分之一、triono 三分之一、kvarono 四分之一、sesono 六分之一、dekono 十分之一、centkvinono 一百零五分之一等。表示分数的数词也可以有数和格的变化,例如:

1. Mi memoras du trionojn de la novaj vortoj. 我记得生词的三分之二。

2. Du kvinonoj de la floroj estas flavaj. 花的五分之二是黄的。

(4) 倍数

表示倍数的词是由基数词加后缀 -obl- 构成的,例如: duoblo 二倍、trioblo 三倍、kvaroblo 四倍、dekoblo 十倍、centoblo 百倍、miliblo 千倍、centduoblo 一百零二倍。它们也有单复数,主格和宾格,用法与名词相仿。注意,三倍不能写成 tri obloj, 而必须写成 trioblo。du triobloj 是“两个三倍”。请看下面的用例:

1. Duoblo de kvin estas dek. 五的二倍是十。

2. Mi sentas duoblan ĝojon. 我感到加倍的高兴。

(5) 集合数

由基数词加后缀 -op- 可以构成 duopo (两个一起)、triopo (三个一起)、kvaropo (四个一起)、dekopo (十个一起)这类集合数。

由 duopo, triopo 等转成的副词 duope, triope 用得比集合数还多些,例如:

1. Ili ludas dekope. 他们十人一组地游戏。

2. Ni iru duope. 我们两个两个地走。

3. Ili promenas duope aŭ trioje. 他们三三两两地散步。

4. Ni lernas kvar- aŭ kvin-ope. 我们四人或五人(在一起)为一组进行学习。

B. 连词 sed 和 tamen

(1) sed 用来连接并列分句,表示大的语意转折,相当于汉语的“但是,却,可是”,如:

1. Ili povas helpi, sed ili ne volas. 他们能帮忙,但他们不愿意。

2. La kuko estas bela, sed ne sufiĉe granda. 糕饼挺漂亮,可是不够大。

3. Vi pravas, sed via frato eraras. 你对,可是你兄弟错了。

4. Tio ne estas helpo, sed malhelpo. 那不是帮助而是帮倒忙。

5. La kanto ne plaĉas sed malplaĉas al ŝi. 那歌子不讨她喜欢而是使她讨厌。

6. Ŝi estas alta, sed li estas malalta. 她高可是他矮。

7. Faru tion ne nun, sed poste. 现在不要做而要以后做。

8. Miliono estas ne malgranda sed granda sumo. 一百万不是小数目而是巨额。

(2) tamen 表示比 sed 弱的转折,相当于“然而,可是”,常和连词 kvankam (虽然)连用,例如:

1. Li estas pentristo, tamen li ne povas pentri ĉinstile. 他是画家,然而他不会画国画。

2. Kvankam li estas maljuna, tamen li lernas diligente. 他虽然老了,然而他在勤奋地学习。

3. Ŝi venis malfrue, tamen ŝi venis. 她虽然来得迟,而她来了。

4. Li preskaŭ falis, tamen li ne falis. 他几乎跌倒(fali)了,可是她并未跌倒。

5. Preskaŭ ĉiuj ĉeestas, tamen mankas unu. 几乎大家都在场,可是缺一位。

tamen 有时与 kaj, sed 连在一起用,表示更强烈的转折,例如:

6. Ili venis, sed tamen nenion faris. 他们来了,然而却什么也没有做。

7. Li ne estas kantisto, kaj tamen li kantas tre tre bele. 他不是歌唱家,然而他唱得却非常非常美。

8. *Ŝi ĉeestis, sed tamen ŝi ne aŭskultis.* 她出席了，然而她却沒有听。

9. *Aliaj ne helpis min, kaj tamen mi mem helpis min.* 别人不帮我，然而我自己帮自己。

10. *Li kalkulis refoje, sed tamen erare.* 他又数了一次，然而却错了。

C. 介词 *ĉe* 和 *apud*

ĉe 用来表示空间时，表示十分接近某人、在某人身上，例如：

1. *Mi legas ĉe la fenestro.* 我在窗边阅读。

2. *Mi loĝas ĉe mia amiko.* 我住在朋友处。

3. *Ŝi laboras ĉe kuracisto.* 她在医生那里工作。

4. *Malaperis ĉe li la gajeco.* 他身上的欢乐劲不见了。

apud 表示“在…旁”，虽然邻近而一般不接触，例如：

1. *Nia domo estas apud la maro.* 我们的房子在海边。

2. *Apud la monto estas vojo.* 山边有条路。

3. *Ili loĝas apud ni.* 他们住在我们旁边。

4. *La geamikoj iras unu apud la alia.* 那一对朋友并排走着。

5. *La infanoj ludas apud la domo.* 孩子们在屋子旁边玩耍。

6. *Apud la pino estas pomarbo.* 在松树旁边有棵苹果树。

7. *Mi renkontis ŝin apud ŝia loĝejo.* 我在她的住宅附近遇见了她。

8. *La fiero riĉulo apud li frapis la tablon.* 在他旁边的骄傲的富人拍了桌子。

9. *La grupo apud la pordo ne ludas.* 在门边的那组没做游戏。

10. *La frato sidas apud la muro.* 兄弟在墙旁边坐着。

C. 副词 *apenaŭ* 与 *preskaŭ*

副词 *apenaŭ* = *preskaŭ* ne。它们的用法举例如下：

(1) *apenaŭ* 几乎没有，刚刚

1. *Apenaŭ li finis la kalkuladon, ili forportis la kandelojn.* 他刚数完，他们就把蜡烛拿走了。

2. *Apenaŭ li sidiĝis, li ekdormis.* 他刚坐下就睡着了。

3. *Ni apenaŭ aŭdis liajn vortojn.* 我们几乎没听到他的话。(vortoj 话语)

4. *Li restis apenaŭ unu tagon.* 他呆了几乎不到一天。

(2) preskaŭ 几乎, 将近

1. Li laboris preskaŭ 30 tagojn. 他工作了将近30天。
2. Ŝi preskaŭ falis de sur la arbo. 她几乎从树上跌下来。
3. La kukoj estas preskaŭ sufiĉaj por ili. 这些糕饼对他们几乎够用了。
4. Ŝi preskaŭ finis la legadon. 她几乎读完了。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语:

- | | | |
|----------------|----------------|---------------|
| 1. sumeto | 2. sumego | 3. gratulinda |
| 4. naskiĝi | 5. helpebla | 6. kuketo |
| 7. erarigi | 8. malprava | 9. malsufiĉa |
| 10. kandelego | 11. memamo | 12. helpulo |
| 13. helpinda | 14. ekkalkuli | 15. helpeto |
| 16. naskiĝloko | 17. postmorgaŭ | 18. sufiĉeco |
| 19. erareco | 20. praveco | 21. apudeco |
| 22. memo | 23. erareto | 24. postlasl |

B. 将下列句子译为世界语:

1. 五加三是八。
2. 九的三分之一是三。
3. 一千七百四十二。
4. 她几乎没看见那支蜡烛。
5. 还缺一位女歌手。
6. 一共有十朵花。
7. 我祝贺你的六十寿辰。
8. 我将永远记着你的帮助。
9. 这是我给你的礼物。
10. 让我再数一遍。

C. 改正下列句子中的错误:

1. Hodiaŭ estis la unua tago.

2. Vi amas vian patrinon kaj ŝi amas ŝian patrinon.
3. Ŝia kanto plaĉas min.
4. Li fartas bona.
5. Lusin kaj Mao Dun estis granda verkistoj,
6. Sur la montoj estas arbaro de verda pinoj.
7. Ĉe nia loĝejo estas tri pomarbo.
8. Kvar estas du obloj de du.
9. Mi legis duono de la libro.
10. Ili kantas duopo aŭ triopo.

C. 将 hodiaŭ, morgaŭ, preskaŭ, apenaŭ, ĉiam, mem 填入下列句子中的空白:

1. _____ mi ĉeestos.
2. _____ estas datreveno de mia naskiĝo.
3. Mi _____ povas rekoni vin.
4. Ŝi memoros vin por _____.
5. Ĉu vi _____ tion faros?
6. Li lernis _____ cent vortojn.

D. 将下面的文字译为汉语:

Kalkula Ludo

Karaj geamikoj, venu kaj sidiĝu! Ni faru kalkulan ludon!

Vi jam lernis la vortojn unu, du, tri, kvar, kvin, ses, sep, ok, naŭ, dek, cent, mil kaj tiel plu*. Ĉu vi memoras ilin? Ĉu vi povas kalkuli per ili? Vi ne povas kalkuli bone kaj rapide? Ĉu vi volas kalkuli bone kaj rapide en Esperanto? Se jes, vi devas vin ekzerci per kalkulado. Se vi foje kaj refoje kalkulos, fine vi certe povos kalkuli bone kaj rapide.

Do, ni faru kalkulan ludon por nin ekzerci.

Kiel ni ludos? Aŭskultu miajn vortojn kaj memoru ilin!

Ni kalkulu unu, du, tri kaj tiel plu unu post alia. Sed ne diru sep, dek kvar, dek sep, dudek unu, dudek sep kaj tiel plu—ne diru sepoblojn kaj la vorton sep! Se vi devos diri tion, vi diru “mi ne scias”. Se vi diros sep-

oblojn aŭ la vorton sep, vi eraros. Kaj pro la eraro vi devos kanti aŭ diri ion en Esperanto.

Ĉu vi komprenis miajn vortojn? Se jes, do ni ekludu.

E. 请按照 D 的说明做数数游戏。不论几个人都可以做。就是独自一人，也可以按照规矩进行练习，并用钟表计时，看自己数数的速度是否有提高，错误率有多大。

• kaj tiel plu 等等



DEKUNUA LECIONO 第十一课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Kia estas via aĝo?
2. Mi aĝas duoble kiom vi aĝas.
3. Mi estas pli aĝa ol li je du jaroj.
4. Kiel ni dividu la kukon?
5. Kiom da kapoj estas, ni dividu ĝin en tiom da pecoj.
6. Ĉiuj ricevū po unu pecon.
7. Okaze de la 36-a datreveno de via naskiĝtago, permesu nin laŭtlegi poemon por vi.
8. Pro via naskiĝo, la mondo pleniĝas de amikeco.
9. Ni tostu por la verda stelo!
10. Tial mi skribos leteron al miaj edzo kaj filino.
11. Vi skribos leteron al ili, por ke ili dividu la ĝojon kun ni.
12. Ni trinku por la espero!

NOVAJ VORTOJ 生 词

jaro 年, 岁

kiom [副] 多少, 那么多

aspekti [ntr.] 显得

ol [连] 比

je [介] 表示其它介词不能表示的意思

festi [tr.] 庆祝

deziri [tr.] 愿, 欲

ŝalti [tr.] 开(电门)

lampo 灯

brava 英勇的

dividi [tr.] 分

tiom [副] 那样多

peco 块, 片, 件, 张, 只

ricevi [tr.] 收到

po [介] 每, 各

okazi [ntr.] 发生
 permesi [tr.] 允许
 laŭta 高声的, 大声的, 响的
 poemo 诗词
 titolo 题目
 stelo 星
 verso 诗句
 paco 和平, 平安
 mondo 世界
 tosti [ntr.] 祝酒
 eterna 永恒的, 永世的
 ligi [tr.] 捆, 系, 拴
 esperi [tr.] 希望

-ant- [现在分词后缀] 表示正在
 esper-ant-o 希望者
 esper-ant-a 希望着的
 vivi [ntr.] 生活
 letero 信函
 edzo 丈夫
 ke [连] 用来引入从句
 glaso 杯
 danci [ntr.] 跳舞, 舞蹈
 paŝi [ntr.] 迈步, 步行
 provi [tr.] 试, 考验
 tial [副] 因而, 所以

TEKSTO 课文

Naskiĝtago (2) 生日(二)

Li Cheng: Jiang Hai, kia estas via aĝo?

Jiang Hai: Mi estas dekok-jara.

Li Cheng: Mi aĝas duoble kiom vi. Ho, tiel juna vi estas!

Jiang Hai: Nia instruistino aspektas ankoraŭ tre juna.

Li Cheng: Wen Qing, kian aĝon vi havas?

Wen Qing: Mi estas pli aĝa ol Jiang Hai je du jaroj.

Li Cheng: Do vi havas dudek jarojn.

Wen Qing: Vi pravas. Post dek tagoj mi festos mian naskiĝtagon.

Li Cheng: Ankaŭ mi deziras al vi ĝojan naskiĝtagon.

Wen Qing: Dankon, instruistino!

Infanoj: Bonvolu, onklino!

Li Cheng: Bone, karaj geamiketoj!

Jiang Hai: Malŝaltu la lampon!

Ĉiuj: Brave! Brave! (Ĉiuj kune kantas.)

$\underline{\underline{5}} \quad \underline{\underline{5}} \quad \underline{\underline{5}} \quad \underline{\underline{5}} \quad \underline{6} \quad \underline{5} \quad | \quad 1 \quad ? \quad | \quad \underline{\underline{5}} \quad \underline{\underline{5}} \quad \underline{\underline{5}} \quad \underline{\underline{5}} \quad \underline{6} \quad \underline{5} \quad |$
Ĝo-jan naskiĝ- ta-gon al vi! Ĝo-jan naskiĝ- ta-gon

2 1 | $\underline{\underline{5}} \quad \underline{\underline{5}} \quad \underline{\underline{5}} \quad \underline{\underline{5}} \quad \underline{5} \quad \underline{3} \quad | \quad 1 \quad 6 \quad |$
al vi! Ĝo-jan naskiĝ- ta-gon al vi!

$\underline{\underline{4}} \quad \underline{\underline{4}} \quad \underline{\underline{4}} \quad \underline{\underline{4}} \quad \underline{3} \quad \underline{1} \quad | \quad 2 \quad 1 \quad ||$
Ĝo-jan nas-kiĝ- ta-gon al vi!

Li Cheng: Koran dankon, karaj geamikoj! Ja estas memordi-
inda vespero.

Wen Qing: Ankaŭ ĝojinda vespero.

Jiang Hai: Vi pravas. Instruistino, bonvolu manĝi la nas-
kiĝtagan kukon.

Li Cheng: Dankon! Ni kune manĝu.

Yang Fan: Instruistino, mi tranĉu.

Lu Hua: Yang Fan, mi helpu vin.

Yang Fan: Kiel ni dividu la kukon?

Li Cheng: Kiom da kapoj, tiom da pecoj.

Wen Qing: Unu, du, tri, kvar, kvin, ses, sep, ok. Yang Fan,
dividu la kukon en ok pecojn.

Yang Fan: Komprenite. Ĉiuj ricevu po unu pecon.

Li Cheng: Jes, al ĉiu po unu. Ni kune dividu la ĝojon.

Wen Qing: Instruistino, tiu ĉi peco estas por vi.

Li Cheng: Dankon!

Xiao Mei: Ĉiu el ni prenu po unu pecon.

Li Cheng: Bonvolu, geamiketoj.

Infanoj: Dankon, onklino!

Wen Qing: Instruistino, okaze de la 36-a datreveno de via naskiĝtago, permesu nin laŭtlegi poemon por vi. La titolo de la poemo estas "Verda Stelo".

Li Cheng: Ho, "Verda Stelo"! Certe estas tre bela poemo.

Jiang Hai: Ĉiu el ni laŭtlegu po du versojn. Komencu!

Wen Qing: Verda stelo, verda stelo, vi naskiĝis por la espero.

Xiao Mei: Verda stelo, verda stelo, vi naskiĝis por la paco.

Jiang Hai: Pro via naskiĝo la mondo pleniĝas de amikeco.

Yang Fan: Pro via naskiĝo la mondo pleniĝas de amo.

Wen Qing: Espero, paco, amikeco, amo.

Lu Hua: Ni tostu...

Ĉiuj: Por la verda stelo de la esperantistoj!

Wen Qing: Instruistino, feliĉan vivon!

Ĉiuj: Feliĉan vivon al vi!

Li Cheng: Dankon, geamikoj! Hodiaŭ estas tago eterne memorinda por mi.

Jiang Hai: Ankaŭ por ni ĉiuj, ĉar nin ligas la sama ideo, la sama espero!

Li Cheng: Tial mi skribos leteron al miaj edzo kaj filino...

Wen Qing: Por ke ili dividu la ĝojon kun ni!

Li Cheng: Jes. Nun ni trinku por la espero.

Wen Qing: Por Esperanto!

Jiang Hai: Por la verda stelo de la esperantistoj!

Li Cheng: Plian glason!

Infanoj: Ni tostu!

Ĉiuj: Tostu!

Jiang Hai: Instruistino, ni kantu!

Li Cheng: Bone, ni kune kantu!

Ĉiuj: Brave, brave!

KLARIGOJ 注 释

1. *Kia estas via aĝo?* (你多大了?) 也可以说 *Kian aĝon vi havas?* 因为年龄分 *juna aĝo*, *maljuna aĝo*, *granda aĝo*, *malgranda aĝo*, *tia aĝo*, 所以用 *kia* (怎样的) 发问。此外还可以用 *Kiom da jaroj vi havas?* 提问。

2. *dekok-jara* 十八岁的(在讲年龄时 *jaro* 应译为“岁”。)

3. *Mi duoble pli aĝas ol vi.* (我年纪是你的两倍。) 本书用: *Mi aĝas duoble kiom vi (aĝas).* 这样表达更明确。这个句子中的 *kiom* 是关系副词, 意思是“那么多”。这是一个主从复合句。*Mi aĝas duoble* (我年纪两倍) 是主句, *kiom vi* (于你) 是状语从句, (句中省略了动词 *aĝas*, *aĝas=estas aĝa*) 是用来说明 *duoble* (两倍, 谁的两倍? 你的年龄的两倍)。

4. 介词 *je* 可以引入表示数量的词来限定形容词或副词。*Mi estas pli aĝa ol Jiang Hai je du jaroj.* 一句中 *je du jaroj* 就是用来说明 *pli* 的。怎样 *pli?* *je du jaroj* (大两岁, 说明大的程度)。如: *Tiu knabo estas pli malpeza ol lia frato je du kilogramoj.* (那孩子比他的哥哥轻两公斤)。

5. *Mi deziras al vi ĝojan naskiĝtagon.* 我祝你生日快乐。*deziri* 在这样的场合译为“祝、愿”。

6. *Kiom da kapoj, tiom da pecoj.* 多少人就分多少块。这是

Kiom da kapoj estas, dividu ĝin en tiom da pecoj 的省略说法。

7. Dividu la kukon en ok pecojn. (把糕分为八份吧。) en ok pecojn 的补语加了“n”表示动向, dividi ion en... pecojn 这一说法很有用,要牢记。

8. ĉiuj ricevu po unu pecon. 大家各得一块。po unu 表示分配方式“各一”是修饰 ricevu 的方式的。pecon 是 ricevu 的宾语,所以有词尾“n”。

9. Ni kune dividu la ĝojon. 我们共享快乐。Mi dividos kun vi la feliĉon. 我与你将分享幸福。

10. okaze de=je la okazo de 逢...之时

11. laŭt-legi 朗诵

12. pleniĝas de amo (充满爱)也可以用 pleniĝas je amo

13. Por la verda stelo... 前面省去了 Ni tostu, 意思是“我们来为绿星祝酒(或干杯)”。tosti 有时虽译为“干杯”,但和“干杯”的意思不一样,它的意思是“说祝酒词”。要说“为...而干杯”可以用 ni trinku pro (或por)...

14. nin ligas la sama ideo 同一种思想连系着我们

15. Plian glason! 是 Ni trinku plian glason! 之略。

16. Brave, brave! 好,好极了!

GRAMATIKO 语 法

A、状语从句

状语可以表示时间、地点、原因、目的、状态、方式、程度等等,例如:

1. La festo okazas ĉiujare. (这节日每年举行。)状语 ĉiujare 表

示时间。

2. La edzo ne estas hejme. (丈夫不在家。) 状语 hejme 表示地点。

3. Li ĝojas pro via permeso. (他因为你的允许而高兴。) pro via permeso 这个介词短语是表示原因的状语, 说明为什么 ĝojas。

4. Ni laboru por paco! (我们为和平而工作吧!) por paco 说明 laboru 的目的, 是目的状语。

5. Li vivas kun sia patro. (他同父亲生活。) kun sia patro 说明 vivas 的状态, 是状态状语。

6. Mi sciigos ŝin per letero. (我用信通知她。) per letero 说明怎样 sciigos, 是方式状语。

7. Li estas tre brava. (他很英勇。) tre 说明 brava 的程度, 是程度状语。

用从句也可以表示这类意思。我们先谈谈课文里已经用到的几种, 其余的以后再讲。

(1) **目的状语从句** 一般用 por ke 引导, 有时可以省略 por, 句中的谓语动词要用命令式, 例如:

1. Mi lernas, por ke mi povu bone labori. 我学习为了能好好工作。

2. Ni ligis la ĉevalon al la arbo, por ke ĝi ne forkuru. 我们把马拴在树上, 为了不让它跑掉。

3. Mi venis, por ke ni kunlaboru. 我来是为了我们合作。

4. Ili faris bonojn, por ke aliaj vivu bone. 他们做好事为了别人生活得好。

5. Ŝi laboras, por ke vi ripozu. 她工作为了让你休息。

6. Ni ripozas, por ke ni bone laboru poste. 我们休息为了以后工作得好。

7. Mi helpas vin, por ke vi iru rapide. 我帮助你为了让你走得快。

8. Li faras gimnastikajn ekzercojn, por ke li bone fartu. 他做体操为了使他身体好。

9. Li alportis fruktojn, por ke ni manĝu ilin. 他带来水果为了让我们吃的。

10. La instruisto faris klarigojn, por ke ili komprenu la verkon. 老

师作了解释，为了让他们了解那部作品。

上面的 **por ke** 都可以把 **por** 省去。介词 **por** 需要名词做补语，所以我们可以把 **ke** 引入的从句做为“名词分句”看待。由 **ke** 连接的名词分句，可以充当名词能够充当的各种句子成分，如主语、宾语、表语、同位语、介词补语等。

(2) **原因状语从句** 可以用 **pro tio ke** 或 **ĉar** 做附接词（也就是连接从句的连词）。**pro tio ke** 可以省去 **tio**，有时甚至省去 **pro**，只用 **ke**。请看下面的例子：

1. **Mi malĝojas, ĉar ŝi foriros.** 我不高兴，因为她要离去。
2. **Mi ĝojas pro tio, ke vi venas.** 我高兴，因为你来了。
3. **Li estas malriĉa pro tio, ke li ne havas laboron.** 他穷，因为他没有工作。
4. **Ŝi fartas ne bone, ĉar ŝi estas naŭdek-jara.** 她身体不好，因为她九十岁了。
5. **Nokte ŝi ne povas legi pro tio, ke mankas lampo.** 她晚上不能阅读，因为没有灯。
6. **Li bone laŭtlegis pro tio, ke li bone komprenas la enhavon (enhavo 内容)。** 他朗诵得好，因为他十分理解内容。
7. **Ŝi ne komprenas tion, ĉar ŝi estas ankoraŭ infano.** 她不懂，因为她还是个孩子。
8. **Li ne ĝojas pro tio, ke ŝi ne volas danci kun li.** 他不高兴，因为她不愿意同他跳舞。
9. **Ni kore dankas vin pro tio, ke vi helpis nin.** 我们衷心感谢你，因为你帮助了我们。
10. **Li ne povas bone labori pro tio, ke li ne bone lernis.** 他不能好好工作，因为他没有好好学习。

(3) **条件状语从句** 常常用 **se** 引入，例如：

1. **Se vi ŝaltos la lampon, ni povos legi.** 你开开灯，我们就能阅读了。
2. **Sciigu min, se vi ricevos leteron.** 假如你收到了信，请告诉我。
3. **Mi dankos vin, se vi helpos nin.** 如果你帮助我们，我要感谢你。

4. **Se mi estus birdo, mi kantus por vi.** 假如我是一只鸟, 我要为你歌唱。

5. **Se vi legos tiom da libroj kaj gazetoj, vi certe fariĝos bona esperantisto.** 假如你读那么多的书籍刊物, 你一定会成为 (fariĝos) 一名好的世界语者。

6. **Se vi volas fariĝi esperantisto, do lernu la lingvon Esperanto.** 你既然要做一名世界语者, 那就学习世界语这种语言吧。

(4) **比较状语从句** 用 **kiel, kiom, ol** 引入, 例如:

1. **Mi estas pli aĝa ol li (estas aĝa).** 我比他大。(括号内的部分经常省略。)

2. **Li legas pli rapide ol ŝi (legas).** 他读得比她快。

3. **Ŝi havas tiom da malfaciloj, kiom vi (havas).** 她有同你一样多的困难。(你有多少困难, 她就有多少困难。)

4. **Li jam laboris tiom longe kiom vi (laboris longe).** 你工作了多久, 他就工作了多久。(他和你工作了一样久。)

5. **Li kantis tiel bele, kiel ŝi (kantis bele).** 他唱得和她一样美。(tiel 那样, kiel 如同, 象)

6. **Ĝi estas pli grava ol danco (estas grava).** 它比跳舞重要。

7. **Mi fartas same bone kiel antaŭe (mi bone fartis).** 我身体和以前一样好。

8. **Ŝia glaso estis same plena kiel la via (glaso estas plena).** 她的杯子和你的一样满。

9. **Ŝi lernas tiel diligente kiel la frato (lernas diligente).** 她和兄弟一样勤奋地学习。

10. **La edzo aspektas tiel ĝoja kiel la edzino (aspektas ĝoja).** 丈夫显得和妻子同样地高兴。(aspektas 是系动词, ĝoja 是表语。)

(5) **地点状语从句** 用 **kie** (在那里) 这个关系副词引入。还可以用 **kien** (往那里), **de kie** (从那里), **ĝis kie** (到那里) 这类与介词结合的形式引入。请看例句:

1. **Li laboras (tie), kie vi laboros.** 他在你将要工作的地方工作。(kie 指的就是 tie。人们把 tie 叫做先行词, 它往往被省略不用, 如果先行词与

关系副词不一致，就不能省。)

2. *Mi iros tien, kie ŝi loĝas.* 我要到她住的地方去。(tien 这个先行词不能省，因为一个表动向，一个不表动向。)

3. *Mi iros tien, de kie mi venis.* 我将回到我来的地方去。(tien 不能省。)

4. *Pomarbo estas tie, ĝis kie li kuris.* 他跑到的地方有一棵苹果树。

5. *Iru (tien), kien li iros.* 他去哪里你就去哪里。(tien 与 kien 都表动向，可以省去 tien。)

(6) **让步状语从句** 常用 *kvankam... tamen* 来连接，例如：

1. *Kvankam li estas juna, tamen li tre bone laboras.* 他虽年轻，可是工作很好。

2. *Kvankam li ne estas mia frato, tamen li helpas min kiel frato.* 虽然他不是我的兄弟，可是他象兄弟一样帮助我。

3. *Li venis, tamen faris nenion.* 他来了，可是什么也没做。

4. *Ili deziras riĉiĝi, tamen ili ne volas labori.* 他们想富起来，可是他们不愿意劳动。

5. *Kvankam li aŭskultis, tamen li ne aŭdis.* 他虽然听了，可是没听见。

6. *Li rigardis, tamen ne vidis klare.* 他看了，可是没看清楚。(klare 清楚，明白)

B. 介词 je 的用法举例如下，

1. *La pino estas for de la pomarbo je 10 paŝoj.* 松树距离苹果树10步远。

2. *Li estas pli alta ol ŝi je unu kapo.* 他比她高一头。

3. *La taso estas plena je akvo.* 那杯子装满了水。

4. *La papero estas plena je vortoj.* 那纸写满了字。

5. *La monto estas riĉa je arboj.* 那座山树木很多。

6. *La libro estas inda je lego.* 那本书值得读。

7. *Ŝi estas feliĉa je amo.* 她在爱情上是幸福的。

8. *Li foriros je la tria (horo).* 他将在三点钟离开。(horo 小时)

9. *Ŝi tenas la infanon je ĝia mano.* 她拉着孩子的手。

10. Li frapis lin je la kapo. 他拍打他的头。

C. 介词 **po** 用来表示分配数量。用法举例如下：

1. La infanoj ricevis po du pomojn. 孩子们各得两个苹果。

2. La paroladoj daŭris po du minutoj. 那些发言各持续了两分钟。

(minuto 分)

3. Tiuj rondoj kun po 50 anoj deziras okazigi feston. 那些各有五十名会员的团体想举行庆祝。(okaz-ig-i 使发生, 举行)

4. Sur la tabloj estas po dek glasoj. 在那些桌子上各有十只杯子。

5. Ni skribis po kvin leterojn al la bravuloj. 我们每人给勇士们写了五封信。

6. Ĉiuj havas po du manojn. 大家各有两只手。

介词的补语一般应该用主格。例句1、5、6中的 **pomojn**, **leterojn**, **manojn** 不是 **po** 的补语, 而是及物动词 **ricevis**, **skribis**, **havas** 的宾语, 所以用宾格。介词 **po** 的补语是数词 **du**, **kvin**。 **po du**, **po kvin** 是用来修饰动词的状语。请看下面的问答, 你就会明白它们的关系了:

Kion la infanoj ricevis? 孩子们得了什么?

Ili ricevis pomojn. 他们得了苹果?

Kiom ili ricevis? 他们得了多少?

Ili ricevis po du. 他们各得了两个。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语:

- | | | |
|---------------|----------------|--------------|
| 1. dekjara | 2. festotago | 3. malŝalti |
| 4. lampeto | 5. poŝtranĉilo | 6. bravega |
| 7. okazaĵo | 8. mallaŭte | 9. steleto |
| 10. malpaco | 11. pacigi | 12. paciĝi |
| 13. malpacigi | 14. malpaciĝi | 15. pacama |
| 16. mondpaco | 17. plenigi | 18. vivulo |
| 19. edzino | 20. edziĝi | 21. edziniĝi |
| 22. danco | 23. glaseto | 24. dancisto |

- | | | |
|----------------|--------------|----------------|
| 25. dancistino | 26. gravulo | 27. malgrava |
| 28. gravigi | 29. graviĝi | 30. leteramiko |
| 31. reviviĝi | 32. revivigi | 33. bondeziro |
| 34. ricevaĵo | 35. ŝaltilo | 36. belaspekta |
| 37. surkape | 38. versaĵo | 39. eternigi |
| 40. malviva | | |

B. 用下列词语各造一句:

1. ol 2. je 3. ke 4. tial 5. po

C. 将适当的连词填入下列句子的空白:

1. Ŝi ĝojas pro tio, _____ ŝi estas feliĉa.
2. Li ne havas infanon, _____ li ne edziĝis.
3. Mi skribis leteron al li por _____ li venu.
4. Ŝi iros tien, _____ ŝia patrino vivas.
5. Li jam revenis al la oficejo, _____ mi ne vidis lin.

Ĉ. 将下列句子译为世界语:

1. 你多大了?
2. 我十岁了。
3. 你呢?
4. 我十五岁了。
5. 那么你比我大五岁。
6. 你说得对。
7. 有多少张桌子, 就放多少把椅子。
8. 每个人三支铅笔。
9. 我们为和平干杯!
10. 我们(工作)来使大家学会世界语。

D. 将下面的文字译为汉语:

Festo pri la Centjariĝo de Esperanto

Antaŭ unu jaro, okazis festo pri la centjariĝo de Esperanto. En nia loko preskaŭ mil geesperantistoj kunvenis por festado. Ni faris paroladojn, laŭtleĝis poemojn, kantis kaj dancis, ni havis vere ĝojan feston.

Antaŭ 100 jaroj, en la jaro mil-okcent-okdek-sepa aperis la Unua Libro de Esperanto. En tiu tempo apenaŭ iuj konis Esperanton, sed nun miloj kaj dekmiloj da popolanoj en la mondo fariĝis esperantistoj kaj skribas kaj parolas en Esperanto. Esperanto fariĝis bona interkomprenilo inter la popoloj de la mondo.

Antaŭ cent jaroj, en la hejmloko de Zamenhof vivis kvin nacioj. La popolanoj parolis malsamajn lingvojn kaj pro la malsameco de la lingvoj ili ne povis bone kompreni unu alian. Ili malpaciĝis foje kaj refoje pro manko de interkompreno. En sia knabaĝo, Zamenhof vidis tiajn malfeliĉajn okazaĵojn. Li tre malĝojiĝis. Li pensis: Kiel bone estos, se ĉiuj parolos saman lingvon, bone interkomprenos, kaj feliĉe kunvivos en paco.

Poste, Zamenhof eniris en mezlernejon, kaj komencis labori por elfari lingvon riĉan kaj facile lerneblan. Fine li vere elfaris tian lingvon kaj festis ĝian naskiĝon kune kun siaj kunlernantoj.

Amiko de la patro de Zamenhof aŭdis pri tio kaj sciigis lian patron pri la okazaĵo. La patro de Zamenhof venigis lin en sian ĉambron kaj diris:

“Oni diris, ke vi elfaris lingvon, ĉu vere?”

“Jes,” diris Zamenhof.

“Ĉu mi povus vidi vian verkon pri ĝi?”

“Jes,” diris Zamenhof kaj donis sian verkon al la patro.

“Vi estas ankoraŭ tre juna,” diris la patro, “kaj vi ne devas fari tion nun. Mi tenos la skribaĵon por vi. Bone lernu nun; vi rekomencu tian aferon post finlerno!”

Zamenhof devis forlasi sian verkon. Sed li ne malesperiĝis. Li daŭre laboris por sia lingvo kaj fine aperigis la Unuan Libron de Esperanto en 1887.

Hodiaŭ Esperanto fariĝis grava lingvo en la mondo kaj Zamenhof fariĝis mondfama persono. Esperanto estas frukto de la diligenta laboro de Zamenhof. Ĉiuj esperantistoj lernu de Zamenhof kaj diligente laboru, por ke la lingvo pli bone laboru por paco kaj feliĉo de la popoloj en la mondo.

注：1. interkompreni 互相了解 2. bone kompreni unu alian 很好地互相了解 3. kun-lern-antoj 同学 4. elfari 做，造出



DEKDUA LECIONO

第十二课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Li alvenis la unua.
2. En kioma vico li alvenis?
3. Kiel bele estas hodiaŭ!
4. Mi tre ĝojas partopreni en tiu ĉi ekskurso.
5. Kiu tago estas hodiaŭ?
6. Hodiaŭ estas sabato.
7. La roko en la maro aspektas kiel maljunulo!
8. Estas bela rakonto pri la "Ŝtona Maljunulo".
9. Farite.

NOVAJ VORTOJ 生 词

ekskurso 远足, 郊游	ĵaŭdo 星期四
vico 一排; 顺序	vendredo 星期五
aĉeti [tr.] 买	sabato 星期六
mineralo 矿物	dimanĉo 星期日
parto 部分	pluvi [ntr.] 下雨
parto-preni 参加	venti [ntr.] 刮风
agrabra 令人感到愉快的, 舒适的	neĝi [ntr.] 下雪
hm [叹] 哼	fulmi [ntr.] 打闪
lundo 星期一	esprimi [tr.] 表现, 表达, 表示
mardo 星期二	kiom-a 第几
merkredo 星期三	horo 小时
	minuto 分

libera 自由的；空闲的
rendevui [tr.] 会见，约会
prepari [tr.] 预备，制备
sidi [ntr.] 坐
kun-sidi 集会，座谈
roko 岩石，山岩
rakonti [tr.] 叙述，讲故事
foti [tr.] 照相，拍照

far-it-e 做过了，完成了
ŝtono 石头
agi [ntr.] 行动，行为
tondri [ntr.] 打雷
hajli [ntr.] 下雹子
homo 人
forta 有力的
drako 龙

TEKSTO 课 文

Ekskurso (1) 郊 游 (一)

Li Cheng: Pardonon, gelernantoj! Mi malfruas. Ĉu ĉiuj jam alvenis?

Lu Hua: Ne. Nur Gao Lin ankoraŭ ne venis.

Jiang Hai: Ne, ne, li jam alvenis. Mi lin vidis.

Lu Hua: En kioma vico li venis?

Jiang Hai: Li alvenis la unua, kaj mi la dua.

Wen Qing: Jes, Gao Lin jam alvenis. Ankaŭ mi lin vidis.
Mi alvenis la tria.

Xiao Mei: Do, kien li iris?

Yang Fan: Jen Gao Lin!

Gao Lin: Mi alvenas!

Jiang Hai: Kien vi iris, Gao Lin?

Gao Lin: Ĵus mi iris aĉeti Mineralan Akvon de Laoshan.

Wen Qing: Instruistino, ni ekiru!

Jiang Hai: Kiel bele estas hodiaŭ!

Wen Qing: Jes, nek varme, nek malvarme.

Li Cheng: Mi tre ĝojas partopreni en tiu ĉi ekskurso.

Wen Qing: Ĝi estos agrabla.

Yang Fan: Kiu tago estas hodiaŭ, Xiao Mei?

Xiao Mei: Hm...

Jiang Hai: Hodiaŭ estas sabato.

Xiao Mei: Jes, hodiaŭ estas sabato.

Yang Fan: Do morgaŭ estos dimanĉo, ĉu ne?

Jiang Hai: Jes, kompreneble.

Yang Fan: Gao Lin, vi estos libera en dimanĉo, ĉu ne?

Gao Lin: Ne, en dimanĉo mi ne estos libera.

Yang Fan: Kion vi faros?

Jiang Hai: Gao Lin, vi certe havos rendezuon, ĉu ne?

Gao Lin: Ne, mi ne havos rendezuon...

Jiang Hai: Do, kion vi faros?

Gao Lin: Mi preparos la kunsidon de nia Esperanto-Rondo en mardo.

Jiang Hai: Ne...

Gao Lin: Vi... petolulo!

Wen Qing: Instruistino, kioma horo estas nun?

Li Cheng: Nun estas la oka kaj tridek minutoj.

Wen Qing: Lasu nin ripozi dek kvin minutojn.

Li Cheng: Bone.

Wen Qing: Gelernantoj, ni ripozu dek kvin minutojn.

Ĉiuj: Bone!

Li Cheng: Rigardu, la roko en la maro aspektas kiel mal-

junulo!

Wen Qing: Vi pravas. Ĝi nomiĝas "Ŝtona Maljunulo".

Jiang Hai: Jes, estas bela rakonto pri la "Ŝtona Maljunulo".

Li Cheng: Ĉu vere? Estas interese!

Wen Qing: Instruistino, ni kune fotiĝu.

Li Cheng: Bone. Venu ĉi tien, gelernantoj.

KLARIGOJ 注 释

1. Pardonon, gelernantoj! 是 Mi petas pardonon de vi, gelernantoj! 之略。
2. Mi malfruas. = Mi estas malfrua.
3. En kioma vico li venis? 他第几个来的? kiom-a 由 kiom 加表序数的词尾 "a" 构成。
4. Li alvenis la unua. la unua 既说主语 li, 又表示 alvenis 的结果, 既有表语的作用, 又有状语的作用, 有人把它叫做状语表语。例如, Ŝi dancis bela. bela 是 dancis 的结果, 在不跳舞的时候 ŝi 并不 bela。这句话的意思与 Ŝi dancis bele. (她舞得美。) 不同, 可以看做 Ŝi dancis kaj ŝi estis bela 的压缩。
5. Mineralan Akvon de Laoshan (崂山矿泉水) 指带有这种商标的矿泉水, 所以做为专有名词, 用大写。
6. partopreni en io = partopreni ion 参加某种活动。越来越多的人用后一形式。
7. Kiu tago estas hodiaŭ? 今天星期几? 因为星期几世界语里都有一定的名字, 所以用 kiu (哪一个) tago。问今天几号, 要说: Kioma tago estas hodiaŭ?
8. esti libera 是自由的, 有空
9. vi certe havos rendevuon 你一定有约会
10. Kioma horo estas nun? 现在几点?
11. la oka (horo) kaj tridek minutoj 八点过三十分 (注意 kaj tridek minutoj 的说法。)

12. roko 指巨大的岩石, ŝtono 指石头。后者和 papero (纸)、tero (土)一样,可以指石头这种物质,如 ŝtona domo 石屋。

13. Ŝtona Maljunulo (石头老人)是专有名词,所以大写。Maljuna Ŝtonhomo 说法勉强,因为 Ŝtonhomo (石人)不会变老的。

14. fotiĝi 被照相,拍照

15. Estas interese! 有意思! 有趣!

GRAMATIKO 语 法

A. 无主语句

世界语的句子一般都有主语,称作有主语句,但也有少数句子没有主语,称作无主语句。无主语句不是省略了主语,而是根本不能加主语。常用的无主语句有以下几种:

(1) 表示自然现象

1. Pluvas! 下雨啦!
2. Ventas! 刮风啦!
3. Neĝas! 下雪啦!
4. Fulmis! 打闪啦!
5. Tondris tri foje. 打了三次雷。
6. Pluvegis kaj hajlis. 下了大雨和冰雹。
7. Tagiĝis kaj ekventegis. 天亮了,刮起大风来。
8. Vesperiĝis kaj baldaŭ noktiĝis. 天晚了,不久夜幕降临。

(2) 表示人的感觉

1. Estas varmege. 很热。
2. Estas agrable. 叫人愉快。
3. Estas malvarmete. 凉快。
4. Estas bele. 很美。
5. Kiel bele estas hodiaŭ! 今天多美!

(3) 用原形动词充当谓语动词的句子

1. Ne laŭte paroli! 请勿大声说话!
2. Ne fumi! 请勿吸烟!

B. 省略句

(1) 习惯省略句 是一些在日常用语中形成的习用省略句，有以下几种：

(a) 问候、祝贺等应酬用语，常省去主语及谓语动词，例如：

1. (Mi deziras al vi) Bonan matenon! 早安!
2. (Mi deziras al vi) Bonan tagon! 日安!
3. (Mi deziras al vi) Feliĉan vivon! 祝你生活幸福!
4. (Mi deziras al vi) Ĉion bonan! 祝你万事如意!
5. (Mi deziras al vi) Feliĉan novjaron! 祝你新年幸福!
6. (Mi esprimas al vi) Saluton! (我向你表示敬意)你好! (esprimi

表示)

7. (Mi esprimas al vi) Dankon! (我向你表示)谢谢!
8. (Mi petas de vi) Pardonon! (我请求你原谅!)对不起!
9. (Mi memoros vin) Ĝis (la) revido! (我将记着你一直到)再见!
10. (Mi memoros vin) Ĝis baldaŭ! (我将记着你一直到)一会儿见!

(b) 谚语、诗歌中常省去 *estas*，例如：

1. Pli bona (estas) io, ol (bona estas) nenio. 有胜于无。
2. Kio (estas) mia, tio (estas) bona. 我的就是好的。
3. Komenco bona, (estas) laboro duona. 良好开端，事成一半。
4. Akvo kura, (estas) akvo pura. 流水不腐。(pura 清洁的)
5. Belaj (estas) la floroj, ĝojaj (estas) la koroj! 花儿美丽，人心欢喜!

喜!

(c) 命令句中的主语 *vi* 常常省略，例如：

1. (Vi) Parolu malrapide! 慢慢讲!
2. (Vi) Donu al mi la seĝon! 把那把椅子给我!
3. (Vi) Legu kaj poste skribu. 读吧，读了以后再写。

(ĉ) 句子里重复的部分往往省略，例如：

1. Ŝi ŝatas kanti kaj same ankaŭ mi (ŝatas kanti). 她喜欢唱歌，我也一样。
2. Unue li manĝis kaj poste (li) eklaboris. 他首先吃了饭，然后开始工作。

3. Antaŭe li laboris en lernejo, sed nun (li laboras) en oficejo. 以前他在学校工作, 而现在在机关。

4. Li ŝatas librojn, sed lia edzino ne (ŝatas librojn). 他喜欢书, 可他妻子却不。

5. Lia infano volas ludilon kaj li aĉetis (ludilon) por ĝi. 他的孩子要玩具, 他给他买了。

(2) 情景省略句

在会话或文章中由于情景和上下文的帮助, 可以省略各种句子成分。例如:

(a) 省略主语

1. Ĉu vi vidis? Jes, (mi) vidis. 你看见了吗? 是, 看见了。

2. Ĉu Jiang Hai estas alta? Ne, (li) ne estas alta.

3. Kion vi faris? (Mi) Laboris. 你干什么了? 工作了。

(b) 省略谓语

1. Kiu kantas bele? Ŝi (kantas bele). 谁唱得好? 她。

2. Kio estas grava por li? Lernado (estas grava por li). 什么事对他重要? 学习。

3. Kiaj floroj estas pli belaj? Ruĝaj floroj (estas pli belaj). 什么样的花更美? 红花。

4. Donu al mi pomon. Mi, (donu) al vi pomon? 给我一个苹果。我, 给你一个苹果?

5. Kio okazis tie? Nur rakontado (okazis tie). 那里发生了什么事? 只是讲故事。

(c) 省略宾语

1. Ĉu vi jam aĉetis la libron? Jes, mi jam aĉetis (la libron). 你已经买了那本书吗? 是, 我已经买了。

2. Ĉu ŝi konas lin? Ŝi konas (lin). 她认识他吗? 她认识。

3. Kiu havas krajonon? Mi havas (krajonon). 谁有铅笔? 我有。

4. Ĉu vi volas helpi? Kompreneble mi volas (helpi). 你愿意帮忙吗? 当然愿意。

5. Ĉu vi scias, kiu preparos? Jes, mi scias (kiu preparos). 你知道

谁来准备吗？是的，我知道（谁来准备）。

6. Ĉu ŝi ŝatas kanti? Jes, ŝi ŝatas (kanti). 她喜欢唱歌吗？是的，她喜欢。

(ĉ) 省略表语

1. Ĉu ĝi estas ŝtona? Jes, ĝi estas (ŝtona). 它是石头的吗？对，它是石头的。

2. Ĉu via frato estas oficisto? Li estis (oficisto), sed (li) ne estas (oficisto). 你兄弟是职员吗？他过去是，可现在不是。

(d) 省去主语和动词

1. Kio li estas? (Li estas) Kuiristo. 他是什么？厨师。

2. Kion li legas? (Li legas) Gazeton. 他在读什么？（他在读）刊物。

(e) 只留下状语

1. Kie vi laboras? En lernejo (mi laboras). 你在哪里工作？在学校。

2. Kiel ŝi lernas Esperanton? (Ŝi lernas Esperanton) Diligente. 她怎样学习世界语的？努力。

3. Per kio vi skribas? (Mi skribas) Per fontoplumo. 你用什么写？用自来水笔。

4. Kun kiu vi kantos? (Mi kantos) Kun mia amiko. 你同谁唱歌？同我的朋友。

5. Ĉu li kuras rapide? (Li kuras) Tre rapide. 他跑得快吗？很快。

6. En kia tago ili ekskursis? (Ili ekskursis) En bela tago. 他们在怎样的日子郊游的？在美好的日子。

(f) 只留下定语

1. Kiu libro estas ŝia? Tiu (libro estas ŝia). 哪本书是她的？那本。

2. Kian ĉevalon li aĉetis por si? (Li aĉetis por si) Blankan (ĉevalon). 他给自己买了怎样的马？白色的。

3. Kia domo estas via loĝejo? (Mia loĝejo estas) Ŝtona (domo). 你的住宅是什么样的房屋？石头的。

4. Ŝi estas ĝoja, kaj (kia estas) vi? (Mi estas) Malĝoja. 她是高兴

的，你呢？不高兴。

C. 合成词

由两个或两个以上的词根结合而成的新词叫合成词，例如：dormoĉambro = dormo + ĉambro（卧室），manĝoĉambro = manĝo + ĉambro（食堂），skribotablo = skribo + tablo（写字台），mansako = mano + sako（手提包）。

在合成词里，主要词素放在后面，它不仅表示合成词的基本意思，而且决定合成词的词性。在分析合成词的时候，词尾也同样值得注意。凡词尾与词根词性一致的，可以不管词尾，因为没有它也能知道词根的词性，如果不一致，那就要把词尾也做为一个独立词素来看待才行。

以 manĝoĉambro 为例，它的主要词素是 ĉambro，manĝo 是次要词素。manĝoĉambro 这个词说的是一种 ĉambro（房间）。ĉambro 这个词根是名词性的，因为它表示的概念是事物名称。加在 ĉambro 后面的名词词尾重申词根的名词性质，是多余的，所以在分析时不当做独立的词素，也就是说 ĉambro 可以看做一个词素。ĉambro 既决定 manĝoĉambro 的基本词义“室”，也决定它是“名词”。manĝo 只是对 ĉambro 的说明。因为名词一般不能直接修饰名词，可以用一个介词来表明 manĝo 与 ĉambro 的关系。manĝo 是动词词根，它的词尾“o”与词根的词性不一致，起着把动词转变成名词的作用，和后缀 -ad- 相似。由后缀 -ad- 构成的名词 ado 与 ago（行为）这个名词类似，不过 ado 还可以有“持续活动”的意味。分析 manĝo 时，应该把词尾“o”看做独立词素 ado 或 ago。manĝo-ado 说明 ĉambro 的用场，可以分析为 ĉambro por manĝado。

dormoĉambro = ĉambro por dormado

skribotablo = tablo por skribado

papersako（纸袋）这个合成词里的 paper 是说明 sako 的原料的，可以分析为 sako el papero。

ŝtondomo（石屋）= domo el ŝtonoj

terdomo（土屋）= domo el tero

termuro（土墙）= muro el tero

ŝtonmuro（石墙）= muro el ŝtonoj

主要词素与次要词素之间的关系有多种，例如：

marbordo (海滨) = bordo de maro

pacamo (爱和平) = amo al paco

kuracarto (医术) = arto pri kuraco

dombirdo (家禽) = birdo en domo

由后缀 -aj-, -an-, -ar-, -ec-, -ist-, -ej-, -ul- 等为主要词素构成的词, 实际也是合成词, 可以照上述方法来分析, 例如:

lernejo (学校) = ejo por lernado

loĝejo (住宅) = ejo por loĝado

instruisto = isto pri instruado

belulo = ulo de beleco

legajo (读物) = aĵo por legado

beleco (美) = eco de belo

lernejano (学生) = ano de ejo por lernado

ŝtuparo = aro de ŝtupoj (台阶)

主要词素是形容词或副词的合成词, 它的次要词素一般也是名词, 例如:

marblua (海蓝色的) = blua je maro

amplena = plena je amo

belriĉa = riĉa je belo

amplene = plene je amo

主要词素如果是动词, 次要词素则应该是副词或形容词, 例如:

antaŭdiri (预言) = diri antaŭe

postiri = iri poste

postkuri (追) = kuri poste

antaŭiri (领先) = iri antaŭe

kunlerni (同学) = lerni kune

vivteni (维持生活, 谋生) = teni viva (teni...viva 保持...活)

当词根结合在一起产生发音困难时, 可以根据上述规则保留 o, e 词尾, 例如 skribtablo “bt” 就不好发音, 因为 skrib 应该是名词, 所以保留词尾 o, 写成 skribotablo。

从上面的例子可以看出, 主要词素不仅决定合成词的词性, 还决定次要

词素的词性。

然而有些合成词是按照特殊规律构成的，就不能按照上述规律进行分析，例如：

posttagmeze (下午，午后) = post tagmezo = post la mezo de tago

ĉiutage (每天) = en ĉiu tago

dekfoje (十次) = je dek fojoj

tiutempe (当时) = en tiu tempo

因为运用合成词的构词方法，可以构成所需要的新词，可以使世界语用较少的词根构成丰富的词汇，所以学习世界语的构词法十分重要。我们在练习题里罗列许多合成词和派生词让大家翻译，正是为了使大家熟悉构词的规律。构词规律虽然简单，运用起来却可以产生复杂的构词，所以学习用例很重要。合成词有它们固定的意义，如 skribotablo 是“写字台”，不是任何用来写字的 tablo 都叫做 skribotablo。librejo 是“书店”而不是“图书馆”。合成词的意义是大家按照“约定俗成”的原则确定下来的，不能任意改变。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语：

- | | | |
|-----------------|-----------------|------------------|
| 1. pardonebla | 2. videbla | 3. aĉetebla |
| 4. parteto | 5. malagrabra | 6. malagrabraĵo |
| 7. liberigi | 8. mallibera | 9. ŝtonaĵo |
| 10. malliberejo | 11. malliberulo | 12. malliberigi |
| 13. preparado | 14. liberulo | 15. fotilo |
| 16. fotisto | 17. laŭvice | 18. pardoneblaĵo |
| 19. videblaĵo | 20. aĉetaĵo | 21. rakonto |
| 22. rakontisto | 23. fotinda | 24. trihora |
| 25. rendevuejo | 26. ekvidi | 27. agrabligi |
| 28. duparta | 29. fotejo | |

B. 回答下面的问题：

1. Ĉu vi ŝatas ekskursi?
2. Ĉu vi volas viziti la monton Laoshan?

3. Kiu tago estas hodiaŭ?
4. Kiu tago estos morgaŭ?
5. Kioma horo estas nun?
6. Ĉu vi estos libera post du horoj?
7. Ĉu vi ripozos morgaŭ?
8. Je kioma horo vi eklaboras?
9. Je kioma horo vi vespermanĝas?
10. Je kioma horo vi ekdormis?

C. 给下列句子中的动词加上适当的词尾。

1. Mi dezir _____ ekskurs _____ al la Granda Muro. (la Granda Muro 长城)

2. Ĉu vi ir _____ al ĝi morgaŭ?
3. Nun mi far _____ ekzercon.
4. Ĉiutage mi leg _____ ĵurnalon.
5. Ŝi vol _____ kant _____ kaj danc _____.

Ĉ. 把下面的省略句改成完整的句子。

1. Bonan nokton!
2. Ĝojan naskiĝtagon al vi!
3. Kiu helpos min? Li.
4. Kion vi legas? Libron.
5. Pardonon! Mi malfruiĝis.
6. Saluton, geamikoj!

D. 将下面的故事译为汉语。

La Ŝtona Maljunulo

Antaŭ tre longa tempo, al la marbordo de Qingdao venis maljunulo kun sia filino. De kie ili venis? Pro kio ili forlasis sian hejmlokon? Kiel ili nomiĝis? Neniu scias. Ili venis al la loko, faris dometon el tero kaj ŝtonoj kaj ekloĝis tie.

Ili estis malriĉaj. Kompreneble la knabino havis preskaŭ nenion por sin beligi. Sed ŝi mem estis tre bela.

En la maro loĝis Drako. Li estis tre malbela, sed pli granda kaj pli forta ol tigro. Li povis fariĝi birdo aŭ floro, nur se li volis.

En iu tago, Drako promenis laŭ la marbordo kaj ekvidis la belan knabinon. Li ekdancis pro ĝojo. Li volis edziĝi al la belulino, do li iris al la maljunulo. Li petis permeson de la patro, sed la maljunulo diris:

“Ŝi estas ankoraŭ tre juna; nun mi ne povas ŝin doni al vi. Eble post du aŭ tri jaroj vi povus preni ŝin.”

Drako foriris malĝoje. Li sciis, ke la maljunulo ne volas doni sian filinon al li.

Post du aŭ tri tagoj, juna sinjoro venis kun sia helpulo al la dometo de la maljunulo. Ili petis manĝon de la maljunulo. La maljunulo donis manĝon al ili. Post la manĝo la sinjoro diris:

“Ni kore dankas vin pro la manĝo!”

“Ne dankinde!” diris la maljunulo. “Kie vi loĝas?”

“Ni loĝas ne tre fore. Mi tre amas vian belan filinon. Ĉu vi bonvolus ŝin edzinigi al mi?”

La sinjoro estis tre riĉa kaj tre bela. La maljunulo pensis, ke eble Drako revenos post du aŭ tri jaroj por preni lian filinon, do li diris: “Volonte mi akceptas vian peton.” Do, la bela sinjoro kaj lia bela filino geedziĝis.

“Mi longe restis ĉe vi,” diris la bofilo al la bopatro post dekoj da tagoj, “mi devas reiri al la hejmo.”

La maljunulo diris “ĝis revido” al la filino kaj bofilo kaj ilia helpulo, kaj rigardadis ilin ĉe sia dometo. Sed kion li vidis?! La bofilo kun la filino kaj la helpulo iris en la maron! Li komprenis, ke la bela sinjoro ja estas Drako mem! Li tre malĝojiĝis kaj fariĝis Ŝtona Maljunulo.

DEKTRIA LECIONO 第十三课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Unu vido pli taŭgas, ol dek aŭdoj.
2. Vi vidos, kiam vi estos tie.
3. Kiom da tempo ni ankoraŭ bezonos por atingi la monton Laoshan?
4. Kioma horo estas nun laŭ via brakhorloĝo?
5. Laŭ mia brakhorloĝo nun estas la oka kaj kvarono.
6. Ni iris ĉirkaŭ du horojn.
7. Li tri fojojn grimpis sur la monton Laoshan.
8. Hodiaŭ estas la tria de septembro.

NOVAJ VORTOJ 生 词

laca 疲倦的	februaro 二月
pensi [ntr.] 想, 思想	marto 三月
taŭgi [ntr.] 合用, 合格, 胜任	aprilo 四月
kiam [副] 何时, 什么时候	majo 五月
bezoni [tr.] 需要	junio 六月
atingi [tr.] 到达	julio 七月
horloĝo 钟表	aŭgusto 八月
brak-horloĝo 手表	septembro 九月
ĉirkaŭ [介] 在...周围 [副] 约, 左右	oktobro 十月
grimpi [ntr.] 攀登	novembro 十一月
monato 月份	decembro 十二月
januaro 一月	kial [副] 为什么
	oho [叹] 啊(表惊奇)

lasta 最后的, 末一个, 上一个

semajno 一周, 一星期

dum [介、连] 当

sekundo 秒

tiam [副] 那时

tui [副] 立刻, 马上

TEKSTO 课文

Ekskurso (2) 郊游 (二)

Wen Qing: Instruistino, ĉu vi laciĝis?

Li Cheng: Ne.

Wen Qing: Pri kio vi pensas?

Li Cheng: Mi pensas... pri la pejzaĝo de la monto Laoshan.

Wen Qing: Laoshan? La pejzaĝo de la monto Laoshan estas belega!

Li Cheng: Wen Qing, ĉu vi vizitis la monton Laoshan?

Wen Qing: Jes, mi vizitis.

Jiang Hai: Instruistino, ankaŭ mi vizitis la monton Laoshan.

Li Cheng: Ho, vi ambaŭ vizitis la monton Laoshan.

Jiang Hai kaj Wen Qing: Jes.

Li Cheng: Ĉu vi povas priskribi al mi la pejzaĝon de la monto Laoshan?

Jiang Hai: Instruistino, "Unu vido pli taŭgas, ol dek aŭdoj", kaj vi vidos, kiam vi estos tie.

Wen Qing: Jes, "Unu vido pli taŭgas, ol dek aŭdoj". Instruistino, ni ekiru.

Li Cheng: Bone, ni eku!

Li Cheng: Wen Qing, kiom da tempo ni ankoraŭ bezonos por

atingi la monton Laoshan?

Wen Qing: Ĉirkaŭ kvardek kvin minutojn.

Jiang Hai: Instruistino, kioma horo estas nun laŭ via brakhorloĝo?

Li Cheng: Laŭ mia brakhorloĝo nun estas la oka kaj tri kvaronoj.

Jiang Hai: Do ni atingos la monton Laoshan ĉirkaŭ la naŭa kaj duono.

Wen Qing: Ni iru pli rapide.

Li Cheng: Bone. Gelernantoj, ni ekiru.

Ĉiuj: Ni ekiru!

Jiang Hai: Wen Qing, kioma horo estas nun?

Wen Qing: Nun estas dek kvin minutoj post la naŭa.

Li Cheng: Je kioma horo matene ni ekiris?

Wen Qing: Ĉirkaŭ dek kvin minutoj antaŭ la sepa.

Li Cheng: Ho, ni iris ĉirkaŭ du horojn.

Jiang Hai: Instruistino, jen la monto Laoshan!

Li Cheng: Ha, la monto Laoshan?

Jiang Hai: Instruistino, ni grimpu sur la monton.

Li Cheng: Bone, ni grimpu.

Li Cheng: Wen Qing, kioma tago estas hodiaŭ?

Wen Qing: Hodiaŭ estas la tria de septembro.

Li Cheng: Mi por ĉiam memoros tiun ĉi tagon.

Wen Qing: Hodiaŭ-on?

Li Cheng: Jes, la trian de septembro de mil naŭcent okdek sep.

Wen Qing: Kial?

Jiang Hai: Ĉar hodiaŭ vi la unuan fojon vidis la monton Laoshan, ĉu ne?

Li Cheng: Jes.

Jiang Hai: Nun la kvaran fojon mi vizitas la monton Laoshan.

Xiao Mei: Kiam vi vizitis la monton Laoshan?

Jiang Hai: La unua vizito okazis antaŭ naŭ jaroj, en junio de mil naŭcent sepdek ok.

Xiao Mei: Oho, tiam vi havis nur naŭ jarojn.

Jiang Hai: Jes.

Li Cheng: Kiam okazis la dua vizito?

Jiang Hai: Ĝi okazis antaŭ pli ol unu jaro, en aprilo de mil naŭcent okdek ses.

Yang Fan: Kiam estis la tria?

Jiang Hai: Ĝi estis en la lasta semajno.

Gao Lin: Ho, Jiang Hai, vi tri fojojn grimpis sur la monton Laoshan kaj estas feliĉa!

KLARIGOJ 注 释

1. laciĝis = iĝis laca 累了, 疲倦了。 laciĝis 与 laciŝ 表现的意思不同, 前者表示“变得疲倦”, 后者表示“是疲倦的”。

2. Pri kio vi pensas? 你在想什么?

3. pri-skribi 描写

4. Unu vido pli taŭgas, ol dek aŭdoj (taŭgas). (一见胜过十闻。)
百闻不如一见。(这是一句谚语, 可以用现成的中国谚语来翻译。)

5. Ni eku! 我们开始吧! (词缀可以加词尾构成单词。)

6. Ĉirkaŭ kvardek kvin minutojn. (约45分钟。)一句中的 ĉirkaŭ 是副词,不是介词,它限定数词 kvardek kvin。

7. Ĉirkaŭ la naŭa kaj duono (在九点半左右),这里的 ĉirkaŭ 是介词表示接近时间一点,在它前后。

8. la tria de septembro 9月3日。世界语的月份都有自己的名字(见生词表),不用第一、第二、第三等说法。月份和星期几都是常用的,应记熟。

9. hodiaŭ 是副词,不能用作宾语,把它改成名词 hodiaŭo 才能做宾语。

10. “1987年”本应用序数 mil-naŭcent-okdek-sepa (jaro) 现在有许多人说成 mil naŭcent okdek sep。这是一种变通形式,不能说错。但前面的说法更规范。

11. la unuan fojon = je la unua fojo, la kvaran fojon = je la kvara fojo

12. antaŭ pli ol unu jaro 在一年多以前

13. la lasta semajno 上星期(因为 lasta semajno 是一定的,不是任一个星期,所以要加 la。)

GRAMATIKO 语 法

A. 日期表达法

世界语的日期有以下几种表达法:

(1) Kiun daton ni havas hodiaŭ? 今天是什么日期?

Hodiaŭ estas la 21-a de aŭgusto de la jaro 1988-a. 今天是1988年8月21日。

(2) Kia dato estas hodiaŭ? 今天几月几日?(回答同(1))

(3) Kioma tago estas hodiaŭ? 今天几号?

Hodiaŭ estas la 21-a de aŭgusto. 今天是8月21日。

(4) Kioman tagon ni havas hodiaŭ? 今天几号?(回答同(3))

年份1988-a jaro 照理应该读做 mil-naŭcent-okdek-oka jaro。jaro 常常省略。现在人们常用省略的写法和读法。例如,在书信中的日期有以下几种写法:

1. Je la 21-a de aŭgusto, 1988-a

2. la 21-an de aŭg. 1988

3. 21/aŭg. 1988

4. 21/8, '88

1988年常简化为 mil naŭcent okdek ok 这种基数读法。第四种写法中8仍要看做 aŭgusto 的简写形式,读时仍要读做 aŭgusto。第二种写法比较常用, aŭg. 是 aŭgusto 的简写。月份名字简写时一般留前三个字母,但 septembro 简写为 sept. 以免被误为 sep. la 21-an=je la 21-a。

B. 钟点表达法

询问几点几分,一般只说 Kioma horo estas nun? 回答有以下几种方式:

(1) 说几点过几分

1. la 12-a (horo) kaj 5 minutoj (12点过5分)

2. 5 minutoj post la 12-a (horo) (12点过5分)

3. la 1-a kaj kvarono (1点过1刻)

4. la 2-a kaj duono (2点半)

5. kvarono post la tria (3点过1刻)

(2) 说差几分到几点

1. kvarono antaŭ la deka 差1刻10点

2. du minutoj antaŭ la kvara 差2分4点

从上面的例子可以看到,小时用序数表示,分用基数表示。如果说秒 (sekundo) 也是用基数表示,例如:

3 minutoj kaj 20 sekundoj post la 11-a (11点过3分20秒)

C. 年龄表达法

常用的关于年龄的问答有以下几种形式:

(1) Kian aĝon vi havas? 你多大岁数?

Mi havas la aĝon de 20 jaroj. 我20岁了。

(2) Kia estas via aĝo? 你多大了?

Mia aĝo estas 20-jara. 我20岁。

(3) Kiomjara vi estas? 你多大?

Mi estas tridekjara. 我30岁。

(4) Kiom vi aĝas? 你多大年纪?

Mi aĝas 66 jarojn. 我66岁。

(5) Kiom da jaroj vi havas? 你多大岁数?

Mi havas 40 jarojn. 我40岁。

(6) Kiun aĝon vi havas? 你多大?

Mia aĝo estas dekjara. 我10岁。

(7) Kian aĝon li atingis? 他到多大岁数了?

Li atingis la aĝon de 70 jaroj. 他70岁了。

(8) En kia aĝo li eklernis Esperanton? 他多大开始学世界语的?

Li eklernis Esperanton en la aĝo de 18 jaroj. 他18岁开始学世界语的。

En kia aĝo vi estas? 你多大年纪?

Mi estas en la aĝo de okdek jaroj. 我80岁。

C. 时间状语从句

用来回答 *kiam* (何时), *de kiam* (从何时起), *ĝis kiam* (到何时止), *kiom longe* 或 *kiel longe* (多久) 等问题, 说明主句动作或状态发生的时间的从句, 起时间状语的作用, 叫做时间状语从句。

(1) **表示同时发生** 从句用 *kiam, dum* (当), *dum kiam, kiomfoje* (有多少回) 等从属连词引入。主句中有时用指示副词 *tiam, ĉiufoje* (每逢), *ĉiam* (总是), 有时省略。例如:

1. *Li ripozas (tiam), kiam li estas laca.* (当他)疲倦时, 他休息。
2. *Ŝi skribis, dum li legis.* 他阅读时, 她写字。
3. *Ŝi dancis, dum kiam li kantis.* 他唱歌时, 她舞蹈。
4. *Lernu diligente, kiam vi estas juna.* 年轻时你要努力学习。
5. *Mi sentis ĝojon ĉiufoje, kiam mi vidis lin.* 每次我见到他, 我都觉得高兴。
6. *Kiomfoje ŝi bezonis helpon, li tuj ŝin helpis.* 多少次她需要帮助时, 他立即帮助了她。

(2) **表示发生在以前** 从句用 *antaŭ ol, antaŭ kiam* 连接。例如:

1. *Antaŭ ol ni grimpis sur la monton, ni ripozis.* (我们)在登山之前, 我们休息了。
2. *Antaŭ kiam mi aŭdis vian rakonton, mi ne tiel interesigis pri ĝi.*

在我听到你的故事以前，我对它不那么有兴趣。

3. Antaŭ ol mi aĉetis la poŝhorloĝon, mi ne sciis la horojn. 在我买怀表 (poŝ-horloĝo) 之前，我不知道时间。

4. Antaŭ kiam majo alvenis, ĉi tie estis malvarme. 这里在五月到来之前，天气冷。

(3) 表示发生在以后 从句用 post kiam, post ol, ĵus kiam, tuj kiam, apenaŭ 连接。例如：

1. Ni ripozis, post kiam ni grimpadis. (我们)在攀登之后，我们休息了。

2. Post ol ni atingis la lokon, ni vidis belegajn pejzaĝojn. 我们到达那里以后，(我们)看到了极美的风景。

3. Tuj kiam li aŭdis birdkanton, li mem ekkantis. (他)一听到鸟儿的歌唱，他自己立刻唱起歌来。

4. Apenaŭ li finis la manĝon, li rekomencis labori. 他刚吃完饭便又开始干活。

5. Ĵus kiam li foriris, ŝi alvenis. 他刚离去，她来了。

6. Apenaŭ li eliris el la arbaro, li vidis tigron. 他刚走出森林，便看见一只老虎。

7. Tuj kiam li vidis la tigron, li rekuris en la arbaron. 他一看见老虎，立刻跑回森林。

8. Ĵus kiam li eniris la arbaron, li grimpis sur arbegon. 他刚进入森林，就爬上了一棵大树。

(4) 表示从何时起 从句用 de kiam (包括 de la tago, de la jaro ... kiam) 连接。例如：

1. Li bezonas horloĝon, de kiam li laboras en lernejo. 自从他在学校工作时，他需要表。

2. De la tago, kiam Drako foriris kun lia filino, la maljunulo fartis malbone. 自从龙同他女儿走后，老头身体就不好。

3. De la jaro kiam li ellernis Esperanton, li diligente laboras por la lingvo. 自从他学会世界语后，他努力为这语言工作。

4. De la lasta jaro kiam li fariĝis horloĝisto, li vidis diversajn horlo-

ĝojn. 自从去年他当了钟表匠以来，他见过各种各样的表。

(5) 表示到何时止 从句用 ĝis kiam, ĝis la horo, tago, jaro 等连接，例如：

1. Mi restos ĉi tie, ĝis kiam vi revenos. 我呆在这儿一直到你回来。

2. Ni grimpos supren, ĝis kiam ni atingos la montsupron. 我们要一直向上爬，直到山顶。

3. Ni laboregu ĝis la tago, kiam ĉiuj vivos feliĉe. 我们要努力工作，直到大家过上幸福的日子。

严格说来 de la tago, kiam, de la jaro, kiam, ĝis la tago, kiam 等，用 kiam 连接的从句是修饰名词 tago, jaro 的，是定语从句。因为它们和 de kiam, ĝis kiam 有近似的成分，所以一并提一提。

D. 词缀做词根用

世界语的前缀后缀大都可以做词根用，例如：

mal-	mala	相反的, malo 反面
-in-	ino	女性, ina 女的
ek-	ek!	(叹词)开始! eku 开始吧!
-an-	ano	成员
-ar-	aro	群
-ec-	eco	性质
-ej-	ejo	场所
-ist-	isto	专业人员, 信奉(主义)者
ge-	gea (lernejo)	男女(合校)
-ind-	inda	值得的
-ul-	ulo	家伙
-aj-	ajo	事物
-ad-	ade	持续地
-ebl-	ebla	可能的
-eg-	ege	极
-et-	eta	小小的
-il-	ilo	工具
-obl-	oblo	倍数



-on- ono 分数

re- ree 再

E. 介词 pri、ĉirkaŭ、al、en、de 等可以做前缀，下面分别举例说明。

(1) p-i- 用在不及物动词上可以使它变成及物动词，用在及物动词上可以深化或扩展词义，如：

1. labori	(工作)	• prilabori	加工
2. kanti	(唱)	prikanti	歌颂
3. skribi	(写)	priskribi	描写
4. paroli	(说)	priparoli	谈论
5. rigardi	(看)	pririgardi	审视、察看

(2) ĉirkaŭ 表示环绕，例如：

1. iri	(走)	ĉirkaŭiri	绕行
2. paroli	(说)	ĉirkaŭparoli	兜圈子，不直说
3. muro	(墙)	ĉirkaŭmuro	围墙
4. tranĉi	(切)	ĉirkaŭtranĉi	旋，削

(3) al- 表示到、对、附加，例如：

1. veni	(来)	alveni	来到
2. iri	(去)	aliri	走去
3. doni	(给)	aldoni	附加
4. paroli	(说)	alparoli	向…说话
5. porti	(携带)	alporti	带来
6. esti	(存在)	alesti	在场
7. meti	(放)	almeti	放上，加上

(4) en- 表示里边；往里边，例如：

1. havi	(有)	enhavi	内含，enhavo 内容
2. iri	(走)	eniri	走进
3. dormi	(睡)	endormiĝi	进入梦乡
4. skribi	(写)	enskribi	填写
5. veni	(来)	enveni	进来

(5) de- 表示从、离开，如：

1. veni	(来)	deveni	来自，出身
---------	-----	--------	-------

2. preni	(拿)	depreni	拿开
3. meti	(放)	demeti	放下
4. iri	(走)	deiri	走开, 离开

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语:

- | | | |
|------------------|----------------|------------------|
| 1. maltaŭga | 2. bezonaĵo | 3. aŭdebla |
| 4. ĉirkaŭaĵo | 5. pensulo | 6. montgrimpisto |
| 7. antaŭlasta | 8. lacigi | 9. lacigebla |
| 10. nelacigebla | 11. aŭdiĝi | 12. murhorloĝo |
| 13. tablohorloĝo | 14. trimonata | 15. kialo |
| 16. laceta | 17. horloĝego | 18. braketo |
| 19. antaŭdoma | 20. lace | 21. ekpensi |
| 22. pensadi | 23. pripensi | 24. lastfoja |
| 25. ekaŭdi | 26. grimrado | 27. bezonego |
| 28. jarfino | 29. duonmonata | 30. lacega |

B. 回答下列问题:

1. Ĉu vi ŝatas montgrimpadon?
2. Kioma tago estas hodiaŭ?
3. Kiuj monatoj taŭgas por ekskursi?
4. Kiuj monatoj ne taŭgas por ekskursi?
5. Kian aĝon vi havas?
6. Kioma horo estas nun laŭ via horloĝo?
7. Ĉu via horloĝo bone iras?
8. Kiom da tagoj estas en unu jaro?
9. Kiom da tagoj estas en unu semajno?
10. Kiom da tagoj estas en unu monato?
11. Kiom da sekundoj estas en unu minuto?
12. Kiom da sekundoj estas en unu horo?
13. Kiom da horoj estas en unu tago?



14. Kiom da amikoj vi havas?

15. Ĉu vi bezonas novan horloĝon?

C. 将下面的句子译为世界语:

1. 她来了以后我同她去散步。

2. 我们刚到他就走了。

3. 我一直呆到孩子入睡。

4. 你玩的时候他把那本书读完了。

5. 百闻不如一见。

6. 你看见了他你就会喜欢他。

7. 我们走了大约一小时。

8. 今天我写了一封信。

9. 你需要我的帮助吗?

10. 不, 我可以自己帮助自己。

Ĉ. 用下列连词各造一句:

1. kiam 2. post kiam 3. antaŭ kiam 4. antaŭ ol 5. ĝis
kiam 6. de kiam 7. apenaŭ 8. tuj kiam 9. dum 10. ĵus
kiam

D. 填空:

1. Li laciĝis, _____ li grimpadis _____ tri horoj.

2. Nun estas la tria _____ mia horloĝo.

3. La rato grimpis _____ la muron.

4. Li _____ ŝi estas geamikoj, _____ ne geedzoj.

5. Ili _____ ŝatas grimpi sur arbojn.

6. Ni matenmanĝas _____ la dekdua.

7. Tiam ili vivis _____ malfacile kaj ĉiutage manĝis _____ dufoje.

8. Ni havas _____ du manojn kaj _____ unu buŝon, sed ni ne povas ĝin plenigi.

9. La tria kaj 30 minutoj estas 30 minutoj _____ la kvara.

10. Ni _____ ĉiam memoros vian helpon.

E. 将下面的信译成汉语:

Letero al Amiko

la 22an de aŭg. 1988

Kara amiko,

Mi jam longe ne skribis al vi. Pardonon! Mi ankaŭ ne ricevis leteron de vi. Kiel vi fartas? Kiel fartas viaj familianoj? Kiel iras via laboro?

Antaŭ tri monatoj mi eklernis Esperanton, kaj mi amikiĝis kun la gesperantistoj de nia loko. Mi fariĝis ano de la Esperanto-rondo. Nia rondo kunsidas en ĉiu dimanĉo por kune lerni la lingvon. Mi ankaŭ kantas Esperantajn kantojn kaj laŭtlegas poemojn kaj rakontojn. La kunsidoj tre interesis min.

En la lasta dimanĉo, ni faris ekskurson al la monto Blua Drako. Ĝi estas monto alta kaj bela. Ĝi aspektas kiel granda blua drako. Kiam ni atingis la supron de la monto, ni ĉirkaŭrigardis. Ni vidis verdajn arbarojn kaj montetojn. Ili aspektis kiel pentraĵo en la vesperruĝo. Estis tre bele. Ni longe restis tie. Kiam mi revenis al la hejmo jam estis tre malfrue. Mi laciĝis, sed mi sentis ĝojon en la koro. Mia Esperanto-rondo iras tre bone.

Kion nun vi faras ĉiutage? Ĉu vi aŭdis pri Esperanto? Ĉu vi volus ĝin eklerni? Se jes, mi povus vin helpi. Mi havas lernilojn de Esperanto — lernolibrojn kaj vortarojn. Se vi bezonos, mi donacos ilin al vi.

Mi finas la leteron kaj deziras al vi ĉion bonan!

Via amiko

Li Lio

DEKKVARA LECIONO 第十四课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Rigardate de ĉi tie, la monto ŝajnas ne tre alta.
2. Kvankam la monto ne estas alta, tamen ĝi estas tre bela.
3. Krom li, ni ĉiuj faru konkurson de montogrimpado.
4. Ni vidu, kiu la unua grimpos sur la montpinton.
5. Ĝi altas je pli ol dudek metroj.
6. Ĝi altas pli ol dudek metrojn.
7. Ĝi estas unu el la mirindaj vidindaĵoj.
8. La akveroj disflugas, kvazaŭ perloj.
9. La trinkaĵoj Biero de Qingdao kaj Laoshan-kola estas faritaj el la akvo de Laoshan.

NOVAJ VORTOJ 生 词

-at- 〔现在被动分词后缀〕表正在被	ginko 银杏树
metro 米, 公尺	miri [ntr.] 惊奇
he 〔叹〕喂! (唤起注意)	mir-inda 值得惊奇的, 奇妙的
krom 〔介〕除…外	akvo-falo 瀑布
konkurso 比赛	klara 清澈的, 清楚的, 明白的
konsenti [ntr. tr.] 同意, 答应	-er- 〔后缀〕表分子, 细粒
hola 〔叹〕喂(呼唤)	akvero 水珠
templo 庙	dis- 〔前缀〕表四散, 分散
celi [tr.] 瞄准, 指向, 追求	flugi [ntr.] 飞
celloko 目的地	dis-flugi 四处飞, 飞散
	perlo 珍珠

kvazaŭ [连、副] 仿佛, 好像
muziko 音乐
sano 健康
ekzemplo 例子
biero 啤酒
Laoshan-kola 崂山可乐
Dio 上帝
dio 神
oni [代] 人家, 人们
onidiro 传闻, 谣言

taoismo 道教
tiel [副] 那样, 那么
anstataŭ [介] 代替
ekster [介] 在...外
kontraŭ [介] 对, 反对
malgraŭ [介] 尽管, 不顾
preter [介] 从...旁经过
sen [介] 无, 不用, 没
super [介] 在...之上(不接触)
tra [介] 穿过
trans [介] 在...那边

TEKSTO 课 文

Ekskurso 3 郊 游 (三)

Lu Hua: He, rigardate de ĉi tie, la monto ŝajnas ne tre alta.

Wen Qing: Vi pravas. Kvankam la monto altas nur je mil cent tridek tri metroj, tamen ĝi estas tre bela.

Jiang Hai: He, mi ekhavas bonan ideon!

Xiao Mei: Kian bonan ideon?

Jiang Hai: Krom instruistino Li Cheng, ni ĉiuj faru konkurson de montogrimpado, ĉu bone?

Yang Fan: Mi konsentas.

Xiao Mei: Mi konsentas!

Gao Lin: Ankaŭ mi konsentas!

Wen Qing: Ni vidu, kiu la unua grimpos sur la montpinton!

Li Cheng: Ne. Ankaŭ mi volas partopreni en la konkurso.

Wen Qing: Bonvenon, bonvenon!

Jiang Hai: Bone, ni komencu!

Jiang Hai: Hola! Mi la unua grimpis sur la montpinton!

Gao Lin: Mi la dua!

Xiao Mei: Mi la tria!

Yang Fan: Mi la kvara!

Lu Hua: Mi la kvina!

Wen Qing: Rigardu, kiel bele estas ĉi tie!

Li Cheng: Ho, vere belege!

Jiang Hai: Instruistino, la monto Laoshan estas fama pro taoismo. Jen estas fama Templo Taiqing.

Li Cheng: Ho, Templo Taiqing.

Wen Qing: Instruistino, ni iru al la Templo Taiqing.

Li Cheng: Bone.

Jiang Hai: Jen ni atingis la cellokon. Tio estas Templo Taiqing.

Li Cheng: Ni iru en la templon.

Jiang Hai: Bone.

Yang Fan: Rigardu, tio estas ginko!

Li Cheng: Ha, ĝi estas tiel alta!

Xiao Mei: Jes. Ĝi altas je pli ol dudek metroj.

Jiang Hai: Ĝi estas unu el la mirindaj vidindaĵoj de Laoshan.

Xiao Mei: Jen akvofalo!

Li Cheng: Oho! La akvofalo estas belega!

Xiao Mei: Kiel klara estas la akvo!

Wen Qing: La akveroj disflugas, kvazaŭ perloj.

Jiang Hai: La sono de la akvofalo disaŭdiĝas, kvazaŭ muziko.

Li Cheng: Laŭdire, la akvo de Laoshan estas utila al la sano de homoj.

Jiang Hai: Jes. Ekzemple, la trinkaĵoj Biero de Qingdao, Minerala Akvo de Laoshan kaj Laoshan-kola estas faritaj el la akvo de Laoshan.

Wen Qing: Ha! Jam estas dek kvin minutoj antaŭ la dektria.

Yang Fan: Jes. Ni devas ion manĝi.

Li Cheng: Sed, mi volas ion trinki.

Lu Hua: Ankaŭ mi!

Xiao Mei: Ankaŭ mi!

Jiang Hai: Nu, ni iru al la "Fonto de Dia Akvo" por trinki.

Xiao Mei: La "Fonto de Dia Akvo"?

Wen Qing: Jes. Onidire, la akvo de la fonto longigas al homoj la vivon.

Yang Fan: Do, ni iru al la "Fonto de Dia Akvo".

Gao Lin: Ni deziru al ni sanon kaj longan vivon.

Li Cheng: Jes, sanon kaj longan vivon!

Ĉiuj: Ni iru!

KLARIGOJ 注 释

1. He, rigardate de ĉi tie, la monto ŝajnas ne tre alta. 喂, 从这里看, 山似乎不很高。rigardate 指句子的主语 monto 被看。de ĉi tie (从这里) 是用来修饰 rigardate 的状语。

2. altas nur je mil cent tridek tri metroj (只有1133米高), je mil cent tridek tri metroj 是修饰 altas 的状语。如果省去 je, 就要在 metroj 后加上词尾 n。

3. Ni vidu, kiu la unua grimpos sur la montpinton! 我们来看谁

第一个登上山峰!

4. *Mi la dua!* 是 *Mi la dua grimpis sur la montpinton!* 之略。
后面的三句也是同类的省略句。

5. *Kiel bele estas ĉi tie!* 这儿多美呀! (是无主句。)

6. *Vere belege!* 真美极了! (无主句, 省去了 *estas*。)

7. *La monto Laoshan estas fama pro taoismo.* 崂山因道教出名。

8. *laŭdire* 据说

9. *utila al la sano de homoj* 对人的健康有益

10. *la trinkaĵoj Biero de Qingdao, Minerala Akvo de Laoshan kaj Laoshan-kola* 里面 *Biero de Qingdao, Minerala Akvo de Laoshan* 和 *Laoshan-kola* 是 *trinkaĵoj* 的同位语。

11. *Jam estas dek kvin minutoj antaŭ la dektria.* 已经到了下午1点15分了。

12. *Fonto de Dia Akvo* (神水泉) 专有名词大写时, 介词、连词、冠词等小词不大写, 但数词要大写。

GRAMATIKO 语 法

A. 介词

介词也叫前置词。世界语的介词常用的有30多个, 它们是: *al, anstataŭ, antaŭ, apud, ĉe, ĉirkaŭ, da, de, dum, ekster, el, en, ĝis, inter, je, kontraŭ, krom, kun, laŭ, malantaŭ, malgraŭ, per, por, post, preter, pri, po, pro, sen, sub, super, sur, tra, trans*。它们是用来放在名词、代词或原形动词(只有 *anstataŭ, krom, por, sen* 后面可以用原形动词)前面来表示它们与其他词语的时间、空间、原因、目的、所有、方式、交换、对立、关涉、来源、伴随、度量、数量、分配、施动、让步等关系的。下面分别加以说明:

(1) 空间

表示空间的介词有 *al, antaŭ, apud, ĉe, ĉirkaŭ, de, ekster, el, en, inter, je, kontraŭ, laŭ, malantaŭ, post, preter, sub, super, sur, tra, trans*。其中有的表示方位, 有的表示动向, 分述如下:

a. 表示方位的介词

(a) sur, super 表示在上, sur 表示上面的与下面的相接触, super 表示在远处, 不相接触, 例如:

1. pomo sur tablo 桌子上的苹果
2. pentraĵo sur muro 墙上的画
3. sidi sur tero 坐在地上
4. flugi super arbaro 在森林上空飞

(b) sub 表示在下

1. ĉio sub la ĉielo 天底下的一切
2. domo sub monto 山下的房屋

(c) en 表示在内

1. legi en ĉambro 在室内阅读
2. promeni en arbaro 在森林中散步
3. floro en mano 手中的花
4. vortoj en teksto 文中的词
5. resti en pordo 留在门里

(ĉ) apud, ĉe 表示“在…近旁”, ĉe 表示相接触, 靠得十分近

1. arbo apud domo 房子旁边的树
2. ludi apud loĝejo 在宅旁游戏
3. loĝi ĉe amiko 在朋友处住
4. vivi ĉe marbordo 在海滨生活
5. manĝi ĉe tablo 在桌边进餐

(d) antaŭ 表示在前, malantaŭ 和 post 表示在后

1. templo antaŭ monto 山前的庙
2. konkursi antaŭ pordo 在门前比赛
3. promeni post la domo 在屋后散步
4. iri malantaŭ tigro 跟着老虎走
5. infano post la viro 男人后面的孩子

(e) inter 表示“在…之间”有

1. domoj inter montoj 山间房舍
2. sidi inter amikoj 坐在朋友中间



3. promeni inter arboj 在树木间散步

(f) ekster 表示“在…外”

1. labori ekster loĝejo 在寓所外工作

2. homoj ekster la templo 庙外的人

(g) kontraŭ 表示“在…对面”，trans 表示“在…另一边”

1. domo kontraŭ monto 面对山的房子

2. domoj trans la monto 山那边的房子

3. loĝi trans la maro 住在海的彼岸

(ĝ) ĉirkaŭ 表示“在…周围”

1. arboj ĉirkaŭ la domo 屋子四周的树

2. iri ĉirkaŭ monto 绕山行走

b. 表示动向的介词

(a) al 表示“往、到、向”

1. iri al fonto 向泉走去

2. flugi al maro 飞向大海

(b) de 表示“离开”，el 表示“由…出来”

1. forflugi de mi 从我处飞走

2. iri el ĉambro 走出房间

3. liberiĝi el malfaciloj 从困难中解脱出来

(c) tra 表示“穿过”

1. kuri tra arbaro 跑着通过树林

2. elflugi tra pordo 从门飞出

(ĉ) preter 表示“经过…旁边”

1. flugi preter fenestro 从窗前飞过

2. iri preter iu 从某人身边走过

表示方位的介词如果其补语加上表示动向的词尾 *n*，也可以表示动向，

如：

1. iri kontraŭ lin 迎着 he 走去

2. kuri en domon 跑进屋子

3. flugi trans montaron 飞越山岭

4. sin movi apud lin 移向他身旁

(2) 时间

(a) *ĉe*、*je* 表示“在…时间(之一点)”，*en* 表示“在…时间(内)”

1. *babilo ĉe vespermanĝo* 晚饭时的闲谈
2. *eklabori je la oka* 8点开始工作
3. *gimnastiko en mateno* 早操
4. *vojtoj ĉe foriro* 临行的话
5. *legado en nokto* 夜读

(b) *dum*、*por*、*tra* 表示持续多少时间，其中 *por* 专表示将要经过的时间，*tra* 强调整个时间，例如：

1. *kanti dum laboro* 工作时唱歌
2. *resti por 3 tagoj* 停留3天
3. *maldormi tra la nokto* 通宵不寐
4. *memori por ĉiam* 永志不忘
5. *ripozi por 10 minutoj* 休息10分钟

(c) *de* (或 *ekde*) 表示“从…起”，*ĝis* 表示“到…止”

1. *labori de mateno ĝis vespero* 从早到晚地劳动
2. *restu de nun* 从现在起留下
3. *danci ĝis laciĝi* 跳到疲倦时
4. *lerni de a ĝis z* 从头学到尾
5. *ripozadi de tiam ĝis nun* 从那时休息到现在

(ĉ) *antaŭ* 表示“在…之前”，*post* 表示“在…之后”，*inter* 表示“在…之间”：

1. *miri antaŭ eklerno* 学习前觉得奇怪
2. *kompreni post lernado* 学习后明白
3. *interesiĝi post kompreno* 明白后发生兴趣
4. *veni inter la tria kaj sesa* 在3点和6点之间来

(d) *ĉirkaŭ* 表示“大约”，“在…时间左右”：

1. *manĝi ĉirkaŭ tagmezo* 在大约中午时吃饭
2. *reveni ĉirkaŭ la deka* 大约10点回来

表示日期的 *je la unua de oktobro* 或 *en la unua de oktobro* 可以省去 *je* 或 *en* 而代之以 *n* 写成 *la unuan*。

(3) 原因

(a) pro 因为

1. ne veni pro malsano 因病未来
2. miri pro la tondro 因雷声而惊奇
3. laciĝi pro grimpado 因攀登而疲倦

(b) el 表示“由于、出于”

1. fari ion el vivbezono 由于生活需要而干
2. lerni tion el neceso 由于必需而学习

(c) de 表示导致某种结果的外因

1. malsaniĝi de laco 累病
2. forpasi de malsano 因病去世

(4) 表示目的用 por

1. labori por paco 为和平工作
2. lingvo por interkompreno 为互相了解的语言
3. templo por dio 神庙
4. perloj por beligo 装饰用的珍珠

(5) 方式、状态

(a) per 表示借助工具

1. skribi per krajono 用铅笔写
2. paroli per Esperanto 用世界语讲话

(b) en 表示精神状态或用语言

1. kanti en ĝojo 高兴地唱
2. vivi en feliĉo 幸福地生活
3. babili en Esperanto 用世界语聊天

(c) kun 表示“同、带、有”

1. ekskursi kun amikoj 同朋友郊游
2. lerni kun via helpo 在你帮助下学习
3. knabino kun floro 戴花的姑娘
4. monto kun templo 有庙的山

(ĉ) laŭ 表示依照

1. fari laŭ via opinio 照你的意见做

2. labori laŭ lia ekzemplo 照他的榜样工作

(d) sen 表示“无、不用”

1. labori sen helpo 自己干(不要帮助)

2. arbo sen kapo 无头的树

3. rigardi sen vido 视而不见

4. babili sen penso 不假思索随便聊, 随便扯

(e) anstataŭ 表示替代

1. skribi anstataŭ ŝi 代她写

2. kanti anstataŭ paroli 以唱代说

3. ami anstataŭ malami 以爱代恨

4. tigro anstataŭ drako 以虎代龙

(6) 涉及用 pri 表示

1. pensi pri libero 想自由

2. paroli pri amikeco 谈友谊

3. libro pri lingvoj 关于语言的书

4. ekzemplo pri diligenteco 勤奋的榜样

(7) 来源

(a) el 表示来源及原料

1. akvo el klara fonto 清泉水

2. biero el fontakvo 泉水做的啤酒

3. tablo el ŝtono 石桌

4. muro el tero 土墙

5. floroj el papero 纸花

(b) de 表示来自

1. opinioj de montanoj 山里人的意见

2. saluto de amiko 朋友的问候

(8) de 表示从属

1. loĝejo de laboristo 工人的住宅

2. domo de riĉulo 富人的房子

3. kapo de birdo 鸟的头

4. mano de homo 人的手



(9) malgraŭ (不顾、尽管)表示让步

1. labori malgraŭ malsano 带病工作
2. kuri malgraŭ laciĝo 尽管疲倦还跑
3. malfruiĝi malgraŭ kurado 尽管跑还是迟了
4. ekskursi malgraŭ pluvo 冒雨郊游

(10) 交换

(a) kontraŭ 表示“以…对…”

1. aĉeti fontoplumon kontraŭ 3 ĵuanoj 用3元买支自来水笔
2. ricevi dankon kontraŭ floro 为送花而受感谢

(b) por 表示换取

1. doni florojn por libro 以花换书
2. fari bonon por danko 为得到感激而做好事

(c) pro 也可以表示“以…换…”

1. doni libron pro floroj 以书换花
2. okulon pro okulo 以眼还眼

(11) 表示数量用 da

1. Kiom da vortoj vi memoras? 你记得多少单词?
2. plenbuŝo da akvo 一口水
3. deko da jaroj 10年
4. dekduo da krajonoj 一打铅笔
5. iom da libero 一点自由

(12) po 表示分配

1. ricevi po 3 pomojn 各得3个苹果
2. kuri po 100 metrojn 各跑100米

(13) 表示施动者用 de (近来人们倾向用 far 代替多义介词 de)

1. libro aĉetita de mi (被)我买的书
2. amo de patro al filo 父亲对儿子的爱
3. frapo de pluvo al fenestro 雨打窗子

(14) kontraŭ, al 表示对象

1. klarigi al ili 对他们说明
2. opinii kontraŭ li 反对他

3. rakonti al infano 给孩子讲故事

4. fari ion kontraŭ malsanoj 对付疾病

(15) ĝis, al 表示动向和达到的地步

1. labori ĝis laciĝo 干到疲乏的地步

2. iri al liberiĝo 走向解放

3. kompreni ĝis pleneco 理解到充分的程度

(16) krom 表示“除…外”

(a) 在肯定句中表示“除了…还有”

1. Krom li ankaŭ mi iros. 除了他，我也去。

2. Krom templo ni vidis akvofalon. 除了庙我们见到了瀑布。

3. Li estas verkisto krom pentristo. 他除了是画家还是作家。

(b) 在否定句和带有 ĉiuj, ĉio 的句子中表示“除了…没有”、“除…外都”

1. Krom vi ĉiuj partoprenos en la konkurso. 除了你都参加比赛。

2. Krom tio ĉio iras bone. 除了那个以外，一切都顺利。

3. Ĉiuj ni konsentas krom li. 除了他我们都同意。

(17) Je 表示其他介词不能表示的关系

1. Ŝi prenis la infanon je la mano. 她抓住孩子的手。

2. Vi estas pli alta ol ŝi je unu kapo. 你比她高一头。

3. Li estas riĉa je scioj. 他知识丰富。

4. Li malsaniĝis je la okuloj. 他害了眼病。

5. Ĉiuvespere, ni ekripozas je la naŭa. 每天晚上我们9点开始休息。

B. -at-, -er-, dis- 的用法

(1) -at- 加在及物动词词根上，构成现在时被动分词，例如， am-at-a 正被爱的， am-at-o (被爱的人) 爱人， am-at-e 正被爱着。

1. Amate li sentas feliĉon. 被爱着他感到幸福。

2. Helpate ŝia malsana patrino iris malrapite. 在帮助下她生病的妈妈慢慢地走。

3. Frapate la ĉevalo kuras. 马被拍打着跑。

4. Frapegate li petis pardonon. 他挨着打请求原谅。

5. La amato fariĝos amata edzo. 被爱的人将成为被爱的丈夫。

(2) -er- 表示分子、细粒

1. pluvo 雨

pluvero 雨点

2. neĝo 雪

neĝero 雪花

(3) dis- 表示四散、分散

1. iri 走

disiri 散去

2. tranĉi 割

distranĉi 切碎

3. doni 给

disdoni 分给, 散发

4. flugi 飞

disflugi 飞散

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语:

- | | | |
|----------------|-----------------|----------------|
| 1. malkonsenti | 2. mirigi | 3. faligi |
| 4. malklara | 5. klareco | 6. klarigi |
| 7. diskuri | 8. disigi | 9. disigi |
| 10. muzikisto | 11. malsano | 12. sanulo |
| 13. malsanulo | 14. sanigi | 15. malsaneto |
| 16. sanigejo | 17. malsanulejo | 18. sanigilo |
| 19. resanigi | 20. sanega | 21. fontakvo |
| 22. diino | 23. ekstera | 24. kontraŭulo |
| 25. superulo | 26. templego | 27. flugilo |
| 28. disfali | 29. celaĵo | 30. sencela |

B. 用下列介词各造一句:

1. anstataŭ 2. ekster 3. kontraŭ 4. malgraŭ 5. preter
6. sen 7. super 8. tra 9. trans 10. kroma

C. 回答下列问题:

1. Ĉu vi ŝatas muzikon?
2. Kion vi devus fari, se vi estus malsana?
3. Kio estas templo?
4. Kiel la birdoj flugas?
5. Kiom da metroj altas la monto Laoshan?
6. Kial la Granda Muro estas mirinda por ĉiuj homoj?

7. Kio estas arbaro?
8. Kie estas arbaroj?
9. El kio oni faras librojn?
10. Kiom da personoj estas en via familio krom vi?

C. 用下列词素构词:

1. -il- 2. mal- 3. san- 4. -o 5. -ig- 6. -ul- 7. -in-
8. -ej- 9. fort- 10. -a

D. 将下面的文字译为汉语:

El Taglibro

La 23-a de aŭgusto, 1988. Bela tago

Hodiaŭ estas tre bela tago. Mi volis fari ekskurson al la marbordo, sed mia onklo venis al mi post la matenmanĝo. Li diris al mi kun ĝojo: "Hodiaŭ malfermiĝos la nova ludejo. Ĉu vi volus viziti ĝin kune kun mi?" Mi tuj akceptis lian inviton.

La nova ludejo kun diversaj ludiloj estas vere mirinda loko. Iuj el la ludiloj estas grandegaj kaj dekoj da homoj povas ludi per ili samtempe. Iuj ludiloj kuras sur tero, aliaj iras sur akvo, triaj flugas alte super homoj. Mi sidiĝis kun mia onklo sur seĝo. Ĝi flugis jen supren jen malsupren. Ho, mi kvazaŭ fariĝis birdo. Estis tre agrable. Mi ankaŭ grimpis sur ŝtuparon altan je 10 metroj super akvo. Mi faligis min de ĝia supraĵo en la akvon. Kiam mi frapiĝis kontraŭ la akvo, disflugis akveroj belegaj kiel perloj.

Dum ripozo post ludado mia onklo parolis al mi pri la graveco de la ludejo. "Ludo estas bona por la sano," diris mia onklo. "Per ludo oni povas ricevi ĝojon, ripozi kaj fortigi la sanon. Tio estas necesa por laboro, por feliĉa vivo."

Post lia klarigo mi komprenis la gravecon de la nova ludejo. Same kiel gimnastikaj ekzercoj, ludoj utilas al nia sano.

Post la tagmezo, mi legis rakontojn. Mi legis rapide post la ĝoja ludado, kaj memoras bone la interesajn rakontojn.

DEKKVINA LECIONO

第十五课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Mi pensas, ke mi devas tion fari.
2. Mi scias, kion li faros.
3. Mi proponas, ke ŝi helpu vin en aĉeto de donaco.
4. Mi sendis leteron al ŝi por demandi, kion ŝi bezonas, sed ŝi ne respon-
dis al mi.
5. Laŭ mi, la kaŭzo estas, ke eble ŝi ne havas tempon.
6. Ŝi devas respondi, eĉ se ŝi havas tro da hejmtaskoj.
7. Kiom kostas la bileto por la haltejo?
8. Ĝi estas vendejo, kiu havas bonajn varojn kun malaltaj prezoj.
9. En tia vendejo mi certe povas aĉeti tion, kion mi bezonas.

NOVAJ VORTOJ 生 词

vendi [tr.] 卖	eĉ [副] 甚至
ŝuo 鞋	konsili [tr.] 劝告
hieraŭ [副] 昨天	trankvila 平静的, 安宁的
antaŭ-hieraŭ [副] 前天	tasko 任务
sopiri [ntr.] 怀念, 思念	hejm-tasko 家庭作业
proponi [tr.] 建议	tro [副] 太
sendi [tr.] 送, 寄发	multa 多
demandi [tr.] 问	neniam [副] 从不, 永不
respondi [tr. ntr.] 回答	proksima 近的
kaŭzo 原因	veturi [ntr.] 乘车、船等行走
kredi [tr. ntr.] 相信	aŭtobuso 公共汽车

linio 线, 路线
perdi [tr.] 丢, 失
konduktoro 乘务员
kosti [tr.] 值…钱
bileto 票
halti [ntr.] 停, 站
ĝjaŭ-o 角(元的十分之一)
ĉio-vendejo 百货商店
varo 商品

prezo 价格
komputi [tr.] 计算
komputilo 计算机
elektronika 电子的
komputero 电子计算机
frazo 句子
uzi [tr.] 用
si [代] 他(她、它)自己, 他
(她、它)们自己

TEKSTO 课文

Vendejo (1) 商店 (一)

Wen Qing: Instruistino, kion vi volas aĉeti hodiaŭ?

Li Cheng: Mi pensas, ke mi devas aĉeti donacon por mia filino.

Wen Qing: Kian donacon?

Li Cheng: Mi aŭdis, ke la ŝuoj faritaj ĉi tie estas tre fame konataj.

Jiang Hai: Jes, hieraŭ Yang Fan diris al mi, ke antaŭhieraŭ li aĉetis paron da ŝuoj tre belaj.

Li Cheng: Tamen mi ankoraŭ ne pensis, kion mi aĉetu por mia filino.

Jiang Hai: Mi aŭdis, ke via filino baldaŭ festos la dekan datrevenon de sia naskiĝtago.

Li Cheng: Jes, post dek tagoj ŝi festos sian naskiĝtagon.

Wen Qing: Kio estas la nomo de via filino?

Li Cheng: Ŝia nomo estas Fanfan.

- Wen Qing: Ho, kiel bela estas ŝia nomo! Ŝi certe estas aminda, ĉu ne?
- Li Cheng: Jes. Ŝi estas aminda knabino. Mi tre sopiras pri ŝi.
- Jiang Hai: Instruistino, mi proponas, ke Wen Qing helpu vin en aĉetado de naskiĝtaga donaco por Fanfan.
- Li Cheng: Antaŭ du semajnoj mi sendis leteron al mia filino por demandi, kion ŝi bezonas, sed ĝis hodiaŭ ŝi nenion respondis al mi.
- Jiang Hai: Laŭ mi, la kaŭzo estas, ke eble ŝi ne havas tempon.
- Li Cheng: Mi ne kredas, ke ŝi ne havas eĉ dek minutojn por skribi.
- Wen Qing: Instruistino, mi konsilas al vi trankviliĝi, eble ŝi havas tro da hejmtaskoj.
- Li Cheng: Ŝi devas respondi, eĉ se ŝi havas tro multe da hejmtaskoj. Vere, mi neniam estis tiel maltrankvila pri ŝi. Eble vi ambaŭ pravas.
- Wen Qing: Instruistino, ni iru aĉeti donacon por ŝi.
- Li Cheng: Do, kiun vendejon ni vizitu?
- Wen Qing: Iun novan vendejon.
- Li Cheng: Ĉu la vendejo estas tre malproksima?
- Wen Qing: Ne, ĝi estas ne tre malproksima.
- Jiang Hai: Eĉ se ĝi estas ne tre malproksima, mi proponas veturi per aŭtobuso de la sepa linio, ĉar tiel ni ne perdos tempon.
- Wen Qing: Jen venas aŭtobuso.

Jiang Hai: Instruistino, bonvolu enaŭtobusiĝi.

Jiang Hai: Konduktorino, kiom kostas la bileto por la haltejo Shuiqinggou?

Konduktorino: Unu ĝjaŭ-on.

Jiang Hai: Mi volas tri biletojn.

Konduktorino: Bonvolu.

Jiang Hai: Ho, ĉiovendejo Dahua.

Wen Qing: Ĝi estas vendejo, kiu havas bonajn varojn kun malaltaj prezoj.

Li Cheng: En tia vendejo mi certe povas aĉeti tion, kion mi bezonas.

Wen Qing: Jen ni alvenas. Instruistino, ni eniru!

KLARIGOJ 注 释

1. la ŝuoj faritaj ĉi tie (这儿做的鞋) 鞋是在这里被做成的。“这儿”译为世界语是 ĉi tie, 是副词, 修饰 faritaj.

2. tre fame konataj (很出名)。用 tre famaj 更简洁。

3. paro da ŝuoj 一双鞋, paro da manoj 一双手。

4. Kio estas la nomo de via filino? 为什么 nomo 要加冠词 la 呢? 因为指的是一定的名字, 而不是某一个名字。

5. sopiri 是不及物动词, 常常与介词 al, pri, je 连用, 例如: Mi sopiras al mia hejmo. (我想家。) Ŝi sopiras je flugado. (她想飞。) Li sopiras pri sia patrino. (他想妈妈。)

6. konsili 是及物动词, 可以说 konsili ion al iu, 常用原形动词做宾语, 如: Mi konsilas al vi viziti kuraciston. (我劝你去看病。) Mi konsilas al vi ne tro lacigi vin. (我劝你不要过于劳累自己。)

7. trankviliĝi 可以译为“放心”, maltrankviliĝi pro iu 可以表示“为

某人担忧”。

8. *tro da=tro multe da*。在介词 *da* 的前面表示数量的词有名词和副词两种形式，不能用 *unu, du, tri ... dek, cent, mil* 等无词尾的基数词。

9. *malproksima=fora*

10. *veturi* 表示乘交通工具行走，*veturilo* 便是车、船、飞机之类的交通工具。*veturigi* 指车夫、船夫等“驾驶”，可以说 *veturigi aŭtobuson*（驾驶公共汽车），也可以说 *veturigi iun al iu loko*（运送某人至某地）。

11. *en-aŭtobus-iĝi=iĝi en aŭtobuson* 上车

12. *halt-ejo* 站（汽车停站的地方）

13. *bileto por iu haltejo* 往某站的票

14. *ĝjaŭ-o* 是中国货币单位，是新引进世界语的词，所以在名词词尾前加了短划“-”，以引起读者注意。*jŭano*（元）也属于新词，用得较多，上下文能看出它指的是货币单位时，也可以不加“-”。引入新词要用世界语字母拼写。

15. *ĉio-vend-ej-o=ejo por vendo de ĉio*（一切都出售的商店）百货店，百货商场，百货公司

16. *ĉiovendejo Dahua*（大华百货商场），*Dahua* 是 *ĉiovendejo* 的同位语，说出了具体名称，也叫名称语。

GRAMATIKO 语 法

A. 宾语

及物动词的动作要涉及主语以外的人或事物，承受动作的人或事物叫做宾语。主人招待客人，用世界语来说是 *La mastro akceptas gaston*。客人处于宾位，*gasto* 要用宾格，需加词尾 *n*。宾语有两种：（1）直接宾语，（2）间接宾语。间接宾语是动作的间接承受者，用介词 *al, de, pri* 引入。

（1）直接宾语

用做直接宾语的有以下形式：

（a）名词、代词、形容词、原形动词、数词。

1. *Mi aĉetis ŝuojn.*（名词）

2. *Ŝi diris al mi "bone".*（*bone* 是直接引语属于名词性质，不加“*n*”。）

3. **Li demandis min.** (代词)
4. **Mi pli ŝatas la ruĝan.** (形容词当名词使用, 它前面有冠词 *la*。)
5. **Vi povas preni la mian.** (物主代词)
6. **Mi ŝatas kanti.** (原形动词)
7. **Li kalkulis cent.** (数词)

(b) 名词从句

1. **Mi kredas, ke li trankviliĝos.** (*ke* 引入的从句可以用 *lian trankviliĝon* 代替, 是名词性的, 做 *kredas* 的宾语。)

2. **Ĉu vi scias, kiom ĝi kostas?** (*kiom ĝi kostas* 可以用 *ĝian koston* 代替, 是所要知道的事, 也是名词性的从句。)

3. **Mi pensas, kian mi aĉetos.** (疑问句提出问题, 可以用 *demando* 代替。这句话可改为 *Mi pensas la demandon*, 可见 *kian mi aĉetos* 这个从句是名词性的了。)

4. **Mi vidis, kiu helpis lin.** (可以用 *tion* 代替 *kiu helpis lin* 这个从句。)

(2) 间接宾语

(a) 由介词 *al* 引入, 表示对于谁, 给谁, 向谁

1. **Ĝi vendos ŝuojn al ni.** 它将卖鞋给我们。
2. **Ŝi instruas Esperanton al la filino.** 她教女儿世界语。 (*la* 是 *filino* 的修饰语, 属于间接宾语部分。)

3. **Kion li demandis al vi?** 他问你什么啦?

4. **Li sendis leteron al sia amiko.** 他给自己的朋友寄了一封信。

5. **Mi proponas al vi veturi per aŭtobuso.** 我建议你乘公共汽车。

6. **Respondu al mi mian demandon.** 请回答我的问题。

直接宾语如果不比间接宾语音节数多, 一般要放在它的前面。

(b) *de* 引入的间接宾语表示“从”

1. **Ni lernas de li muzikon kaj belarton.** 我们跟他学习音乐和艺术。

2. **Ŝi prenis de mi multe da fruktoj.** 她从我这里取走了许多水果。

3. **Mi petas de vi pardonon.** 我请你原谅。

4. **Mi ricevis de ŝi librojn kaj gazetojn.** 我从她那里收到了书籍和

杂志。

5. **Ŝi aĉetis de la ĉiovendejo paron da belaj ŝuoj.** 她从那家百货店买了一双漂亮鞋子。

6. **La infano akceptis de ŝi tre valoran donacon.** 孩子接受了她贵重的礼物。

(c) **pri** 引入的间接宾语表示关于什么

1. **Li instruis ŝin pri muziko.** 他教她音乐。

2. **Li instruis min pri tio, kion mi devas lerni.** 他教我们该学的东西。

下面的句子里常常省略 **pri tio**。

3. **Li demandis min (pri tio), kio estas hejmtasko.** 他问我什么是家庭作业。

4. **Ŝi sciigis min (pri tio), ke ŝi veturos per aŭtobuso.** 她告诉我她要乘公共汽车。

5. **Mi petis lin (pri tio), ke li pardonu min pro la eraro.** 我求他原谅我的错误。

(ĉ) 用原形动词也可以充当间接宾语

1. **Mi petis lin pardoni min.** (= **Mi petis lin pri pardono al mi.**)

2. **Ŝi instruis min pentri florojn.** (= **Ŝi instruis min pri pentrado de floroj.**)

3. **Li helpis ŝin lerni Esperanton.** (= **Li helpis ŝin pri lerno de Esperanto.**)

间接宾语和介词短语构成的状语有些相似，不同的是它们表示动作关涉的对象，而不是时间、地点、方式、方法、程度等等。

B. 同位语

是用名词来说明名词或代名词的句子成分。同位语有时表示比被说明的词更大的范畴（如：**mi esperantisto**），有时表示比被说明的词小的范畴（如：**ĉiovendejo Dahua**），有时表示同一事物的不同名称，完全相等（如：**komputero aŭ elektronika komputilo** 计算机或电子计算机）。同位语一般要和它所说明的词用同样的格，但名称语用主格。下面举例说明：

1. **Ĉu li povus ami la edzinon, la tigrinon?** 他能爱他那个母老虎的妻子吗？

2. Ludiloj, floroj, ŝuoj, fruktoj, la diversaj donacoj ĉiuj plaĉis al ŝi. 玩具、花、鞋子、水果，各种各样的礼物她都喜欢。

3. Mankas al li la esperantisteco, t.e. lernado kaj uzado de Esperanto. (t.e. = tio estas) 他不具备世界语者的身份（学习并使用世界语）。

4. Ni uzas la internacian helpan lingvon Esperanto. 我们使用国际辅助语世界语。

C. 定语从句

用来修饰、限制名词或代词的从句叫定语从句。举例说明如下：

(1) 用关系代词连接的定语从句

1. Ĝi estas vendejo, kiu vendas bonajn ŝuojn. 它是一个卖优等鞋子的商店。

2. Mi aĉetos tion, kion mi bezonas. 我要买我需要的。

3. Li volas tion, kion vi havas. 他要你有的那一种。

4. Mi konas la viron, kies frato ekskursis kun vi. 我认识他兄弟和你郊游的那个男子。

5. Li helpis la virinon, kiu perdis sian bileton. 他帮助了那位丢了票的妇女。

6. Jen estas kaŭzo, pri kiu vi demandis. 这就是你所询问的原因。

7. Tio estas la grava tasko, kiun ni devas fari. 那就是我们应该完成的重要使命。

8. Ĉio, kion ŝi faris, estas utila al nia afero. 她做的一切都对我们的事业有益。

9. La fontoplumo, per kiu vi skribis, perdiĝis. 你用来写字的钢笔丢了。

10. La trankvileco, kun kiu li vivadis, forlasis lin. 他生活中的宁静抛弃了他。

定语从句中的关系代词总是尽量靠近从句所修饰限定的词，所以有时要把从句插在主句中（如8、9、10三例）。

(2) 用从属连词 ke 连接的定语从句

这类从句也可以说是同位语从句，是用名词从句来说明名词或代词的。

1. Li faris konsilon, ke vi ne tro lacigu vin. 他劝说过了，叫你不要

过于劳累。

2. *Mi scias lian opinion, ke la junuloj devas bone lerni.* 我知道他的主张是青年们应该好好学习。

3. *Li pensis pri ŝia peto, ke li helpu ŝian fraton.* 他想过她要他帮助她兄弟的请求。

4. *Ŝia respondo, ke ŝi ne amas lin, malĝojigis lian koron.* 她回答说她不爱他，伤了他的心。

5. *Ĉu utilas lia kredo, ke vere estas Dio?* 他相信真的有个上帝，有用吗？

(3) 用疑问词 *ĉu, kiam, kie, kial* 等引入的定语从句

1. *Tio estas la kaŭzo, kial li ne venis.* 这就是他不来的原因。

2. *Jen estas la loko, kie li falis de sur la ĉevalo.* 这就是他跌下马的地方。

3. *Li alvenis en la tempo, kiam li dormis.* 他在他睡着的时候来到的。

4. *Mi alportis cent, kiom sufiĉas por ili.* 我拿来了一百，足够他们用的。

5. *Ĉu vi scias la mirindaĵon, kiel li haltigis la aŭtobuson per siaj brakoj?* 你知道他怎样用自己的臂膀停住公共汽车的奇迹吗？

6. *Li ne respondis la demandon, ĉu li vidis.* 他没回答他是否看见了的问题。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语：

- | | | | | |
|---------------|----------------|----------------|-------------------|--------------|
| 1. vendisto | 2. vendaĵo | 3. nepara | 4. sendaĵo | 5. kredebla |
| 6. nekredebla | 7. kredinda | 8. konsilisto | 9. trankviligi | 10. troigi |
| 11. malmulta | 12. proksimeco | 13. proksimiĝi | 14. malproksimiĝi | 15. veturilo |
| 16. liniilo | 17. perdaĵo | 18. multekosta | 19. prezaro | 20. resendi |
| 21. multigi | 22. multigi | 23. perdiĝi | 24. perdita | 25. sendito |
| 26. pariĝi | 27. demandilo | | | |

28. forvendi 29. malmultiĝi 30. troeoo

B. 回答下列问题:

1. Kie vi povas aĉeti ŝuojn, skribilojn kaj aliajn bezonaĵojn?
2. Kiu estas la patrino de Fanfan? Kio ŝi estas?
3. Pro kio ŝi volas aĉeti donacon por sia filino?
4. Kian aĝon havas Fanfan?
5. Ĉu vi havas infanon?
6. Kio estas la nomo de la ĉiovendejo, kiu havas bonajn varojn malkarajn?
7. Kial la birdoj povas flugi, sed la homoj ne?
8. Ĉu homoj povas rapide kuri kiel aŭtobuso?
9. Kio estas aŭtobuso? Ĉu estas plirapidaj veturiloj ol aŭtobuso?
10. Kiom da homoj povas veturi en unu aŭtobuso?
11. Ĉu en via loko estas aŭtobusaj linioj? Kiom da linioj, se jes?
12. Ĉu ĉiutage vi faras hejmtaskon en lernado de Esperanto?
13. Kiom da tempo vi lernas en ĉiu semajno?
14. Kiam vi finos vian lernadon?
15. Ĉu la lernado bone iras? Ĉu vi havas malfacilaĵojn en via lernado?

C. 将下列句子译为世界语:

1. 她说她三点钟来。
2. 我相信她会来。
3. 我劝你们呆在这儿。
4. 假如你们走了, 谁通知她呢?
5. 假如你们都走, 我就留下。
6. 我给她买去崂山的票。
7. 我也许同她一起去那里。
8. 我们参观了那座大庙就回来。
9. 我想明天18点我又可以见到你们了。
10. 你们要为集会做好准备。

C. 用下列词语各造一句:

1. tro 2. multe da 3. eĉ 4. paro da 5. neniam 6.

eĉ se 7. kiom 8. ke 9. plaĉi al 10. manki al

D. 给下列句子的空填入适当的连词:

1. Ĉiuj scias, _____ la okuloj estas por vidi.
2. La okuloj, per _____ ni vidas, estas tre gravaj.
3. _____ vi lernas, vi ne devas kanti.
4. Li diris, _____ la fonto estas tre valora pro ĝia minerala akvo.
5. Unu vido taŭgas pli _____ cent aŭdoj.
6. Ŝi sopiras al la hejmo, _____ nun ŝi ne povas reveni al ĝi.
7. _____ li estas malforta, _____ li laboregas diligente.
8. La vendistino konsilis, _____ mi aĉetu la ruĝajn ŝuojn por mia filino.

E. 将下面的短文译为汉语:

Aĉetado (Ludo)

Ludoj estas interesaj kaj utilaj en lernado de lingvo. Hieraŭ ni faris ludon de aĉetado. Ni dividis nin en malgrandajn grupojn el 3 aŭ 4 lernantoj. Ĉiuj grupoj havas po unu vendiston, kiu devas multe paroli kaj paroligi tiujn, kiuj vizitas la vendejon.

En nia grupo Li Lin ludis kiel vendisto. Li tre bone faris sian taskon. Kiam ni iris al lia tablo, li tuj salutis nin: "Bonan tagon, gesinjoroj! Kion vi bezonas? Kion mi povas fari por vi?"

Anstataŭ respondi, ni nur ĉirkaŭrigardis, sed diris nenion. Tiam Li Lin komencis paroli pri la vendaĵoj:

"Rigardu, sinjorino, kiel belaj estas la ŝuoj! Ili estas taŭgaj por donaciĝi al infanoj!"

"Jen kraĵonoj, fontoplumoj malkaraj, sed bonegaj!"

"Ĉu vi ne bezonas paperon? Ni havas diversajn paperojn!"

"Jen komputilo! Ili estas tre utilaj. La prezo, malalta!"

"Jen aŭtobuso-ludilo! Kiel rapide ĝi povas kuri! Jen, rigardu kaj miru! Ĝi povas mem halti, kiam ĝi venas al muro!"

"Vi ne havas infanon! Vi povas aĉeti aliajn vivbezonaĵojn!"

“Ĉu la paperaj floroj ne plaĉas al vi? Ili beligos vian dormoĉambron. Se vi mem ne bezonas, aĉetu por donaci al amikoj!”

“Ĉu vi ne bezonas librojn kaj gazetojn? Jen la hodiaŭa ĵurnalo! Prenu unu por legi! Vi povas ricevi ĝin kontraŭ duon-ĝjaŭ-o!”

“Nenion vi volas aĉeti? Ne gravas. Eble vi vidis ion aĉetindan? Do revenu poste. Vi ĉiam estos bonvena! Ĝis revido!”

La ludo estis viveca kaj interesa. Ni bone nin ekzercis en ĝi. Per tia ekzerco ni enmemorigis al ni la vortojn kaj frazojn, kiujn ni bezonas en la ĉiutaga lingvo.

Ĉu ĝi interesas vin? Provu mem fari la ludon, kaj ĝi utilos ankaŭ al vi.



DEKSESA LECIONO

第十六课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Per kio mi povas servi al vi?
2. Mi petas sciigi al mi, ĉu ili estas bonaj aŭ ne.
3. Ĝi bone sidos al mia filino.
4. Bonvolu kalkuli, kiom mi devas pagi entute.
5. Ĉu vi bonvolus sciigi al mi, el kio estas faritaj tiuj metiartaĵoj?
6. Li demandis min, kio estas Esperanto.
7. Li instruis ŝin pentri florojn.
8. Jen estas kaŭzo, pri kiu vi demandis.
9. Ĉio, kion ŝi faris, estas utila al nia afero.
10. La kraĵono, kiun vi ŝatas, perdiĝis.
11. Li faris konsilon, ke vi ne tro lacigu vin.
12. Li pensis pri ŝia peto, ke li helpu ŝin.
13. Ne utilas lia kredo, ke estas Dio.
14. Jen estas la loko, kie li loĝas.
15. Mi respondos la demandon, ĉu li venos.

NOVAJ VORTOJ 生 词

servi [*tr. ntr.*] 服务

ledo 皮革

led-ŝuo 皮鞋

kompleto 一套

sporto 运动

vesto 衣服

speco 种

elekti [*tr.*] 选

kvalito 质量

bon-kvalita 优质的

marko 标志, 标记, 贴花

ĝusta 正确的, 恰当的, 准的

mezuri [tr.] 度量

mezuro 尺码

-id- 〔后缀〕 表后裔、幼子、崽

anaso 鸭

anas-id-o 雏鸭, 小鸭

centimetro 公分, 厘米

koloro 颜色, 色彩

montri [tr.] 显示, 指点, 表示

atendi [tr.] 等候, 期待

kvieta 安静的

-em- 〔后缀〕 表示倾向, 爱好

kviet-em-a 爱清静的

oro 金, 黄金

ŝafo 绵羊

jŭan-o 元(人民币)

pagi [tr.] 付款, 清偿

tuta 整个, 全体

ĉie, ĉiel, ĉiom, iam, iel, nenial, nenie, neniel, neniom 等相关词表里的副词从略

en-tut-e 总共, 共

diferenci [ntr.] 不同于

diferenco 差别, 差额

metio 手艺

meti-art-aĵ-o 手工艺品

ŝelo 皮, 壳

konko 蚌壳, 贝壳

lerta 灵巧的, 敏捷的

lert-ul-o 巧手, 能人

mono 钱

pura 洁净的, 纯净的, 纯粹的

kreski [ntr.] 生长

kresk-aĵ-o 植物

inter-paroli 交谈, 对话

koko 公鸡

lito 床

el-lit-iĝu 起床吧

TEKSTO 课文

Vendejo (2) 商店 (二)

Vendistino: Per kio mi povas servi al vi?

Li Cheng: Mi volas aĉeti paron da ledŝuoj kaj kompletan da sportvestoj.

Vendistino: Estas multaj specoj por via elekto.

Li Cheng: Mi petas sciigi al mi, ĉu tiuj sportvestoj estas bonkvalitaj aŭ ne.

Vendistino: Ili estas bonkvalitaj. Tio ĉi estas sportvestoj kun la markoj "Hua Kai" kaj "Anasido".

Li Cheng: Ho, estas bonege. Mia filino ĝuste volas havi kompletan da sportvestoj.

Vendistino: Bonvolu diri al mi, kiun mezuron ŝi bezonas.

Li Cheng: Ŝi bezonas vestojn de sepdek centimetroj.

Vendistino: Ĉu vi bonvolus sciigi, kian koloron ŝi ŝatas?

Jiang Hai: Ruĝa, flava, blua. . .

Li Cheng: Bonvolu montri al mi tiujn blujajn vestojn.

Vendistino: Momenton.

Jiang Hai: Ĉu via filino ŝatas la bluan koloron?

Li Cheng: Mi pensas, ke ŝi ŝatas la bluan.

Jiang Hai: Kial?

Wen Qing: Ĉu ŝi estas knabino, kiu ŝatas kvieton?

Li Cheng: Jes, ŝi estas knabino, kiu estas kvietema kaj ankaŭ purema.

Vendistino: Ĉu tiu kompleto plaĉas al vi?

Li Cheng: Jes. Ĝi certe bone sidos al mia filino.

Wen Qing: Kiom ĝi kostas?

Vendistino: Ĝi kostas tridek jŭanojn. Kion alian vi ankoraŭ deziras?

Wen Qing: Kiom kostas tiu paro da ledŝuoj kun la marko "Ora Ŝafo"?

Vendistino: La ŝuoj kostas dudek naŭ jŭanojn kaj ses ĝjaŭojn.

Li Cheng: Mi petas vin montri al mi paron da ŝuoj de la numero dudek ses.

Vendistino: Bone.

Li Cheng: La ŝuoj estas belaj. Ili certe bone sidos al mia edzo.

Wen Qing: Bonvolu kalkuli, kiom ni devas pagi entute.

Vendistino: Kvindek naŭ jŭanojn kaj ses ĝjaŭojn. (Post pago.) Vi donis al mi sesdek jŭanojn, jen la diferenco kvar ĝjaŭoj por vi.

Li Cheng: Koran dankon! Vi estas vere helpema.

Vendistino: Ne dankinde!

Wen Qing: Rigardu, instruistino, kiel belaj estas tiuj metiartaĵoj!

Li Cheng: Jes. Ĉu vi bonvolus sciigi al mi, el kio faritaj estas tiuj metiartaĵoj?

Vendisto: Jen tiuj estas faritaj el arboŝeloj, tiuj el markreskaĵoj kaj tiuj el konkaĵoj.

Li Cheng: El kies manoj ili estas?

Vendisto: Ili estas el la manoj de niaj artistoj.

Li Cheng: Veraj lertuloj ili estas!

Wen Qing: Instruistino, ĉu vi ŝatas tiujn metiartaĵojn?

Li Cheng: Jes, mi tre ŝatas. Kiom ili kostas?

Vendisto: Ili kostas malsampreze de kvindek ĝis cent jŭanojn.

Li Cheng: Mi volas metiartaĵon el konkaĵoj.

Vendisto: Bonvolu rigardi. Ĝi kostas sesdek jŭanojn.

Li Cheng: Dankon! Jen la mono necesa por la aĉetaĵo.

Vendisto: Estas la ĝusta sumo. Dankon pro via vizito. Ĝis revido!

Li Cheng kaj Wen Qing: Ĝis revido!

GRANDA KOKO

G=1 2/4

$\dot{3}\dot{3}$ i | $\dot{3}\dot{3}$ i | $\underline{66}$ $\underline{66}$ | $\underline{66}$ $\underline{2\dot{2}}$ | i $\underline{i\dot{i}}$ | i 0 |
 5 i | $\dot{3}$ i | $\dot{3}$ $\dot{3}$ i | ($\dot{3}\dot{3}$ i) | $\overset{\curvearrowright}{5}$ i | 5 0 |
 Gran-da ko- ko ko ko ko kan- tas:
 $\dot{3}$ $\dot{3}$ i | ($\dot{3}\dot{3}$ i) | $\underline{6 \cdot 6}$ 6 | $\underline{6}$ i 0 | $\underline{7}$ $\underline{7}$ 5 |
 Ko ko ko tuj el- li- ti- ĝu, ko ko ko
 ($\underline{77}$ 5) | $\underline{6 \cdot 6}$ 6 | $\underline{6}$ i 0 | $\underline{7}$ 0 $\underline{2}$ 0 | i — ||
 e- ta a- mi-ko! Ko ko ko.

KLARIGOJ 注 释

1. Per kio mi povas servi al vi? (我能为你做什么?) 店员常用的套话, 可译为“您买点什么?”
2. kompleto 是“全套、一套”的意思, kompleto da vestoj 一套衣服。kompleta 原为形容词词根, 表示完备的, 整套的。试比较: plena 完满无缺的, tuta 整个的, 全部的。
3. bon-kvalit-a = de bona kvalito
4. sport-vesto = vesto por sporto
5. la markoj “Hua Kai” kaj “Anasido” (华凯牌和小鸭牌), marko 在这里是商标的意思。poŝtmarko 是邮票。
6. kiun mezuron ŝi bezonas? 她要什么尺码的?
7. Momenton. = Atendu momenton. 等一会儿。
8. kvieto = kvieteco
9. purema 爱干净的
10. Ĝi certe bone sidos al mia filino. 它一定很合我女儿的身。bone sidi al iu 合某人的身。
11. kion alian 别的什么
12. ŝuoj de la numero dudek ses 26号的鞋
13. jen la diferenco kvar ĝjaŭoj 这是找给的钱四角 (kvar ĝjaŭoj 是 diferenco 的同位语, 具体说明 diferenco 多大。)
14. farita el 由...做成。el kio faritaj estas tiuj metiartaĵoj? 那些手工艺品是用什么做的?

15. mar-kresk-aj-o 海生植物

16. el kies manoj 出自谁手

17. Veraj lertuloj ili estas! 他们是真正的巧手! (注意感叹句的句法。)

18. Ili kostas malsampreze de kvindek ĝis cent jüanojn. 它们价格不等, 从50至100元。

GRAMATIKO 语 法

A. 相关词表里的副词

相关词不是一个单独的词类, 它们是形式上和意义上互相关联的代词和副词, 共有45个。它们可以归纳为5类9组, 整齐地排列在一张表里, 形成相关词表。为了叙述的方便, 人们常常把它们称做相关词。其中有20个代词我们已经在第七课语法中讲过, 这里谈谈其余的25个副词。先看下面的表:

种类	词尾		-al	-am	-e	-el	-om
	词头		表示原因	表示时间	表示地点	表示方式	表示数量
指示副词	ti-	tial	tiam	tie	tiel	tiom	因此, 所以 那时, 当时 那里, 那儿 那样 那么多
疑问副词	ki-	kial	kiam	kie	kiel	kiom	为何 何时 何处 怎样, 如何 多少
关系副词	ki-	kial	kiam	kie	kiel	kiom	因而(不用) 那时 那里 那样 那么多
不定副词	i-	ial	iam	ie	iel	iom	因故 某时, 曾 某处 不知怎么 一些
集合副词	ĉi-	ĉial	ĉiam	ĉie	ĉiel	ĉiom	种种原因 永远, 总是 到处 各种方式 全部
否定副词	neni-	nenial	neniam	nenie	neniel	neniom	不为什么 从不, 永不 无处 怎么也不 毫无

疑问副词和关系副词形式一样，用法不同，习惯上人们把它们列在一起，就象第七课相关词表里的疑问代词与关系代词一样。我们在这里把两种词分开是为了让大家记住疑问副词和关系副词的区别。这25个副词大多数用得很广，应该熟记。前面我们已经学过一些用例，这里再依次加以说明：

(1) 表示原因的副词

(a) ial 因故，不知为什么，某种原因

1. Ial la ŝafo ne volas manĝi. 不知为何羊不想吃东西。
2. Lia amiko ial ne venis je la ĝusta tempo. 他的朋友因故未准时来。

(b) tial 所以，由于那个原因

1. La koloro de la vesto ne plaĉas al ŝi, tial ŝi ne aĉetos ĝin. 衣服的颜色她不喜欢，所以她不买它。

2. Li estas bona, tial mi elektis lin. 他好，所以我选他。

3. Ĉar li estas sportisto, tial li havas fortan sanon. 因为他是运动员，所以他很健康。

1.2 两句的原因状语从句 la koloro de la vesto ne plaĉas al ŝi; Li estas bona 省去了连词 ĉar。第3句中的 ĉar 也可以省去。tial ke 连用与 pro tie ke, ĉar 一样可以引入原因状语从句，例如：

4. Li dankis la serviston tial, ke li helpis lin. 他感谢仆人，因为他帮了他的忙。

5. Li pagis anstataŭ ŝi tial, ke ŝi ne kunportis monon. 他代她付了款，因为她没带钱。

6. La vesto bone sidas al li tial, ke li farigis ĝin laŭ ĝusta mezuro. 衣服很合他的身，因为它是让人照尺码做的。

(c) ĉial 种种原因(很少使用)如: Ĉial ili devas helpi unu alian. 无论如何他们应该互相帮助。

(ĉ) nenial 无原因(很少使用)，如: Nenial mi atendados. 我没有理由等候。

(d) kial 为什么

1. Kial vi tiel ŝatas sporton? 你为什么这样喜欢运动?

2. Kial la homoj malpaciĝas? 为何人类不和?

3. Kial ni ne povas utiligi la riĉaĵojn de la mondo nur por feliĉigi la homojn? 为什么我们不能只为造福人类而利用世界上的财富?

(e) kial 不用做关系副词,但是它可以引入疑问句构成的从句,例如:

1. Mi scias, kial la arbo kreskas rapide. (引入宾语从句。)我知道这棵树为何长得快。

2. Mi scias la kaŭzon, kial ĝi kreskas rapide. (引入宾语从句。)我知道它长得快的原因。

在理论上也许可以说 Li ne venis tial, kial vi ne venis. (他没来正因为你没来的原因。)但一般人不这么讲。

(2) 表示时间的副词

(a) iam 有时、曾、有朝一日

1. Iam li estis metiisto, sed nun ne. 他曾当过手艺人,现在不当了。

2. Iam mi certe ellernos Esperanton. 有朝一日我一定要学会世界语。

3. Iam kaj iam ili rendevuas. 他们不时相会。(这里用现在时表示经常发生的事,不仅现在,包括过去和将来持续这样。)

(b) tiam 那时

1. Tiam li ankoraŭ ne estis lerta en sia laboro. 那时他工作还不熟练。

2. Tiam mi bone servos al la malsanuloj. 那时我将好好为病人服务。

(c) ĉiam 总是、时时、永远

1. Rato ĉiam naskas raton. 老鼠总是生老鼠。

2. Elektu ĉiam laŭ la kvalito. 永远要根据质量进行选择。

3. La ĉiovendejo ĉiam bone servis al la homoj, kiuj vizitis ĝin. 那百货店总是为顾客好好服务。

(ĉ) neniam 从不,永不

1. Mi neniam partoprenis en sporta konkurso. 我从未参加过体育比赛。

2. Ŝi neniam komprenos vin. 她永远不会理解你。

3. Ŝtono neniam kreskas. 石头永远不长。

(d) kiam 什么时候

1. Kiam ĉevalo povus flugi? 马什么时候能飞呢?
2. Kiam tigro ne manĝos ŝafojn? 什么时候老虎才不吃羊呢?
3. Kiam ĉiuj vivos pace kaj feliĉe? 什么时候大家才能和平幸福地生活呢?
4. Kiam vi ekhavis tian ideon? 什么时候你有了这种念头的?

(e) kiam 那时(引入时间状语从句或定语从句)

1. Kiam li atendis ĉe la pordo, preterpasis ĉevalo. 当他在门边等候时,有匹马走过。(时间状语从句)
2. Mi memoras la horon, kiam vi estis tie. 我记得你在那儿的时刻。(定语从句)

(3)表示地点的副词

(a) ie 在某地,不知道哪里,有地方

1. Ie li aĉetis perlajn konkojn por fari metiartajon. 他不知在哪里买了珍珠来做手工艺品。
2. Ĉijare ie okazos sportkunveno. 今年有地方要举行运动会。
3. Ili vivas ie en la arbaro. 他们生活在森林某地。

(b) tie 那儿,那里

1. Komplete da skribiloj estas tie. 那儿有一套文具。
2. Tie kreskas multaj specoj de floroj. 那里长着多种花卉。

(c) ĉie 处处,到处,各地

1. Esperanton oni uzos ĉie en la mondo. 世界各地人们将使用世界语。
2. Ĉie belas floroj kaj kantoj. 处处都是美的花朵、美的歌声。

(ĉ) nenie 无处,哪里也不

1. Amo estas nenie aĉetebla. 哪里也买不到爱。
2. Nenie homo povas feliĉe vivi sen amo. 没有爱,人在什么地方也不能幸福地生活。

(d) kie 何处,哪里

1. Kie estas ora ŝafo? 哪儿有金羊?
2. Kie kreskas pomarboj? 哪里长有苹果树?

(e) kie (关系副词) 在那里(引入地点状语从句或定语从句)

1. Vendejoj aperis, kie disfloris metioj. 手艺昌盛 (disfloris 开花) 的地方出现了商店。

2. Ili elektis lokon, kie estis bela pejzaĝo. 他们选了个风景优美的地方。

(4) 表示方式方法的副词

(a) iel 用某种方式方法, 不知怎的

1. Ili iel forportis la monton. 他们不知怎样把山给搬走了。

2. Iel sciigu lin pri via alveno. 设法通知他你到了。

3. La servisto iel purigis ĝin, sed ne tute. 仆人把它清扫了清扫, 但不彻底。

(b) tiel 那样

1. Li tiel mezuris la vojon. 他那样测量了路程。

2. Mi ne faros tiel. 我不那样做。

3. La arbo estis tiel granda kaj tiel bela! 那棵树是那么大, 那么美!

(c) ĉiel 用种种方式, 千方百计, 无论如何

1. Ni ĉiel helpas unu alian. 我们千方百计互相帮助。

2. Ĉiel venigu la kuraciston! 无论如何要把医生请来。

(ĉ) neniel 无一种方式, 怎么也不, 无论如何也不

1. Ni neniel povas vidi la veron. 我们无论如何也看不到真相。

2. Ili neniel atentigis nin pri tio. 他们怎么也没有提醒我们对那个的注意。

(d) kiel 怎样, (感叹) 如何

1. Kiel ĝustigi la horloĝon? 怎样对表?

2. Kiel lerta sportisto li estas! 他是一位多么能干的运动员啊!

(e) kiel (关系副词) 那样, 和……一样, 如同(引入方式状语从句)

1. Li kuras rapide kiel vento (kuras). 他跑得象风一样地快。

2. La floro estas flava kiel oro. 花颜色金黄。

(5) 表示数量的副词

(a) iom 一点, 一些(常和 da 连用)

1. Por sia longa laboro li ricevis nur iom da mono, nesufiĉa eĉ por manĝkosto. 干了很久的活他只得了一点钱，连饭钱都不够。

2. Ĉu vi iom komprenis la aferon? 那事情你有点明白了吗?

(b) tiom 那么多(常和 da 连用)

1. Ĉu estas tiom da koloroj? 有那么多颜色吗?

2. Ne estu tiom elektema! 不要那么爱挑拣!

3. Li legis tiom multe da libroj. 他读了那么多的书。(tiom 强调数量, tiel 强调方式。有时可以替换使用,只略微使意味有所改变。)

(c) ĉiom 全部

1. Li forprenis ĉiom. 他全拿去了。

2. Ŝi donis ĉiom, kiom ŝi povis. 她给了她能拿出的全部。

(ĉ) neniom 毫不,全不,一点也没有

1. Li neniom malhelpis vin. 他丝毫没有妨碍你。

2. Neniom da diferenco estas inter ili. 他们之间毫无差别。

(d) kiom 多少

1. Kiom (da mono) ĝi kostas? 它值多少(钱)?

2. Kiom vi komprenis pri tio? 那个你懂了多少?

(e) kiom (关系副词) 那么多,同样多,同...一样多

1. Ŝi memoras, kiom ŝi legis. 她读多少就记得多少。(她记得同读的一样多。)

2. Li ne ricevis, kiom li deziris. 他没有得到他想要的那么多。

B. 后缀 -id-, -em-

(1) -id- 表示后代、幼雏、小崽

1. ŝafo 羊

ŝafido 羊羔

2. birdo 鸟

birdido 雏

3. tigro 虎

tigrido 虎子,小老虎

4. arbo 树

arbido 树苗

(2) -em- 表嗜好、倾向、习惯

1. labori 劳动

laborema 勤劳的

2. kanti 唱歌

kantema 爱唱歌的

3. servi 服务

servemo 殷勤

4. lerni 学习

lernema 好学的

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语:

1. servisto
2. servistino
3. sportema
4. memservi
5. ledvesto
6. elektema
7. bonkvalita
8. malĝusta
9. anaseto
10. senkolora
11. elmontri
12. montriĝi
13. malkvieta
14. oraĵo
15. oraĵisto
16. ŝafisto
17. ŝafistino
18. senpaga
19. tuteco
20. sendiferenca
21. metiistino
22. metilernanto
23. senŝela
24. senŝeligi
25. senmona
26. purigisto
27. kreskigi
28. sumego
29. sumeto
30. monero
31. ormonero
32. mallerta
33. lertigi
34. mallertigi
35. ŝafino
36. montrinda
37. tutaĵo
38. elektito
39. senmarka
40. poŝtmarko

B. 用下列词缀各造一个词:

1. bo-
2. dis-
3. ek-
4. ge-
5. mal-
6. re-
7. -ad-
8. -aj-
9. -an-
10. -ej-
11. -ebl-
12. -ec-
13. -eg-
14. -em-
15. -er-
16. -et-
17. -id-
18. -ig-
19. -iĝ-
20. -il-
21. -in-
22. -ind-
23. -obl-
24. -on-
25. -op-
26. -ul-

C. 将下列句子译成世界语:

1. 鸭子是对人有用的鸟。
2. 鞋匠 (ŝuisto) 用皮革制鞋。
3. 金子能吃吗?
4. 那套蓝色运动服她很喜欢。(用 plaĉi al)
5. 没有邮票不能寄信。
6. 羊总是羊, 老虎总是老虎。
7. 他有黄金却无心肝 (koro)。
8. 那两件事有很大差别。
9. 这是一个工艺品商店。
10. 窗前长着各种花, 红的、白的、黄的, 很好看。

Ĉ. 改正下列句子中的错误:

1. Se mi estas ŝafo, mi kuros en arbaron por vivi libere.
2. Hieraŭ estas merkredo, hodiaŭ estas vendredo.
3. Antaŭ laboros, bone preparu sin.
4. Montru min la vojon al Laoshan.
5. Atendu ĝis ŝtono naski idojn.
6. Ni skribas uzas krajonon aŭ fontoplumon.
7. Kiu povas helpos min?
8. Li aĉetis paron da ŝuo.
9. En la ĉiovendejo vendiĝas diversa speco de varo.
10. Kiom da librojn vi legis?

D. 将下面的故事译为汉语:

Koro kaj Oro

Iu amiko revenis de ekskurso al belejo kaj faris al mi jenan rakonton:

* * *

Al mi tre plaĉis la loko kun montego, interesaj rokoj, diversaj floroj kaj arbaroj. Mi iradis, grimpadis kaj promenadis rigardi la pejzaĝojn. Ĉe la vesperiĝo mi ege laciĝis, sidiĝis en seĝo por ripozi kaj eklegis la vesper-jurnalon. Grandaj nigraj vortoj flugis en miajn okulojn: “Du Vivoj Perdiĝis pro Oro!” Mi rapide tralegis la novaĵon: Malriĉulo vidis la orhorloĝon de riĉa sinjoro sur la alta monto. Li deziregis havi ĝin malgraŭ malkonsilo de sia bona koro. Li forte faligis la riĉulon de sur rokego, sed pro malatento ankaŭ li mem falis malsupren. Ili ambaŭ perdis la vivon.

Pro lacego mi baldaŭ endormiĝis malgraŭ la interesa novaĵo.

Mi aŭdis tre mallaŭtan interparolon, apenaŭ aŭdeblan:

“Kial vi venis ĉi tien, sinjoro Oro?”

“Mia sinjoro mortis! Li perdis min! Kial do ankaŭ vi estas en tiu ĉi kvieta loko! Vi estas sinjoro Koro, ĉu ne?”

“Ankaŭ mia sinjoro mortis! Ankaŭ mi estas perdita!”

“Ho, Dio!” diris la Oro. “Ni ambaŭ fariĝis senhelpaj! Sed vi havas

senton, vi povas ami, vi povas ricevi amikon. Mi havis valoron, oni ŝatis min, sed mi ne havas senton, mi ne povas ami, mi neniam havas veran amikon. Mi ne povas senti ĝojon!”

“Tamen vi ankaŭ ne sentas malĝojon! Antaŭe mi estis kun mia sinjoro, mi sentis amikecon kaj ĝojon. Sed li mortis! Mi perdis la amikecon kaj ĝojon! Nun li fariĝis malvarma kiel ŝtono! Li falegis, ĉar li volis fari malbonon... kial li tiel deziregis oron? Kiel malfeliĉe! Vere malfeliĉa mi estas!”

“Ankaŭ mi! Sen mia sinjoro, mi perdis mian valoron. Mi devas atendi ĝis iu alia vidos kaj prenos min. Kion fari! Mi ja ne povas elekti por mi amikon...”

“Ni interhelpu!” diris la Koro. “Ni unuiĝu! Tiam ni havos senton, povos elekti, ĉiam fari bonon sed neniam malbonon!”

La lastaj vortoj de la Koro sonis tiel laŭte, ke mi eldormiĝis. La vesperjurnalo jam falis el miaj manoj.

* * *

Ĉu la rakonto interesas vin? Se jes, ĝin rakontu al viaj konatoj. Se eble, en Esperanto.



DEKSEPA LECIONO

第十七课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Estas tiom multaj homoj, kiom en la ĉiovendejoj.
2. Ĉiutage ĉi tie estas tiel vivoplene, kiel dum la festotagoj.
3. Mi opinias, ke ĉi tiu estas pli bela ol tiu.
4. Tiu kostas same, kiel tiu ĉi.
5. Ili estas faritaj el pajlo, same kiel sako.
6. Laŭ mi, la flavaj ŝuoj estas malpli belaj ol la brunaj.
7. La flavaj kaj brunaj estas same belaj.
8. Sed mi preferas la flavajn al la brunaj.
9. Diru la veron, kia koloro pli plaĉas al vi!?
10. El ĉiuj koloroj la verda estas la plej bela.
11. Tial mi plej ŝatas la verdajn ŝuojn el tiuj ŝuoj.

NOVAJ VORTOJ 生 词

voki [tr.] 唤, 招呼

telefono 电话机

telefon-voko 叫电话

strato 街

bazaro 市场

konduki [tr.] 引导, 带路

plezuro 愉快, 惬意, 适意

urbo 城市

biblioteko 图书馆

progresi [ntr.] 进步

plej [副] 最

malplej [副] 最不

inter- [前缀] 之间, 互相

inter-paroli 交谈

inter-konsenti 互相同意

inter-nacio 国际

pajlo 干草, 麦秆稻草等

plekti [tr.] 编织

bruna 棕色的

malpli [副] 不如

adreso 地址
preferi [tr.] 更喜欢, 宁取
preferi...al (后面用名词),
preferi...ol 宁要...而不要
simboli [tr.] 象征
panjo 妈 [母亲的亲称]

leporo 兔, 野兔
diskuti [ntr.] 讨论
koverto 信封, 封套
korto 院子
ĉesi [ntr.] 停止
sen-ĉese 不停地

TEKSTO 课文

Bazaro (1) 市场 (一)

Li Cheng: Du ok ses kvar sep unu.

Xiao Mei: Haloo! Ĉi tie parolas Xiao Mei. Kun kiu mi parolas?

Li Cheng: Saluton, Xiao Mei! Parolas Li Cheng. Ĉu mi povas paroli kun Wen Qing?

Xiao Mei: Bonan matenon, instruistino Li! Atendu momenton, mi alvokos ŝin. Wen Qing, telefeonvoko por vi.

Wen Qing: Haloo! Parolas Wen Qing. Kun kiu mi parolas?

Li Cheng: Bonan matenon, Wen Qing! Parolas Li Cheng.

Wen Qing: Bonan matenon, instruistino!

Li Cheng: Wen Qing, ĉu vi estos libera hodiaŭ matene?

Wen Qing: Jes, mi estos libera ĉi-matene. Kion vi volas?

Li Cheng: Mi aŭdis, ke apud la strato Zhongshan estas bazaro.

Wen Qing: Jes.

Li Cheng: Ĉu vi bonvolus konduki min tien ĉi-matene?

Wen Qing: Kun plezuro mi tion faros.

Li Cheng: Ni renkontiĝu je la naŭa antaŭ la Urba Biblioteko.

Wen Qing: Interkonsentite.

Li Cheng: Dankon! Ĝis poste!

Wen Qing: Dankon pro via telefonvoko. Ĝis poste!

* * *

(Wen Qing kaj Li Cheng intervidiĝas.)

Wen Qing: Bonan tagon, instruistino!

Li Cheng: Bonan tagon, Wen Qing!

Wen Qing: Instruistino, ni iru al la bazaro.

Li Cheng: Laŭ kiu vojo ni iru?

Wen Qing: Laŭ tiu ĉi vojo, ĉar ĝi estas mallonga al la bazaro.

(Sur la vojo, ŝi vidis Jiang Hai.) Haloo, Jiang Hai!

Jiang Hai: Weng Qing!

Li Cheng: Jiang Hai!

Jiang Hai: Ha, saluton, instruistino Li Cheng!

Li Cheng kaj Wen Qing: Saluton, Jiang Hai!

Jiang Hai: Wen Qing, kien vi iras kune kun la instruistino?

Wen Qing: Ni iras viziti la bazon.

Jiang Hai: Ho, vi faras, same kiel mi.

Li Cheng: Do ni kune iru.

Jiang Hai: Bone, instruistino.

(Ili alvenas al la bazaro.)

Jiang Hai: Instruistino, jen estas la bazaro.

Li Cheng: Oho! Estas tiom multaj homoj, kiom en la ĉio-vendejoj.

Wen Qing: Jes. Ĉiutage ĉi tie estas tiel vivoplene, kiel dum la festotagoj.

Jiang Hai: Instruistino, ni iru viziti.

Li Cheng: Bone.

- Jiang Hai:** Rigardu! Ĉu tiu ĉi pajla sako estas bela?
- Li Cheng:** Jes. Tamen mi opinias, ke ĉi tiu estas pli bela ol tiu.
- Wen Qing:** Instruistino, tiu estas pli bela ol ili.
- Li Cheng:** Kiom ili kostas?
- Jiang Hai:** Tiu ĉi kostas kvin jŭanojn.
- Wen Qing:** Tiu estas pli kara ol tiu ĉi kaj kostas kvin jŭanojn kaj kvin ĝjaŭojn.
- Li Cheng:** Kaj tiu?
- Jiang Hai:** Tiu kostas same, kiel tiu ĉi.
- Wen Qing:** Instruistino, ni aĉetu tiun.
- Li Cheng:** Bone. Jen mia pago kvin jŭanoj. Bonvolu.
- Wen Qing:** Instruistino, ĉu vi ne volas iom rigardi ŝuojn tie?
- Li Cheng:** Ho, jes!
- Jiang Hai:** Rigardu, kiel belaj estas tiuj ĉi ŝuoj!
- Li Cheng:** El kio ili estas faritaj?
- Wen Qing:** Ili estas faritaj el pajlo, same kiel sakoj.
- Li Cheng:** Plektaĵoj el pajlo?!
- Wen Qing:** Jes, plektaĵoj el pajlo estas pli bonvenaj ol aliaj aĵoj.
- Jiang Hai:** Tiu ĉi paro da flavaj ŝuoj estas vere belaj.
- Wen Qing:** Laŭ mi, la flavaj ŝuoj estas malpli belaj ol la brunaj ŝuoj.
- Jiang Hai:** Ne, la brunaj estas malpli belaj ol la flavaj.
- Wen Qing:** Instruistino, kiel vi opinias?
- Li Cheng:** Mi...? Mi... opinias, ke la flavaj kaj brunaj estas same belaj.

Jiang Hai: Sed mi preferas la flavajn al la brunaj.
 Wen Qing: Miaopinie, la brunaj estas pli bonaj ol la flavaj.
 Li Cheng: Mi preferas ne aĉeti ol senĉese diskuti.
 Jiang Hai: Instruistino, diru la veron, kia koloro pli plaĉas al vi?
 Li Cheng: Al mi pli plaĉas la verda koloro.
 Wen Qing: Kial?
 Jiang Hai: Ho! Mi scias, ĉar la verda koloro simbolas pacon kaj esperon.
 Li Cheng: Jes. El ĉiuj koloroj la verda estas la plej bela.
 Jiang Hai: Tial vi plej ŝatas la verdajn ŝuojn el tiuj ŝuoj.
 Li Cheng: Ĝuste. Mi aĉetos paron da verdaj ŝuoj.

KARA LEPORIDO

G = 1 2/4

Elĉinigris Laŭlum

5	5	1	6		5	5		3	5	6	1		5	5		6	5	3		
Ka-ra	le-po-	ri-	do,	tuj	en	ra-	pi-	do	por-don	mal-										
Ka-ra	le-po-	ri-	do,	tuj	en	ra-	pi-	do	por-don	mal-										
2	2		3	5	3		2	3	1		6	5		6	5		3	6		
fer-mu	por	re-	vi-	do.	Ne	en-	ve-	nu	en	ĉi										
fer-mu	por	re-	vi-	do.	Mal-fer-	mi-	ĝos	tuj	la											
5	—		5	5	3	2		1	—		1	1	2	3		1	—			
hor',	panjo		estas		for,	panjo		es-	tas	for.										
pard',	panjo		en la		kort',	panjo		en	la	kort'.										

KLARIGOJ 注 释

1. Kun kiu mi parolas? 你是谁呀? (这是打电话的常用语)
2. Parolas Li Cheng. 我是李程。(这也是电话用语)
3. voki 是“叫某人”, alvoki 是“叫人来, 叫来”, 还有召唤、呼吁的意思。

4. telefono 是电话机, telefoni = agi per telefono 打电话。telefonvoko por vi 意思是“你的电话”。如果说“via telefono”意思就成了“你的电话机”。

5. libera 有“自由”和“空闲”两种意思, 无事缠身当然也是一种自由。

6. Interkonsentite (互相同意了), 不加 inter 是“同意了”。在这里不加 inter- 更合理。平时说话比较随便, 不一定是仔细想过的。

7. Ĝis poste! 以后再见! 用 Ĝis baldaŭ 也行。

8. Laŭ kiu vojo ni iru? 我们走哪条路?

9. Estas tiom multaj homoj 也可以说 Estas tiel multe da homoj。用 tiom 表数量更相宜。multaj 还有强调种类多的意思, 而 multe da 只讲数量多。

10. vivoplene 充满活力, 热闹。Estas tiel vivoplene. 是无主句, 表示感觉印象。

11. Ni iru viziti. 我们去参观参观。

12. pajla, ora, flora, homa 这类由名词转成的形容词, 可以表示多方面的意思。ora 表示“金子做的”(ora horloĝo), “金子般的”(ora flavo 金黄), homa koro 则是“属于人的心” pajla sako 可以用 pajlsako 代替。

13. El kio ili estas faritaj? (他们是用什么做的?) 疑问代词是介词 el 的补语, 它们的位置不能对调, 而疑问词又必须放在句首, 只有先说 el 后用 kio 来引导这个疑问句。kun kiu, por kiu, pro kio 等等也需要这样排列。

14. Plektaĵoj el pajlo? 省略了 ĉu ili estas。

15. Laŭ mi = Laŭ mia opinio

16. preferas al la brunaj 这儿的 la brunaj 是形容词做名词用, 充当介词 al 的补语。如果说更喜欢 aĉeti 而不要 diskuti, 就要用 ol diskuti 而不用 al diskuti。al 后面不能以原形动词做补语。可以说 preferi aĉeton al diskuto。

17. Tial vi plej ŝatas la verdajn ŝuojn el tiuj ŝuoj. 可省去 ŝuojn。

GRAMATIKO 语 法

A. 形容词和副词的级

在我们使用表示性质的形容词或副词时，我们就要考虑到它的程度，要说 *rapida, tre rapida, pli rapida ol io, la plej rapida* 或者 *rapide, tre rapide, pli rapide ol antaŭe, plej rapide* 等等。快慢、好坏、高低总是相对的，但有时人们泛泛而谈，不做比较。说 *tre rapida, vere rapida* 时不考虑比较的对象。如果用“级”来表示各种不同的程度，*rapida, tre rapida* 是“无比较级”或“绝对级”；*pli rapida ol io, la plej rapida el ili* 或 *same rapida kiel io* 则属于“比较级”。

性质形容词或由它们转成的副词本身可以说是原级，无需讨论。它们的绝对级是由附加的副词 *tre, ege, tro, multe, iom, tiel, kiel* 等来表示的，花样很多，也难以讨论。比较级的表达方式有一定的程式，把它们学会了就能够进行合乎规范的表达，说明如下：

(1) 形容词的级

(a) 较低级 表示“不如”，用 *malpli ~a ol* 表示，例如：

1. *La ĉevalo estas malpli rapida ol la aŭtobuso.* 那匹马不如那辆公共汽车快。

2. *Tiu strato estas malpli longa ol tiu ĉi.* 那条街不如这条街长。

3. *Nia urbo estas malpli bela ol Beijing.* 我们的城市没有北京漂亮。

4. *Pajlsako estas malpli kara ol ledsako.* 草编提包没有皮包贵。

5. *La lerneja biblioteko estas malpli riĉa ol la urba.* 学校图书馆没有市图书馆丰富。

(b) 平级 表示“和…一样”、“同样”，用 *tiel... kiel, tiom... kiom, same... kiel, same... kiom* 表示，例如：

1. *La papero estas tiel blanka kiel neĝo.* 那纸和雪一样白。

2. *La diskutoj estas same gravaj kiel la paroladoj.* 讨论和讲话同样重要。

3. *La domo estas tiom alta kiom la arbo.* 那房子和那棵树一样高。

4. *Ŝiaj vortoj estas same multaj kiom la liaj.* 她的话和他的一样多。

(c) 较高级 表示“比…更”，用 *pli ~a ol* 表示，例如：

1. Shanghai estas pli granda ol Beijing. 上海比北京大。
2. Lia voko estas pli laŭta ol la ŝia. 他的呼唤比她的声音大。
3. Tiu ĉi libro estas pli interesa ol tiu. 这本书比那本有趣。
4. Sporto estas pli utila al sano ol multekosta manĝaĵo. 运动比贵重食品更有益健康。
5. Libereco estas pli valora ol amo. 自由比爱情更宝贵。
6. La bazaro estas eĉ pli homplena ol ĉiovendejoj. 市场甚至比百货商场还人多。
7. La bibliotekoj estas multe pli gravaj ol la vendejoj. 图书馆比商店重要得多。
8. Esperanto estas pli facila ol la naciaj lingvoj. 世界语比民族语容易。
9. Li estas pli laborema ol la aliaj. 他比别人都勤劳。
10. La dekstra mano estas iom pli lerta ol la maldekstra. 右手比左手灵巧些。

(ĉ) 最高级 表示“最…”，用 *la plej ~a el, la plej ~a en, la plej ~a inter* 表示，例如：

1. Tiu estas la plej helpema el ili. 那一位是他们当中最乐于助人的。
2. Ĝi estas la plej granda en la mondo. 它是世界上最大的。
3. Inter la koloroj ruĝo, flavo, bluo, blanko, verdo, nigro kaj bruno, verdo estas la plej aminda. 在红、黄、蓝、白、绿、黑、棕这些颜色中，绿色最可爱。
4. Esperanto estas la plej facila lingvo, tamen vi ne povas ĝin ellerni en unu tago. 世界语是最容易的语言，可是你也不能在一天里学会它。
5. Diligenteco estas la plej grava kvalito de bona lernanto. 好学生的最重要的品质是勤奋。

(d) 最低级 表示“最不”，用 *la malplej ~a el, la malplej ~a en, la malplej ~a el inter* 表示，例如：

1. Ŝi estas la malplej babilema el ili. 她是她们当中最不爱聊天的。

2. Ĝi estas la malplej granda libro en la librejo. 它是这书店里最小的书。(指太书之中最小的。)

3. Li estas la malplej diligenta el inter ili. 他是他们当中最不用功的。

关于形容词的级有以下几点值得注意:

(a) la pli lerta el la manoj (两只手中较敏捷的一只), pli bela ol ĉiuj aliaj (比其他的都美) 实际有“最敏捷”、“最美”的意思。

(b) plej bela, plej rapida, plej lerta 这种不用冠词的说法属于绝对级, 是 ege bela (极美)、ege rapida (极快)、ege lerta (极灵巧) 同类的说法。

(c) 相比事物之间程度的差别可用 iom, multe, ankoraŭ 等副词, 带 je 的介词短语或宾格数量名词来表示, 例如:

1. La urbo estas iom pli granda ol la nia. 这座城市比我们的大一些。

2. La pino estas pli alta ol la pomarbo je 5 metroj. 松树比苹果树高5米。

3. La pino estas 5 metrojn pli alta ol la pomarbo. 松树比苹果树高5米。

(d) 形容词做定语使用时, 它们的级完全和上面所谈的用法一样, 如:

1. Mi plektis pajlsakon pli belan ol la via. 我编了一个比你的更美的草提包。

2. Li loĝas en urbo tiel granda kiel la nia. 他住在一个和我们的同样大的城市。

(2) 副词的级

副词的级与形容词的级十分相似, 举例说明如下:

(a) 较低级

表示“不如”, 用 malpli ~e ol, 例如:

1. Li legas malpli rapide ol vi. 他不如你读得快。

2. Hodiaŭ estas malpli bele ol hieraŭ. 今天不如昨天美。

(b) 平级

表示“和…一样地”, 用 tiel… kiel, same… kiel, tiom… kiom 或

same...kiom, 例如:

1. Ili interbabilas tiel gaje kiel vi. 他们聊得和你们一样欢快。
2. Ŝi dancas same bele kiel li. 她舞得和他一样美。
3. Li manĝis tiom multe kiom tigro. 他吃得和老虎吃得一样多。
4. Ŝi legis same multe kiom li. 她和他读得一样多。

(c) 较高级

表示“比…更”，用 pli...ol 表示，例如:

1. Ili diskutas pli varme ol ni. 他们讨论得比我们更热烈。
2. Ĉu vi ne povos veni pli frue ol postmorgaŭ? 你不能比后天更早些来吗?

(ĉ) 最高级

表示“最”，用 plej 表示，例如:

1. El ĉiuj sportistoj li kuras plej rapide. 所有运动员中他跑得最快。
2. El ĉiaj fruktoj pomo plej plaĉas al ŝi. 所有水果中苹果她最喜欢。

(d) 最低级

表示“最不”，用 malplej 表示，例如:

1. El ĉiuj li legas malplej rapide. 所有人中他读得最不快。
2. El ni ŝi malplej ŝatas sporton. 我们当中她最不喜欢运动。

关于副词的级和形容词的级还应注意:

(a) 副词的最高级和最低级不加 la。以前有过 la plej rapide 之类用法，现已不用。

(b) 用 kiel 引入比较对象时，如: Ŝi estas tiel alta kiel ŝia fratino (estas alta) 一般不重复它前面的句子成分，这一点和前面讲过的省略句的规律是一致的。

B. 主动语态和被动语态

(1) 主动语态(也叫主动语气)

句子的主语是动作的执行者，例如:

1. Li faris sakon. 他做袋子。(他是做的人)
2. Ŝi legis libron. 她读书。(她是读的人)

(2) 被动语态(也叫被动语气)

句子的主语是动作的承受者，例如:



1. La sako estas farita de li. 袋子是他做的。(sako 是被做的。)
 2. La libro estas legita de ŝi. 书她读了。(libro 是被读的。)
- 关于被动语气的用法以后还要细讲。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语：

1. strateto 2. stratego 3. urbeto 4. urbego 5. urbano
6. ĉirkaŭurbo 7. antaŭurbo 8. plezuriĝi 9. plezurigi 10. pajlero
11. plektaĵo 12. malplekti 13. preferaĵo 14. preferinda
15. simbolo 16. diskutema 17. malplezurigi 18. samstratano
19. samurbano 20. bibliotekisto 21. pridiskuti 22. sentelefona
23. enurbe 24. surstrate 25. telefonistino 26. pajlŝuo 27. metiartisto
28. intervidi 29. interkonsili 30. interhelpema 31. interkompreni
32. interbabili 33. interami 34. intertempo
35. interludo

B. 回答下列问题：

1. Ĉu vi loĝas en urbo aŭ ne?
2. Kio estas urbano?
3. Kio estas homo, kiu servas en biblioteko?
4. Kio estas bazaro? Ĉu ni bezonas ĝin?
5. Kiu elfaris la unuan telefonon?
6. Kial ni bezonas la artistojn?
7. Kial ni bezonas servon de vendistoj?
8. Kie ni povas aĉeti vivbezonaĵojn?
9. Kiel oni povas iri pli rapide ol per la piedoj? (piedo 脚)
10. Kiu kaj el kio faras ledŝuojn?

C. 将下列句子译为世界语：

1. 这匹马跑得最快。
2. 这部电话比我们那部好。
3. 他在图书馆呆了一整天，可是仍然不能回答那个问题。

4. 我们需要更多的图书馆来使大家更好地学习。
5. 红色象征自由。
6. 大街小巷满都是人，男女老少，有买的，有卖的。
7. 小朋友，你的电话！
8. 喂，你是谁？我是江海。
9. 你最喜欢什么颜色？
10. 我宁肯死也不当他的仆人。（死 *perdi* 活 *viven*）

Ĉ 用下列词语各造一句：

1. pli...ol 2. malpli...ol 3. la plej...el 4. preferi al
5. tiel...kiel 6. tiom...kiom 7. same...kiel 8. same...kiom
9. opinii, ke 10. malplej

D. 给下列句中的空白填上适当的动词词尾：

1. Parol _____ est _____ pli facile ol far _____.
2. Se mi pov _____flug _____ kiel birdo!
3. Antaŭe mi neniam plekt _____pajlajon.
4. Post la lernado vi pov _____labori kiel mia muziko-instruisto.
5. Ne vok _____min dum mi dorm _____.
6. Mi jam pet _____lin, ke li help _____sin.
7. Ĉiu homo dev _____help _____sin mem.
8. Li ĝoj _____, nur se vi rest _____.
9. Kiel bela est _____la tago!
10. Est _____vero, ke li malsaniĝ _____pro laco.

E. 将下面的信译为汉语：

Letero pri Lernado

la 27-an de aŭgusto, 1988

Kara amiko,

Vian leteron mi bone ricevis. Via letero montris al mi, ke vi multe progresis en via lernado. Mi gratulas vin pro tio!

Vi demandis min, kiel oni povas rapide progresi en lernado de Esperanto. Mi konsilas al vi, ke vi faru jene:

Unue, ne nur legu, sed ankaŭ laŭtlegu. Per laŭtlegado vi bone memoros la vortojn kaj tekstojn. Vi povos ankaŭ bone paroli en la lingvo. Se vi ekzercados vin per laŭtlegado, vi parolos facile kaj ĝuste, kaj vi povos kompreni la parolojn de aliaj homoj. Do, laŭtlegado estas tre grava, laŭ mia opinio,

Due, skribu taglibron. Ĉu vi jam komencis skribi taglibron? Se ne, tuj komencu. Eble vi pensas, ke vi lernis nur malmultajn vortojn kaj estas malfacile por vi skribi pri la ĉiutagaj aferoj per Esperanto. Kompreneble vi ne povas libere skribi en la komenco. Vi eĉ ne povas ĝuste uzi la vortojn, kiujn vi lernis. Ne gravas! Tuj komencu skribi taglibron! Per skribado vi progresos en uzado de la lingvo.

Trie, skribu leterojn en Esperanto. Tion vi jam komencis fari. Tre bone. Sed vi ne metis la daton en ĝustan lokon. Rigardu mian leteron. Kie estas la dato? Kie estas la alvoko? Kie estas la bondeziroj? Kiel finiĝas la letero? Kie mi subskribis mian nomon? Faru laŭ mia ekzemplo. Ankaŭ rigardu la vortojn sur la koverto. Kio estas koverto? Ĝi estas la papera saketo kiu enhavas la leterpaperojn. Maldekstre supre estas la adreso de mi, kiu sendas la leteron, kaj meze estas la adreso de vi, kiu ricevas la leteron. Faru laŭ mia ekzemplo, kiam vi skribos la adresojn. Vi ankaŭ povas skribi vian adreson sur la alian flankon de la koverto por klareco.

Nu, mi finu mian respondon. Ĝis reskribo! Mi deziras al vi sanon kaj progreson pli rapidan!

Amiko via

Lin Lan

DEKOKA LECIONO 第十八课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Mi volas paron da ŝuoj de la malplej granda mezuro el tiuj ŝuoj.
2. La kotonaj ludiloj estas same delikate faritaj, kiel aliaj ludiloj.
3. Mi pensas, ke iliaj prezoj estas malpli altaj ol tiuj de aliaj aĵoj.
4. El la ludiloj ili plej interesas infanojn.
5. Tial la kotonaj ludiloj elvendiĝas pli raplide ol la aliaj ludiloj.
6. Neniu el ni estas tiel malsaĝa, kiel vi.
7. Ekde la kuranta jaro mi ne plu vizitis ĝin.
8. Tra la kvar sezonoj, la kafejo allogas multajn vojaĝantojn.

NOVAJ VORTOJ 生 词

kotono 棉	plu 〔副〕 继续
membro 成员	sezono 季
kudri 〔tr.〕 缝	printempo 春
kudril-o 针	somero 夏
-uj- 〔后缀〕 表容器	aŭtuno 秋
delikata 细致的	vintro 冬
hundo 狗	logi 〔tr.〕 引诱, 吸引
stulta 愚蠢的, 笨的	al-logi 引诱来, 吸引来
saĝa 聪明的	vojaĝi 〔ntr.〕 旅行
haro 毛发	vojaĝ-ant-o 旅行者
ve 〔叹〕 唉	gusto 味
Ho ve! 唉呀!	-um- 〔后缀〕 意义不定
pluraj 多个	gust-um-i 尝

okul-um-i 送秋波
dolĉa 甜的
dolĉ-aj-o 甜食
seka 干的
regali [tr.] 请客吃饭, 招待
brili [ntr.] 发光, 照耀
brila 光辉的, 灿烂的

klaki [ntr.] 劈啪响
brui [ntr.] 喧哗, 发噪音
skui [tr.] 摇摆, 摆动
ridi [ntr.] 笑
martelo 锤
agi [ntr.] 行动

TEKSTO 课 文

Bazaro (2) 市 场 (二)

Wen Qing: Instruistino, ĉu vi volas aĉeti tiun ĉi paron da ŝuoj?

Li Cheng: Ne.

Jiang Hai: Kaj tiun?

Li Cheng: Ankaŭ ne. Mi volas paron da ŝuoj de la malplej granda mezuro el tiuj ŝuoj.

Wen Qing kaj Jiang Hai: Kial?

Li Cheng: Mi donacos al la malplej aĝa membro en mia familio...

Wen Qing: Ho, al Fanfan.

Jiang Hai: Kiel naskiĝtagan donacon.

Li Cheng: Jes!

Li Cheng: Jiang Hai, kio estas tio ĉi?

Jiang Hai: Tio estas kotona ludilo.

Li Cheng: Kio estas tio?

Wen Qing: Tio estas kotona kudrilujo.

Li Cheng: Kudrilujo?

Wen Qing: Jes. Ankaŭ kudrilujo estas ludilo.

Jiang Hai: La kotonaj ludiloj estas same delikate faritaj, kiel aliaj ludiloj.

Li Cheng: Mi pensas, ke iliaj prezoj estas malpli altaj ol tiuj de aliaj aĵoj.

Wen Qing: Jes. El la ludiloj ili plej interesas infanojn.

Jiang Hai: Tial la kotonaj ludiloj elvendiĝas pli rapide ol la aliaj ludiloj.

Wen Qing: El la kotonaj ludiloj la kudrilujoj plej rapide elvendiĝas.

Li Cheng: Vere interese! Mi iom rigardu.

Jiang Hai: Rigardu, tiu ĉi hundo estas tre interesa!

Li Cheng: Jes, tamen estas tro malgranda.

Wen Qing: Instruistino, tiu ĉi estas pli granda ol tiu.

Jiang Hai: Jen tiu ĉi estas la plej granda el ili.

Li Cheng: Ĉi tiu estas la plej bela el ili. Mi aĉetos ĝin.

Wen Qing: Instruistino, ĉu vi ne aĉetus kudrilujon?

Li Cheng: Ho, ĝi estas bona memoraĵo.

Jiang Hai: Kiun vi aĉetu?

Li Cheng: Mi aĉetos la plej malgrandan el tiuj kudrilujoj.

Jiang Hai (al Wen Qing): Se mi estus vi, mi aĉetus grandan kudrilujon.

Wen Qing: Kial?

Jiang Hai: Ĉu vi ne komprenas?

Wen Qing: Hm...

Jiang Hai: Malgranda Fan ŝatas malgrandan kudrilujon kaj granda Fan devus ŝati grandan...

Wen Qing: Granda Fan?



Jiang Hai: Ho, vi estas vere stulta. Ĉu vi ankoraŭ ne komprenas?

Wen Qing: Vi!... He, neniu el ni estas tiel petolema, kiel vi.

Jiang Hai: Neniu el ni estas tiel malsaĝa, kiel vi.

Wen Qing: Se mi estus tiel "saĝa", kiel vi, mi...

Jiang Hai: Kio?

Wen Qing: Mi antaŭ longe fariĝus "petolemulo"!

(Ili eliras el la bazaro kaj rigardas al la ĉielo.)

Jiang Hai: Ventas pli kaj pli forte.

Li Cheng: Tre verŝajne baldaŭ pluvos.

Jiang Hai: Se ekpluvos, niaj haroj kaj vestoj malsekiĝos.

Li Cheng: Ho ve, mi estas iom laca kaj deziras ie ripozi.

Wen Qing: Instruistino, ni iru trans la straton kaj iom ripozu en la kontraŭa kafejo.

Jiang Hai: Brila ideo! La kafejo estas la plej malgranda kaj samtempe la plej bona en nia urbo. Ĝi estas pli bela ol la aliaj kafejoj.

Li Cheng: Ĉu vi iam antaŭe vizitis la kafejon?

Jiang Hai: Jes, plurfoje. Sed ekde la kuranta jaro mi ne plu vizitis ĝin.

Wen Qing: Tra la kvar sezonoj printempo, somero, aŭtuno kaj vintro, la kafejo allogas multajn vojaĝantojn.

Jiang Hai: En la kafejo oni povas ankaŭ gustumi tre bongustajn dolĉaĵojn.

Li Cheng: Bone, mi regalu vin.

ĜOJAS ĈIES KOR'

C = 1 2 / 4 Elĉinigis Laŭlum

5555 33 | 5555 33 | 4444 22 | 4444 22 | 3 - | 3 5i | 7i76 5654 |

3432 15 | 1 1) | 5 3 3 | 5 3 3 | 1 2 3 4 | 5 - |

Ha ha ha, Ha ha ha, Go- jas ĉi- es kor'.

4 2 4 | 3 1 3 | 2 6 7 1 | 2 - | i 6 i |

Kan- tas vi, dan- cas mi. Ki- el ga- ja hor', Ha ha ha

7 7 5 | 6 4 6 | 5 5 3 | 2 3 4 |

manklak- bru', Ha ha ha, ka- po- sku', Ri- das vi,

5 3 1 | 2 6 7 2 | 1 - ||

ri- das mi. Go- jas ĉi- es kor',

KLARIGOJ 注 释

1. Mi volas paron da ŝuoj de la malplej granda mezuro el tiuj ŝuoj. 句中 la malplej granda 是说最不大会的，但不是最小的，最小的是 la plej malgranda. la malplej granda 是说大的当中最不大会的。同样 malplej rapide 也不等于 plej malrapide. la malplej granda 说的是“大”而不是小，最不大会的实际也是说大。同样 la malplej aĝa 也是说年纪大，而不是说的“小”。这一点一定要记清，才能用好 malplej.

2. Mi donacos ĝin kiel (mi donacos) naskiĝtagan donacon. 我要把它当生日礼物送给人。kiel 引入的状语从句往往省略不必重复的部分。

3. kotona 棉的，棉布的

4. kudril-uj-o 针包

5. delikate faritaj 做得精致

6. vend-iĝ-i 销售，el-vend-iĝ-i 售完

7. kiun vi aĉetu? 你买哪个? (要你买。)

8. Se mi estus vi, mi aĉetus. (我不是你，...) 这是纯粹假设，所以用假定式动词。

9. pli kaj pli 越来越，也可以用 ĉiam pli 来表示。

10. Tre verŝajne baldaŭ pluvos. (看样子不久就要下雨了。) 这是

个无主语句。注意 *verŝajne* 的用法。这句话也可以说成 *ŝajnas al mi, ke vere pluvos baldaŭ*。

11. *ni iru trans la straton* 我们过马路，如果 *trans* 的补语 *la straton* 除去表示方向的 *n*，意思就是“我们在马路那边走”。

12. *Brila ideo!*（主意高！）*brila* 本是“光辉灿烂”的意思，常用来表示高超、优秀、极好。

13. *kaf-ej-o* 咖啡馆

14. *plur-foje=je pluraj fojoj*

15. *kur-ant-a jaro* 今年。*kuranta* 表示正在进行着的，*kurantaj aferoj* 则是“时事”。

16. *gust-um-i dolĉaĵojn* 品尝甜食

17. *bongusta* 美味的，香甜的

18. *regali* 招待，请客。*inviti* 是邀请，不一定指请吃东西。*Mi invitas vin al kunsido.* 我请你开会。*Mi invitas ŝin al danco.* 我请她跳舞。

GRAMATIKO 语 法

A. 构词法

第十二课讲合成词时，我们已经讲了合成词的构词规律（那也是世界语构词的主要规律），也谈了学习构词法的重要性。这里就世界语的构词法作较为系统的讨论。

(1) 词素

词根、词缀、词尾是构成世界语的词素，要构词，需要对它们有所认识。

(a) **词根** 不仅表示固定的意义，而且有固定的词性。例如：*hom* 表示事物名称，是名词性词根，*bel* 是形容词性词根，*viziti* 是动词性词根。有的词根可以独立成词，如：介词、连词、叹词、冠词、代词、数词的一部分和原来副词；有的需要加词尾，如：名词、形容词、动词和转成副词。在诗歌中，虽然可以省略主格名词词尾“o”，但重音位置不变，这种临时省掉词尾的情况不能说是名词词根可以不用词尾独立成词。

(b) **词缀** 是加在词根前(前缀)后(后缀)用以改变词义形成新词的词素,大都由单音节构成。实际上大多数词缀的构词规律与词根完全一样,只不过它们用得较多,在构词中扮演着比较活跃的角色罢了,如: ek-, dis-, re-, fôr-, -ad-, -aj-, -an-, -ar-, -abl-, -ec-, -ej-, -em-, -er-, -id-, -il-, -ist-, -ul-等。它们可以叫做假词缀(或类似词缀)。-et-, -eg-, -um-, bo-, ge-, mal-等少数词缀是真正的词缀,它们与词根构的新词不能照合成词的规律进行分析,是真正的派生词,词意是新的。试比较下面的例子:

1. familiano = ano de familio 讲的是 ano
2. familiego ≠ ego de familio 讲的不是 ego
3. reiri = iri ree 讲的是 iri
4. malami ≠ ami male 讲的不是 ami

(c) **词尾** o, a, j, n, e, i, as, is, os, u, us 都处在词的尾部, o, a, e, i 分别表示名词、形容词、副词、动词。j 和 n 标明名词、形容词的复数和宾格,是它们的附属品。as, is, os 标明动词的时态, us, u 标明动词的式,都是动词词尾;如果构词不需考虑时间和式,只用原形动词词尾 i 就行了。虽然形容词和副词修饰的词类范围不同,但在构词上比较近似,所以我们就把主要注意力放在 o, a, i 这三个词尾上。

1. 词尾 o

o 是名词词尾。名词表示具体的和抽象的事物的名称,涉及的范畴可以用 ajo, eco 和 ado 来表示。

o 加在名词词根上,它是多余的,因为它要表示的名词词性词根已经表明了。在构词时,名词词根完全可以甩掉这个多余的词尾而不致产生误解。例如: homo(人)要转成形容词,不用写成 homoa,可以写成 homa; hundo(狗)可以写成 hunda(狗的),无需写成 hundoa; oro(金)可以转成 ora(金的),无需写成 oroa。

o 加在形容词词根上,它的作用就不同了。例如: bona 本是形容事物的性质的,把它的属性加在所修饰的名词上。bono 的词尾 o 则表示独立的抽象观念,它是一种 eco,有时也可以表示这种观念的具体体现,正如汉语的“善”既可以表示“真、善、美”的抽象概念“善”,也可以表示“行善”的具体行为。所以这个名词词尾就不是多余的,它表示 eco 或者 ajo。如果嫌 bono 意思不够明确,可以用 boneco 或者 bonaajo。

o 加在动词词根上，表示动作或状态的名称、观念。例如：viziti → vizito 讲的是行为 ado，不是 eco。skribi → skribo 是写的行为。subskribi（签字）→ subskribo 既表示 ado，也可以表示 ajo。这个 o 在这里发挥了自已的作用，成了新词的“主要词素”。因为名词性的主要词素要求名词性的从属词素，所以 subskrib 应改为名词，于是就成了 subskribo。o 与动词结合当表示 ado、ajo，分析起来可以用介词“de”表示，那么就是 ado 或 ajo de subskribo。

2. 词尾 a

a 是形容词词尾，它表示性质或关系，加在形容词词根上是多余的，例如：bela 中的 bel 本身就有形容词的性质，a 是多余的重复。

a 加在名词词根上则能起自己的作用，例如：amiko（朋友）→ amika（友好的）这个 a 表示性质。如果我们要表示 amika 所含的抽象性质，不能把 a 丢掉而代之以名词词尾，因为那样一来就成了 amiko，它不能表示抽象的“友谊”。可见必须保留词尾 a。是否可以写成 amikao 呢？不好，因为 a 还表示关系（例如：de amiko 朋友的，也可以用 amika）。用 amik-ec-o（友谊）就明确了。frato → frata → frateco 也同样可以说明 a 在构词中的作用。世界语的16条基础文规中说“词尾也被看作是独立的词”就是指词尾在构词中的这种作用。它们可以充当主要词素。

a 加在动词词根上也起主要词素的作用，它使动词名词化。例如：ami → ama（爱情的）这个 a 表示“以…为特性”，也就是以 amo 为特性的。

3. 词尾 i

i 加在动词词根上是多余的重复（as、is、os 能表示时间，u、us 能表示语气，不同于 i）。

i 加在名词上则表示动作、状态，起着主要词素的作用。它有 esti 或 per ... agi 或者 -e agi 的意思。例如：

gasto（客人）→ gastis = esti gasto（作客）

okulo（眼）→ okulis = agi per okuloj（瞅）

martelo（锤）→ martelis = agi per martelo（锤打）

在这些词里 i 的作用极重要。如果你要把它们改成表示动作的名词，不能把它们丢掉换上名词词尾，因为那样一来，gastis 就成了 gasto，okulis 就成了 okulo，martelis 就成了 martelo，根本不表示动作。怎么办？保留 i 的意思。后

綴 **-ad-** 正是表示动作、状态的，用来代替 *i* 这个词尾很合适。那么 *gasti* → *gastado*, *okuli* → *okulado*, *marteli* → *martelado* 这就不会产生问题了。

如果词根是动词，构词时丢掉多余的 *i* 就不会产生上面的问题，如：*iri* → *iro*, *veni* → *veno*, *sidi* → *sido*, *senti* → *sento* 等。

i 加在形容词词根上表示 *esti* ~*a*，例如：

ruĝa (红的) → *ruĝi* = *esti ruĝa* 发红

lerta (灵巧的) → *lerti* = *esti lerta* 巧

ĝoja (高兴的) → *ĝoji* = *esti ĝoja* 高兴

(2) 词的合成

第十二课已经讲了几条构成合成词的规则，它们是：

1. 主要词素在后面，从属词素(次要词素)在前面。
2. 主要词素是名词或形容词时(副词也一样)，从属词素必定是名词，如果不是名词词根，也要变成名词。
3. 主要词素是动词时，从属词素应该是形容词或副词。关于这一条作一点补充说明：

blankigi = *igi... blanka* (使...白)

ĝustigi = *igi... ĝusta* (更正，校正)

aŭdigi = *igi... aŭda* (使听见)

上面例子中的形容词都是宾语补语(也叫宾语表语，是用来补充说明宾语怎样的)。例如：

Mi blankigis la muron. = *Mi igis la muron blanka.* (使 *muro* 怎样? 使它“白”。)

Mi ĝustigis la tekston. = *Mi igis la tekston ĝusta.* (使 *teksto* 成为 *ĝusta*。)

Mi aŭdigis bruon. = *Mi igis bruon aŭda.* (发噪声。)

上面的 *blanka*, *ĝusta*, *aŭda* 都是补充说明宾语的“宾语补语”。

我们前面讲的是由两个词素构成合成词的例子，如果有三个怎么样呢? 如果以 *A*、*B*、*C* 来代表三个词素，它们有以下组合方式：

(a) $(C+B)+A$

$(kudr+il)+ujo = ujo por kudrijoj = ujo por (iloj por kudrado)$

$(pom+arb)+aro = aro de pomarboj = aro de (arboj de pomo)$

(b) C+ (B+A)

or(poŝhorloĝo) = poŝhorloĝo el oro = (horloĝo por poŝo) el oro

poŝ(tranĉilo) = tranĉilo por poŝo = (ilo por tranĉado) por poŝo

当然还可能有四个或五个词素合成的词。它们的组合大体也是这样。例如：

orpoŝtranĉilo = or + [poŝ + (tranĉ + ilo)]

应提醒注意的是上面举的例子中 *uj*, *ar*, *horloĝ*, *il* 都是名词性的词素，它们后面的 *o* 都不起作用，所以分析时都没算独立词素，如果不是这样，那就要另作分析。

(3) 派生词

由 *mal-*, *bo-*, *ge-*, *-et-*, *-eg-*, *-um-* 与词根或充当词根用的词缀组合成的词，叫派生词，它们不能按上述原则进行分析。词缀在构词时起的作用不一样，无法定立统一的规则。例如 *-et-* 好象凹透镜，*-eg-* 则象凸透镜，一个把词义缩小，一个把词义放大，*mal-* 则把词义变成相反的反义。尤其 *-um-* 更是无法归纳分析，它的派生词只能当新词记。虽然如此，派生词还是容易记的，因为词根和词缀是熟知的。

学习构词要记住规则，但是还必须学习用例，才能很好地掌握运用。

B. 词缀 *-uj-*, *-ant-*, *-um-*

(1) *-uj-* 表示容器、树、国家

kafo 咖啡 kafujo 咖啡罐

pomo 苹果 pomujo = pomarbo

ĉino 中国人 ĉinujo 中国

(2) *-ant-* 现在主动分词后缀

ridi 笑 ridanta 正在笑的

ridante 笑着

ridanto 正在笑的人

brili 放光 brilanta 放着光的

brilante 放着光

brilanto 发光者

(3) *-um-* 意义不定

buŝo 嘴

buŝumo 口罩，嘴套

aminda 可爱的	amindumi 献殷勤, 调情
okulo 眼	okulumi 送秋波
akvo 水	akvumi 浇灌
oro 金	orumi 镀金
ŝtono 石头	ŝtonumi 用石头砸死

由 -um- 派生出的词应该当新词来学习。

EKZERCOJ 练 习

A. 将下列词译为汉语:

1. membraro 2. kudraĵo 3. maldelikata 4. hundino 5. hundeto
6. stulteco 7. saĝulo 8. stultulo 9. malsaĝulo
10. hararo 11. pluraco 12. hundego 13. logaĵo 14. logbirdo
15. vojaĝisto 16. bongustaĵo 17. maldolĉa 18. dolĉeco 19. brileto
20. brilaĵo 21. bruego 22. rideto 23. klakilo 24. malridi
25. vei 26. membrino 27. hareto 28. veo 29. plua
30. dolĉigi

B. 用下列词语各造一句:

1. plu 2. ekde 3. paro da 4. pensas, ke 5. neniu el
6. tra 7. malpli...ol 8. malplej...el 9. vere 10. antaŭ longe

C. 回答下列问题:

1. Kio estas printempo?
2. Kiu estas la plej bela sezono de la jaro?
3. Kiu estas la plej varma sezono kaj kiu la plej malvarma?
4. Kiu vojaĝisto ne ŝatas viziti belajn lokojn?
5. Ĉu kafo estas dolĉega aŭ maldolĉega?
6. Ĉu vi preferas maldolĉaĵon al dolĉaĵo?
7. Kies haroj estas blankaj? Kies estas nigraj? Kies estas oraj?
8. Ĉu leporo povas amikiĝi kun hundo? Kial?
9. Kiom da membroj havas via familio? Kio ili estas?
10. Kio estas koton? Ĉu ĝi estas utila? Ĉu ĝi havas koloron?

Por kio oni uzas ĝin?

C. 将下列句子译为世界语:

1. 针是有用的, 可以用来缝衣服。
2. 北京的秋季最美, 最适合郊游。
3. 我家四口人。
4. 狗是聪明的, 它是人的好朋友。
5. 我不喜欢咖啡, 因为有点苦。
6. 今天谁请我们吃晚饭?
7. 这件工艺品很精致喜人。
8. 他老了, 可是头发没有变白。
9. 有智不在年高。
10. 要想进步, 就要努力学习。

D. 将下面的短文译为汉语:

Farejo de Metiartaĵoj

Hieraŭ mi kaj miaj lernantoj vizitis la Farejon de Metiartaĵoj en nia urbo. Por la vizito, antaŭe ni telefonis al ĝi kaj ricevis permeson. Kiam ni alvenis al ĝia pordo, maljuna kamaradino akceptis nin. Ŝi unue kondukis nin en la gastĉambron kaj iom parolis pri la farejo: Ĝi havas unu oficejon, 5 laborejojn kaj unu tenejon por enteni faritajn metiartaĵojn. En ĝi laboras pli ol 80 homoj, el kiuj estas 5 oficistoj kaj 25 artistoj, kiuj lernis diversajn belartojn. En unu el la laborejoj oni faras paperajn florojn kaj papertranĉaĵojn (剪纸), en alia oni faras plektaĵojn el pajlo, en tria bildojn el arboŝeloj, en kvara bildojn el plumoj (羽毛) kaj haroj, en kvina oraĵojn. Poste la maljunulino kondukis nin trarigardi la laborejojn.

La laborejoj estis puraj kaj kvietaj. Tra iliaj grandaj fenestroj ni povis vidi verdajn pinojn kaj belajn florojn en la korto. Mi vidis mezaĝan viron, kiu faris bildon el arboŝeloj. La montoj, rokoj kaj arboj en la bildo similis al tiuj en pentraĵo. Lia arto vere mirigis nin. Ankaŭ lia metilernanto jam sufiĉe lertis en tiu arto, kvankam li lernis nur unu jaron.

En alia laborĉambro mi vidis plej belajn florojn el papero. Ili estas

grandaj kaj malgrandaj en diversaj koloroj. Oni vidis, ke ili tre plaĉas al mi, kaj donacis al mi unu paron da ruĝaj floroj. Mi akceptis ilin kun danko.

La plej mirindaj estis la oraj metiartaĵoj. Kiel delikataj ili estis! Vere belegaj! Mi aĉetus unu pecon por mi, se ili ne estus tiel multekostaj. La oraĵistoj ricevas pli altan pagon ĉiumonate de la farejo. Ili devas labori plej atente.

Mi faris demandojn al la metiartistoj pri iliaj laboro kaj vivo. Ili afable respondis al mi. Ni ne nur vidis multajn belajn kaj valorajn artaĵojn, sed ankaŭ ricevis sciojn utilajn. Nia vizito estis tre farinda. Kiam ni dankis la maljunan kamaradinon, kiu bonvolis nin helpi, ŝi diris kun afabla rideto: "Ne dankinde! Vi estos ĉiam bonvenaj!"



DEKNAŬA LECIONO 第十九课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Sub laflugantaj blankaj nuboj staras florantaj arboj.
2. Ni estas irantaj al la marborda banloko.
3. De ĉi tie ĝis la banloko ankoraŭ estas iom da distanco.
4. Ni povas rigardi belaĵojn piedirante.
5. La bovo estas mortinta pro malsano.
6. La amaso estas kolerigita de la ĉefo.
7. Mi kredas, ke la malfaciloj estos venkitaj de la amaso.
8. Laborinte sur vasta kamparo, nun ŝi estas ploranta pro manko de pano.
9. La popolo sukcesinta venki la fajregon estas en nova danĝero kaj suferonta mankon de pano.
10. Enfermite la birdoj mortos pro manko de aero.

NOVAJ VORTOJ 生 词

aero 空气	koleri [ntr.] 生气, 恼怒
amaso 群众, 群	morti [ntr.] 死
bovo 牛	sufери [tr.] 受(苦难), 受罪
ĉefo 头目, 首领	vasta 广泛, 广大
danĝera 危险的	venki [tr.] 战胜, 胜
fajro 火	-ont- [将来主动分词后缀] 表将要
pano 面包	gvidi [tr.] 领路, 领导
plori [ntr.] 哭	stari [ntr.] 站立
kampo 田	ĉapelo 礼帽

forgesi [tr.] 忘记
vetero 天气
suno 太阳
sub [介] 在...之下
nubo 云
cetera 其余的
 cetere 此外
bani [tr.] 沐浴
 ban-loko 浴场
ŝipo 船
viando 肉
svingi [tr.] 摇, 摆动

starti [ntr.] 启程, 开始
lazura 天蓝色
tegmento 屋顶
distanco 距离
piedo 脚
 pied-iri 步行
sukcesi [ntr.] 成功
favora 好意的, 恩宠的
osto 骨头
komforto 舒适, 安适
-int- [过去主动分词后缀]
 表示已经

TEKSTO 课文

Vizitado tra la Urbo (1) 城市游览(一)

Wen Qing: Instruistino, pri kio vi pensas?

Li Cheng: Mi pensas, kien ni ekskursu.

Wen Qing: Ŝajne, hodiaŭ mi fariĝos gvidistino.

Yang Fan: Gvidistino?

Wen Qing: Jes...

Yang Fan: Ho, mi komprenas! Jiang Hai, vi stariĝu!

Jiang Hai: Jes, mi jam stariĝis, sinjoro Yang.

Yang Fan: Mi kredas, ke vi ĝojigos la instruistinon.

Li Cheng: Ĉu ne, Wen Qing?

Jiang Hai: Instruistino, ankaŭ mi kredas, ke kun ŝi vi pasigos
 agrablan tagon.

Li Cheng: Dankon! Ni ekskursu.

Wen Qing: Kun plezuro.

Jiang Hai: He, Wen Qing, kie estas via ĉapelo?

Wen Qing: Ĉapelo? Ho, mi forgesis ĝin.

Li Cheng: Hoĉiaŭ la vetero estas bela.

Wen Qing: Jes, la brilanta suno sur la ĉielo donas varmon.

Jiang Hai: Sub la flugantaj blankaj nuboj estas florantaj arboj.

Li Cheng: Rigardu, kiel ĝojaj estas la maljunuloj promenantaj sur la vojo!

Yang Fan: Jes. Ankaŭ la junuloj promenintaj estas tre ĝojaj.

Jiang Hai: Tamen vi estos pli ĝoja.

Yang Fan: Kial?

Jiang Hai: Ĉar ankaŭ vi estas promenonta sur tiu ĉi vojo, kaj cetere ŝi...

Wen Qing: Vi... petolulo!

Li Cheng: Wen Qing, kien ni estas irantaj?

Wen Qing: Ni estas irantaj al la marborda banloko.

Jiang Hai: Rigardu, estas marbirdoj!

Yang Fan: Kie?

Jiang Hai: Ili jam estas transflugintaj niajn kapojn.

Wen Qing: Aŭskultu, la blanka plezurŝipo estas startonta.

Li Cheng: Ha, la blua maro kaj lazura ĉielo, la ruĝaj tegmentoj kaj verdaj arboj. Vere belega urbo!

Yang Fan: Jes, nia urbo estas tre bela.

Wen Qing: Instruistino, de ĉi tie ĝis la banloko ankoraŭ estas iom da distanco. Ĉu vi ne volas veturi per aŭtobuso?

Li Cheng: Ne, mi ne volas veturi per aŭtobuso. Ni povas rigardi belaĵojn, piedirante.

HUNDO

D = 1 2 / 4

Elĉinigis Laŭlum

5i7i 5i7i | 5i7i 5i7i | 5i76 5432 | 1 1 1 | 1 1 1 |

5 5 1 2 | 3 — | 3 3 3 4 | 5 — |

Hundo en kom- fort' si- das ĉe la pord';

Hundo en fa- vor' l' ostojn man- ĝis for.

6 6 5 4 | 3 — | 5 5 2 3 | 1 — ||

pro vi- and- os- tar' brilas l' o- kul- par'.

Voston svingas ĝi, por sa- lut' al mi.

KLARIGOJ 注 释

1. kien ni ekskursu? = Al kiu loko ni ekskursu?
2. gvid-ist-in-o 女向导
3. star-ig-i = ekstari 站起来
4. pasi 过, pas-ig-i 度过
5. kun plezuro = plezure 乐于, 喜欢
6. Hodiaŭ la vetero estas bela. = Hodiaŭ estas bela tago. 今天天气好。
7. florantaj arboj 开着花的树, flori 开花
8. fluganta 飞着的, promenanta 散步的
9. promenonta 将要散步的
10. marbirdo 海鸟
11. transflugi 飞越
12. plezurŝipo 游艇
13. estas startonta 即将出发的
14. de ĉi tie ĝis la banloko ankoraŭ estas iom da distanco 从这里到浴场还有一段距离。

GRAMATIKO 语 法

A. 分词(1)

世界语的动词有分词的形式，前面的课文里已出现过，这里加以系统的说明。分词分为主动分词与被动分词两类。下面先讲主动分词：

(1) 主动分词的种类

(a) 主动分词形容词由动词词根 + 主动分词后缀 + 形容词词尾构成。

1. 现在主动分词形容词 (~anta), 例如：

morti 死	mortanta 垂死的
suferi 受罪	suferanta 受难的
stari 站	staranta 站着的
plori 哭	ploranta 哭着的
iri 走	iranta 行走的
promeni 散步	promenanta 在散步的
ridi 笑	ridanta 笑着的
paroli 说话	parolanta 在说话的
lerni 学习	lernanta 在学习的
labori 工作	laboranta 在工作的
skribi 写字	skribanta 正在写的

2. 过去主动分词形容词 (~inta), 例如：

venki 胜利	venkinta 胜利了的
vidi 看见	vidinta 看见了了的
starti 出发	startinta 出发了的
ami 爱	aminta 爱过的
flori 开花	florinta 开过花的
aperi 出现	aperinta 出现了的
atendi 等待	atendinta 等待过的
kalkuli 数	kalkulinta 数过的
aĉeti 买	aĉetinta 买了的
ĉesi 停止	ĉesinta 停止了了的

3. 将来主动分词形容词 (~onta), 例如：

akcepti 接受	akceptonta 将要接受的
atingi 到达	atingonta 将要到达的
aŭskulti 听	aŭskultonta 将要听的
babili 闲谈	babilonta 将要闲谈的
danci 跳舞	danconta 将要跳舞的
flugi 飞	flugonta 将要飞的
havi 有	havonta 将要有的
instrui 教	instruonta 将要教的
konsili 劝告	konsilonta 将劝告的
memori 记忆	memoronta 将记得的

(b) **主动分词副词** 由动词词根 + 主动分词后缀 + 副词词尾构成。

1. 现在主动分词副词 (~ante), 例如:

kanti 唱歌	kantante 唱着歌
kudri 缝	kudrante 缝着
legi 读	legante 读着
montri 指	montrante 指着
paroli 说	parolante 说着
pensi 想	pensante 想着
preni 拿	prenante 正拿着
paŝi 踱步	paŝante 迈着步
sentu 感觉	sentante 感觉着
trinki 喝	trinkante 喝着

2. 过去主动分词副词 (~inte), 例如:

renkonti 遇	renkontinte 遇见后
respondi 回答	respondinte 回答后
ricevi 收到	ricevinte 收到后
ripozi 休息	ripozinte 休息后
scii 知道	sciinte 知道后
sendi 寄发	sendinte 寄出后
servi 服务	servinte 服务后
ŝalti 开(电门)	ŝaltinte 开(电门)后



telefoni 打电话

telefoninte 打过电话后

verki 写作

verkinte 写作后

3. 将来主动分词副词 (~onte), 例如:

viziti 访问

vizitonte 将访问时

voki 召唤

vokonte 将召唤时

vendi 卖

vendonte 将要卖时

agi 行动

agonte 行动前

diri 告诉

dironte 告诉前

diskuti 讨论

diskutonte 讨论前

doni 给

dononte 将要给时

dormi 睡

dormonte 睡之前

fali 跌倒

falonte 跌倒前

inviti 邀请

invitonte 邀请前

(c) **主动分词名词** 由动词词根 + 主动分词后缀 + 名词词尾构成。

1. 现在主动分词名词 (~anto), 例如:

ami 爱

amanto 爱着的人

atenti 注意

atentanto 注意的人

bani 沐浴

bananto 沐浴者

brili 发光

brilanto 发光者

danki 感谢

dankanto 感谢者

diskuti 讨论

diskutanto 讨论者

dividi 分

dividanto 分配者

esprimi 表示

esprimanto 表示者

festi 庆祝

festanto 庆祝者

foti 摄影

photanto 摄影者

2. 过去主动分词名词 (~into), 例如:

gratuli 祝贺

gratulinto 祝贺过的人

grimpi 攀登

grimpinto 攀登过的人

gvidi 领导

gvidinto 当过领导的人

helpi 帮助

helpinto 帮助过的人

komenci 开始

komencinto 已开始者

kuri 跑
 kutimiĝi 养成习惯
 lerni 学习
 manĝi 吃
 mezuri 测量

kurinto 跑过的人
 kutimiĝinto 养成习惯者
 lerninto 学过的人
 manĝinto 吃过的人
 mezurinto 测量过的人

3. 将来主动分词名词 (~onto), 例如:

miri 惊奇
 pagi 付款
 plekti 编结
 proponi 建议
 provi 尝试
 resti 留
 ripozi 休息
 skribi 写
 suferi 受罪
 vojaĝi 旅行

mironto 将惊奇的人
 pagonto 将付款者
 plektonto 将编结者
 propononto 将建议者
 provonto 将尝试者
 restonto 将留下者
 ripozonto 将休息者
 skribonto 将写者
 suferonto 将受苦者
 vojaĝonto 将旅行者

(2) 主动分词的用法

主动分词形容词的用法

(a) 与 *esti* 连用构成动词复杂时的主动语态:

1. Mi estis	{	promeninta.	过去我已散过步。(过去完成时)
		promenanta.	过去我正在散步。(过去进行时)
		promenonta.	过去我将散步。(过去将来时)
2. Mi estas	{	promeninta.	我现在已散过步。(现在完成时)
		promenanta.	我现在正在散步。(现在进行时)
		promenonta.	我现在将要散步。(现在将来时)
3. Mi estos	{	promeninta.	我将散过步。(将来完成时)
		promenanta.	我将正在散步。(将来进行时)
		promenonta.	我那时将要散步。(将来将来时)

人们可以把这些句子里的分词形容词当表语看待, 那么 *esti* 就是系动词了。不过这种表语不是普通的形容词而是动词分词形容词。分词形容词既有形容词的性质, 又有动词的性质, 它可以起双重的作用: ① 因为它是形容

词，它可以做定语；②因为它有动词的性质，它可以有表语或宾语。请看下面的例子：

1. **Ŝi estas suferanta malsanon.** 她正在害病。
2. **Kiam mi venis, li estis skribinta la leteron.** 我来时他已经写了那封信。
3. **Kiam vi revenos, mi estos fininta la pentradon.** 你回来时，我将画完。
4. **Kiam mi vidis lin, li estis fariĝonta novedzo.** 我见到他时，他要做新郎啦。(fariĝonta 后面有表语 novedzo.)
5. **Mi vidis, ke li estas ironta al laboro.** 我见他正要去上班。
6. **Ili estas lernintaj 7 monatojn.** 他们现在学习了七个月。
7. **En 1990, li estos faranta sian duan vojaĝon al la montaro.** 1990年他将正在做他的第二次山区旅行。
8. **Certe li ĝojos, se li estos venkinta sian malamikon.** 如果他战胜了敌人，他一定会高兴。
9. **Li ekaŭdis bruon, kiam li estis enlitiĝonta.** 他要就寝时，听到了嘈杂的声音。
10. **Kiam li estis trinkinta la kafon, li ne plu sentis dormemon.** 他喝完咖啡就不觉发困了。
11. **Mi ne povos ekskursi kun vi, ĉar tiam mi estos faranta preparon por instruado.** 我不能同你去郊游，因为那时我将正为教学做准备。
12. **Morgaŭ je la 11-a ni estos fininta la diskuton pri la demando.** 明天11点我们将结束关于这一问题的讨论。

(b) 主动分词形容词做定语

上面已经讲到，分词形容词有动词的性质。主动分词形容词做定语时可以有表语或宾语。

1. **La homoj, sin banantaj en la suno, gaje interbabilis.** 沐浴在阳光里的人们，欢快地闲谈。
2. **Mi havas amikon suferantan de malsano.** 我有一个害病的朋友。
3. **Preterpasis hundo kondukanta viron, kiu ne povis vidi.** 有一只狗领着一个失明的男人走了过去。

4. Mi diris al la laboregantaj knaboj, ke ili iom ripozu. 我告诉卖劲干的孩子们休息休息。

5. Poste mi rakontis al la ripozantaj junuloj. 然后我给休息的青年们讲故事。

6. La birdojflugantaj super la domoj fariĝas pli kaj pli malgrandaj. 在房屋上空飞翔的鸟变得越来越小了。

7. Ankaŭ la lasta lernanto ferminta la pordon iris al sia sidilo. 最后那位关门的学生也走到自己的座位去。

8. La knabino gvidanta la gastojn montradis al ili la vidindaĵojn. 引导客人的姑娘向他们指点着那些美景。

(c) 与 la 连用代替名词

1. La instruantaj devas scii pli multe ol la lernantaj. 教的应该比学的懂得更多。

2. Ĉu la donantaj estas vere pli riĉaj ol la ricevantaj? 给与者真比接受者更富有吗?

主动分词副词的用法

主动分词副词在句子里做状语，表示它所修饰的动词的动作或状态发生在它本身所说的动作或状态之前、之后或同时。

(a) ~inte 表示在以后

1. Aŭdinte tion ŝi ekridetis. 听了那个以后她微笑了。

2. Kompreninte la vortojn, li tuj faris laŭ lia konsilo. 明白了话的意思以后，他马上照他说的办了。

3. Vidinte la danĝeron ili tuj forkuris. 看到危险以后，他们立刻跑掉了。

4. Promeninte li rekomencis labori. 散步之后，他又开始工作。

5. Ripozinte unu semajnon, li daŭrigis sian vojaĝon. 休息一周之后，他继续旅行。

(b) ~ante 表示在同时

1. Labori kantante estas ne tiel lacige. 唱着歌干活不那么累人。

2. Laborante kiel servisto li lernis belarton ĉe pentristo. 他一面当仆人，一面跟画家学习美术。

3. **Vivante en feliĉo ili ne forgesas la helpintojn.** 他们过着幸福生活，不忘帮助过他们的人。
4. **Forlasante la ĉambron, li fermis la pordon.** 离开房间时，他关了门。
5. **Volante helpi aliajn oni devas antaŭ ĉio helpi sin mem.** 要帮助别人首先应该帮助自己。

(c) ~onte 表示在以前

1. **Respondante la demandon, bone pripensu.** 回答问题之前要好好想想。
2. **Prenante vespermanĝon ni aŭskultis belan muzikon.** 用晚餐之前我们听了优美的音乐。
3. **Komenconte la ekskurson la gvidistino parolis pri la vizitotaj lokoj.** 在开始郊游之前，女向导谈了将要参观的地方。
4. **Metonte la ĉapelon sur la tablon li purigis ĝin.** 在把礼帽放在桌子上之前，他把它弄干净了。
5. **Li relegis la tekston, ekdormonte je la naŭa.** 九点钟睡觉之前，他又读了课文。

要注意：主动分词副词必须和它修饰的动词是同一主语，下面的句子是错误的，必须改变说法：

1. **Mi kantante ŝi dancas.** (我唱着歌她跳着舞。) 要改为：**ŝi dancas, dum mi kantas.** 或者 **Mi kantas kaj ŝi dancas.**

2. **Ŝi foririnte mi eklaboris.** (她走后我开始工作。) 应改为：**Post kiam ŝi foriris, mi eklaboris.**

主动分词名词的用法

主动分词名词和普通名词的用法一样，它可以用做句子的主语、宾语、表语、同位语、介词补足语等，举例如下：

1. **La skulptanto ĵus komencis lerni tiun arton.** 那位雕塑者刚刚开始学习这门艺术。(做主语)

2. **Li estas komencanto de Esperanto.** 他是世界语初学者。(做表语)

3. **Ni gratulis la venkinton en la konkurso.** 我们祝贺了比赛中的

胜利者。(做宾语)

4. Li sukcesis pro la helpanto. 他因为助手而成功了。(做介词的补语)

5. Li atendas sian amikon, amanton de muziko kaj pentrado. 他在等候他的朋友, 一个音乐和绘画的爱好者。(做宾语的同位语)

B. 后缀 -ig- 与 -iĝ-

这两个后缀的用例我们已经学了一些, 这里再结合实例加以补充说明,

(1) -ig-

(a) 加在名词词根上

amaso 堆, 群

dio 神

hejmo 家

edzino 妻子

gasto 客

amasigi 堆积, 聚集

diigi 奉为神明, 封神

hejmigi 做成家宅

edzinigi 娶(使成妻子)

gastigi 待客, 款待

(b) 加在形容词词根上

bela 美

vasta 广

sana 健康的

ĝusta 正确的

alta 高的

beligi 美化, 装饰

vastigi 扩展

sanigi 治疗

ĝustigi 改正

altigi 加高, 提高

(c) 加在动词词根上

stari (*ntr.*) 立

ridi (*ntr.*) 笑

fari (*tr.*) 做

starigi 树立, 建立

ridigi 逗笑

farigi 使人做, 叫人做

(例如, Li farigis veston per virino. 他叫一位妇女给他做衣服。)

legi (*tr.*) 读

legigi 使...读

(例如, Li legigis la leteron al ŝi. 他叫人给她读了那封信。)

(2) -iĝ-

(a) 加在名词词根上

tago 白天

aro 群

tagiĝi 黎明

ariĝi 成群

tero 土

ŝtono 石头

nenio 无物

(b) 加在形容词词根上

ruĝa 红

saĝa 聪明

nova 新的

lerta 巧

dolĉa 甜

(c) 加在动词词根上

stari (*ntr.*) 站

koleri (*ntr.*) 生气

sidi (*ntr.*) 坐

aŭdi (*tr.*) 听

vidi (*tr.*) 看见

teriĝi 变成土

ŝtoniĝi 变成石头

neniĝi 化为乌有

ruĝiĝi 变红, 羞红

saĝiĝi 变聪明

noviĝi 变新

lertiĝi 变灵巧

dolĉiĝi 变甜

stariĝi 站起来

koleriĝi 发火

sidiĝi 坐下

aŭdiĝi 被听见, 响

vidiĝi 被看见, 显现

特别值得注意的是 *-ig-*, *-iĝ-* 加在及物动词上构成的使动和被动意味的动词。例如:

1. Aŭdiĝis bruo en la korto. 院子里响起喧闹的声音。
2. Tie vidiĝis floroj. 在那儿看得见花。
3. La letero skribiĝis per li. 信由他写好。
4. Ili baniĝis en pluvo. 他们淋在雨里。
5. Ĉio fariĝis per ilia laboro. 一切由他们的劳动做成。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语:

- | | | |
|----------------|----------------|---------------|
| 1. aerplena | 2. senaera | 3. ĉapeleto |
| 4. forgesema | 5. forgesemulo | 6. sensuna |
| 7. sennuba | 8. ŝipeto | 9. ŝipisto |
| 10. ekstari | 11. dupieda | 12. kvarpieda |
| 13. tablopiedo | 14. bovino | 15. fajrego |

- | | | |
|-------------------|---------------|-----------------|
| 16. ploregi | 17. plorema | 18. kamparo |
| 19. kamparano | 20. kolerigi | 21. mortinto |
| 22. vastega | 23. malvenki | 24. malvenkinto |
| 25. malvasta | 26. popolano | 27. aermanka |
| 28. bovisto | 29. ĉefurbo | 30. kolerema |
| 31. mortlito | 32. danĝerulo | 33. kampulo |
| 34. suferulo | 35. banujo | 36. nubeto |
| 37. nubego | 38. piedeto | 39. ŝipego |
| 40. forgesemulino | | |

B. 将下列句子译成世界语:

1. 数不清的鸟那时正在海上飞翔。
2. 向我们走来的二男三女都是年轻人。
3. 牧羊人和放牛娃做了朋友。
4. 休息了的工人又回到车间去了。
5. 游览这座城市之前我觉得它美, 游览之后, 觉得它真是美极了。
6. 游客一群一群上了山, 去看瀑布。
7. 瀑布从山顶落下来发出巨大响声。
8. 正在写信的叔叔回答了他的问题。
9. 胜利者不应该骄傲, 失败者应该不要失望。
10. 骄者一定会失败。

C. 改正下列句子中的错误:

1. *Ŝi veninte, mi foriris.*
2. *Vesperiginte mi revenis hejmen.*
3. *Mi estas tri paŝoj de li.*
4. *La domo staras en du arboj.*
5. *Nia ŝipo veturis preter lia hejmon.*
6. *La birdo flugis el la arbaron.*
7. *Mi donis al ŝin pecon da pano.*
8. *Ŝi erarinte, mi ĝustigis ŝin.*

Ĉ. 用下列分词各造一句:

1. loĝante
2. koninte
3. vidinta
4. ripozanta
5. pro-

menantoj 6. ironta 7. kunlaborinto 8. parolanto 9. plorinte
10. ridante

D. 将下面的故事译为汉语:

Forgesemulo

Viro havanta malbonan memoron ricevis la kromnomon Forgesemulo. Estante knabo, li foje kaj refoje forgesis kunporti lernolibron kaj krajonon. Estante junulo li foje kaj refoje forgesis la daton de rendevuo kun amikino. Nun estante 40-jara li havas ankoraŭ pli malbonan memoron.

“Mi iros al la bazaro,” diris Forgesemulo al la edzino matenmanĝinte.

“Por kio?” demandis la edzino.

“Mia ĉapelo tro malnoviĝis, mi volas novan. Sed mi timas, ke mi forgesos tion alvenante al la ĉiovenda bazaro. Kion vi konsilas fari?”

La edzino iom pripensis kaj diris: “En ĉapelo kaj aĉeti estas Ĉ, kaj Ĉ havas ĉapelon sur si. Memoru la similecon de ĉapelo kaj aĉeti kaj vi ne forgesos!”

Elirinte el la hejmo li pensis: “De la hejmo ĝis la bazaro estas longa distanco. Kiel bone estus, se mi havus ĉevalon. Mi ja havas sufiĉe multe da mono por aĉeti ĉevalon.” Tion pensante, li paŝis sur ŝtonon kaj falis. Restariĝinte li sentis pli grandan deziron aĉeti ĉevalon al si, ĉar ankaŭ en “ĉevalo” estas “Ĉ”!

Alveninte al la bazaro, li tuj vidis blankan ĉevalon fortan kaj belan. Li aĉetis ĝin kaj veturis sur ĝi al la hejmo. Li ligis la ĉevalon al pino ekster la pordo kaj ĝoje iris al la edzino.

“Kial vi revenas portante la malnovan ĉapelon surkape?” mire demandis la edzino. “Ĉu vi forgesis aĉeti novan ĉapelon por vi?!”

“Ho, vere! Mi forgesis!” diris Forgesemulo.

“Memoru, ke en ambaŭ ĉapelo kaj aĉeti estas Ĉ, kaj Ĉ havas ĉapelon sur si!”

“Jes, mi memoros tion!” Dirinte “ĝis revido” Forgesemulo eliris el la hejmo. Li ekvidis la ĉevalon kaj pensis:

“Kies ĉevalo ĝi estas? Eble iu forgesis ĝin. Nu mi veturu per ĝi al la bazaro!”

“Ĉapelo, aĉeto, ĉapelo, aĉeto, Ĉ, Ĉ, Ĉ...” li diradis survoje.

La ĉevalo kuris rapide kaj Forgesemulo sentis grandan plezuron sur ĝi. Refoje alveninte al la bazaro, li jam ne memoris kion li devas aĉeti. Li memoris nur Ĉ, sed kio estas la aĉetaĵo?! Li metis sian manon en la poŝon. La mono en la poŝo malaperis! Maltrankvile li ekrigardis la ĉevalon, li ekmemoris, ke li aĉetis la ĉevalon per sia mono! Ja ankaŭ en “ĉevalo” estas Ĉ, kiu havas sur si “ĉapelon”!

Ventego eklaboris forte. Ĝi forportis la malnovan ĉapelon de sinjoro Forgesemulo. Li kuregis por atingi ĝin kaj ellasis la ĉevalon. Ankaŭ la ĉevalo ekkuris — al alia loko kaj baldaŭ malaperis. La ĉapelo flugis sur altan arbon kaj Forgesemulo ne havis forton por grimpi sur ĝin. Fine, perdinte la ĉevalon kaj ĉapelon, li devis reveni al la edzino. Aŭskultinte la rakonton de la edzo ĉion perdinta, ŝi diris trankvile: “Ne gravas. Baldaŭ vi ja forgesos ĉion!”

E. 找出上面故事中的分词副词并说明它们的作用。



DUDEKA LECIONO 第二十课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Naĝonte ni devas iom ripozi.
2. Kuŝi sub la ĉielo en tia vetero estas tre agrable.
3. Mi tre ĝojas konatiĝi kun vi ĉi tie.
4. Ĉu vi povus sciigi al ni, de kie vi venis?
5. Ŝajnas al mi, ke vi estas arkitekto, ĉu ne?
6. Mi deziras, ke via deziro estu plenumita.

NOVAJ VORTOJ 生 词

naĝi [ntr.] 游泳	estro 负责人, 领导, 头目, 首长
ŝerci [ntr.] 开玩笑	moki [tr.] 嘲笑
kuŝi [ntr.] 躺, 卧	regi [tr.] 统治, 控制
turisto 旅游者	tuŝi [tr.] 摸, 触动
akompani [tr.] 陪伴	puŝi [tr.] 推
Pekino = Beijing 北京	kapti [tr.] 捕, 捉
turismo 旅游	krei [tr.] 创造
arkitekturo 建筑艺术, 建筑学	rimarki [tr.] 注意到, 发现
arkitekto 建筑家	ŝanĝi [tr.] 变, 改变
originala 原作的, 独创的	veki [tr.] 唤醒
plen-um-i [tr.] 完成	aranĝi [tr.] 安排
plago 沙滩	tiri [tr.] 拉, 牵
spirito 精神, 精灵	vilaĝo 村庄
rafano 萝卜	kolekti [tr.] 搜集, 采集
bruli [ntr.] 燃烧	timi [tr.] 怕
direkti [tr.] 指方向	krii [ntr.] 喊

TEKSTO 课 文

Vizitado tra la Urbo (2) 城市游览(二)

Jiang Hai: Instruistino, ni naĝu en la maro, promeninte.

Ĉu vi konsentas?

Li Cheng: Mi konsentas.

Jiang Hai: Kaj vi, Yang Fan?

Yang Fan: Mi konsentas.

Jiang Hai: Kaj vi, Wen Qing?

Wen Qing: Ankaŭ mi.

Jiang Hai: Ĉu vi ambaŭ konsentas?

Wen Qing kaj Jang Fan: Jes.

Jiang Hai: Do naĝonte, mi devas iom ripozi.

Li Cheng: Kial, Jiang Hai?

Jiang Hai: Ili ambaŭ...

Li Cheng: Ho, mi komprenas...

Wen Qing: Jiang Hai, vi estas ŝercemulo!

Jiang Hai: Ha, estas agrable!

Li Cheng: Jes, kuŝi sub la ĉielo en tia vetero estas tre agrable.

Jiang Hai: Hodiaŭ estas multaj naĝantoj.

Li Cheng: Rigardu, sur la plaĝo la naĝintoj sin banas en la suno.

Wen Qing: Jes. Foje ankaŭ naĝontoj faras la samon.

Li Cheng: Estas tre agrable fari sunbanon post naĝado.

Yang Fan (donas trinkaĵon): Bonvolu, instruistino. Ĉu vi

volas ankoraŭfoje naĝi?

Li Cheng: Naĝonte, mi devas iom ripozi.

Yang Fan (donante trinkaĵon): Bonvolu, Jiang Hai kaj Wen Qing.

Jiang Hai (stariĝas): Mi estos refoje naĝanta.

Yang Fan: Ankaŭ mi estos refoje naĝanta.

Jiang Hai: Iru.

Li Cheng (vidas ion sur la plaĝo): Weng Qing, kio estas tio?

Wen Qing: Tio estas konko. Metiartaĵoj el konkaĵoj kaj markreskaĵoj estas bonaj memoraĵoj por turistoj.

Li Cheng: Kie oni povas ilin aĉeti?

Wen Qing: Naĝinte, mi akompanos vin aĉeti.

(Ĉe vendisto de konkaj metiartaĵoj.)

Wen Qing: Kiun el ili vi volas aĉeti?

Li Cheng: Tiun metiartaĵon el konkaĵoj.

Jiang Hai: Instruistino, jen esperantisto.

Li Cheng: Ho jes! Saluton, samideano!

Arkitekto: Saluton!

Li Cheng: Mi tre ĝojas konatiĝi kun vi ĉi tie!

Arkitekto: Ankaŭ mi.

Wen Qing: Ĉu vi povus sciigi al ni, de kie vi venis?

Arkitekto: Mi venis el Pekino.

Wen Qing: Dankon.

Yang Fan: Ĉu vi venis ĉi tien por turismo?

Arkitekto: Jes, mi venis por rigardi la arkitekturon de la urbo.

Jiang Hai: Ŝajnas al mi, ke vi estas arkitekto, ĉu ne?

Arkitekto: Jes, mi estas arkitekto.

Li Cheng: La arkitekturo ĉi tie estas tre originala, ĉu ne?

Arkitekto: Jes, vi pravas.

Li Cheng: Do mi deziras, ke estu plenumita via deziro.

Arkitekto: Koran dankon! Mi devas foriri. - Ĝis revido!

Ĉiuj aliaj: Ĝis revido!

Wen Qing: Instruistino, morgaŭ ankaŭ ni rigardu la arkitekturon de la urbo.

Li Cheng: Bone. Sed, kiu estu gvidisto?

Jiang Hai: Verŝajne, morgaŭ mi fariĝos gvidisto.

Yang Fan: Jiang Hai, mi kredas, ke morgaŭ vi ĝojigos la instruistinon.

Li Cheng: Koran dankon!

KLARIGOJ 注 释

1. ŝercemulo 爱开玩笑的人
2. bani en la suno 日光浴 (这里 suno 有日光的意思)
3. de kie vi venis 你从哪儿来?
4. Pekino (北京) 是世界语化了的名字。世界著名城市上海 (Ŝanhajo), 纽约 (Novjorko), 巴黎 (Parizo), 伦敦 (Londono), 东京 (Tokio), 华盛顿 (Vaŝingtono), 莫斯科 (Moskvo), 日内瓦 (Ĝenevo), 罗马 (Romo) 都有世界语化了的名称。在通信时, 为便于邮局辨认, 仍可用民族语的通用写法。
5. originala 表示“有独创性的, 不同一般的”。originalo 原作。
6. prava 与 ĝusta 都可以译为“对的”, 但意思不一样。prava 是说符合实际, 有道理, ĝusta 是说正好, 合乎规范、恰当、准确。
7. fariĝi 做, (充)当, 也可以用 iĝi 来表示这个意思。

GRAMATIKO 语 法

A. 分词 (2)

现在我们来讲分词另一大类: 被动分词。

(1) 被动分词的种类

被动分词形容词 由及物动词词根 + 被动分词后缀 + 形容词词尾构成。

(a) 现在被动分词形容词 (~ata), 例如:

frapi 拍打	frapata 正被拍打的
ami 爱	amata 正被爱的
preni 拿	prenata 正被拿的
skribi 写	skribata 正被写的
rigardi 看	rigardata 正被看的
legi 读	legata 正被读的
koni 认识	konata 现在被认识的
atendi 等待	atendata 被等待着的
akcepti 接受	akceptata 正被接受的
havi 有	havata 现在具有的
kudri 缝	kudrata 正被缝制的
senti 感觉	sentata 正被感觉的

(b) 过去被动分词形容词 (~ita), 例如:

montri 指示, 显示	montrita 已指出的
trinki 喝	trinkita 已喝的
renkonti 遇	renkontita 已遇到的
ricevi 收到	ricevita 已收到的
scii 知道	sciita 已知的
ŝalti 开电门	ŝaltita 已开了电门的
viziti 访问	vizitita 已访问过的
doni 给	donita 已给的
inviti 邀请	invitita 已邀请的
verki 创作	verkita 已创作好的

(c) 将来被动分词形容词 (~ota), 例如:

danki 感谢	dankota 将被感谢的
bani 沐浴	banota 将沐浴的
dividi 分配	dividota 将被分配的
esprimi 表示	esprimota 将被表示的

festi 庆祝
gratuli 祝贺
helpi 帮助
komenci 开始
lerni 学习
manĝi 吃

festota 将被庆祝的
gratulota 将被祝贺的
helpota 将被帮助的
komencota 将被开始的
lernota 将被学习的
manĝota 将被吃的

被动分词副词 由及物动词词根 + 被动分词后缀 + 副词词尾构成。

(a) 现在被动分词副词 (~ate), 例如:

tiri 拉
bruligi 使燃, 点燃
celi 瞄准
ĉirkaŭi 围
direkti 指引, 指挥
estri 领导, 管辖
regi 统治
moki 嘲笑
tuŝi 触, 摸
puŝi 推

tirate 被拉着
bruligate 被点燃时
celate 被瞄准时
ĉirkaŭate 被围着
direktate 被指挥着
estrate 被领导着
regate 被统治着
mokate 受着嘲笑
tuŝate 被触摸着
puŝate 被推着

(b) 过去被动分词副词 (~ite), 例如:

kapti 捉
krei 创造
rimarki 注意到, 发觉
ŝanĝi 变, 改变
veki 唤醒
aranĝi 安排
forlasi 放弃
helpi 帮助
foti 照相
komenci 开始

kaptite 被捉住后
kreite 造出后
rimarkite 被发觉后
ŝanĝite 改变后
vekite 被唤醒后
aranĝite 安排后
forlasite 被放弃后
helpite 被帮助后
fotite 被照过相后
komencite 开始以后

(c) 将来被动分词副词 (~ote), 例如:

aĉeti 买

aĉetote 将要被买时

vendi 卖
kalkuli 数
akcepti 接待
kapti 捉
renkonti 遇
moki 嘲笑
puŝi 推

vendote 将要被卖时
kalkulote 将要被数时
akceptote 将被接待时
kaptote 将被捉住时
renkontote 将被遇见时
mokote 将被嘲笑时
puŝote 将被推时

被动分词名词 由及物动词词根 + 被动分词后缀 + 名词词尾构成。

(a) 现在被动分词名词 (~ato), 例如:

ami 爱
regi 统治
puŝi 推
moki 嘲笑
helpi 帮助
gvidi 领导
atendi 等候
bezoni 需要
danki 感谢
elekti 选

amato 爱人
regato 被统治者
puŝato 被推者
mokato 受嘲笑者
helpato 受帮助者
gvidato 被领导者
atendato 被等候者
bezonato 被需要的人
dankato 被感谢者
elektato 被选举者

(b) 过去被动分词名词 (~ito), 例如:

forgesi 忘记
helpi 帮助
instrui 教
interesi 使感兴趣
kapti 捉
sendi 差遣
kuraci 治疗
logi 吸引
mirigi 使惊异
moki 嘲笑

forgesito 已被忘记者
helpito 被帮助过的人
instruito 受过教育者
interesito 感兴趣者
kaptito 被捉获者
sendito 使者
kuracito 被治疗过的人
logito 被吸引了的人
mirigito 被惊呆的人
mokito 受嘲笑的人

(c) 将来被动分词名词 (~oto), 例如:

venki 战胜
 liberigi 解放, 使自由
 naski 生
 gratuli 祝贺
 veki 唤醒
 pardoni 原谅
 prezenti 介绍
 respondi 回答
 sekvi 跟随
 vendi 卖

venkoto 将被战胜者
 liberigoto 将获释者
 naskoto 将被生下的人
 gratuloto 将被祝贺者
 vekoto 将被唤醒者
 pardonoto 将被原谅者
 prezentoto 将被介绍者
 respondoto 将被答复者
 sekvoto 将被追随者
 vendoto 将被卖掉的人

(2) 被动分词的用法

被动分词形容词词的用法

(a) 与 *esti* 连用构成动词复杂时的被动语态:

1. Ĝi estis	{	farita.	它过去已被做了。(过去完成时)
		farata.	它过去正被做着。(过去进行时)
		farota.	它过去将被做。(过去将来时)
2. Ĝi estas	{	farita.	它现在已被做了。(现在完成时)
		farata.	它现在正被做着。(现在进行时)
		farota.	它现在将被做。(现在将来时)
3. Ĝi estos	{	farita.	它将已经被做了。(将来完成时)
		farata.	它将正在被做着。(将来进行时)
		farota.	它那时将被做。(将来将来时)

在这些句子里被动分词也可以当表语看待。要表示动作的执行者, 可以用介词 *de* 引入, 放在被动分词后面, 例如:

1. La veturilo estas tirata de ĉevalo. 那辆车由一匹马拉着。
2. La konko estas rimarkita de ŝi. 贝壳被她注意到了。
3. Hieraŭ je la oka la birdo estis ŝanĝita de li kontraŭ ludilo. 昨天8点他把那只鸟换了一件玩具。
4. La lernejestro estis amata de la lernantoj. 那位校长为学生所喜欢。
5. Ni estos senditaj de li al la kamparo. 我们将被他派往乡下。

6. Dankunveno estos aranĝita de ni en la poŝtoŝeĵo. 舞会将由我们在邮局里组织安排。

7. La Esperanto-rondo estas direktata de kuracisto. 那个世界语团体由一位医生领导。

8. Kiam li revenis, la pordo estis tuj malfermita de la pordisto. 当他回来时, 门马上就要给看门的开开了。

9. Morgaŭ vespere, vi estos invitata al danco. 明晚你将被邀去跳舞。

10. Se vi tiel laboregas, baldaŭ vi estos lacigita. 你这样猛干, 不久就会累着。

11. Ĝi estas legota de mi, sed vi povas ĝin legi nun. 它是我要读的, 不过你可以现在读。

12. La grupestro estas akceptota de ili. 那位组长将被他们接受。

(b) 在句中做定语, 例如,

1. Sur la muro estas bildo pentrita de li. 在墙上有一张他画的画。

2. La geknaboj instruataj de li lernas tre diligente. 他教的学生很勤学。

3. Mi ricevis leteron skribitan de lia frato antaŭ semajno. 我收到了他兄弟一周前写的信。

4. Li estas mallaborema homo mokata de la kunuloj. 他是个被伙伴们嘲笑的懒汉。

5. Ne tro frue ĝoju pro helpo ricevota. 不要因为将会得到的帮助高兴得太早。

6. Afero farota ne estas afero farita. 将要做的事不是已经做了的事。

(c) 与 la 连用充当名词, 例如,

1. La helpitaj dankis la helpantojn. 受帮助的帮助者感谢了帮助者们。

2. La regataj maltrankviliĝis. 被统治者不安起来。

被动分词副词的用法

被动分词副词在句子里做状语, 说明它修饰的动词所表示的动作或状态发生在以前、同时或者以后。它和所修饰的动词要用同一主语。

(a) ~ite 表示在以后, 如:

1. **Vokite, li tuj eliris.** 被呼唤后他立刻出去了。
2. **Demandite de la onklo, li diris ĉion.** 他被叔父问过后, 把一切都说了。
3. **Kaptite la rato ankoraŭ deziris forkuri.** 被捉住后, 老鼠还想跑哩。

4. **Ili eniris tute ne rimarkite.** 他们进去了, 完全没有被发觉。

5. **La infano falis, puŝite de la knabo.** 那孩子给男孩推倒了。

(b) ~ate 表示在同时, 如:

1. **Li lernas helpate de sia onklo.** 他在叔父帮助下学习。

2. **Mokate li ludadis la muzikilon.** 他在嘲笑下弹奏乐器。

3. **La ĉevalo paŝis malrapide, tirate de la sinjoro.** 那匹马给那位先生牵着慢慢踏着步子。

4. **Tuŝate la hundo kuŝiĝis.** 被摸着的时候, 狗卧下了。

(c) ~ote 表示在以后, 例如:

1. **Forlasote la infano ekploris.** 小孩将被遗弃的时候哭了。

2. **Finlegote la libro malaperis.** 将要读完的时候书不见了。

3. **Sendote de ŝi la letero venis en liajn manojn.** 信将要被她寄出时, 落到了他的手里。

被动分词名词的用法 (与普通名词一样)

(a) 做句子的主语, 例如:

1. **La amato de ŝi baldaŭ fariĝos kuracisto.** 她的爱人不久将成为医生。

2. **La helpato ĉiam bone plenumas sian laboron.** 那位被助者总是好好完成他的工作。

(b) 做句子的表语, 例如:

1. **Mia amiko estas helpato de tiu ĉi vilaĝo.** 我的朋友是这个村子的帮助对象。

2. **Ili estas bezonatoj por paco.** 他们是和平所需要的人。

3. **Li estas sendito de la urbestro.** 他是市长的使者。

(c) 做句子宾语, 例如:

1. **Neniu helpos la favoraton de la ĉefo.** 谁也不会帮助头目宠爱的人。

2. Ni fermis la kaptitojn en ĉambbron. 我们把俘虏关进了一间屋子里。

不论主动或被动分词名词或形容词，都可能有宾格，有时还可能有复数。

B. 表语

由系动词 *esti, resti, aspekti, iĝi* 等引入的说明主语的词、词组或从句，叫做表语。充当表语的有：

(1) 名词、代词、形容词、副词、数词，原形动词，例如：

1. Mi estas viro. 我是男子。

2. Ŝi estas brava. 她是英勇的。

3. Nia instruisto estas li. 我们的老师是他。

4. Ludi kun tigro estas danĝere. 和老虎玩是危险的。(主语是原形动词)

5. Entute ili estas dek. 他们总共10位。

6. Mia konsilo estas lerni. 我的劝告是学习。

7. Estas bone, ke vi venis. 你来了很好。(主语是从句。)

(2) 介词词组

1. Tiu ĉi seĝo estas por vi. 这把椅子是给你的。

2. La horloĝo estas el oro. 那表是金的。

(3) 名词从句

1. Lia demando estas, ĉu ŝi volas. 他的问题是她愿不愿意。

2. Mia respondo estas, ke ŝi ne volas. 我的回答是她不愿意。

C. 宾语表语

宾语表语也叫宾语补语，是用来补充说明宾语而又与谓语动词有关联的句子成分，用 *kiel* 或 *kvazaŭ* 引入的叫间接宾语补语，如果它们是名词时要用宾格，不用 *kiel, kvazaŭ* 而直接充当宾语表语的；如果是名词或形容词，就用主格。例如：

1. Ni elektis lin nia estro. 我们选他做我们的领导。

2. Ni elektis lin kiel nian estron. (同上句)

3. La malvenko faros lin nefiera. 失败使他不骄傲。

4. Ni vidis la infanon ludanta. 我们看见那孩子在玩耍。

5. Ni vidis ŝin danci. 我们看见她跳舞。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语:

- | | | |
|-----------------|------------------|----------------|
| 1. naĝilo | 2. ŝercanto | 3. kuŝanto |
| 4. kuŝiĝi | 5. turistino | 6. akompananto |
| 7. pekinano | 8. originalulo | 9. ekbruli |
| 10. mokema | 11. registaro | 12. tuŝebla |
| 13. antaŭenpuŝi | 14. kaptito | 15. ekpuŝi |
| 16. kaptebla | 17. kreaĵo | 18. rimarkebla |
| 19. ŝanĝiĝi | 20. ŝanĝiĝema | 21. vekhorloĝo |
| 22. eltiri | 23. naĝejo | 24. kuŝejo |
| 25. brulanta | 26. reganto | 27. kaptilo |
| 28. birdkaptilo | 29. birdkaptisto | 30. kreinto |
| 31. puŝanto | 32. vekiĝi | 33. vekanto |
| 34. ektuŝi | 35. ŝanĝebla | 36. ŝiptiristo |
| 37. estrino | 38. vilaĝeto | 39. vilaĝano |
| 40. mokemulo | | |

B. 回答下列问题:

1. Per kio homoj naĝas?
2. Kiuĵ naĝas lerte kaj rapide?
3. Kion oni devas fari longe naĝinte en maro?
4. Kio estas plaĝo?
5. Kio estas konko? Por kio ĝi taŭgas?
6. Kio estas esperantisto?
7. Kio estas turisto?
8. Kio estas turisma gvidisto?
9. Kiel fariĝi lerta gvidisto?
10. En kia loko vi vivas?

C. 将下列句子译为世界语。



1. 我也爱游泳，但我从未在海里游泳。

2. 游泳有益健康。

3. 游泳以后我觉得很累。

4. 初学游泳需要人帮助。

5. 由向导陪伴旅行不必担心。

6. 纤夫生活很艰苦。

7. 有许多北京人没见过海。

8. 我同意，她也同意。

9. 同他认识你不高兴吗？

10. 我是来学习建筑艺术的。

C. 用下列词语各造一句：

1. kuŝante 2. kompreneble 3. moke 4. akompanante

5. kreinte 6. vekite 7. brulanta 8. ŝerce 9. plenuminte

10. regate

D. 改正下列句子中的错误：

1. La frato mokate li ekkoleris.

2. La ŝipoj tirata iras malrapide.

3. La turistoj laciĝinta ekripozis.

4. Ŝi rimarkinte la danĝeron, la amiko tuj alvenis laŭ ŝia peto.

5. Li fermis la kaptita tigron en dometon.

E. 将下面的故事译为汉语：

Longhara Knabino

Antaŭ multego da jaroj, en montvilaĝo vivis knabino havanta longajn harojn. Oni nomis ŝin Longhara Knabino. Ŝi kaj ŝia maljuna patrino vivis en pajla dometo. La patrino malsaniĝis, kaj ŝi devis laboregi por vivteni la familion.

Ĉirkaŭ la vilaĝeto estis altaj montoj, sur kiuj kreskis arboj malmultaj. Eĉ la arboj vivis malfacile pro manko de akvo. Por la popolanoj de la vilaĝo akvo valoris kiel oro.

Iutage, Longhara Knabino grimpis sur monton por kolekti fruktojn

kaj manĝeblajn kreskaĵojn. Ŝi vidis rafanon kaj ĝin ektiris, sed ĝi ne eliris. Ŝi tiris ĝin tutforte, kaj ĝi iris el la loko, kie tuj elkuris klara pura akvo. Ho, ĝi estis fonto! Longhara Knabino tre ĝojiĝis. Sed aŭdiĝis laŭta krio en la aero: “Kiu eltiris mian rafanon kaj ellasis mian fonton?! Neniun sciigu pri la vidita fonto. Se ne, vi perdus vian vivon!” Je tiuj vortoj, la rafano reiris en sian antaŭan lokon kaj la fonto malaperis.

La knabino estis mirigita. Ŝi volis sciigi la samvilaĝanojn pri ĉio vidita kaj aŭdita, sed ŝi timis, ĉar tion farinte ŝi devus morti.

Multaj en la vilaĝo malsaniĝis pro manko de akvo. Longhara Knabino tre maltrankviliĝis. Por helpi la samlokanojn, fine ŝi diris la mirindan okazaĵon al ili. Ili tuj grimpis sur la monton. La rafano estis eltirita kaj distranĉita, kaj la fonto donis al ili tiom da dolĉa akvo kiom ili bezonis.

La malbona spirito tre koleriĝis. Ĝi diris al Longhara Knabino, ke ŝi devas kuŝi en malvarma akvo de la fonto kaj morti en longa sufero. La knabino tute ne timis tion, ĉar ŝi sentis sin feliĉa pro helpo al la samlokanoj.

La dio de la monto venis por helpi Longharan Knabinon. Ŝi ricevis konsilon de la dio kaj faris laŭ ĝi. Ŝi venkis la montan spiriton kaj ne perdis sian vivon. Havante fontakvon por kreskigi fruktarbojn kaj florojn, ŝi kaj ŝiaj samlokanoj vivis tre feliĉe.



DUDEKUNUA LECIONO 第二十一课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Pardonon, ke mi malfruas.
2. Li estas forvokita por ripari diktafonojn bezonatajn en lernado.
3. Origine ĝi estis nomata Palaco de Ĉasado.
4. Sekve de la disvolviĝo de la turisma afero, la Granita Domo estos pli konata de homoj.
5. Ĉu vi scias, el kia ŝtono ĝi estas konstruita?
6. La parko vizitata de ni nomiĝas Parko Fiŝmonteto.

NOVAJ VORTOJ 生 词

kolego 同仁

ripari [*tr.*] 修理

kelkaj 几个

bedaŭri [*tr.*] 悲悼, 惋惜, 遗憾

bedaŭrinde 遗憾, 可惜

konstrui [*tr.*] 建造

ordinara 平常的, 普通的

granito 花岗石

origino 来源, 根源

palaco 宫殿

ĉasi [*tr.*] 狩猎, 猎取

volvi [*tr.*] 绕, 缠, 卷

dis-volv-iĝi 展开, 发展

parko 公园

fiŝo 鱼

pavimi [*tr.*] 铺路面

fresko = murpentraĵo 壁画

sata 饱的

ŝteli [*tr.*] 偷窃

miaŭi [*ntr.*] 喵喵叫

kato 猫

gliti [*ntr.*] 滑动

ruli [*tr.*] 滚动(别的)

ruliĝi 滚(自身)

kompari [*tr.*] 比较

spiti [*tr.*] 不顾

vilaĝo 村庄

TEKSTO 课文

Arkitekturo de la Urbo (1) 城市建筑 (一)

Wen Qing: Saluton, instruistino!

Li Cheng: Saluton, Wen Qing!

Jiang Hai kaj Xiao Mei: Saluton, Wen Qing!

Wen Qing: Saluton! Pardonon, ke mi malfruas.

Li Cheng: Ne gravas.

Jiang Hai: He, Wen Qing! Kial Yang Fan ne venis?

Wen Qing: Ho, li ne povas veni.

Xiao Mei: Kial?

Wen Qing: Lia kolego nomata Zhang Hua forvokis lin.

Li Cheng: Por kio?

Wen Qing: Li estas forvokita por ripari kelkajn diktafonojn bezonatajn en lernado.

Jiang Hai: Ha! Por vi estas bedaŭrinde!

Wen Qing: Iru for, petolulo!

Xiao Mei: Instruistino, ni iru rigardi la arkitekturon de la urbo.

Li Cheng: Bone. Jiang Hai, hodiaŭ vi ne estas gvidisto, ĉu?

Jiang Hai: Jes, hodiaŭ mi estas gvidisto.

Wen Qing: Kial vi ankoraŭ ne tuj iru?

Jiang Hai: Jes, mi tuj iru. Bonvolu!

Li Cheng: Jiang Hai, la arkitekturo de via urbo estas tre originala.

Jiang Hai: Jes. La konstruaĵoj konstruataj kaj konstruitaj

beligas nian urbon.

Wen Qing: Mi pensas, ke ankaŭ la konstruotaj konstruaĵoj plibeligos nian urbon.

Xiao Mei: Rigardu, tie estas alia neordinara konstruaĵo!

Li Cheng: Jes. Ni iru tien rigardi.

Li Cheng: Jiang Hai, kio estas tiu konstruaĵo?

Jiang Hai: Ĝi estas nomata Granita Domo.

Li Cheng: Granita Domo?

Jiang Hai: Jes, Granita Domo.

Xiao Mei: Kiam ĝi estis konstruita?

Jiang Hai: Ĝi estis konstruita en mil naŭcent tri kaj havas germanan stilon. Origine ĝi estis nomata Palaco de Ĉasado.

Li Cheng: Estas vere neordinara konstruaĵo!

Jiang Hai: Sekve de la disvolviĝo de la turisma afero, la Granita Domo estos pli konata de homoj.

Wen Qing: Instruistino, la Granita Domo estas konstruita tute el ŝtonoj.

Jiang Hai: Ĉu vi scias, el kia ŝtono ĝi estas konstruita?

Wen Qing: Ne, mi ne scias.

Jiang Hai (al Xiao Mei): Ĉu vi scias?

Xiao Mei: Ankaŭ mi ne.

Li Cheng: Jiang Hai, do certe vi scias!

Jiang Hai: Kompreneble jes. Ĝi estas mondfama granito de la monto Laoshan.

Wen Qing: Ho, mi ekmemoras!

Jiang Hai: Kion vi ekmemoras?

Wen Qing: Multaj konstruaĵoj de nia urbo estas konstruitaj el la granito de Laoshan.

Xiao Mei: Instruistino, vi kune fotiĝu, ĉu bone?

Li Cheng: Bona ideo. Ni bone staru!

Jiang Hai: Instruistino, la parko vizitata de ni nomiĝas Parko Fiŝmonteto.

Xiao Mei: Jes. Tiu ĉi vojo estas pavimita de homoj.

Wen Qing: Ankaŭ tiuj rokaĵoj estas arte faritaj.

Li Cheng: La fiŝoj skulptitaj sur la fresko estas vivsimilaj.

ETA RAT'

C = 1 2 / 4 Elĉinigis Laŭlum

(5 5 3 | 5 6 5 | i i i | i 6 5 | 5 3 2 1 2 3 | 1 5 1) D

5 5 3 | 5 5 3 | 5 5 3 | 5 6 5 |
E- ta rat' en mal- sat' grimpas por ŝtel' de lakt'!

i i i | i 6 i 5 | 5 5 5 3 2 1 2 3 |
Miaŭ miaŭ miaŭ ve- nas kat'. Glitruliĝo glitruliĝo,

1 — (| i i i | i 6 i 5 | 5 5 5 3 2 1 2 3 | 1 5 1 | 1 —) ||
fal'!

KLARIGOJ 注 释

1. Pardonon, ke mi malfruas. (请原谅, 我迟到了。) 这是 Mi petas vian pardonon pro tio, ke mi malfruas. 的省略。前面讲状语从句时我们已经提到, pro tio, ke 可以将 pro tio 省略。ke 引入的本是名词从句, 做 tio 的同位语使用。如果省去 pro tio, ke 引入的从句就直接做状语从句用了。因为是表示原因的, 称做原因状语从句。

2. forvoki lin = voki lin fora (fora 是宾语表语, 由于 voki, 结果他变成了“fora”)。

3. Por vi estas bedaŭrinde (ke li estas forvokita). 括号中的部分省去了。

4. plibeligi = igi pli bela 与 pli beligi 的意思不完全相同。

5. neordinara 不寻常的, 与 ekster-ordinara 意思相仿, 后者是“异乎寻常的”。

6. sekve de la disvolviĝo... 随着...的发展

7. fotiĝi (被)照相

8. arte farita (用技艺做的)人工的

GRAMATIKO 语 法

A. 主语

第三课已经讲过, 主语是一句话的主题, 是句子谈论的人或事物。除了无主句以外, 谓语动词都是用来说明主语怎样的。动词如果是主动语态, 主语就是动作的执行者; 如果动词是被动语态, 主语就是动作的承受者; 如果动词是由及物动词加 *-iĝ-* 变成的中间语态, 主语就既是动作的“执行者”又是动作的承受者。对于后者虽然我们学过了用例, 还需进一步说明。请看下面的一组例句:

1. Ŝi vekis lin. (她唤醒了他。)她是动作的执行者。vekis 是主动语态动词。

2. Li estas vekita de ŝi. (他现在被她唤醒了。)主语 li 是动作的承受者, 而“唤醒者”则充当了介词 *de* 的补语。estas vekita 这是被动语态。

3. Li vekigis. (他醒了。)他既是唤醒者, 又是被唤醒者。用这样的句子不去说 veki 的动作是谁作的, 也不说承受谁的 veki 的动作。人们在生活中有时需要这种模糊的说法。汉语的“醒”字就是表现这种 vekigi 的意味, 如果要用 veki 就必须说动作的执行者和承受者了。我们说“这本书容易读”也是不说谁“读”。本来书是“读”的承受者, 话又不那么讲。当然书是不会“读”的, 可是用做了主语。世界语的 *La libro legiĝas facile.* 正是表达这种意思。legiĝas 是“中间语态”。

此外还有主语使别人干什么的说法, 例如:

Li konstruigis domon per arkitekto kaj laboristoj. (他叫建筑师和工人造房子) 主语 li 只是使役别人, 自己不干活。konstruigi 由及物动词加 -ig- 构成, 称为使役语态。

上面说的是主语的几种作用。可以用做主语的是什么呢? 下面分别举例谈谈:

(1) 名词(要用主格)

1. Parko estas loko por ripozi. 公园是休息的地方。
2. Fiŝo vivas en akvo. 鱼在水中生活。
3. Homo rulis ŝtonegon. 人滚动大石头。
4. La ŝtonego estis rulata de homo. 那块大石头被人滚动。
5. La ŝtonego ruliĝas. 那块大石头在滚动。

(2) 代词(用主格)

1. Li riparis horloĝojn. 他修了表。
2. Ŝi estas amata. 她被爱。
3. Ĝi vidiĝas. 它给看见了。
4. Neniu komprenis tion. 谁也不明白那个。
5. Ĉio bone iras. 一切顺利。

(3) 数词

1. La unua devas iri tuj. 第一个现在要马上走。
2. Ses estas duoblo de tri. 6是3的2倍。

(4) 原形动词

1. Naĝi estas bona sporto. 游泳是一项好的体育运动。
2. Ŝteli ne povas riĉigi. 偷窃不能致富。
3. Labori estas necese por bone vivi. 劳动对于好好生活是必要的。

(5) 做名词使用的形容词等

1. La malriĉaj ne timas la riĉajn. 光脚的不怕穿鞋的。
2. La “tuj” de la sinjoroj estas multe da horoj. 老爷们的“立刻”是一拖再拖。(tuj 本是副词, 在这里当名词用, 说“tuj”等于许多小时。这是句谚语 sinjoroj 和 horoj 押韵, 译文为押韵作了变通。也可译为“老爷的‘立即’是好几小时。”)

3. Iom da mono estas bezonata. 一点钱是需要的。(iom da 和 su-

meto da 形式不同，意思相似，一个用副词形式，一个用名词形式。 multe da 和 multo da 一样）。

(6) 短语

1. Antaŭ tagiĝo estas pli bona tempo ol post tagiĝo. 在黎明前是比黎明后更好的时间。

2. En la domo estas pli bona loko ol ekster ĝi. 室内有比室外更好的地方。

(7) 名词从句

1. Ĉu ĝi estas granita estas demando. 它是否花岗石的，是个问题。

2. Ke la birdo povas paroli certe mirigos la vizitantojn. 这鸟会说话，一定会使参观者惊奇。

3. Ke vi konstruu lernejojn estas mia konsilo. 你们要修建学校，这是我的建议。

4. Kiuj riparis la vojon estas afero nesciata. 谁修的路，这事不知道。

5. Ke la palaco malfermiĝis al la urbanoj estas novaĵo por mi. 宫殿对市民开放了，这对我是个新闻。

6. Kial li ne venis estas mirindaĵo por mi. 为什么他没来，对我是件奇怪的事。

7. Kiel li trapasos la danĝerejon nun ege maltrankviligas nin. 他将如何通过险境，使我们极为不安。

8. Kies forto estas pli granda montriĝos en la konkurso. 谁的力气更大，将会在运动会上显示出来。

9. Ke li lernas maldiligente estas la kaŭzo de lia malrapida progreso. 他学习不用功，是他进步慢的原因。

10. Ŝajnas al mi, ke ĝi estas ordinara fiŝo. 我觉得它好象是条普通的鱼。

11. Ne plaĉas al ŝi, ke vi ŝin ne salutis. 你没招呼她，使她不快。

12. Ne malhelpas nin, ke li ne venis. 他不来不碍我们的事。

13. Estas bone, ke vi venis. 你来了很好。

14. Estas bedaŭrinde, ke la kato malaperis. 可惜那只猫不见了。

15. Estas grave, ke vi helpu. 要紧的是你要帮忙。

16. Estas dezirinde, ke ni kunvenu en la parko. 希望我们在公园开会。

17. Estas certe, ke li helpus ŝin, se ŝi petus lin. 如果她求他, 他会帮助她, 没问题。

18. Estus bone, se li venus, sed li ne venis. 他要来就好了, 可是他没来。

应该提醒的是, 13—18例句的主句中都用副词做表语, 而且这样的句型用得很广。例句14的 *Estas bedaŭrinde, ke...* 还经常省去系动词 *estas*, 变成 *Bedaŭrinde, ke...* 这两点应牢记。

B. 短语介词

由短语(也叫词组)构成的介词, 叫短语介词或词组介词。常用的短语介词是由副词加介词 *al, de, kun* 构成的。举例说明如下:

(1) 带 *al* 的短语介词

(a) *dank' al* (*danke al* 之略) 靠、借

1. *Ŝi sukcesis dank' al via helpo.* 靠你的帮助她成功了。

2. *Dank' al diligenteco li progresas sufiĉe rapide.* 他依靠勤奋进步相当快。

3. *Dank' al la mirinda vortfarado, Esperanto ne bezonas grandan vortaron.* 依靠巧妙的构词法, 世界语不需要庞大的词汇。

(b) *proksime al* 靠近

1. *Li loĝas proksime al la maro.* 他住的靠近大海。

2. *Ili laciĝis proksime al morto.* 他累得快死了。

(c) *renkonte al* 迎着

1. *Ili iras renkonte al la matena suno.* 他们迎着朝阳走去。

2. *Ŝi kuris renkonte al la vento.* 她迎着风跑。

3. *Li brave komencis labori renkonte al la malfaciloj.* 他迎着困难勇敢地开始干起来。

(ĉ) *spite al* 不顾

1. *Spite al la malpermeso li provis mem ripari la fotilon kaj sukcesis.* 他不顾不许可, 自己试修相机, 而且成功了。

2. *Ŝi foriris, spite al malkonsilo.* 她不顾劝阻走了。

(2) 带 de 的短语介词

(a) fare de 由…，被谁（因为 de 有多种意义，加 fare 来确指动作的执行者有时很必要。现在有采用介词 far 来表示 fare de 的趋势。）

1. La ĉaso fare de tigro estas rigardinda. 老虎捕猎是值得观看的。
（如果说 La ĉaso de tigro estas rigardinda 可能被理解为“捕猎老虎是值得观看的。”为了避免误解，这后一句宜改为 La ĉaso al tigro estas rigardinda.）

2. La helpado fare de li sukcesigis ŝin. 他给的帮助使她成功了。
（=La helpo far li sukcesigis ŝin.）

(b) okaze de 当…之际（=je la okazo de）

1. Okaze de la centjariĝo de Esperanto, ni aranĝis grandan feston.
在世界语百周年之际，我们组织了盛大的庆祝。

2. Okaze de la ekskurso ili faris multajn fotojn. 在郊游的时候，他们拍了许多照片。

(c) sekve de 随着…，由于…

1. Sekve de la unua sukceso, li pli interesigis pri naĝado. 由于第一次的成功，他对游泳更有兴趣了。

2. Sekve de la ekzercado, ŝi plilertiĝis. 随着练习她更灵巧了。

(ĉ) flanke de 在…旁边

1. Flanke de la vojo kreskas pomarboj. 道边长着苹果树。

2. Ili ĉiam staras flanke de mi. 他们总是站在我这边。

(d) supre de 在…顶上

1. La ekskursantoj kantis kaj dancis supre de la monto. 游玩的人们在山顶上唱歌跳舞。

2. Supre de ili regas kolerema estro. 在他们头上有个爱发脾气的头头管着。（这里可用 super 代替 supre de.）

由表示方位的副词与 de 结合成的短语介词，如 dekstre de, ekstere de 等，可以照这个模式构成。

(3) 带 kun 的短语介词

(a) kune kun 一同，共同，一起

1. Li riparigis la ŝipon kune kun la kolego. 他和同事一起修了那条船。

2. Mi ĉasos kune kun la lertulo. 我将同能手一起打猎。

(b) kompare kun 比

1. Kompare kun la palaco lia domo estas malpli bela. 与那座宫殿相比，他的房子不那么漂亮。

2. Ŝi estas pli saĝa kompare kun (=ol) sia patrino. 她比她妈妈更聪明。

分析上面的例子可以看出，那些置于介词前的副词，大都可以分解为 en ~o, 就是说 kompare kun = en komparo kun, kune kun = en kuneco kun, flanke de = en flanko de。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语：

- | | | |
|----------------|-----------------|-----------------|
| 1. gekolegoj | 2. riparisto | 3. bedaŭro |
| 4. konstruejo | 5. konstruisto | 6. ordinarulo |
| 7. granitaĵo | 8. Germanujo | 9. palaceto |
| 10. ĉasaĵo | 11. ĉasisto | 12. ĉasejo |
| 13. fiŝejo | 14. fiŝisto | 15. malsata |
| 16. satiĝi | 17. malsatiĝi | 18. malsatmorti |
| 19. ŝtelisto | 20. ŝtelaĵo | 21. laktujo |
| 22. katino | 23. katido | 24. kateto |
| 25. glitejo | 26. glitkuri | 27. rulilo |
| 28. satulo | 29. riparebla | 30. riparinda |
| 31. rekonstrui | 32. malkonstrui | 33. malvolvi |
| 34. glitigi | 35. ŝtelema | 36. ĉasemulo |
| 37. satigi | 38. fiŝejo | 39. riparilo |
| 40. fiŝkapti | | |

B. 将下列句子译为世界语：

1. 请原谅，我把书丢了。
2. 这座公园叫和平公园。
3. 你知道这些高楼是谁修建的吗？

4. 当然知道，它们是工人修建的。

5. 可惜下雨了。

6. 她的衣服是独特的。

7. 我们用花木美化自己的城市。

8. 这个船舶修理所是1987年建的。

9. 我们室内的花不是人造的。

10. 这个石羊是谁雕塑的？

C. 用下列词语各造一句，

1. dank' al 2. fare de 3. spite al 4. kune kun 5. okaze de

6. sekve de 7. proksime al 8. kompare kun 9. flanke de 10. supre de

Ĉ. 改正下列句中的错误。

1. La horloĝo perdis.

2. Mi mankas monon.

3. Estas bedaŭrinda, ke li malsukcesis.

4. Ŝi faris ŝian taskon.

5. Li riparinte mian fotilon, mi pagis lin, por lia servo.

6. Se mi povas flugi kiel birdo, mi tuj venos al vi.

7. Ĉiu birdo havas duflugiloj.

8. Mi aĉetis multe da florojn.

9. Ni iris ĉirkaŭ 1000 metroj.

10. Ili flugis tra la nubojn.

D. 将下面的短文译为汉语：

Fiŝista Vilaĝo

Nia instruisto naskiĝis en fiŝista vilaĝo. Por konigi al ni sian hejmvilaĝon kaj la vivon de fiŝistoj, li gvidis nin fari ekskurson al lia hejmloko.

La vilaĝo estas malgranda. En ĝi loĝas nur iom pli ol ducent homoj. "Antaŭ la Liberigo," diris nia instruisto, "malpli da loĝantoj ĝi havis." La domoj de la vilaĝanoj staras ĉe montpiedo. Ili laboras ĉefe en fiŝkaptado. Krom fiŝkaptado iuj el la loĝantoj kreskigas markreskaĵojn aŭ

fruktarbojn. Iuj ankaŭ laboras surkampe.

Alveninte al la marbordo ni vidis neniun ŝipon ĉe ĝi. "Ili ĉiuj forveturis," diris la instruisto, "por kapti fiŝojn surmare."

Ni vizitis la hejmon de nia instruisto. Lia patrino, havanta la aĝon de 75 jaroj kaj blankan hararon, diris al ni, ke la fiŝista vivo estas nefacila, ĉar ili devas labori surmare ankaŭ en malbona vetero. Se ventegas, la maro koleriĝas kaj fariĝas malamika al la fiŝistoj. Ŝi rakontis al ni, ke foje iu fiŝisto kaptis fiŝegon. Sed ĝi estis tro granda por lia ŝipeto. Ĝi kuregis tirante lin kaj la ŝipeton kaj preskaŭ faligis lin en la maron. Feliĉe samlokanoj helpis lin kaj li ne perdis la vivon. Sed la fiŝego forkuris. Nun la fiŝistoj havas pli grandajn ŝipojn kaj ili laboras kvar- aŭ kvin-ope. Nun oni konstruas laborejon por prilabori fiŝojn. Kiam la nova konstruaĵo estos finkonstruita post kvar monatoj, tiam la vilaĝo povos mem prilabori la fiŝojn kaj ricevi pli multe da mono.

Post la reveno de la fiŝistoj en la vespero, ni ĝoje interparolis kun ili, kaj ricevis pli multe da scioj pri ilia vivo.

Nun mi jam pli bone scias fiŝistan vivon. La fiŝistoj estas bravuloj. Ĉiuj, kiuj manĝas fiŝojn, devas ilin kore danki.



DUDEKDUJA LECIONO 第二十二课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Helpate de la Marrigarda Altano, vi povas vere ĝui la belecon de la urbo.
2. Ekskursinte mi ricevis profundan impreson ankaŭ pri la arkitekturo de la urbo.
3. Tie ĉi troviĝas multaj turistoj el aliaj landoj.
4. Mi vizitos vian urbon de tempo al tempo.
5. Plaĉas al mi, ke vi helpu lin.
6. Estas bone, ke vi iru.
7. Ŝajnas al mi, ke li malsaniĝis.
8. Bedaŭrinde, ke ili ne venis.

NOVAJ VORTOJ 生 词

laŭdi [tr.] 夸赞, 赞扬

patrioto 爱国者

poeto 诗人

altano 平台, 眺望台

katoliko 天主教徒

preĝi 祈祷

preĝ-ej-o 礼拜堂, 教堂

ĝeto 突堤

urbo-domo 市政厅

Kristo 基督

krist-an-o 基督徒

krist-an-ism-o 基督教

-ism- [后缀] 表主义, 教

ĝui [tr.] 享受, 享用

hotelo 旅馆

natur-o 自然

profunda 深的

impresi [tr.] 给予印象

trovi [tr.] 发现, 找到

anglo 英国人

franco 法国人

japano 日本人

jugoslavo 南斯拉夫人

Usono 美国

uson-an-o 美国人

-i- 〔后缀〕 表示国家

Franc-i-o 法国

formo 外形, 形式, 样子

formi [tr.] 形成

kontroli [tr.] 检查

ofte 时常

flui [ntr.] 流

flue 流畅, 流利

lando 国家, 国土

noti [tr.] 记, 笔记, 摘记

TEKSTO 课文

Arkitekturo de la Urbo (2) 城市建筑(二)

Jiang Hai: Instruistino, tiu ĉi fresko estas kreita de mia konato.

Xiao Mei: Kiu estas tiu pentrito sur la fresko?

Wen Qing: Li estas Qu Yuan, laŭdata patriota poeto.

Li Cheng: He, Jiang Hai! Kion vi faras?

Jiang Hai: Mi atendas vin, fototojn.

Li Cheng: Jiang Hai, turnu vin dekstren. Kio estas tiu blanka konstruaĵo?

Jiang Hai: Ĝi estas nomata Marrigarda Altano por rigardi la pejzaĝon de la maro.

Xiao Mei: Instruistino, ni supreniru.

Li Cheng: Bone.

Jiang Hai: Rigardu, instruistino. Tio ĉi estas Katolika Preĝejo kaj tio estas Ĝeto Zhanqiao.

Wen Qing: Tio ĉi estas la Urbodomo kaj tio estas Kristanisma Preĝejo.

Xiao Mei: Tio ĉi estas Parko Fiŝmonteto kaj tio estas Hotelo Yingbinguan.

Li Cheng: Ho, ĉi tie oni povas kaj rigardi la pejzaĝon de la maro kaj ĝui la arkitekturon de la urbo.

Jiang Hai: Helpate de la Marrigarda Altano, vi povas vere ĝui la belecon de la urbo.

Li Cheng: Jes, vizitote, la naturaj belaĵoj de la marborda urbo lasis al mi belan memoron.

Xiao Mei: Kaj ekskursinte?

Li Cheng: Ekskursinte, ankaŭ pri la neordinara arkitekturo de la urbo mi havas profundan impreson.

Jiang Hai: La blua maro kaj lazura ĉielo, la ruĝaj tegmentoj kaj verdaj arboj formas nian belan urbon.

Wen Qing: Tie ĉi troviĝas ankaŭ multaj turistoj el aliaj landoj.

Jiang Hai: Inter ili troviĝas angloj, francoj, germanoj, japanoj, jugoslavoĵ kaj usonanoj.

Wen Qing: La pliparto estas el Japanio.

Xiao Mei: Ĉiuj turistoj ŝatas nian urbon.

Li Cheng: Jes, ankaŭ mi ekŝatis vian urbon ekskursinte.

Jiang Hai: Instruistino, via ofta vizito al nia urbo ĉiam estos bonvena.

Li Cheng: Mi certe vizitos vian urbon de tempo al tempo.

Wen Qing: Instruistino, iom ridetu! (Fotas.) Bonege!

KLARIGOJ 注 释

1. krei (创造) 用来说艺术作品时, 与 verki 的意思相同, 可译为创作。

2. konato 熟人
3. Marrigarda Altano 观海台
4. Katolika Preĝejo 天主教堂
5. Kristanisma Preĝejo 基督教堂, 可以将 -ism- 省去。
6. ĝui la belecon de la urbo 领略城市的美
7. profunda impresoj 深刻印象
8. la blua maro kaj lazura ĉielo 在 lazura ĉielo 前省去了 la, 因为前面已经有了, 可以不必重复。
9. pliparto 大部分, 还有 plejparto (绝大部分) 的说法。
10. via ofta vizito al nia urbo ĉiam estos bonvena 欢迎你随时常来
11. de tempo al tempo 不时地

GRAMATIKO 语 法

A. 后缀 -ism-, -i-

(1) 后缀 -ism- 表示主义、教义、学说、惯用式等

Marks 马克思	marksismo 马克思主义
Lenin 列宁	leninismo 列宁主义
Darvin 达尔文	darwinismo 达尔文学说
katoliko 天主教徒	katolikismo 天主教
kristano 基督徒	kristanismo 基督教
Konfucio 孔夫子	konfucianismo 儒教
anglo 英国人	anglismo 英国说法

(2) 后缀 -i- 加在民族名上表示国家

anglo 英国人	Anglio 英国
franco 法国人	Francio 法国
germano 德国人	Germanio 德国
japano 日本人	Japanio 日本
jugoslavo 南斯拉夫人	Jugoslavio 南斯拉夫
ĉino 中国人	Ĉinio 中国

后缀 -uj- 也可以表示国家, 因为它既表示容器又表示树木和国家, 人们

日渐倾向少用它表示树木和国家。

B. 关于世界语的诗词格律

在第5、7、16、17、18、19和21课介绍了几支儿歌，下面简单介绍一下世界语的诗词格律。先介绍几个基本术语：

(1) 韵律

诗句是由有规律地更迭变化的轻音节和重音节构成的，诗歌的这种有规律的节奏就是诗的韵律。世界语的多音节词的重音都在倒数第二音节。要使诗句有节奏就要有意识地调整句子的用词、句子结构、语序，运用可能的手段缩短或拉长句子的某个部分。例如：Du tigroj kuras rapide. (两只老虎跑得快) 这句话的节奏是怎样的呢？如果用“=”代表重音音节，用“o”代表非重音音节，它的图解就是：

o = o = o o = o

因为du的意思比较重要，这个单音节的词在句中也要重读，它可以取得逻辑重音，所以这句话实际要读做：

= = o = o o = o

显然，轻重音节的更迭没有规律，这个句子的安排就不符合世界语一般韵律的要求。如果略微改变一下说法，就可以使它成为韵律整齐的句子，例如：

Tigra paro kuras en rapido.

= o = o = o = o = o

介词 en 是单音节词，没有语法重音，但可以根据逻辑意义的重要性取得逻辑重音，即使不算重音音节，至少可以做为次重音音节，可以用“—”来表示，图解为：

= o = o = o — o = o

这样一来，句子的意思仍旧没变，而节奏却整齐了。这种韵律和两拍子的歌曲完全符合，一重一轻。

比较讲究的文学散文也讲究韵律节奏，不过比韵文要自由，富于变化。

(2) 诗句

或者叫诗行，就是一行诗。诗行不一定是完整的句子。例如下面的两行诗是一句话：

Verda stelo, verda stelo,

vi simbolo de espero!

因为它们各有8个音节，节奏相同，构成了两个有节奏的单位。如果我们在 vi 后面加上 estas，就破坏了有规律的节奏，读起来觉得节奏不一样，这就不符合音韵规律了。

(3) 音步

图解一下上面的两行诗，我们会对它们的构造取得进一步的认识：

Verda stelo, verda stelo,

= o = o = o = o

vi simbolo de espero!

= o = o = o = o

我们可以把诗行划分成为若干相同的单位“= o”。这种构成诗行的单位称做“音步”。这两行诗各有四个音步。

音步含有重音音节和非重音音节。由于它们的数目和搭配方式不同，可以产生各种不同的音步。世界语最常见的音步有以下几种：

1. 重轻格 (=o)

上面举的两行诗都是由重轻格音步构成的。

2. 轻重轻格 (o=o)

下面的诗句是由轻重轻格组成的：

Ho, kiel rapidas sinjoro

Ĉasisto post tima leporo!

它们的结构是：

o = o o = o o = o

o = o o = o o = o

每行各由3个轻重轻格音步组成。

(3) 轻重格 (o=)

因为世界语的词重音在倒数第二音节，前面讲的两音步是大量存在的，轻重格则几乎不存在。但人们在诗歌里可以省略单数主格名词词尾“o”，而原来的重音位置不变。这样 laboro 和 sinjoro 就变成了 labor' 和 sinjor'，就成了轻重格音步。如果把诗行安排一下，就能形成由轻重格音步组成的诗行，例如：

Vi, bela flor' en neĝkolor',

o = o = o — o =

simbol' de pur' de mia kor'!

o = o = o = o =

两行诗各由四个轻重格音步组成。

4. 重轻轻格 (= o o)

这种音步在世界语词汇里也找不到。不过在诗句里音节前后可以搭配，只要行末有两个轻音音节连用就行了，例如：

Kuras rapide jen homoj du,

= o o = o o = o o

Ĉiam antaŭen kuregas plu.

= o o = o o = o o

每行各由3个重轻轻格音步组成。

5. 轻轻重格 (o o =)

在世界语里也不存在自然的轻轻重格的词，如果把4个音节的名词词尾“o”省去，可以构成 o o = 音步，只是太难了。可是靠诗句里长短词的搭配，仍可形成轻轻重格音步系列，例如：

Malamikoj ĉirkaŭis la urbon de pac',

o o = o o = o o = o o =

dum l' urbanoj profunde dormadis pro lac'.

o o = o o = o o = o o =

每行各由4个轻轻重格音步组成。

世界语有大量3个音节的词和两个音节的词，所以 = o 格和 o = o 格的诗句比较容易组成。

(4) 押韵

诗句不但要有规律整齐的节奏，而且诗行末尾的词要互相谐韵，也就是说两个或几个词从重音音节的元音起完全一样，或基本相似。例如：pac' 和 lac' 的 ac 是一样的，它们就押韵。sinjoro 和 leporo 也押韵，因为从重音音节的元音 o 起，两个词都有 oro。kor' 和 neĝkolor' 是押 or' 的韵，它们虽省去了“o”，重音位置不变。homoj du 和 kuregas plu 不能算押韵，因为它们是非重音音节，不然就算不得重轻轻格 (= o o) 了！

如果押韵的部分完全一样，那是最理想的了，叫“纯韵”。如果元音相同，辅音相似（如 d 和 t，b 和 p, g 和 k，l 和 r，m 和 n，s 和 z，f 和 v, ĝ 和 ĉ，ŝ 和 ĵ 等）也还可以。虽然用后缀形成韵很容易（例如 legi 和 skribi 本不押韵，如果写成 legadi 和 skribadi 就押韵了），但读来觉得重复乏味，应避免使用。

（5）顿

由三个以上的音步构成的诗行，大都有两个比较重要的重音节，一个在行末，一个在中部。其他位置该有重音的地方可以马虎一点，有时用次重音节（如单音节的介词、代词），或者甚至用非重音音节。允许这样自由安排不仅可以减小难度，而且可以打破韵律的单调。行末的重音音节往往是押韵的，也就是韵脚。中部的重音则形成诗行的“顿”。所谓顿不是停顿的意思，不过因为有主要的重音音节，会给听者以较强的印象，当然也有时候会碰上停顿。顿和韵脚起着维护诗行的节奏的作用，它们就象标兵一样，站在重要的位置上，使行进的行列即使有个别人不守规矩也不致乱套。诗句越长，顿的位置越固定。短的诗句不需要顿，因为有韵脚就够了。不带弱音节的顿叫阳顿，带非重音音节的顿叫阴顿。

如何运用诗词格律去进行诗歌创作和翻译是比较复杂的问题。这里仅就几首歌词里的问题做一点说明。

歌曲的轻重拍子和诗的轻重音节相似。翻译歌词的时候，必须注意把重音音节放在强拍子上，把非重音音节放在弱拍子上，这样唱起来才和谐一致。若把非重音音节错放在强拍子上（如四分之二拍的歌曲的第一拍，四分之四拍的歌曲的第一和第三拍上），尤其是拖腔的音，听起来觉得很别扭。

歌词不仅讲究节奏，也着重押韵，有韵唱起来觉得更上口。翻译歌词时又要传达歌词的原意，又要押韵，又要与曲调的强弱拍子谐和一致，往往会顾此失彼。尤其汉语的歌词有音节少而含义丰富的特点，更加大了翻译的难度。要想使翻译的歌词唱来上口，就要有较大的灵活性才行。以“Tigra Paro”为例来谈谈翻译的问题：

歌词的原文本来是：

两只老虎，

两只老虎，

跑得快，

跑得快。

一只没有尾巴，

一只没有脑袋，

真奇怪，
如果照意思译成：
Du tigroj,
Du tigroj,
Kuras rapide,
Kuras rapide!

真奇怪。

Unu ne havas voston,
Unu ne havas kapon.
Vere mirinde,
Vere mirinde!

不仅节奏不规整，没押韵，而且和曲调的拍子不合。经过调整，得到了下面的译文：

Tigra paro,
Tigra paro,
En kurad',
En kurad'.

Unu sen vosto,
Unu sen kapo.
Mirindaĵ',
Por rigard'.

译文的节奏和原文相似，句有长有短，轻重音节的更迭比较自由。原文有五行押同一个韵，译文只做到了 kurad'、mirindaĵ'、rigard' 重音音节元音“a”的一致，还有 paro 与 kapo 元音的谐韵，唱起来还勉强可以。歌词的意思呢？为了谐韵，末一句加了 por rigard' 的意思，虽然可以说原文里暗含着“看样子”真奇怪的意思，究竟是变了样。当然还可以用别的方法来解决问题，不过总离不了“灵活”的原则。实际上这是在运用世界语的条件重新创作，因为照原文的样子用世界语写是不可能的。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语：

- | | | |
|-------------------|-----------------|----------------|
| 1. laŭdinda | 2. mallaŭdi | 3. mallaŭdita |
| 4. laŭdegi | 5. laŭdema | 6. poetino |
| 7. preĝanto | 8. ĝuebla | 9. ĝuema |
| 10. ĝuinda | 11. ĝuemulo | 12. hotelego |
| 13. naturismo | 14. malprofunda | 15. profundejo |
| 16. malprofundejo | 17. impresebla | 18. trovita |

- | | | |
|----------------|----------------|-----------------|
| 19. troviĝi | 20. eltrovi | 21. anglino |
| 22. francismo | 23. japanino | 24. formiĝi |
| 25. senforma | 26. malofte | 27. maloftaĵo |
| 28. landego | 29. samlandano | 30. eksterlanda |
| 31. reformi | 32. enlanda | 33. landano |
| 34. hotelestro | 35. nenatura | 36. oftega |
| 37. oftigi | 38. ofteco | 39. malofteco |
| 40. retrovi | 41. trovebla | 42. patrolando |

B. 回答下列问题:

1. Kiel oni povas vidi vaste?
2. Kiu lando estas la plej riĉa en la mondo?
3. Kie vi loĝas? Ĉu en urbo aŭ vilaĝo?
4. Ĉu plaĉas al vi ekskurso sen tagmanĝo?
5. Kie estas Parko Fiŝmonteto? Ĉu tie estas fresko?
6. Kio estas fresko?
7. Kio estas kristano?
8. Kio estas poeto? Kia poeto estis Qu Yuan?
9. Kio estas hotelo?
10. Kion oni devas fari havante hotelon?

C. 将下列句子译成世界语:

1. 受到赞扬以后他有些骄傲起来。
2. 每一个爱国者都要好好工作, 为祖国创造财富。
3. 重要的不是形式, 而是内容。
4. 美国和日本都是富国, 可是它们仍有人受饥寒。
5. 怎样才能迅速使国家富强?
6. 没有祖国的人能幸福吗?
7. 要是你能找到工作那就好了。



8. 这座宾馆住着各国的旅游者。
9. 我来不是观赏风景的，是为了了解市民的意见。
10. 他们的勤劳给了我深刻的印象。

C. 完成下面的句子：

1. Estas tre bedaŭrinde, ke la ĉevalo...
2. Ne plaĉis al li, ke...
3. Ŝajnas al mi, ke tiu ĉi urbo...
4. Estas laŭdinde, ke vi bone...
5. Tion dirinte, ŝi...
6. Mi volas, ke vi...
7. Ĉu vi scias, kial...
8. Promenante en la parko, ŝi vidis...
9. Kaptite de la tigro, la leporo...
10. Timante malsukceson, li bone preparis sin antaŭ...
11. Spite al malpermeso, ili deprenis fruktojn ankoraŭ...
12. Helpate de sia amiko, li...

D. 用下列词缀各构一词：

- | | | | | | | |
|--------|----------|----------|-----------|----------|---------|--------|
| 1. -i- | 2. -uj- | 3. dis- | 4. -estr- | 5. -obl- | 6. -on- | 7. re- |
| 8. bo- | 9. -ind- | 10. fin- | 11. -um- | 12. -ul- | | |

E. 将下面的短文译为汉语。

Utiligu Ĉiun Minuton

Nia Esperanto-rondo akceptis novan membron, kiu transloĝiĝis al nia urbo en la lasta monato. Li estas mezlerneja instruisto pri muziko. Ĉar mi ankaŭ ŝatas muzikon, mi vizitis lin dimanĉe.

La muzikinstruisto estis puriganta sian ĉambron, kiam mi alvenis al lia loĝejo. Li afable akceptis min kaj petis mian pardonon pro tio, ke li devis daŭrigi la purigadon. Mi do helpis lin movi la skribotablon kaj se-

ĝojn por faciligi la laboron. Laborante ni komencis interparoli en Esperanto. Mi ekmiris, ke li parolis tre flue kaj senerare. Antaŭe li vivis en montaro, kie troviĝis neniuj esperantistoj krom li. Kiel do li lernis la lingvon kun tia sukceso?

“Vi parolas tiel flue kaj tute sen eraro!” mi laŭdis lin. “Kiel vi atingis tian sukceson? Kion vi konsilas fari en lernado de lingvo?”

Li ekrigardis min kun rideto. Finiĝis la purigado. Li petis min sidigi kaj trinki kafon. Kun saĝa brilo en la okuloj li komencis sian parolon:

“Mi laŭtleĝis ĉiumatene. Tio estas tre grava kaj necesa.” Li iom trinkis kaj daŭrigis: “Mi ne havis multe da libertempo pro la instruado: mi devis doni lecionojn, fari preparadon por tio, kontroli kaj senerarigi la hejmtaskojn plenumitajn de la lernantoj kaj viziti iliajn hejmojn por fari interkonsiliĝon kun iliaj gepatroj. Sed tamen mi havis libertempon, liberajn duonhorojn, kvaronhorojn, minutojn.”

Mi ekmiris je lia parolo pri liberaj minutoj. Mi eĉ neniam pensis pri ili. Kredeble la instruisto rimarkis miajn mirantajn okulojn, li klarigis:

“Jes, liberajn minutojn en aŭtobuso, sur vojo, en necesejo, antaŭ endormiĝo sur lito, dum promenado sen akompananto...”

“Ĉu vi laŭtleĝis ankaŭ en aŭtobuso?” mi intermetis.

“Ne, tion mi ne faris en aŭtobuso aŭ necesejo. Mi utiligis tie la libertempon por enmemorigi Esperantajn vortojn. Kiom da vortoj oni povas enmemorigi ĉiutage, se li povas enkapigi 5 vortojn ĉiutage?!”

Mi faris kalkulon. En ĉiu jaro estas 365 tagoj. 365-oble kvin faras 1825. “Ho, vere multe!” mi ekkriis kun miro.

“Tiel utiligante la liberajn minutojn mi sukcesis enmemorigi pli ol 3000 vortojn en du jaroj. Kaj ĉiumatene mi ellitiĝis frue por laŭtleĝi esperantaĵojn. Mi al kutimiĝis al tio kaj trovis ke ĝi estas tre utila al la lernado.”

Tiam li elpoŝigis malgrandan notlibron. Montrante ĝian enhavon al

mi, li klarigis: "Jen mia notlibro por vortoj. Mi notas la memorindajn vortojn en ĝi. Mi ĝin tralegadas en la liberaj minutoj. Se mi jam havas impreson pri iu vorto, mi markas ĝin per "/"; se tiaj vortoj fariĝis konataj, mi markas ilin per "∟"; se iuj vortoj fariĝis tre bone konataj kaj ĝuste uzablaj, mi markas ilin per "△". Kontrolado de la notlibro povas rimarikiĝi min pri la rapideco de mia progreso, kaj atentigi min pri mia maldiligenteco. La notlibreto multe min helpas en la lernado."

"Bonan lecionon vi donis al mi!" mi ĝoje diris kun dankemo. "Mi tre dankas vin pro via helpo!"

"Dankon al vi, ke vi helpis min en la purigado!" diris la instruisto kaj ekrigardis la ekzercajn librojn de lernantoj.

Mi komprenis, ke li devas kontroli la ekzercolibrojn de siaj lernantoj, do mi tuj diris "ĝis revido" kaj eliris el lia loĝejo. Survoje mi pensis, ke ankaŭ mi devas tiel utiligi la liberajn minutojn.



DUDEKTRIA LECIONO 第二十三课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Ni aranĝos tion, por ke ni kune pasigu la feston.
2. Mi venos akurate je la oka vespere.
3. Ĝis revido je la oka vespere!
4. Vi iradas kaj rigardadas, kvazaŭ vi estus ŝtelisto.
5. Antaŭ ol mi venis al via hejmo, mi jam vizitis lian hejmon.
6. Kiam mi atingis lian hejmon, li jam forestis.
7. Li faris tion dum la daŭro de tri semajnoj.
8. Baldaŭ batos la oka.

NOVAJ VORTOJ 生 词

sudo 南
nordo 北
oriento 东
okcidento 西
pavilono 阁
apreci [tr.] 欣赏
luno 月亮
ondo 浪
plaŭdi [ntr.] 发出拍水的泼刺声
preciza 精密的, 精确的
akurata 准时的

serĉi [tr.] 寻找, 寻求
parkere 暗记, 背
bati [tr.] 敲, 打
-aĉ- [后缀] 表示坏
aĉ-ul-o 坏人, 恶人
fi- [后缀] 表示轻蔑
fi-ul-o 流氓, 坏蛋
prezidi [tr.] 当主席, 主持(会议)
prezid-ant-o 主席

TEKSTO 课文

Renkontiĝo ĉe la Aŭtunmeza Festo (1)

中秋团圆 (一)

Yang Fan: Instruistino, ĉu vi estos libera vespere?

Li Cheng: Jes, mi estos libera vespere.

Wen Qing: Ĉu vi volas ĉeesti nian renkontiĝon?

Li Cheng: Kompreneble. Kia estos la renkontiĝo?

Yang Fan: Ni nomas ĝin renkontiĝo ĉe la Aŭtunmeza Festo.

Li Cheng: Ho, renkontiĝo ĉe la Aŭtunmeza Festo.

Wen Qing: Jes. Ni aranĝos la renkontiĝon, por ke vi kune kun ni ĝoje pasigu la Aŭtunmezan Feston.

Li Cheng: Multajn dankojn. Kie okazos la renkontiĝo?

Yang Fan: Ĝi okazos en iu konstruaĵo ĉe la sudo de la Ĝeto Zhanqiao.

Li Cheng: Kio estas tiu konstruaĵo?

Yang Fan: Oni nomas ĝin Pavilono Huilan.

Wen Qing: Ni okazigos la renkontiĝon tie, por ke ni povu apreci la plenlunon, rigardante la maron kaj aŭskultante ondoplaŭdadon.

Li Cheng: Estas brile! Je kioma horo komenciĝos la renkontiĝo?

Wen Qing: Precize je la oka vespere.

Li Cheng: Bone. Mi venos akurate je la oka vespere.

Wen Qing kaj Yang Fan: Instruistino, ĝis revido je la oka vespere!

Wen Qing: He, Jiang Hai! Kion vi faras?

- Jiang Hai: Oho! Kio okazas?
- Wen Qing: Jen vi iradas kaj iradas, rigardadas kaj rigardadas, kvazaŭ vi estus ŝtelisto.
- Jiang Hai: Ho, mi estas serĉanta Xiao Mei kaj Wang Hui, por ke ili povu ĝustatempe ĉeesti la renkontiĝon je la oka ĉi-vespere.
- Wen Qing: Kial vi ne iris al iliaj hejmoj por ilin serĉi?
- Jiang Hai: Antaŭ ol mi venis al via hejmo, mi jam vizitis iliajn hejmojn.
- Wen Qing: Kio? Ĉu vi ne trovis ilin?
- Jiang Hai: Ne. Kiam mi atingis iliajn hejmojn, ili jam forestis.
- Wen Qing: Kien ili iris?
- Jiang Hai: La bofratino de Xiao Mei diris, ke Xiao Mei havas rendezuon kun Wang Hui.
- Wen Qing: Kiel vi serĉas ilin ĉi tie?
- Jiang Hai: Ĵus mi pensadis kaj pensadis kaj fine ekpensis, ke eble ili ambaŭ estas en la ĉirkaŭaĵo.
- Wen Qing: Kiel vi scias?
- Jiang Hai: Ĉar ĉiutage ili parkerigas poemojn du horojn kaj kutime iras ĉi tien ĉe la vesperiĝo.
- Wen Qing: Ĉu vere?
- Jiang Hai: Jes, ili faris tion jam dum la daŭro de tri semajnoj.
- Wen Qing: Ho! Kioma horo estas nun?
- Jiang Hai: Baldaŭ batos la oka.
- Wen Qing: Eble ili jam iris al la renkontiĝo.
- Jiang Hai: Eble jes. Wen Qing, ankaŭ vi devas rapidi al la renkontiĝo, ĉar vi estos prezidanto. Mi ankoraŭ serĉu

ilin kelkajn minutojn.

Wen Qing: Bone.

(En la pavilono.)

Jiang Hai, Xiao Mei kaj Wang Hui: Bonan vesperon!

Aliaj alvenintoj: Bonan vesperon!

Jiang Hai: Bonan vesperon, instruistino!

Li Cheng: Bonan vesperon, karaj geamikoj!

Wen Qing: Bonvolu sidiĝi, mi petas.

Wen Qing: Instruistino Li Cheng.

Jiang Hai: Karaj geamikoj.

Wen Qing: Hodiaŭ vespere ni okazigas la renkontiĝon ĉe la Aŭtunmeza Festo.

Jiang Hai: Por ke ni kune ĝoje pasigu la Aŭtunmezan Feston.

Wen Qing: Antaŭ ĉio, ni deziru al nia instruistino ĝojan festotagon!

Ĉiuj lernantoj: Ĝojan festotagon al nia instruistino!

KLARIGOJ 注 释

1. Aŭtunmeza Festo 中秋节
2. Ni aranĝos la renkontiĝon, por ke vi... pasigu... 请注意 por ke...~u 的用法。在连词 por ke 后面引入的是目的状语从句,表示意向,所以它的谓语动词用词尾“u”。
3. ondplaŭdado 涛声
4. Estas brile! 好极了! Brave! 也有类似的意思。
5. Precize je la oka 在8点整, akurate je la oka 8点准时,两个说法不一样。

6. Jen vi iradas kaj... , kvazaŭ vi estus ŝtelisto. 用 kvazaŭ 引入的状语从句一般用假定式动词做谓语动词, 因为讲的是违反事实的假设。

7. Kio? Ĉu vi ne trovis ilin? (怎么? 你没找到他们?) 注意 kio 的这种用法。Kio? 是 Kio okazis? 的省略。

8. ĉirkaŭaĵo 周围, 附近

9. parker-ig-i 背诵

10. dum la daŭro de 在...时间

11. serĉi (寻找), trovi (找到), 前者讲找的活动, 后者讲 serĉi 的结果。

12. ĝustatempe = en ĝusta tempo

GRAMATIKO 语 法

A. 词序

句子成分在句子中的顺序叫词序。因为句子成分的名称是主语、谓语、宾语、表语、定语、状语, 所以也可以叫语序。世界语的词序比较自由。例如“我爱你”这句话, 世界语可以有以下几种说法:

1. Mi amas vin.
2. Mi vin amas.
3. Vin mi amas.
4. Vin amas mi.
5. Amas vin mi.
6. Amas mi vin.

不论哪一种说法, 都没有改变句子的基本内容。它不象汉语要靠词序来确定主语和宾语, 词序变了, 句子的意思也就要变了。然而语句怎样可以比较清楚地表达意思, 怎样可以使音调优美, 总还是有一些原则可循的。为了便于说明, 我们把词序分为一般词序、固定词序和强调词序三类:

(1) 一般词序

一般句子的词序大都是先说主语, 后说谓语动词, 如果有宾语或表语, 它们要放在动词的后面。定语和状语要靠近它们修饰的词语。连词要放在所连接的词语中间, 介词放在补语和介词短语修饰限制的词之间。总地说来,

凡是互相关联的部分要尽量靠近，关系越密切就越要靠近。关系相同或近似的句子成分如果有长有短，一般把短的放在前，长的放在后。请记住以下几点：

(a) 主语要靠近谓语动词，它们之间只能插入单个副词(如 *tre, jam, ankaŭ* 之类)或做宾语用的人称代词。如果必须插入较长的状语，要用逗号隔开，眉目才清楚。为什么要把 *mi, vi, li, ŝi* 构成的宾语放在主语谓语动词之间呢？上面不是说宾语要放在动词后面吗？人们认为单音节的 *min, vin, lin, ŝin* 放在句末有被重读的倾向，会强调本不应该强调的宾语。若把它放到动词前面，就好象把它藏在了角落里，避免去重读它。请看下面的例子：

1. *Ĉu vi ne trovis ilin?*

2. *La amikoj lin trovis.*

3. *La lernantoj, post interkonsiliĝo, aranĝis festan kunvenon.*

为了不使主语和动词离得太远，一般也不宜说 “*Ĉu vi ilin ne trovis.*” 如果将例2改为 *La amikoj trovis lin* 也不是不可以，多少会自然而然地重读 *lin*，意味就不一样了。因为汉语的习惯总是把宾语放在动词后面，我们对于 *lin trovis* 会觉得不自然，需要多练习，培养这种习惯。第三句主语后的介词短语放在句末是正常的语序，因为它在那个位置既不分隔主语和动词，又不分隔动词和宾语。

(b) 在谓语动词 *devi, povi, voli* 与后面的原形动词之间，只能插入 *min, vin, lin, ŝin* 等做宾语用的代词和单个副词 (*ĉiam, multe, bone, rapide* 之类)，例如：

1. *Ni devas ŝin helpi.*

2. *La instruisto volis lin laŭdi, sed li timis ke oni mokos lin pro tio.*

3. *Mi ankoraŭ ne povas bone skribi.* (ankoraŭ ne, ne nur, ne plu, tre bone, preskaŭ ne 之类虽不是单个副词，但它们结合在一起分不开，也常常用在主语和动词之间。)

(c) 在 *esti* 与分词形容词结合在一起构成复杂的时候，它们之间也不容许插入长的词组，只能插入做宾语用的人称代词 *min, vin, lin, ŝin* 等，也可插入单个副词，例如：

1. *La onklo estas ŝin helpanta.*

2. Li kaptis la hundon kaj estas ĝin batanta.

3. La infano jam estas bone koninta la direktojn oriento, okcidento, sudo kaj nordo.

4. La ŝtelisto jam estas tie kuŝinta dum la tuta tago.

5. Ĉiuj estos ŝin serĉantaj.

(ĉ) 疑问词总是放在句首, 例如:

1. Ĉu la luno brilas pli aŭ malpli forte ol la suno?

2. Kiu el ili estas pli saĝa?

3. Kiel vi prezidos la kunvenon?

4. Kiom da vortoj vi parkerigis?

5. Kies ĉapelon vi serĉas?

(d) 以疑问句做从句时, 疑问词也要放在句首, 前面有的可以加介词, 如:

1. Mi ne aŭdis, pri kio li parolis.

2. Certe vi scias, kial li batis ĝin.

(e) 关系代词 *kia*、*kio*、*kies*、*kiu* 引入从句时要尽量靠近它们所代的词, *kie*、*kiam*、*kiom* 等关系副词也一样, 例如:

1. Aperis la plena luno, kiu plaĉis al ĉiuj. (kiu 代 luno.)

2. Li aĉetis libron, kiu utilos al li. (kiu 代 libro.)

3. Mi vidis la knabon, kies patro ĵus forveturis. (kies 代 knabo.)

4. La ondoj frapadis la rokan bordon, kie li sidadis por apreci la pejzaĝon. (kie 代 bordo.)

5. Jam estis mateno, kiam li devis forveturi. (kiam 代 mateno.)

6. En la urbo, kie li lernas, troviĝas dekoj da esperantistoj. (kie 代 urbo.)

(f) 定语要靠近它修饰或限定的词语。如果有多个定语修饰限定同一名词时, 关系密切的更要靠近些。如果关系相差不多, 可以分别放在所修饰限制的词的前面和后面。长的定语要放在被修饰限制的词的后面, 例如:

1. La bela luno brilanta en la ĉielo estas vere aminda.

2. Li ricevis krajonojn ruĝajn, blujajn, verdajn kaj nigrajn.

3. La granda blanka ĉevalo malsaniĝis.

4. La maraj ondoj plaŭdantaj kontraŭ la bordo tre plaĉis al la pertristo.

5. Li loĝas en hotelo, kiu estas fama.

(g) 间接宾语一般要放在直接宾语后面。如果它比直接宾语短，就放在直接宾语前面。例如：

1. Mi donis helpon al li. 我给了他帮助。

2. Mi donis al li grandan helpon per mia klarigo. 我用我的解释给了他巨大帮助。

(2) 固定词序

世界语也有少量的词要求放在固定的位置上，有固定词序。要求照固定词序安排的主要是原来副词 *ne*、*ankaŭ*、*nur*、*eĉ*、*mem*、*almenaŭ* (至少) 等。

(a) *ne*、*ankaŭ*、*nur*、*eĉ*、*almenaŭ* 总是放在它们所限制的词的前面，例如：

1. Ankaŭ li batis ĝin. (不仅别人) 他也打了它。

2. Li ankaŭ batis ĝin. (他不仅恨) 他也打了它。

3. Li batis ankaŭ ĝin. 他(不仅打了别的) 也打了它。

4. Ne li batis ĝin. 不是他打的它。(打它的是别人。)

5. Li ne batis ĝin. 他没打它。(他摸了它。)

6. Li batis ne ĝin. 他没打它。(打的是别的。)

7. Eĉ li batis ĝin. 甚至他也打了它。

8. Li eĉ batis ĝin. 他甚至打了它。

9. Li batis eĉ ĝin. 他甚至连它也打了。

10. Nur li batis ĝin. 只有他打了它。

11. Li nur batis ĝin. 他只是打了它。(并没打死它。)

12. Li batis nur ĝin. 他(没打别的) 只打了它。

13. Almenaŭ li batis ĝin. 至少他打了它。

14. Li almenaŭ batis ĝin. (即使没打死) 他至少是打了它。

15. Li batis almenaŭ ĝin. (就是没打别的) 他至少打了它。

上面括号内的话是句子可能暗含的意思，是为了帮助了解这些副词的用法加上去的，不要误以为它们是译文的一部分。

(b) *mem* 总是放在它所强调的词的后面，例如：

1. *Li laŭdis sin mem.* 他赞扬他自己。
2. *Ŝi nenion diris pri si mem.* 关于她自己她什么也没有说。

(3) 强调词序

句首和句尾的词更能引起人的注意，所以句首和句尾的位置有强调的作用。但句首的位置不起强调主语的作用，因为它是主语的自然位置，句尾也不起强调宾语的作用，因为它是宾语的自然位置。

下面举例说明各种句子成分强调的方法：

(a) 强调主语

如果主语是名词，就把它与 *esti* 组成主句，把谓语加上 *kiu(j)* 构成定语从句，例如：

1. *Ilia amiko serĉas ilin.* (他们的朋友在找他们。) 应改为 *Estas ilia amiko, kiu serĉas ilin.* (是他们的朋友在找他。)
2. *Muzikisto prezidis la kunvenon.* (一位音乐家主持了会议。) 应改为: *Estis muzikisto, kiu prezidis la kunvenon.* (是一位音乐家主持了会议。)

如果是人称代词，就把它放在句末。例如：

1. *Mi aranĝis la festan kunvenon.* (我安排了庆祝会。) 应改为: *Aranĝis la festkunvenon mi.* (是我安排了庆祝会。)
2. *Li nun parolas.* (他在讲话。) 应改为: *Nun parolas li.* (是他正在讲话。)

人称代词做主语也可以用 *mem* 来强调，那就不是词序的问题了，例如: *Li mem nun parolas.* (他自己(本人)在讲话。)

(b) 强调谓活动词

强调谓活动词时一般要把它放在句首，例如：

1. *Ilia serĉado malsukcesis.* (他们的寻找失败了。) 应改为: *Malsukcesis ilia serĉado.* (他们的寻找是失败了。)

2. *La suno brilis, la birdoj kantis kaj la bonodoraj floroj ridetis.* (阳光灿烂，鸟语花香。) 应改为: *Brilis la suno, kantis la birdoj kaj ridetis la bonodoraj floroj.* (太阳放射着光芒，鸟儿在歌唱，香花露出微笑。)

谓语动词还可以用副词 *ja* 和 *do* 来强调，例如：

① *Li ja konas la vojon.* 他认得路呀。

② *Ili venu ja.* 他们可要来。

③ *Ni do serĉu lin.* 我们去找他吧。

当然这不是“强调词序”的问题。

(c) 强调宾语

强调宾语时要把宾语放到主语 + 谓语动词整组词的前面，例如：

1. *Ni aprecis lian novan verkon.* (我们欣赏了他的新作。) 应改为：*Lian novan verkon ni aprecis.* (我们欣赏的是他的新作。或者：他的新作我们欣赏了。)

2. *Ni bezonas longdaŭran pacon.* (我们需要持久和平。) *Longdaŭran pacon ni bezonas.* (持久和平为我们所需要。)

(ĉ) 强调表语

强调表语时也和强调宾语一样，把它放到主语和动词前面，例如：

1. *Li ĉiam estas akurata.* (他总是准时的。) 应改为：*Akurata li ĉiam estas.* (他总是准时的。)

2. *Esperanto estas facila.* (世界语是容易的。) 应改为：*Facila Esperanto estas.* (世界语是容易的。)

汉语不用语序强调，往往用重读或着重点来表示强调。

(d) 强调状语

强调状语时要把它放在句首，例如：

1. *La kunveno okazos je la oka.* (会在8点开。) 应改为：*Je la oka la kunveno okazos.* (8点开会。)

2. *Ŝi skribas bele kaj rapide.* (她字写得漂亮，写得快。) 应改为：*Bele kaj rapide ŝi skribas.* (她写得漂亮而且速度快。)

(e) 强调定语

强调定语一般要把它放在它所修饰或限定的词的后面，例如：

1. *Ili atingis sukceson eksterordinaran.* 他们达到了非常的成功。

2. *Mi promenis tra la strato homoplena.* 我漫步走过满都是人的大街。

把宾语的定语放到主语和谓语动词前面也可以起到强调定语的作用。例

如:

Brilan vi havos sukceson. 你将取得辉煌的成功。

B. 词缀 fi- 和 -aĉ-

(1) 前缀 fi- 由叹词 fi (呸) 转来, 表示轻蔑, 往往带有感情的成分, 如:

vendisto 售货员	fivendisto 坏售货员
fotisto 摄影师	fiotisto 臭照相的
kato 猫	fikato 臭猫

(2) -aĉ- 表示恶劣, 表示质次形劣, 例如:

domo 房屋	domaĉo 陋屋
bovo 牛	bovaĉo 劣牛
vesto 衣服	vestaĉo 破衣裳

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译成汉语:

- | | | |
|-----------------|------------------|---------------|
| 1. sudulo | 2. nordulo | 3. orientulo |
| 4. okcidentulo | 5. nordokcidenta | 6. sudorienta |
| 7. ondi | 8. ondeto | 9. ondego |
| 10. malpreciza | 11. neakurata | 12. ŝtelaĵo |
| 13. serĉanto | 14. bategi | 15. batanto |
| 16. interbati | 17. prezidinto | 18. senluna |
| 19. ondaro | 20. traserĉi | 21. marondo |
| 22. rebati | 23. korbatado | 24. precizigi |
| 25. fikuracisto | 26. kuracistaĉo | 27. ŝuaĉo |
| 28. fihomo | 29. disbati | 30. ĉevalaĉo |
| 31. ŝtelema | 32. ekserĉi | 33. plenluno |
| 34. nordorienta | 35. sudokcidenta | |

B. 回答下列问题:

1. Kio estas ŝtelisto?
2. Kiuj prenas havaĵojn kaj monon de aliaj homoj sen ilia permeso?

3. **Kiam la maro ne ondas?**
 4. **Ĉu la suda aŭ norda parto de Ĉinio estas pli varma?**
 5. **Ĉu vi iam aranĝis Aŭtunmezan Feston hejme?**
- C. 将下列句子改为强调语序:
1. **Mi estos libera vespere.** (强调表语)
 2. **Ni aranĝos la renkontiĝon.** (强调主语)
 3. **Ni okazigos la renkontiĝon tie.** (强调宾语)
 4. **Ni kunvenos vespere.** (强调状语)
 5. **La instruistino venos akurate.** (强调主语)
 6. **Ili faris tion jam dum la daŭro de tri semajnoj.** (强调状语)
 7. **Ĉu vi ne trovis ilin?** (强调宾语)
 8. **Mi atingis la hejmon.** (强调谓语动词)
 9. **Ili ambaŭ estas progresemaj.** (强调表语)
 10. **Ŝi verkis longan poemon.** (强调定语)
 11. **Ilia patro revenis.** (强调谓语动词)
 12. **La brila suno ne plaĉas al la piedirantoj.** (强调定语 brila)
- Ĉ. 修改下列世界语的译文:
1. 她唱我也唱。
Ŝi kantas, mi ankaŭ kantas.
 2. 他只打过它一次。
Li nur batis ĝin unufoje.
 3. 他可没有拿你的表。
Li ne prenis vian horloĝon.
 4. 我甚至不知道他病了。
Eĉ mi ne scias, ke li malsaniĝis.
 5. 我请你原谅。以后我不这样了。
Mi bonvolas vin pardoni. Poste mi ne tiel faros.
 6. 首先我们祝他健康。
Kapoantaŭe ni deziras lin sanan.
 7. 他们因为下雨没有去郊游。
Ili ĉar pluvis ne faris ekskurson.

8. 大家唱歌是为了让他忘记不幸。

Ĉiuj kantas por ke li forgesos la malfeliĉon.

9. 不久就要敲10点了。

Nelonge batos dek horoj.

10. 房间里有一张桌子三把椅子。

En la ĉambro havas unu tablo kaj tri seĝo.

D. 将下面的日记译为汉语:

Bonveniga Kunsido

(el taglibro)

la 1-a de septembro, 1988

pluva tago

Matene ekpluvetis. Malgraŭ tio mi devis bicikli de strato al strato, por sciigi al la membroj de nia Esperanto-grupo, ke tagmeze alvenos turista grupo de esperantistoj, kaj ni okazigos bonvenigan kunsidon en la vespero. Ĉiuj ĝojiĝis pro la novaĵo.

Vespere je la oka okazis la bonveniga kunsido. Krom la gastoj el Francio, Germanio, Anglio kaj Jugoslavio, ankaŭ preskaŭ ĉiuj membroj de nia grupo ĝin ĉeestis. La ĉambrego estis homplena. Kamarado Ma prezidis la kunsidon.

Unue ni kune kantis «La Esperon». Poste kamarado Ma faris paroladon por bonvenigi la gastojn. Li diris, ke ĉiuj esperantistoj de nia urbo kore ĝojas pro la alveno de la gastoj eksterlandaj. Ilia vizito havigos al ni ŝancon ne nur por paroli kaj lerni Esperanton, sed ankaŭ uzi Esperanton por interkompreno, amikeco kaj mondpaĉo. Je la fino li donacis al la gastoj po du novajn Esperantajn librojn, el kiuj unu estas gvidlibro pri vizitindaj urboj de Ĉinio.

Poste, angla esperantistino Maria parolis kiel reprezentanto (代表)

de la gastoj. Ŝi dankis nian grupon pro la varma akceptado kaj donacoj. Ŝi bedaŭris, ke ili restos nur tri tagojn en nia urbo, kaj esperis, ke ni interŝanĝos (交換) leterojn en la estonto (将来), por profunde interkompreni, amikiĝi kaj kunlabori por Esperanto. Fine, ŝi transdonis al kamarado Ma librojn donacitajn de la gastoj al nia grupo.

Post la paroladoj, ni kune kantis kaj dancis kaj libere interparolis. Tre plezuran kaj memorindan vesperkunsidon ni havis.



DUDEKKVARA LECIONO 第二十四课

BAZAJ FRAZTIPOJ 基本句型

1. Mi proponas, ke Jiang Hai laŭtlegu anstataŭ mi.
2. Kie ajn mi estas, mi ĉiam sopiras pri mia filino.
3. Li estas tre okupita.
4. Ili certe aprecas la plenlunon, parolante pri vi.
5. En la festotagoj oni des pli sopiras al siaj familianoj en malproksimo.
6. Ni trinku por nia komuna espero!

NOVAJ VORTOJ 生 词

lumo 光明, 光

planko 地板

prujno 霜

levi [tr.] 举起, 抬起

klini [tr.] 低下, 垂下, 弯下

ajn [副] 任何

obei [tr.] 听从, 服从

lavi [tr.] 洗

zorgi [tr.] 关心, 照看

propra 本身的, 固有的, 自己的

okupi [tr.] 占, 吸引住

okupita 被占据, 忙于

deĵori [ntr.] 值班

vizaĝo 脸

sola 单个的, 孤独的

kuraĝa 勇敢的

des 越

des pli 更加 (常与 ju pli 连用)

ju pli... des pli 越...越...

kurso 课程, 讲座, 讲习班

proverbo 谚语

mastro 主人

mastri [tr.] 支配

tipo 典型, 典范, 模型

komuna 共同的, 共有的, 公共的

hura [叹] 乌拉

TEKSTO 课文

Renkontiĝo ĉe la Aŭtunmeza Festo (2)

中秋团圆 (二)

Li Cheng: Mil dankojn pro via amikeco! La samon mi deziras al vi!

Jiang Hai: Instruistino, ĉi tie estas diversspecaj lunkukoj: Guangdong-gustaj, Suzhou-gustaj kaj Chaozhou-gustaj ... Bonvolu gustumi.

Li Cheng: Dankon! Ni ĉiuj gustumu!

Xiao Mei: Jiang Hai, levu vian kapon kaj rigardu supren al la ĉielo!

Jiang Hai: Ho, kiel brila estas la lunlumo super la maro!

Lu Hua: Wang Hui, vi laŭtleĝu poemon!

Wang Hui: Mi ne povas bone laŭtleĝi poemon kaj proponas, ke Jiang Hai laŭtleĝu anstataŭ mi.

Wen Qing: Jiang Hai, vi laŭtleĝu poemon.

Jiang Hai: Bone. Nun mi laŭtleĝu la poemon de Li Bai:
"Nokta Penso":

Antaŭ l' lit' la luno blanke brilas,
Sur la plank' la lum' al prujn' similas.
Kapolev': la lunon mi rigardas,
Kapoklin': hejmlokon mi sopiras.

La aliaj: Brave! Brave!

Lu Hua: Instruistino, pri kio vi pensas?

Li Cheng: Mi pensas, ke en Pekino... ili...

Lu Hua: Ili?

Li Cheng: Jes, mia edzo kaj mia filino. Kie ajn mi estas, mi ĉiam sopiras pri mia filino.

Wen Qing: Instruistino, bonvolu iom paroli pri via filino.

Jiang Hai: Jes, iom parolu pri Fanfan.

Xiao Mei: Ŝi certe estas obeema, ĉu ne?

Li Cheng: Jes. Kiam ŝi estis trijara, ŝi jam scipovis sin vesti kaj lavi.

Xiao Mei: Kaj nun?

Li Cheng: Nun ŝi mem iras al la lernejo kaj mem preparas manĝon.

Wen Qing: Estas nekredeble! Ŝi jam povas bone zorgi pri si mem.

Xiao Mei: Kaj ŝia patro?

Li Cheng: Ho, li havas sian propran laboron kaj estas tre okupita.

Wen Qing: Ŝajne, li havas malmulte da tempo por zorgi pri Fanfan.

Li Cheng: Jes. Kiam li havas noktan deĵoron, Fanfan mem lavas siajn manojn, vizaĝon kaj piedojn kaj dormas sola.

Wang Hui: Ho, ŝi estas kuraĝa knabino.

Wen Qing: Tamen mi pensas, ke hodiaŭ vespere ŝi certe estas kun sia patro.

Yang Fan: Instruistino, ili certe aprecas la plenlunon, parolante pri vi.

Li Cheng: Jes. En la festotagoj oni des pli sopiras al siaj familianoj en foro.

Wen Qing: Instruistino, ni deziras feliĉon al via familio!

Li Cheng: Koran dankon! Ankaŭ mi deziras feliĉon al viaj familianoj!

Jiang Hai: Gelernantoj, ni levu niajn glasojn kaj tostu por la feliĉo de ni ĉiuj!

Wen Qing: Por nia amikeco!

Li Cheng: Por nia komuna espero!

Ĉiuj: Ni trinku por nia komuna espero!

KLARIGOJ 注 释

1. Mil dankojn! (万分感谢!) 世界语没有“万”位, mil 就是大数目了。汉语说“千千万万”世界语却说 miloj kaj miloj 或 centoj kaj miloj。这些都是模糊的数字。

2. diversspecaj = de diversaj specoj

3. Guangdong-gustaj... 广东风味的

4. rigardu supren 往上看

5. Nokta Penso 是李白名诗“静夜思”的译文。

6. Antaŭ l' 虽然 ŭ 不是元音, 但它是半元音, 可以与 l' 连读而不发生读音困难。lit', plank', lum', prujn', kapolev', kapoklin' 都省略了“o”。省去“o”后, 要加省略符号“'”, 词的重音位置不变。

7. Brave! (好!) 是常用来表示赞赏的叹词。

8. ajn 总是放在它所强调的词的后面。

9. vesti 是及物动词, 是给人穿衣服的意思。不能用 Mi vestis 表示“我穿上了衣服”, 应该说 Mi vestis min 或 Mi min vestis。sin vesti kaj lavi 的 sin 同时也是 lavi 的宾语。

10. prepari manĝon 做饭

11. nekredeble 叫人不能相信

12. sian propran laboron (他本身的工作) 可以省去 sian。

13. havi noktan deĵoron 值夜班

14. des pli sopiri 越发思念

15. Ni trinku por (也可以用 pro、je) nia kumuna espero! 让我们为我们的共同希望而干杯!

GRAMATIKO 语 法

A. 标点符号

标点符号是用来补充文字系统符号的一套辅助性的书面符号，它表示语气、停顿以及句子成分之间的关系等。

(1) 常用的标点符号

1. 句号 (.) 2. 逗号 (,) 3. 分号 (;) 4. 冒号 (:) 5. 叹号 (!) 6. 问号 (?) 7. 省略号 (…) 8. 破折号 (—) 9. 连字符 (-) 10. 引号 (“ ” 、 ‘ ’ 、 ‹ ›) 11. 括号 (() 、 [] 、 < >) 12. 字母省略号 (’) 13. 星号 (*)

(2) 标点符号的用法

(a) 句号

用在陈述句末尾，用较长的停顿表示句子的结束。朗读时，有句号的句子语调下降。

例如：

1. Pluvas. 下雨。
2. Ni lernas. 我们学习。
3. Ŝi estas diligenta. 她勤奋。
4. Vi vidos la prezidanton. 你将见到主席。

用在字母后面，表示它们是缩写的词，例如：

t.e. = tio estas 就是

a.t.m. = antaŭtagmeze 上午

bv. = bonvolu 请

ekz. = ekzemple 例如

elp. = elparolu 发音，读作

dez. kor. = deziras korespondi 愿意通信

P.S. = postskribo 再者

v. 或 vd. = vidu 请看

但是下列情况的缩写词不加句号：

1. 缩写词只省去词中的一部分而保留词尾的。例如：

Esp-o = Esperanto 世界语

k-do = kamarado 同志

d-ro = doktoro 博士

s-ro = sinjoro 先生

s-ino = sinjorino 女士

n-ro = numero 期，号

s-ano = samideano 同志

2. 朗读时只读缩写字母的。如：

UEA = Universala Esperanto-Asocio 国际世界语协会

ĈEL = Ĉina Esperanto-Ligo 中华全国世界语协会

EPC = El Popola Ĉinio 中国报道

kaj 缩写为 k 用得比较多，不加句号，但仍读作 kaj，大概因为只有一个音节的缘故。

(b) 逗号

表示较短的停顿。句中有逗号的地方，语调不应完全沉下去，使人误以为句子已完结。逗号主要用于下列情况：

分隔句中的呼语以及 jes、ne 和感叹词等独立成分。呼语在句子当中时，在它的前后都要加逗号。例如：

1. Karaj amikoj, bonvolu sidiĝi! 亲爱的同志们，请坐吧！

2. Jes, ni sidiĝos. 是，我们要坐下。

3. Ho, mi tre ĝojas! 啊，我真高兴！

4. Sed aŭskultu, amiko, mi tuj diros al vi ion neatenditan. 可是听着，朋友，我立即要告诉你一件料想不到的事。

分隔插入语。例如：

1. La kanto, por diri la veron, ne plaĉis al li. 那只歌，说实在的，他不喜欢。

2. La deĵoranta kuracisto, Dio pardonu lin, mortigis la malsanulon pro eraro! 值班医生，上帝宽恕他吧，误把病人害死了！

3. La aliaj, sed ne vi, okupos sin pri lavado de la planko. 别的人, 不是你, 要洗地板。

分隔同位语。例如:

1. Ni, esperantistoj, devas bone kunlabori. 我们世界语者们应该好好合作。

2. Ni dankas doktoron Zamenhof, la kreinton de Esperanto. 我们感谢世界语的创造者柴门霍夫博士。

分隔没有连词连接的并列句子成分。例如:

1. Oficistoj, instruistoj, laboristoj kaj kuracistoj kune formis nian Esperanto-grupon. 职员、教师、工人和医生共同组成了我们的世界语小组。

2. Ŝi estas bela, saĝa kaj diligenta. 她美丽、聪明而且勤奋。

分隔较长的状语。例如:

1. Venkinte multajn malfacilojn, Zamenhof eldonis sian unuan libron pri Esperanto. 柴门霍夫战胜了许多困难, 出版了关于世界语的第一书。

2. Jiang Hai, laŭ propono de Wang Hui, laŭtlegis la poemon "Nokta Penso". 江海照王辉的建议朗诵了“静夜思”这首诗。

用来分隔后置的以分词形容词为主的定语词组。例如:

1. Sian kapon levis la poeto, sopiranta pri sia hejmloko. 思念家乡的诗人抬起了头。

2. La ondoj, kurantaj kiel blankaj ĉevaloj, jen levis jen mallevis la ŝipeton. 象白马一样奔腾的海浪把小船一会儿抬起一会儿扔下。

代替省略的系动词。例如:

1. Pli bona io, ol nenio. 有胜于无。

2. Kio mia, tio bona. 我的就是好的。

3. Ŝia vesto estis ruĝa; kaj tiu de ŝia fratino, verda. 她的衣服是红的, 她妹妹的是绿的。

代替年月日简化说法中的介词。例如:

1. je la 2-a de septembro, 1988

2. la 5-an, sept., 1988

用来分隔整数和小数。例如:

1. 3, 1416 (tri komo unu kvar unu ses)

2. 7, 8 (sep komo ok)

用逗号做小数点是欧洲大陆的习惯，英美则用句号做小数点。世界语出版界倾向于用逗号。

(c) 分号

分号用来分隔没有连词连接而且含有逗号的并列分句。分号表示比句号短而比逗号长的停顿。例如：

1. La kuko, verdire, ne plaĉas al mi; mi prenis ĝin, do mi manĝis.
那糕，说真的，我并不喜欢；我拿了它，就吃了。

2. La bonodoro disflugis; ĝi ja estis perdita, ĉu vi volis aŭ ne. 香味飞散了；不管你乐不乐意，它是消失了。

(ĉ) 冒号

用在直接引语前。例如：

1. Li diris: “Mi jam komprenis.” 他说：“我已经明白了。”

2. Sinjoro Ma demandis: “Ĉu vi ankoraŭ ne finis la laboron?”
马先生问道：“你还没有结束工作吗？”

用来列举事物或提起下文。例如：

1. La familio havas kvar membrojn: patro, patrino, filo kaj filino.
那家有4口人：父亲、母亲、儿子和女儿。

2. La kaŭzoj de lia malsano estas jenaj: tro laciĝo, manko de ripozo, malbonaj kutimoj. 他的病的原因是：过分劳累、缺乏休息，不良习惯。

用来总结上文。例如：

1. Sur la tablo estas lernolibro, vortaro, notlibro... : ĉiaj lerniloj necesaj.

2. Alvenis ŝia frato, patro, edzo, bofratino, onklino, amikinoj: ĉiuj helpantoj.

放在解释文字前面。例如：

1. Mi fine konsilas al vi: ne tro lacigu vin. 我最后劝你：不要过分劳累。

2. Ni devis fari laŭ lia propono: resti tie ĝis lia reveno. 我们不得不照他的主张办：呆在那儿一直到他回来。

在数学中表示除法和比例。例如：

2 : 1 = 8 : 4 (2 比 1 等于 8 比 4)

(d) 叹号

用在感叹句或感叹词后，表示强烈的感情。感叹句末的叹号，表示与句号一样较长的停顿。例如：

1. Vivu Esperanto! 世界语万岁!
2. Ho, Dio! 啊，上帝!
3. For! 滚开!
4. Silentu! 肃静!
5. Hura! 乌拉!
6. Brave! 好!
7. Helpu! 救命!

(e) 问号

用在疑问句后面。例如：

1. Ĉu ĝi estas necesa? 它是必要的吗?
2. Vi ne bezonas ĝin? 你不需要它吗?
3. Kio ĝi estas? 它是什么?

(f) 删节号

表示话没有说完或者不说自明的内容。例如：

1. Vi estas saĝa, tamen... 你聪明，可是...
2. Certe vi memoras nian kunvivadon; ni kune lernis, ludis, promen... 你一定记得我们共同的生活；我们一起学习、游戏、散步...

表示语意突然转折一般用破折号，但有时也用删节号。例如：

Per longa serĉado li trovis... nenion. 找了半天，结果是...零。

(g) 破折号

表示有意停顿以引起注意。例如：Onidire, li estas — la patro. 据说他是——父亲。

代替逗号隔开插入句。例如：

La afero — mi kredas — certe sukcesos. 这事，我相信，一定会成功。

引入对话。例如：

— Kiu povas lin helpi? “谁能帮助他？”

表示时间范围。例如：

Zamenhof (1859—1917) kreis Esperanton. 柴门霍夫 (1859—1917) 创造了世界语。

代替省略的部分。例如：

1. Lia frato estas kuracisto, sed li — kuiristo. 他兄弟是位医生，而他却是厨师。

2. Tio okazis en 18—。那事发生在一八几几年。

用在注释性副标题前。例如：

LA KONKURSANTO KUN TEMPO

— Pri laboristo N.

同时间赛跑的人

——记工人 N.

用在作者或编者前面。例如：

— La red. (redaktoro)

—编者

— La trad. (tradukinto)

—译者

(ĝ) 连字符

连接合成词。例如：

esperantisto-amiko 世界语者朋友

ĉina-Esperanta vortaro 汉世词典

表示略写词中省去的部分字母。例如：

d-ro = doktoro 博士 k-do = kamarado 同志

单词移行时，上行结尾处加连字符。例如：

Tio estas afero neniel kom-

prenebla por mi.

移行时最好以音节或词素为单位转行，也不要单独让一个字母转行。

(h) 引号

用在直接引语的前后。引语内又有引语时，外面用双引号，里面用单引号。例如：

1. “Kiam mi vidis lin,” diris la amiko, “li kriis laŭte: ‘Rapidu! Ni longe atendis!’” “我看到他时，”那位朋友说，“他高声喊道：‘快！

我们等了很久了！’”

2. “Ĉu vi eklernos tuj?” Ŝi demandis. “你马上开始学吗？”她问。

放在书报、文章名称以及用作名词的引用词语的前后。例如：

1. la romano «Aŭtuno en la Printempo» 小说《春天里的秋天》

2. Mi legis la gazeton «El Popola Ĉinio». 我读了《中国报道》杂志。

3. La “tuj” de sinjoroj estas multe da horoj. 老爷们的“立即”有许多小时。

(h) 括号

放在注释、说明文字的前后。圆括号用得最广。几种括号可以套用，也可以并用，以标志不同类型的说明。例如：

1. Mi pensas, ke ĉiuj konsentos kun mi pri tio. (“L’ Esperantisto”, Junio 1904) [Tiu n-ro aperis efektive meze de Julio] 我想，关于这件事大家都会同意我的。（《世界语者》，1904年6月）[这一期实际是7月中旬出版的]

2. Mi legis pri Zamenhof (t.e. la kreinto de Esperanto) la libron «Vivo de Zamenhof» (dua eldono). 我读了关于柴门霍夫（就是世界语的创造者）的《柴门霍夫的一生》（第二版）。

(i) 字母省略号

1. 表示省略冠词 la 的元音 a, 写作 “l”。

2. 表示省略名词词尾 “o”, 如, libr’, amik’, frat’。

3. 表示省略 danke 的副词之尾, 如, dank’ al。这一用法只限于 dank’ al。表示省略 fare 的副词词尾, 如, far’ de。后者少用, 而且有被 far 代替的趋势。

(j) 星号

表示后面有注释。第二个注有时用双星号。有多个注解时, 往往用阿拉伯数字放在文字的右上角, 代替星号。

B. 从句谓语动词的时式

(1) 相对时

用做主语、宾语、表语、同位语的从句中的谓语, 动词的时间要随主句动词的时间而定, 叫做“相对时”。如果它的动作与主句动词的动作同时发

生，就用现在时，如果在它之前就用过去时，如果在它之后，就用将来时。
例如：

1. *Ŝajnis, ke pluvos.* 看来要下雨了。(pluvi 在 ŝajni 之后。)
2. *Oni diros, ke vi estis mallerta.* 人们要说你笨。(esti mallerta 在 diri 之前。)
3. *Mia opinio estas, ke ŝi malsukcesos.* 我认为她要失败。(malsukcesi 在 estas 之后。)
4. *Mi ne scias, kiu tion faris.* 我不知道谁干的那个。(fari 在 scii 之前。)
5. *Mi ĝojis pro tio, ke vi venis.* 你来了我高兴。(veni 在 ĝoji 之前。)

(2) 绝对时间

状语从句以及用关系代词引入的定语从句中的谓语动词，不与主句谓语动词的时间联系，而要根据讲话的时间来确定用现在、过去或将来时，叫绝对时。例如：

1. *Li loĝas tie, kie vi loĝis.* 他住在你过去住的地方。(loĝis 是对现在说的。)
2. *Ŝi faros, kiel vi faras.* 她将照你的样子做。(faras 发生在讲话的时间，不与主句 faros 同时。)
3. *Mi iros, kiam vi iros.* 我将在你走的时候走。(iros 是对说话的时间而言。)
4. *Mi ne vidis tiun, kiu venis.* 我没看见来的人。(venis 和 vidis 都发生在现在以前。venis 不发生在 vidis 之前。)

C. 副词 ajn (任何)

ajn 与关系代词和关系副词连用，可引入让步从句。例如：

1. *Kian ajn prezon oni proponos, mi ne vendos la libron.* 不论人们出什么价钱我也不卖这本书。
2. *Esperanto venkos, kiel ajn oni staros kontraŭ ĝi.* 不论人们怎样反对，世界语将会胜利。
3. *Kien ajn vi rigardas, vi vidas nur arbarojn.* 不论你往哪里看，你只看得见森林。

EKZERCOJ 练习

A. 将下列词译为汉语:

- | | | |
|-----------------|---------------|-----------------|
| 1. luma | 2. malluma | 3. litaĵo |
| 4. enlitigi | 5. litĉambro | 6. lumigi |
| 7. mallumigi | 8. sunlumo | 9. mallevi |
| 10. levilo | 11. klinigi | 12. malobei |
| 13. malobeema | 14. forlavi | 15. lavistino |
| 16. zorgema | 17. malzorgi | 18. zorgato |
| 19. zorganto | 20. amzorgi | 21. proprajo |
| 22. senokupa | 23. dejoranto | 24. solulo |
| 25. kuraĝulo | 26. malkuraĝa | 27. kuraĝigi |
| 28. soligi | 29. kuraĝigi | 30. anstataŭaĵo |
| 31. anstataŭulo | 32. obeigi | 33. lumigilo |
| 34. ruĝvizaĝa | 35. senluma | 36. kuraĝega |
| 37. soleco | 38. kuraĝeco | 39. okupiteco |
| 40. zorgemo | | |

B. 将下列句子译为世界语:

1. 我建议她给我们讲故事。
2. 不论你怎样忙, 也要帮助我学习。
3. 我们为友谊干杯!
4. 想起受的苦难, 她越发仇恨敌人。
5. 我一定好好完成任务。
6. 请谈谈你的北京之行。
7. 你能自己做饭洗衣裳吗?
8. 当然能! 甚至我还会做衣服呢!
9. 很好! 你可以一个人生活了。
10. 我可不愿意过孤独的生活!

C. 给句子中的动词填上适当的词尾:

1. Antaŭ dek jaroj mi jam sci _____, ke pomo est _____ frukto.

2. Morgaŭ vi aŭd _____, ke marondoj plaŭd _____ kontraŭ la bordo.

3. La amikoj dezir _____, ke vi help _____ ilin.

4. Kiam la suno subir _____, tre bel _____ la ĉielruĝo.

5. Li tim _____ nenion, kavazaŭ li hav _____ du vivojn.

Ĉ 回答下列问题:

1. Kio estas la plej granda lumofonto?
2. Kio estas prujno?
3. Kion oni faras per la okuloj?
4. Kion oni faras per lampo?
5. Kio estas lito? Kaj kio estas litoĉambro?
6. Ĉu vi estas obeema? Kial?
7. Ĉu oni devas prizorgi la gepatrojn? Kial?
8. Ĉu vi ŝatas deĵori nokte? Kial?
9. Ĉu preferinda estas bela vizaĝo aŭ granda saĝo?
10. Kia estas homo, kiu nenion timas?

D. 将下面的讲话译成汉语:

Ne Haltu Duonvoje

Karaj gekamaradoj,

Mi kore gratulas vin, ke vi sukcese finlernis la elementan kurson de Esperanto! Proverbo diras: Komenco bona, laboro duona. Vi faris bonan komencon, do vi jam estas duonvoje en lernado de Esperanto.

Vi tamen ne devas halti duonvoje. Ekskursanto al la monto Taishan ja ne devas halti ĉe la Meza Ĉiela Pordo, ne grimpi ĝis la Suda Ĉiela Pordo kaj ne ĝui la belaĵojn starante sur la supro de la monto. Vi devas daŭrigi vian lernadon por ellerni la lingvon. La fino de la elementa kurso estu por vi komenco de plua lernado.

Vi jam fariĝis novaj esperantistoj. Vi estas junaj, vivoplenaj arbetoj en la verda ĝardeno. Mi esperas, ke vi rapide kreskos, baldaŭ fariĝos arbejoj, floros kaj fruktodoncs. Mi esperas, ke vi fariĝos veraj daŭrigantoj

de la afero kaj multe faros por la ĉina kaj tutmonda Esperanto-movado.

Esperanto estas facila, belsona kaj esprimriĉa lingvo. Ĝi estas tre taŭga internacia lingvo. Sed multaj homoj ankoraŭ ne scias tion. Multaj ĉinoj eĉ ne scias ĝian nomon. Ni, esperantistoj, devas diskonigi kaj lernigi ĝin. Por disvastigi Esperanton, ni devas bone ĝin scii per lernado, ni devas ĝin uzi sur diversaj kampoj. Ju pli vaste ni ĝin uzos, des pli bone ni diskonigos ĝin.

Por atingi la supron de Taishan-monto, ni devas grimpi ŝtupon post ŝtupo. Por plene mastri Esperanton, ni devas ĝin lerni vorton post vorto, frazon post frazo. Legu ĉiutage, enmemorigu 3—5 vortojn ĉiutage! Laŭtleĝu kaj skribu taglibron! Vi certe povos libere vin esprimi kaj flue paroli en Esperanto, post 2 aŭ tri jaroj. Lernu senĉese, venku la malfacilojn, progresu rapide. Ne haltu duonvoje. Plenan sukceson al vi!

Dankon por via atento!



习题答案

第一课练习

A. 所列问题回答如下:

1. 世界语有28个字母。
 2. 元音发音响亮,从气管出来的气流不受发音器官阻挡,声音可以拖长。辅音不响亮,气流要受发音器官某部阻挡,声音短促。
 3. 它们是 a、e、i、o、u。
 4. 半元音比元音短,不能独立形成音节。
 5. 半元音带有元音的性质,声音较辅音响亮,在元音后面时气流不受发音器官阻挡。
 6. 浊辅音振动声带,清辅音不振动声带。
 7. 世界语有两个鼻音字母: m、n。
 8. l是舌边流音,气流从舌边流出; r是舌尖颤音,气流从舌尖流出,颤动舌尖。
 9. 它们是 b、ĉ、d、g、ĝ、h、j、r、ŝ、v、z。
 10. 因为辅音不响亮,加了“o”才听得清辨得明。
 11. 元音字母。
 12. 有书写体(草体)和印制体(楷体)两种。
 13. 大写字母用于句子的开头、专有名词、标题字以及需要引人注意的地方。
 14. 因为词典里的词条以及顺序号往往是以字母顺序排列的,记熟了很方便。学唱字母歌可以帮助记字母顺序。
- B. 书写字母及字母名称(从略)
- C. 书写练习(从略)
- Ĉ. 找元音字母(从略)
- D. 生词表中的浊辅音字母有 n、ĝ、z、r、m、j、v、ŭ、g、d、l、b。

E. 学唱字母歌

F. saluton 有 a, u, o 3个元音; dankon 有 a, o 两个元音; saluton 有 s, l, t, n 4个辅音, 其中 l, n 是浊辅音, dankon 有 d, n, k, n 4个辅音, 其中 d, n 是浊辅音。

第二课练习

A. 所列问题回答如下:

1. 参照语法“什么是音节?”回答。
2. 不能。
3. 只能有1个元音。
4. 参照语法“划分音节的原则”回答。
5. 参照语法“重音音节和非重音音节”回答。
6. 无语法重音。
7. 固定。在倒数第二音节。
8. 参照语法“词”一节回答。
9. 参照语法“句子”一节回答。
10. 如果速度不快, 能笔录下来。

B. 划分音节并标出重音如下:

u-nu-a	ho	ka-ma-ra-di-no
le-ci-o-no	vi-di	al-fa-be-to
in-ter-ko-na-ti-ĝo	mi	dan-kon
tek-sto	ge-ler-nan-toj	vor-toj
ba-zaj	ka-raj	bon-vo-lu
fraz-ti-poj	es-tas	be-la
sa-lu-ton	mi-a	ver-da
ins-tru-is-to	ko-na-ti-ĝi	blan-ka
ve-nis	je	si-di-ĝu
a-mi-ki-no	gra-ma-ti-ko	se-ĝo
flo-ro	por-do	fla-va
mal-fer-mi	no-mi-ĝas	bo-ne-ge

ko-ran

ak-cep-ti

fra-pas

C. 所列文字的印刷体如下:

1. Mi estas ŝia amiko.
2. La floro estas bela.
3. Mia seĝo estas flava.
4. La instruistino venis.
5. Kiu nomiĝas Li Cheng?
6. Jen estas seĝo por vi.
7. Kamarado Li, sidiĝu.
8. Kiu frapas je la pordo?
9. Saluton, karaj geamikoj!
10. Koran dankon, gelernantoj!

Ĉ. 它们是 b, d, g, ĝ, j, ĵ, l, m, n, r, ŭ, v, z。

D. du, bon, be, da, blu, blan, eg, ge, di, do, dan。

E. 拼读练习要特别注意浊辅音 b, d, g 以及 r。

第三课练习

A. 划分音节并标重音如下:

jur-na-lis-to

fa-ra-jo

kan-tis-ti-noj

kra-jo-ne-go

gra-va-jo

kon-ver-sa-ci-a

kla-ri-gis-to

por-de-go

bo-na-jo

be-la-jo

mal-ak-cep-ti

mal-a-mi-ki-no

pen-tra-jo

B. 上列词中所含词素分列如下:

a. 词根: ĵurnal, far, kant, krajon, grav, konversaci, klar, pord, bon, bel, akcept, amik, pentr

b. 前缀: mal

c. 后缀: ist, aĵ, in, eg

e. 词尾: o, j, i, a

各种词素都有了。

C. 所列句子的主语如下:

- | | | |
|---------------|-----------------|--------------------|
| 1. Ruĝa floro | 2. Ŝi | 3. La kraĵono |
| 4. Mi | 5. La seĝo | 6. Mi |
| 7. Tio | 8. La tablo | 9. La kraĵono |
| 10. La gazeto | 11. La pentraĵo | 12. La flava floro |
| 13. Ŝi | 14. Ni | 15. Jiang Hai |
| 16. Ni | | |

其余部分为谓语。

C. 上列句子中的宾语有: fruktojn, florojn, vin, fruktojn; 表语有: bela, mia amikino, bona, seĝo, granda, longa, nova, bela, malbela.

所列句子汉译如下:

1. 红花是美的。
2. 她是我的女友。
3. 这支铅笔好。
4. 我来晚了。
5. 这椅子是好的。
6. 我带来水果。
7. 那是椅子。
8. 那桌子大。
9. 那支铅笔长。
10. 那本杂志新。
11. 那幅画美。
12. 那朵黄花难看。
13. 她画花。
14. 我们欢迎你。
15. 江海带来水果。
16. 我们唱歌吧。

D. 可将所列词素组合成如下的词:

- | | | |
|---------------|----------------|----------------|
| 1. malamiko | 2. malamikino | 3. malbona |
| 4. malbela | 5. geamikoj | 6. gekamaradoj |
| 7. gesinjoroj | 8. bonega | 9. belega |
| 10. amikino | 11. kamaradino | 12. sinjorino |

- | | | |
|---------------|---------------|--------------|
| 13. malbonega | 14. malbelega | 15. ino (女的) |
| 16. bono | 17. belo | 18. ega |
| 19. inoj | 20. egaj | 21. amiko |
| 22. sinjoro | 23. kamarado | |

E. 所列问题回答如下:

1. 词素是构成词的要素。世界语的词素有词根、前缀、后缀和词尾4种。
2. 词根。
3. 复数词尾放在前面, 宾格词尾放在后面。
4. 有名词、形容词、动词、副词、介词、连词、冠词、数词、代词、叹词十类。
5. 名词、形容词(未讲的还有相关词表中的代词。)
6. 介词、连词、叹词、人称代词、冠词、原来副词、基数词千位以下没有词尾。

F. 给所列句子添上所缺成分, 供参考:

1. floro (表语)
2. seĝon (宾语)
3. pentris (谓语动词)
4. estas (谓语动词)
5. Ĝi (主语)
6. Ŝi (主语)
7. kantas. (谓语)
8. ĝojas (谓语)
9. estas (谓语动词)
10. Mi (主语)

第四课练习

A. 所列问题回答如下:

1. 有一般疑问句和特殊疑问句两种。
2. 一般疑问句句尾上扬, 特殊疑问句句尾语调下沉。

3. 不一样。世界语的疑问词放在句首，汉语大都不放在句首，有的还放在句末。

4. 用主格。

5. 不同。de 表示从属时，要放在所有者的前面，如：krajono de amiko, 汉语的“的”则要放在后面，如“朋友的铅笔”。

B. 用所列词素构词如下，供参考：

- | | | |
|--------------|------------|------------|
| 1. novigi | 2. beligi | 3. vidigi |
| 4. vidi | 5. bela | 6. malbela |
| 7. malnovigi | 8. malnova | 9. malbela |
| 10. novo | 11. malo | 12. belo |
| 13. vido | 14. vidiga | |

C. 回答所列问题，供参考：

1. Jes, mi estas ĝoja.
2. Jes, mi ŝatas kanti.
3. Tio ĉi estas fingro.
4. Ne, ĝi ne estas longa.
5. Jes, birdoj ludas.
6. Ne.
7. Ĝi estas ĉambro por ludo.
8. Ne, floroj ne kantas.
9. Jes, mi ŝatas.
10. Jes, mi estas alta.

Ĉ. 将所列句子汉译如下，供参考：

1. 我是歌唱家。
2. 歌唱家爱唱歌。
3. 她也爱唱，可是她不是歌唱家。
4. 她和女友玩。
5. 她坐在当中。
6. 她很高兴。
7. 那些女朋友们高兴吗？
8. 是的，那些女朋友们也高兴。



9. 你不想同他们一起玩吗?
10. 当然, 我愿意。
11. 你们怎样玩?
12. 我们分组游戏。
13. 我和你在第一组玩吧。
14. 她在中间那组玩吧。
15. 让老虎和鸟玩吧。

D. 给所列句子填介词如下:

- | | | |
|--------------|--------|-------|
| 1. kun | 2. por | 3. ĉe |
| 4. kun 或 por | 5. de | 6. En |
| 7. ĉe | 8. por | |

E. 将所列句子译为世界语如下:

1. Ŝi estas kantistino.
2. Ŝi kantas bele.
3. Ankaŭ mi ŝatas pentri.
4. Ĉu ankaŭ vi ŝatas kanti?
5. Kio estas Esperanto?
6. Mi estas esperantisto.
7. Ĉu ankaŭ vi estas esperantisto?
8. Jes, ankaŭ mi estas esperantisto.
9. Ankaŭ mi estas komencanto.
10. Mi ne komprenas.

F. 用所列词各造一句, 供参考:

1. Tio estas seĝo.
2. Mi kantas.
3. Ŝi estas en la ĉambro.
4. La seĝo estas por mi.
5. Ankaŭ ŝi kantas.
6. Li estas kantisto, sed ne kantas.
7. Mi kaj li estas bonaj amikoj.
8. Nur vi ne ŝatas tion.

9. Ĉu vi ŝatas?
10. Kio estas tio?
11. Kiel ni ludu?
12. Mi ne ŝatas ĝin.

第五课练习

A. 所列陈述句改为命令句如下:

1. Skribu.
2. Ili skribu.
3. La amikoj venu.
4. Ĉiuj kantu gaje.
5. Ni manĝu ŝiajn pomojn.
6. Akceptu mian donacon.
7. Ne donacu tion al ŝi.
8. Li ne sidiĝu.
9. Mi kantu.
10. Ne ludu kun tigro.

B. 所列句子世译如下:

1. Floro estas bela.
2. Ŝi estas nia amikino.
3. Mia libro estas nova.
4. Mia donaco estas bela floro.
5. Tio estas via tranĉilo.
6. Kio estas frukto.
7. Kantado estas interesa.
8. Somera nokto estas mallonga.
9. La ĉevalo estas papera.
10. Ŝi ne estas fera.

C. 用所列词各造一句, 供参考:

1. Mi sidas sur seĝo.



2. Mi donacis flaron al ŝi.
3. Bonvolu sidigi.
4. Bonvolu mangi.
5. La libro interesas ilin.
6. Kio estas libro?
7. Kie estas kuniklo?
8. Jen estas ĉevalo.
9. La sako estas por vi.
10. Ĝi estas libro de mia amiko.

C. 所列句子汉译如下:

1. 江海矮。
2. 他是矮个儿。
3. 他爱顽皮。
4. 可是他不和老师顽皮。
5. 他在夏夜里呱呱地叫。
6. 他喜欢画花。
7. 江海也画鸟。
8. 他在朋友的臂上画了一只青蛙。
9. 那是淘气。
10. 顽皮好吗?
11. 他不在纸上却在桌子上写字。
12. 那也不好。
13. 那是不良行为。
14. 我不喜欢那个。
15. 你也是个调皮鬼吗?
16. 不要刻桌子!
17. 夜里不要唱!
18. 不要和青蛙玩!
19. 和好朋友们玩!
20. 要做好人。

D. 用所列词素构词如下:



- | | | |
|---------------|-------------|----------------|
| 1. ludilo | 2. ludulo | 3. bonulo |
| 4. malbonulo | 5. bonulino | 6. malbonulino |
| 7. boniĝi | 8. ludiliĝi | 9. bonuliĝi |
| 10. malboniĝi | 11. ulino | |

E. 所列句子的空白可填以下介词，

- | | | |
|--------------------|-------------|--------|
| 1. al | 2. sur | 3. En |
| 4. por | 5. sur, por | 6. de |
| 7. de | 8. En | 9. kun |
| 10. de, al (或 por) | | |

F. 给所列句子加主语或宾语如下，供参考，

- | | | |
|------------|------------|----------------------|
| 1. kanti | 2. Li | 3. fruktojn, florojn |
| 4. donacon | 5. florojn | 6. ĝin |
| 7. beligon | 8. ludi | |

第六课练习

A. 所列词汉译如下：

1. 女孩 2. 假的 3. 大刀 4. 使注意 5. 变年轻 6. 加快 7. 黎明
8. 装满 9. 很快地 10. 落后 11. 使休息 12. 使年轻 13. 变老 14. 小老头
15. 装满 16. 体操器械 17. 小妇人 18. 迅跑 19. 大树 20. 小树

B. 所列句子的空白可以填以下的介词：

- | | | |
|------------|--------|----------------|
| 1. ĝis | 2. al | 3. per |
| 4. en, per | 5. en | 6. sur |
| 7. ĉe | 8. per | 9. Post, Antaŭ |
| 10. Post | | |

C. 所列句子世译如下，供参考：

1. Bonan matenon, instruisto!
2. Ĝis revido, geamikoj!
3. Tio estas bona loko por promeni.
4. Ĉu vi lernis Esperanton?
5. Kion la infano faras antaŭ la arbego?

6. *Ŝi sekvas lin.*
 7. *Ni lernu kune, ĉu bone?*
 8. *Tre bone. Ni komencu.*
 9. *Mi ne rekonis lin.*
 10. *Kian libron vi legas?*
- C. 组合句子如下:
1. *Ŝi legas vian gazeton.*
 2. *La junulo estas mia amiko.*
 3. *Li ekzercas la korpon per gimnastiko.*
 4. *Li venis al tiu ĉi loko por lerni Esperanton.*
 5. *Tiu ludo estas interesa.*
- D. 所列句子改正如下:
1. *Ŝi ne legas libron.*
 2. *Ili estas bonaj amikoj.*
 3. *La floroj estas belaj.*
 4. *Mi ŝatas kanti.*
 5. *Ni devas reiri.*
 6. *Ĉu vi ne legas? Ne, mi ne legas.*
 7. *Ĉu vi ne parolas? Jes, mi parolas.*
 8. *La blankaj kunikloj estas miaj.*
 9. *La ĉevalo kuras rapide.*
 10. *Ŝi estas knabino.*
- E. 所列文字汉译如下:

林林学习好

这是一个男孩。他叫林林。他个子不高，可是也不矮。他中等身材。他很爱唱歌。他很爱绘画。他很喜欢和小朋友玩耍。他已经不是小孩子，但他很年轻。他爱和朋友顽皮。他已经开始学世界语。他很爱学习它。

每天早上林林做操锻炼身体。他喜欢打太极拳。做完操他读一读书。读完之后他吃早饭。吃完早饭他散散步。散完步他开始学习。学习久了他休

息，因为他想以后学习得好。

他讲世界语吗？是的，他讲世界语。他也喜欢这个。他也爱唱世界语歌曲。他的学习的习惯很好。老师对我们谈到了这个。林林是个好孩子。他学习好。

第七课练习

A. 所列词汉译如下：

1. 客店
2. 歌集
3. 值得感谢的
4. 同志们(全体)
5. 教师们
6. 丛书
7. 练习集
8. 报刊
9. 相集
10. 游戏场
11. 建筑群
12. 值得骄傲的
13. 散步的场所
14. 值得注意的
15. 假的
16. 森林
17. 可恶的
18. 拒绝
19. 远的
20. 群
21. 地点, 场所
22. 家伙
23. 小儿子
24. 一小群
25. 女客
26. 名人
27. 欢快的人
28. 小少爷
29. 大厦
30. 小屋

B. 用所列词各造一句，供参考。

1. La ludilo estas por ŝi.
2. Ĉu vi aŭ li ŝatas kanti?
3. Li ne venis pro tio.
4. Kies libron vi legas?
5. Kiel fora ĝi estas?
6. Mi povas, sed mi ne volas.
7. Li volas, sed li ne povas.
8. Iru laŭ tiu vojo.
9. Ĉerte vi konas ŝin.
10. Kie vi loĝas?

C. 所列句子改正如下：

1. Morgaŭ mi iros al lernejo.
2. Vi estas viroj kaj virinoj.
3. Kion vi legas?
4. Ĝi estas verko de Ŝekspiro.
5. Mi povas iri supren.



6. Ĝi volas paroli kun vi.
7. Li faris ion.
8. Mi legos «Hamleto».
9. Tie estas sep gesinjoroj.
10. La domoj estas belaj.

C. 所列句子的动词可以加词尾如下:

- | | | |
|-----------------|----------------|------------|
| 1. parolas | 2. devas manĝi | 3. vizitos |
| 4. ŝatas pentri | 5. babilu | 6. loĝas |
| 7. verkis | 8. volas kanti | 9. amas |
| 10. revenos | | |

D. 所列句子的空白可填下列介词:

- | | | | | |
|--------|-------------|--------|-------|---------|
| 1. por | 2. kun, pro | 3. kun | 4. en | 5. post |
|--------|-------------|--------|-------|---------|

E. 所列文字汉译如下, 供参考:

小花与老虎

在一座大森林里住着一位老太太。她有个美丽的女儿。女儿的名字叫小花。

小花很喜爱花。在她们的小屋窗前有红的、黄的和白色的花。她也喜欢唱歌。小鸟在绿树上同她一起歌唱。它们很喜欢她的歌儿。因为那些美丽的花和友好的鸟儿, 小花很高兴。

大森林里也住着一只老虎。它不喜欢花。它也不喜欢唱。它仇恨鸟儿们, 鸟儿们也仇恨它, 因为它想要吃它们, 而鸟儿们在树上唱歌, 老虎吃不到它们。鸟儿们歌唱, 而老虎伤心。

一天, 老虎跑到小花的红小屋。它看到了美丽的小姑娘, 张开了大口。它要吃她。可是小花已经看到了可恨的老虎。她跑进屋子, 赶快关上门, 唱道:

歌儿好, 花儿好,

老虎老虎远处跑!

老虎进不了屋。它不喜欢歌儿, 不喜欢花儿, 于是不高兴地走开了。

第八课练习

A. 所列词汉译如下:

1. 邮务员
2. 语言学家
3. 困难的
4. 富人
5. 大声
6. 有害的
7. 人民的
8. 天晚下来
9. 海员
10. 女厨师
11. 复杂的
12. 穷人
13. 利用
14. 小民族
15. 简化
16. 变容易
17. 恳请
18. 开始工作
19. 女工
20. 惹人厌
21. 结为兄弟
22. 高龄的
23. 响起来
24. 瞥
25. 预备好
26. 弟弟
27. 小母亲
28. 大家庭
29. 极容易的
30. 很有用的

B. 用所列词语各造一句, 供参考:

1. *Ŝi ŝatas ne nur florojn sed ankaŭ kantojn.*
2. *La floro estas nek ruĝa nek flava.*
3. *Li estas inter ili.*
4. *La arbo plaĉas al mi.*
5. *Ŝi ne estas hejme.*
6. *Bonvolu sidiĝi.*
7. *Kiel alta estas la arbego!*
8. *Ĉiuj arboj estas utilaj.*
9. *La domo estas nova.*
10. *Ĉu vi aŭ li iros?*

C. 将所列句子世译如下, 供参考:

1. *Kio estas via patro?*
2. *Bonan vesperon, patro!*
3. *Li estas nek laboristo nek instruisto.*
4. *Ŝi estas kuiristino.*
5. *Ili ĉiuj ŝatas kanti.*
6. *Laboro povas riĉigi.*
7. *Ilia familio estas tre feliĉa.*
8. *Li estas tre riĉa, sed ne feliĉa.*
9. *Rigardu lian pentraĵon! Kiel bela ĝi estas!*
10. *Li promenas en arbaro ne nur matene, sed ankaŭ vespere.*

C. 各句应填的词是,

- | | | |
|--------------|------------|-------------------------|
| 1. Sur | 2. de, al | 3. Ne nur ... sed ankaŭ |
| 4. sed | 5. Ĉe | 6. inter |
| 7. nek...nek | 8. por, aŭ | 9. pro 或 kun |
| 10. pro | | |

D. 所列文字汉译如下, 供参考,

休 养 处

海岸上有一大片森林。林中有些红房子。它们是职工休养所。那是休养处。

那个休养处很大, 很美。在房屋之间有花。那里没有学校, 可是有卫生所和邮局。

在那些房子里住着工人和职员。他们既不工作也不学习, 每天只是休息。早晨, 他们早早出去在林间或海滨散步。他们也做操。他们很喜欢太极拳。早饭后他们在室内游戏或休息。他们喜欢和同屋的人谈天。

工人和职员们喜欢这个休养处吗? 当然喜欢。休息后对他们有益吗? 当然。他们很高兴, 很幸福。休养后他们将回到工作场所去。他们将工作得更好。

海滨的休养处真美、真好极了。

第九课练习

A. 所列词汉译如下:

1. 粗暴地 2. 缺 3. 消失 4. 婶婶, 伯母 5. 伯父母, 叔父婶婶 6. 懒惰的
7. 冷的 8. 温的 9. 炎热的 10. 凉爽的 11. 严寒的 12. 失眠, 不睡 13. 山丘
14. 大山, 高山 15. 山民 16. 中国妇女 17. 艺术家 18. 小艺术家 19. 女艺术家
20. 刚才的 21. 小松树 22. 幸运的 23. 雕塑品 24. 近似物, 相似物 25. 相似者

B. 所列问题回答如下, 供参考:

1. Jes, mi havas.

2. Miaj fratoj laboras kaj mia fratino lernas en mezlernejo.
3. Li estas kuracisto.
4. Jes, sed ne bone.
5. Ne.
6. Kuracisto povas tion fari.
7. La kantistoj kaj kantistinoj.
8. Ĝi estas ĉambro por dormi.
9. En lernejo ili laboras.
10. Ne granda.
11. Jes, ili ĉiuj lernas Esperanton.
12. Ne, mi ne havas.
13. Jes, tion mi ŝatas.
14. Ne ĉiujn.
15. Tre bone, dankon.

C. 所列句子世译如下, 供参考:

1. Kiu estas via instruisto?
2. Tio estas nebla.
3. Liaj gepatroj ambaŭ ŝatas arton.
4. Se mi estus li, mi ne irus.
5. Mi scias, kie li estas.

Ĉ. 所列文字汉译如下, 供参考:

我的家乡

我的家乡在山区。那儿有座高高的山峰。它的上面有碧绿的老松。大树之间有漂亮的中式房屋。它们是新的美术专科学校的校舍。学校大门前有一座为一位值得纪念的艺术家立的半身雕像。在专科学校里工作的有绘画和雕塑教师。

我不住在山上。我住在山下。那里有两所初级小学, 一所中学和一个邮局。我们的房子不大也不高。它有四间屋。右边一间住着我的父母。中间的

屋子住着我和我的兄弟。左边一间我们做饭、吃饭。它是我们的厨房又是餐厅。

我的家乡有八景。它们真美。你有空时请来参观访问我的家乡吧。在我们这里，你会看到青山、绿树、白色的瀑布和红色的房舍。这些美景你一定会高兴的。

第十课练习

A. 所列词汉译如下，

1. 小笔款项, 小数目 2. 巨额, 巨款 3. 值得庆贺的 4. 降生 5. 帮助得了的 6. 小糕饼 7. 使错误 8. 错的 9. 不足的 10. 巨烛 11. 自爱 12. 助手 13. 值得帮助的 14. 开始数 15. 小小的帮助 16. 出生地, 原籍 17. 后天 18. 足够, 充足 19. 错 20. 对 21. 邻近 22. 自己 23. 小错 24. 遗留

B. 所列句子世译如下, 供参考,

1. kvin kaj tri estas ok.
2. Triono de naŭ estas tri.
3. Mil sepcent kvardek du.
4. Ŝi preskaŭ ne vidis la kandelon.
5. Mankas ankoraŭ unu kantistino.
6. Estas sume dek floroj.
7. Mi gratulas vin pro via sesdekjariĝo.
8. Mi ĉiam memoros vian helpon.
9. Tio ĉi estas mia donaco por vi.
10. Mi kalkulu refoje.

C. 所列句子改正如下:

1. Hodiaŭ estas la unua tago.
2. Vi amas vian patrinon kaj ŝi amas sian patrinon.
3. Ŝia kanto plaĉas al mi.
4. Li fartas bone.
5. Lusin kaj Mao Dun estis grandaj verkistoj.

6. Sur la montoj estas arbaro de verdaj pinoj.
7. Ĉe nia loĝejo estas tri pomarboj.
8. Kvar estas duoblo de du.
9. Mi legis duonon de la libro.
10. Ili kantas duope aŭ triope.

Ĉ. 所列句子的空白可以填下面的词，

- | | | |
|-----------|-----------|------------|
| 1. Morgaŭ | 2. Hodiaŭ | 3. apenaŭ |
| 4. ĉiam | 5. mem | 6. preskaŭ |

D. 所列文字汉译如下，供参考，

数数游戏

亲爱的同志们，过来，请坐！让我们做数数游戏！

你们已经学习了1、2、3、4、5、6、7、8、9、十、百、千等等。你记得吗？你们能用它们数数吗？你不能数得好，数得快吗？你愿意用世界语数得好，数得快吗？如果愿意，你得练习数数。如果你一次又一次地数数，终究你会数得好而且快。

那我们就来做数数游戏进行练习吧。

我们怎样玩呢？请听我说，并记住我的话！

我们一个接一个地数1、2、3等等。但是不要说7、14、17、21、27等等——不要说7的倍数和7这个词，该说这个的时候，你说“我不知道”。如果你说了7的倍数或者数字7，你就错了。错了，你要用世界语唱歌或讲点什么。

明白我的话了吗？要是明白了，那就开始游戏吧。

E. 你做了游戏吗？请试试看。

第十一课练习

A. 所列词汉译如下：

1. 10岁的，10年的
2. 节日
3. 关（电门）
4. 小灯
5. 小刀
6. 极英勇的
7. 发生的事，事件
8. 轻声地
9. 小星星
10. 争端
11. 使和平，绥靖
12. 言和
13. 挑起争端
14. 发生不和
15. 爱和平的
16. 世界和平
17. 填满，注满，装

满 18. 活人 19. 妻子 20. 娶妻 21. 嫁人 22. 舞 23. 小杯 24. 舞蹈家 25. 舞女
26. 要人 27. 不重要的 28. 使重要, 加重 29. 变得重要 30. 信友 31. 复活
32. (使复活) 起死回生 33. 祝愿 34. 收到之物 35. 开关 36. 好看的, 美观
的 37. 在头上 38. 诗 39. 使永久化 40. 死的

B. 用所列词各造一句, 供参考:

1. La ruĝa floro estas pli bela ol la flava.
2. Li estas pli alta je unu kapo.
3. Mi scias, ke li estas diligenta.
4. Ŝi ne scias, tial ŝi venis.
5. Ili ricevis po glason.

C. 所列句子的空白可填如下的连词:

1. ke
2. ĉar
3. ke
4. kie
5. sed

Ĉ. 所列句子世译如下, 供参考:

1. Kian aĝon vi havas?
2. Mi estas dekjara.
3. Kaj vi?
4. Mi aĝas dek kvin jarojn.
5. Do vi estas pli aĝa ol mi je kvin jaroj.
6. Vi pravas.
7. Estas tiom da seĝoj, kiom da tabloj.
8. Ĉiu havas tri krajonojn. (或 Ĉiuj havas po tri krajonojn.)
9. Ni trinku por paco!
10. Ni laboru, ke ĉiuj lernu Esperanton.

D. 所列文字汉译如下, 供参考:

庆祝世界语百周年

一年前举行了世界语百周年大庆。在我们这地方将近千名世界语者集会庆祝。我们发表演讲、朗诵诗歌、唱歌跳舞, 我们过了个真正快乐的节日。

一百年前, 在1887年发表了《世界语第一书》。当时几乎没有几个人知道

世界语，而今天世界上成千成万的人成了世界语者，用世界语写东西、谈话。世界语成了世界各国人民之间良好的互相了解的工具。

一百年前，在柴门霍夫的故乡生活着四个民族。百姓们说着不同的语言。由于语言的不同他们不能很好地互相了解。由于缺乏互相了解，他们一再发生争端。柴门霍夫在他的童年时期看到了这样的不幸事件。他很难过。他想：假如大家说一样的语言，彼此很了解，共同过着和平幸福的生活，那有多好。

后来柴门霍夫进了中学，开始为创造丰富而易学的语言而工作。终于他真地造出了那样的语言，并且和自己的同学们一起庆祝了它的诞生。

柴门霍夫的父亲的朋友听说了这件事，便把事情告诉了他父亲。柴门霍夫的父亲把他叫到自己的房间里，说道：

“人们说你造出了一种语言，当真吗？”

“是的，”柴门霍夫说。

“我能看看你关于它的著作吗？”

“可以，”柴门霍夫说。他把自己的著作拿给了父亲。

“你还太年幼，”父亲说，“现在不该干这件事。我来给你保管写的东西。现在好好学习吧；学习完了之后再开始干这种事吧！”

柴门霍夫不得不放弃他的著作。但是他并未绝望。他继续为自己的语言工作，最后在1887年公布了《世界语第一书》。

今天世界语成了世界上重要语言，柴门霍夫成了世界名人。世界语是柴门霍夫辛勤劳动的成果。所有世界语者要学习柴门霍夫辛勤工作，让这个语言为世界人民的和平幸福更好地工作。

第十二课练习

A. 所列词汉译如下：

1.可原谅的 2.看得见的 3.买得到的 4.一小部分 5.不愉快的 6.不愉快的事 7.解放 8.不自由的 9.石器 10.监狱 11.囚徒 12.囚禁 13.预备，准备 14.自由人 15.相机 16.摄影师 17.依次序 18.可原谅的事 19.可见事物 20.购得的物品 21.故事 22.说书的，故事手 23.值得拍摄的 24.三小时的 25.会见地点 26.见到 27.使成为令人愉快的 28.有两部分的 29.照相馆

B. 所列问题回答如下:

1. Jes, tre.
2. Jes, mi tre volas.
3. Hodiaŭ estas merkredo.
4. Morgaŭ estos ĵaŭdo.
5. Nun estas la dekunua kaj 14 minutoj.
6. Jes, mi ripozos.
7. Ne, mi laboros.
8. Je la oka en ĉiu mateno.
9. Je la sepa.
10. Mi ekdormis je la dekdua.

C. 所列句子的动词可以加词尾:

1. deziras, ekskursi
2. iros
3. faras
4. legas
5. volas, kanti, danci

Ĉ. 省略句改为完整句如下:

1. Mi deziras al vi bonan nokton!
2. Mi deziras ĝojan naskiĝtagon al vi!
3. Kiu helpos min? Li helpos min.
4. Kion vi legas? Mi legas libron.
5. Mi petas vian pardonon! Mi malfruiĝis.
6. Mi esprimas al vi saluton, geamikoj!

D. 将故事译为汉语, 供参考:

石 老 人

很久以前, 有个老者带着女儿来到青岛海边。他们从何处来? 为何他们离开了自己的家乡? 他们叫什么名字? 谁也不知道。他们到了那里, 盖了一座土和石头的小屋子, 便在那里住下了。

他们穷。当然那个女孩几乎没有什么东西打扮自己。可是她本人很美。大海里住着龙。他很丑, 可是比老虎还要大, 还要壮。只要他想变, 他

能变成鸟，变成花。

一天，龙沿海边散步，看到了那个美丽的姑娘。他高兴得手舞足蹈。他想娶这个美女，于是他到了老汉那里。他请她父亲答应，可是老汉说：

“她还年幼，现在我不能把她嫁给你。也许过两三年你可以娶她。”

龙不高兴地走了。他知道老头不愿意把女儿给他。

过了两三天，一位年轻的先生带着他的管事来到老汉的小屋子。他们向老人要吃的。老汉拿饭给他们吃。吃完了，那位先生说道：

“我们衷心感谢你的饭食！”

“不谢！”老汉说。“你们住在哪里？”

“我们住得不远。我很喜欢你美貌的女儿。你愿意把她嫁给我吗？”

那位先生很富有，很英俊。老汉想，过两三年龙也许要再来娶他女儿，于是说道：“我情愿接受你的请求。”于是那位英俊的先生和他美貌的女儿结为夫妻。

“我在你家呆了很久了，”过了几十天，女婿对丈人说，“我该回家了。”

老汉对女儿、女婿以及他的管事说了“再见”，在自己的小屋旁望着他们。可是看见什么了呀？！女婿带着他女儿和管事走到大海里去了！他明白了，原来那么英俊的先生就是龙！他很难过，就变成了石老人。

第十三课练习

A. 所列词汉译如下：

1. 不合用的
2. 必需品
3. 听得见的
4. 周围，环境，附近
5. 思想家
6. 登山家
7. 倒数第二
8. 累，使疲劳
9. 能累的
10. 不知疲倦的
11. 响起
12. 挂钟
13. 座钟，台钟
14. 三个月的
15. 理由
16. 有些累的
17. 大时钟
18. 小胳膊
19. 房前的
20. 疲惫地
21. 开始想
22. 思索
23. 考虑
24. 末次，上次
25. 听见
26. 攀登
27. 极需要
28. 年终
29. 半月的
30. 很疲劳的

B. 所列问题回答如下：

1. Ne, mi ne șatas tion, căr mi estas malforta.

2. Hodiaŭ estas la 8-a de septembro.

3. Majo kaj septembro taŭgas por tio.

4. Aŭgusto, novembro, decembro, januaro, februaro kaj aprilo ne taŭgas por tion fari.

5. Mi estas dek ses-jara.

6. Nun estas 20 minutoj post la 12-a.

7. Jes, tre bone.

8. 365 aŭ 366 tagoj.

9. Sep tagoj.

10. 30, 31, 28 aŭ 29 tagoj. ...

11. 60 sekundoj.

12. 3600 sekundoj.

13. 24 horoj.

14. Dek du amikojn mi havas.

15. Ne, mi ne bezonas tion.

C. 所列句子世译如下, 供参考:

1. Post kiam ŝi venos, mi promenos kun ŝi.

2. Li foriris, apenaŭ ni alvenis.

3. Mi restis ĝis la infano endormiĝis.

4. Li finlegis la libron, dum vi ludadis.

5. Unu vido taŭgas pli ol cent aŭdoj.

6. Vi ekŝatos lin, kiam vi ekvidos lin.

7. Ni iris ĉirkaŭ unu horon.

8. Hodiaŭ mi skribis unu leteron.

9. Ĉu vi bezonus mian helpon?

10. Ne, mi povas mem min helpi.

Ĉ. 用所列连词各造一句, 供参考:

1. Kiam mi skribis, li dormis.

2. Mi ripozos, post kiam mi finos la leteron.

3. Antaŭ kiam la gasto alvenis, ĉio jam pretiĝis.

4. Antaŭ ol ekfari, bone pripensu.

5. Mi ripozos, ĝis kiam mia laco malaperos.

6. De kiam mi loĝas ĉi tie, neniu malpaciĝis kun mi.

7. Li eklaboris, apenaŭ li alvenis al la loko.

8. Lia ĝojo malaperis, tuj kiam li aŭdis tion.

9. Mi kantis, dum li dancis.

10. Ĵus kiam li finis la legadon, li ekkantis.

D. 可填下列词到所列语句:

- | | | |
|-------------|-------------|----------|
| 1. ĉar, dum | 2. laŭ | 3. sur |
| 4. kaj, sed | 5. ne, ĉiuj | 6. antaŭ |
| 7. tre, nur | 8. po, nur | 9. antaŭ |
| 10. por | | |

E. 信文汉译如下, 供参考:

给朋友的一封信

亲爱的朋友:

我已好久没给你写信了。请原谅! 我也没收到你的来信。你好吗? 你家里的人好吗? 你的工作怎样?

三个月前我开始学习世界语并同本地世界语者交了朋友。我做了世界语团体的会员。我们的团体每个星期日集会, 一起学习这种语言。我们也唱世界语歌曲, 朗诵诗, 讲故事。我对集会很感兴趣。

上星期日我们到青龙山去远足。它是一座高大美丽的山。它样子象条巨大的青龙。当我们到达山顶时, 我们环顾四方。我们看到碧绿的森林和丘陵。在晚霞的光辉里它们的样子宛如一幅图画。很美。我们在那里呆了许久。当我们回到家中时, 已经很晚了。我疲乏了, 可是心里觉得高兴。我们的世界语团体搞得很好。

现在你每天干些什么? 你听说世界语了吗? 你想开始学它吗? 要想学, 我可以帮助你。我有世界语的学习用书——课本啦、词典啦。如果你需要我将送给你。

就写到这里吧。祝你一切顺利!

你的朋友

李 林

1988年8月22日

☆注意世界语信的格式与汉语不同。

第十四课练习

A. 所列词汉译如下:

1. 拒绝
2. 使惊奇
3. 使落下, 绊倒
4. 不清楚的, 混浊的
5. 明白, 澄澈
6. 变清, 变明白
7. 跑散
8. 使散开
9. 散开
10. 音乐家
11. 病
12. 健康人
13. 病人
14. 治疗
15. 小病
16. 医院, 诊所
17. 病院
18. 医药
19. 康复
20. 很健康的
21. 泉水
22. 女神
23. 外面的
24. 反对者, 对立面
25. 上司
26. 大庙
27. 翅膀
28. 崩塌
29. 目的物
30. 无目的的

B. 用所列介词各造一句, 供参考:

1. Li faros tion anstataŭ vi.
2. Ili estas ekster la domo.
3. Ne parolu kontraŭ tio.
4. Li venis malgraŭ pluvo.
5. Ni iris preter la lernejo.
6. Li lernas sen helpo.
7. La birdoj flugas super la maro.
8. Ĝi elfugis tra la fenestro.
9. Li loĝas trans la maro.
10. Krom kanti li faris nenion.

C. 回答所列问题如下, 供参考:

1. Jes, mi ŝatas ĝin.
2. Mi devus viziti kuraciston.
3. Templo estas domo por dio.
4. Ili flugas per siajflugiloj.
5. Ĝi altas je mil cent tridek tri metroj.
6. Ĉar ĝi estas tre longa kaj tre bela.
7. Ĝi estas aro de arboj.
8. En montaro.
9. El papero.
10. Estas ok personoj.

C. 用所列词素构词如下:

- | | | |
|-----------------|------------------|------------------|
| 1. malsana | 2. sana | 3. sanulo |
| 4. malsanulo | 5. sanulino | 6. malsanulino |
| 7. sanigilo | 8. malsaniga | 9. saniga |
| 10. malsanulejo | 11. sanigejo | 12. forta |
| 13. fortulo | 14. fortulino | 15. malforta |
| 16. malfortulo | 17. malfortulino | 18. fortigi |
| 19. malfortigi | 20. fortigilo | 21. malfortigilo |

D. 所列文字汉译如下:

日记摘抄

1988年8月23日 好天气

今天天气好。我想要去海边游玩，可是早饭后我叔叔来了。他高兴地对我说：“今天新游戏场开幕。你愿意和我一同去参观吗？”我立刻接受了他的邀请。

新游戏场有各种玩具，真是个奇妙的地方。有的玩具很大，几十个人可以同时玩。有的玩具在地上跑，有的在水上行走，有的在人头顶上飞行。我和叔叔坐在椅子上。它一会儿飞得高，一会儿飞得低。啊，我仿佛变成了一只鸟。十分愉快。我还爬到离水面10米高的梯子上。我从它上面投身水中。当我拍击水面时，水花四溅，象珍珠一般。

玩过以后，叔父在休息时给我讲了游戏场的重要性。“游戏有益健康，”我叔叔说。“用游戏可以得到快乐、休息、强壮身体。这对于工作，对于幸福的生活是必需的。”

经过他解释，我明白了新游戏场的重要性。游戏也和体操一样，有益我们的健康。

下午，我读故事。在快乐的游戏之后，我读得快，我清楚地记得那些有趣的故事。

第十五课练习

A. 所列词汉译如下:

1. 售货员 2. 货物 3. 单个的 4. 邮寄物 5. 可信的 6. 不能相信的 7. 值得

信的 8. 顾问 9. 安定 10. 言过其实 11. 少的 12. 近 13. 靠近, 走近
14. 远去 15. 交通工具(车船等) 16. 画线尺 17. 失物 18. 贵的
19. 价目表 20. 寄回, 发回 21. 增多 22. 增加 23. 失没, 丢失 24. 丢了
了的 25. 使者 26. 配对 27. 问题单子 28. 卖掉 29. 变少 30. 过分

B. 所列问题回答如下, 供参考:

1. En ĉiovendejo.
2. Li Cheng estas ŝia patrino. Ŝi estas instruistino.
3. Ĉar baldaŭ okazos la naskiĝfesto de ŝia filino.
4. Ŝi estas preskaŭ 10-jara.
5. Jes, mi havas.
6. Ĝia nomo estas Dahua.
7. Ĉar la birdoj havasflugilojn, sed la homoj ne.
8. Ne.
9. Aŭtobuso estas granda rapida veturilo. Flugaj veturiloj estas pli rapidaj ol aŭtobusoj.
10. Ĉirkaŭ kvindek.
11. Jes. kvin linioj.
12. Jes, tion mi faras ĉiutage.
13. Ses aŭ sep horojn.
14. Post unu jaro.
15. Ĝi bone iras. Mi havas malfacilojn.

C. 所列句子世译如下:

1. Ŝi diris, ke ŝi venos je la 3-a.
2. Mi kredas, ke ŝi venos.
3. Mi konsilas, ke vi restu ĉi tie.
4. Se vi foriros, kiu sciigos ŝin?
5. Se vi ĉiuj foriros, do mi restos.
6. Mi aĉetos por ŝi bileton por Laoshan.
7. Eble mi iros tien kune kun ŝi.
8. Ni revenos post vizito al la granda templo.

9. Mi pensas, ke mi revidos vin morgaŭ je la 18-a horo.

10. Bone preparu por la kunveno.

C. 用所列词语各造一句, 供参考:

1. La ŝuoj estas tro grandaj por ŝi.

2. Li legis multe da rakontoj.

3. Li ne povas eĉ veni ĉi tien.

4. Mi aĉetis paron da ŝuoj.

5. Ŝi neniam vizitis la lokon.

6. Ni devas lin helpi, eĉ se ni ne povas multe helpi.

7. Kiom vi povas helpi?

8. Mi proponas, ke ni kune ekskursu al la monto.

9. Tio tre plaĉas al mi.

10. Proponoj ne mankas al ili.

D. 所列句子可填如下的连词:

1. ke

2. kiuj

3. kiam

4. ke

5. ol

6. sed

7. kvankam, tamen

8. ke

E. 短文汉译如下, 供参考:

购物 (游戏)

在语言学习中游戏是有趣的、有益的。昨天我们做了购物游戏。我们分成由三、四位学员组成的小组。每组各有一个售货员, 售货员得多说话, 并且让来商店的人讲话。

我们小组李林当售货员。他工作得很好。我们走近他的桌子时, 他立刻招呼说: “女士们, 先生们, 你们好! 你们需要什么? 我能给你们做什么?”

我们不回答, 只是四处看, 却不说话。这时李林开始介绍商品:

“瞧, 夫人, 这鞋多漂亮! 它们适合做给孩子的礼物。”

“你看, 这是铅笔、钢笔, 价廉而物美!”

“您不需要纸吗? 我们有各种各样的纸!”

“这是计算器! 它们非常有用。价钱便宜!”

“瞧, 这是玩具公共汽车! 它跑得多快呀! 看, 瞧吧, 吃惊吧! 它到了。”

墙边自己会停！”

“你没孩子！你可以买别的生活用品！”

“你不喜欢那些纸花吗？它们可以美化你的卧室。要是你自己不需要，买去送朋友吧！”

“你不需要买书籍杂志吗？这是今天的报纸！拿一份读吧！一份五分钱！”

“你什么也不要买？没关系。也许你看到可买的东西了吧？那请以后来吧！永远欢迎。再见！”

游戏活泼有趣。游戏中我们很好地练习。用这种练习我们记下了日常语言所需的词句。

你对它感兴趣吗？自己试试看，它也会对你有益的。

第十六课练习

A. 所列词汉译如下：

1. 仆人
2. 女仆
3. 爱运动的
4. 自助(餐)
5. 皮衣
6. 爱挑拣的
7. 优质的
8. 不准的, 错的
9. 小鸭子
10. 无色的
11. 指出
12. 显出
13. 不清静的
14. 金器
15. 首饰匠
16. 牧羊人
17. 牧羊女
18. 免费的
19. 完整性
20. 无差别的
21. 女手艺人
22. 学徒
23. 无壳的
24. 剥皮, 去壳
25. 无钱的
26. 清洁工
27. 培植, 栽种
28. 大笔款子, 大数目
29. 小数目
30. 钱币
31. 金币
32. 笨的
33. 使灵巧
34. 使变笨
35. 母羊
36. 值得指出的
37. 整体
38. 被选中者
39. 无记号的
40. 邮票

B. 用所列词缀各造一词如下, 供参考:

- | | | |
|--------------|--------------|-----------------|
| 1. bofrato | 2. disiri | 3. eklerni |
| 4. gefratoj | 5. malamiko | 6. relerni |
| 7. kantado | 7. belaĵo | 9. familiano |
| 10. laborejo | 11. lernebla | 12. boneco |
| 13. librego | 14. kantemo | 15. akvero |
| 16. dometo | 17. tigrido | 18. beligi |
| 19. resaniĝi | 20. laborilo | 21. laboristino |

22. farinda 23. duoblo 24. triono
25. kvaropo 26. bonulo

C. 所列句子世译如下，供参考：

1. Anaso estas birdo utila al homo.
2. Ŝuisto faras ŝuojn el ledo.
3. Ĉu oro estas manĝebla?
4. La kompleto da bluaj sportvestoj tre plaĉas al ŝi.
5. Oni ne povas sendi leteron sen poŝtmarko.
6. Ŝafo ĉiam restas ŝafo, tigro ĉiam restas tigro.
7. Li havas oron sed ne koron.
8. Estas granda diferenco inter la du aferoj.
9. Tio ĉi estas vendejo de metiartaĵoj.
10. Antaŭ la fenestro kreskas tre belaj floroj ruĝaj, blankaj kaj flavaj.

Ĉ. 所列句子改正如下：

1. Se mi estus ŝafo, mi kurus en arbaron por vivi libere.
2. Hieraŭ estis merkredo, hodiaŭ estas ĵaŭdo.
3. Antaŭ laboro, bone preparu vin.
4. Montru al mi la vojon al Laoshan.
5. Atendu ĝis ŝtono naskos idojn.
6. Ni skribas per kraĵono aŭ fontoplumo.
7. Kiu povas helpi min?
8. Li aĉetis paron da ŝuoj.
9. En la ĉiovendejo vendiĝas diversaj specoj de varoj.
10. Kiom da libroj vi legas?

D. 所列故事汉译如下：

心和金子

有个朋友到优美的地方远足归来，给我讲了下面的故事：

我很喜欢那个有高山、有使人感兴趣的⁶山石、有各种花草树木的地方。我走呀、攀登呀、漫步呀，观赏风景。傍晚我累极了，坐在椅子上休息，读

晚报。一些又大又黑的字飞入我的两眼：《两条性命为金子葬送！》我赶快读了那条新闻：一个穷人在高山上看到了一位阔人的金表。虽然他的善心劝阻他，他极想占有它。他用力从巨石上推下那个富人，可是不小心连他自己也跌了下去。他们二人丧了命。

因为疲劳，尽管新闻有趣，我不久就睡着了。

我听到很小声的对话，几乎听不见：

“金子先生，你怎么到这儿来啦？”

“我的老爷死了！他把我丢失了！那你怎么也在这个清静地方呢？你是心先生，是不？”

“我的老爷也死了！我也是给丢了！”

“啊上帝！”金子说。“咱们俩都成了没人管的了！可是你有感情，你能爱，你能得到朋友。我以前有价值，人们喜欢我，可是我没有感情，我不会爱，我从来没有过真正的的朋友。我不能感到快乐！”

“可是你也不觉难过呀！以前我和我的主子在一起，我有友谊、快乐。可是他死了！我失去了友谊和快乐！现在他象石头一样冷！他跌下去了，因为他要干坏事…为什么他那么贪金子呢？多么不幸呀！我真不幸！”

“我也是！失去主子，我失去了自己的价值。我得等待另外的人看见我，拿走我。怎么办呢！我可不能给自己挑选朋友啊…”

“咱们互相帮助吧！”心说。“咱们结合起来！那时我们有感觉，能选择，总做好事，永不做坏事！”

心说的最后几个字那么大声，使我醒了。晚报已经从我手中落下。

你觉得故事有趣吗？如果有趣就讲给熟人听吧。可能的话，用世界语讲。

第十七课练习

A. 所列词汉译如下：

- 小巷
- 大街
- 集镇
- 大城市
- 市民
- 郊区
- 城关
- 变得愉快
- 使愉快
- 一根麦草
- 编的东西
- 拆开
- 选取的东西，编好的东西
- 可取的
- 象征
- 爱争论的
- 使不愉快
- 街坊
- 同乡
- 图书馆员
- 讨论
- 无电话的
- 在城里，市内
- 街上
- 女话务员
- 草鞋
- 工艺美术师
- 相见
- 商量
- 30.

爱互相帮助的 31. 互相了解 32. 互相聊天 33. 相爱 34. 间歇时间 35. 间奏

B. 所列问题回答如下:

1. Mi loĝas en urbo.
2. Urbano estas homo, kiu loĝas en urbo.
3. Li estas bibliotekisto.
4. Bazaro estas loko, kie multaj vendistoj servas al vizitantoj per vendado. Jes.
5. Sinjoro Bell elfaris la unuan telefonon.
6. Por beligi la vivon.
7. Ĉar ili povas havigi al ni bezonaĵojn.
8. En vendejoj kaj en bazaro.
9. Per rapidaj veturiloj.
10. Ŝuistoj faras ŝuojn el ledo.

C. 所列句子世译如下, 供参考:

1. Tiu ĉi ĉevalo kuras plej rapide.
2. Tiu ĉi telefono estas pli bona ol la nia.
3. Li restis tutan tagon en la biblioteko, tamen ankoraŭ ne povas respondi la demandon.
4. Ni bezonas pli multe da bibliotekoj, por ke ĉiuj lernu pli bone.
5. Ruĝo simbolas liberecon.
6. Ĉiuj stratoj grandaj kaj malgrandaj plenas je viroj kaj virinoj junaj kaj maljunaj, kiuj aĉetas aŭ vendas.
7. Amiketo, telefonvoko al vi!
8. Haloo, kun kiu mi parolas? Ĉi tie parolas Jiang Hai.
9. Kiun koloron vi plej ŝatas?
10. Mi preferas perdi la vivon ol fariĝi lia servisto.

Ĉ. 用所列词语各造一句, 供参考:

1. Ŝi plektas pli rapide ol vi.
2. La bruna estas malpli bela ol la ruĝa.
3. La plej granda el la urboj estas ĝi.



4. Mi preferas libron al floro.
5. Li progresas tiel rapide kiel vi.
6. Mi prenos tiom, kiom mi bezonas.
7. Ĝi estas same alta kiel homo.
8. Li legis same multe, kiom vi.
9. Mi opinias, ke vi devas tion fari.
10. Li estas la malplej diligenta.

D. 可以填下列动词词尾:

- | | | |
|------------------------|------------------|-----------------|
| 1. paroli, estas, fari | 2. povus flugi | 3. plektis |
| 4. povos | 5. voku, dormos | 6. petis, helpu |
| 7. devas helpi | 8. ĝojos, restos | 9. estas |
| 10. estas, malsaniĝis | | |

E. 信文汉译如下, 供参考:

谈学习的一封信

亲爱的朋友:

你的信我已妥收。你的信向我表明, 你在学习进步很大。我为此向你表示祝贺!

你问我, 人们怎样才能在世界语学习中迅速进步。我劝你这样办:

第一, 不仅要读, 而且要朗读。用朗读你会记牢单词和课文。你也会说好这种语言。如果你练习朗读, 你说话会容易而正确, 你将能够听懂别人的话。所以, 我认为朗读很重要。

第二, 要写日记。你开始写日记没有? 假若没有, 请马上开始吧。也许你觉得, 你只学了少数单词, 用世界语来写日常事情对你有困难。当然, 最初你不能自由地写。你甚至不会正确运用学过的词。不要紧! 立即开始写日记吧! 通过写你会在使用世界语方面获得进步。

第三, 用世界语写信。这你已经开始做了。很好。可是你的日期地方放得不对。请看看我的信。日期在哪里? 招呼的话写在哪里? 祝福的话在哪里? 信怎么结尾? 我在哪里签的名字? 请照我的例子办。也请你看看信封上的字。什么是信封? 它是一个纸袋, 里面装信笺。左上方是我的地址, 我寄

的信，中部是你的地址，你收信。你写地址时，请照我的样子办。你也可以把你的地址写在信封的另一面，使眉目清楚。

好，我结束我的复信吧。下次再写！祝你健康，更快地进步！

你的朋友

林兰

1988年8月27日

第十八课练习

A. 所列词汉译如下，

1. 全体会员 2. 缝的东西 3. 粗糙的 4. 母狗 5. 小狗 6. 愚蠢 7. 圣人，聪明人 8. 呆子 9. 傻子 10. 头发（全部） 11. 多数 12. 大狗 13. 诱饵 14. 诱鸟 15. 旅行家 16. 好吃的，美味佳肴 17. 苦的 18. 甜 19. 微光 20. 发亮光的東西 21. 巨响 22. 微笑 23. 椰子 24. 哭 25. 唉哟，叫苦 26. 女会员 27. 毫毛 28. 叫苦声 29. 继续的 30. 使甜

B. 所列词语各造一句，供参考，

1. Ni iru plu.
2. Ekde la 13-a ni vere ne estos liberaj.
3. Ja ĉiu homo havas paron da okuloj.
4. Mi pensas, ke vi mem povas vidi la veron.
5. Neniu el ili komprenas lian ideon.
6. Fru tra la arbaro.
7. Ĝi estas malpli aĝa ol li.
8. Li estas la malplej laborema el ili.
9. La arbo estas vere senutila.
10. Ni tion faris antaŭ longe.

C. 所列问题回答如下，

1. Printempo estas la unua sezono de la jaro.
2. Aŭtuno estas la plej bela sezono de la jaro en nia urbo.
3. Somero estas la plej varma sezono de la jaro kaj vintro estas la plej malvarma.

4. Neniu.
5. Nek dolĉega, nek maldolĉega, sed iom maldolĉa.
6. Ne.
7. Tiuj de maljunuloj estas blankaj, tiuj de junuloj estas nigraj kaj tiuj de iuj blankuloj estas oraj.
8. Ne, ĉar hundo ŝatas manĝi leporon.
9. Kvar membrojn ĝi havas. Miaj gepatroj, mia edzino kaj mi.
10. Kotonono estas blankaĵo el fruktoj de kotonarbeto. Ĝi estas utila. Ĝi estas tre blanka. Oni uzas ĝin por fari vestojn kaj multajn aliajn aĵojn.

C. 将所列句子译如下，供参考：

1. Kudrilo estas utila kaj uzebla por kudri vestojn.
2. Aŭtuno estas la plej bela sezono de Beijing kaj plej taŭga por ekskurso.
3. Mia familio havas 4 anojn.
4. Hundo estas saĝa. Ĝi estas bona amiko de homo.
5. Mi ne ŝatas kafon, ĉar ĝi estas iom maldolĉa.
6. Kiu invitos nin al vespermanĝo hodiaŭ?
7. Tiu ĉi metiartaĵo estas tre delikata kaj ŝatinda.
8. Li maljuniĝis, sed lia hararo ne blankiĝis.
9. Granda aĝo ne ĉiam estas kun granda saĝo.
10. Por progresi oni devas lerni diligente.

D. 所列短文汉译如下：

工艺品制作厂

昨天，我和我的学员们访问了我市的工艺品制作厂。为访问我们事先给它打了电话，并得到了许可。我们来到它的门前时，一位年老的女同志接待了我们。她首先把我们领进会客室，谈了谈制作厂的情况：它有一个办公室，五个车间和一个容纳做好的工艺品的仓库。厂里有80多人工作，其中有职员5人，学过各种美术的艺术家25人。有一个车间是做纸花和剪纸的，有一个是做草编的，第三个是做树皮画的，第四个是做羽毛和发画的，第五个是做

金器的。然后，老太太领我们参观车间。

那些车间清洁、安静。透过它们的大窗子我们可以看到院子里的青松和美丽的花草。我看到一位中年男子在做树皮画。画中的山、石、树木和画的一样。他的技艺真令我们惊奇。他的学徒虽然只学了一年，也已经相当娴熟。

在另一个车间我看到了最美的纸花。它们有大有小，各色各样。有人见我很喜欢，便送给我一对红花。我表示感谢，接受了赠品。

最奇妙的是那些金子做的工艺品。它们多么精致啊！真好看极了！要不是那么昂贵，我也许要给自己买一件的。金匠从工厂得到较高的工资。他们工作得最用心。

我询问了工艺师们的工作和生活情况。他们和气地回答了我。我们不仅看到了许多好看贵重的艺术品，而且得到了有用的知识。我们的参观很值得。在我们向帮助我们的老同志表示感谢时，他带着和蔼的微笑说：“不用谢！欢迎你们随时来！”

第十九课练习

A. 所列词汉译如下：

1. 充满空气的 2. 没空气的 3. 小礼帽 4. 爱忘事的，健忘的 5. 健忘者 6. 没太阳的 7. 无云的 8. 小舟 9. 船夫 10. 站起 11. 两脚的 12. 四只脚的 13. 桌子腿 14. 母牛 15. 大火 16. 大哭 17. 爱哭的 18. 田野，乡村 19. 乡里人 20. 使怒，激怒 21. 死者 22. 极广大的 23. 失败，战败 24. 失败者 25. 窄的 26. 人民（一分子） 27. 缺空气的 28. 放牛的 29. 首都 30. 爱生气的，易怒的 31. 灵床 32. 危险人物 33. 农夫 34. 受难者 35. 浴盆 36. 小片云 37. 大块云彩 38. 小脚 39. 大船 40. 健忘女人

B. 所列句子世译如下：

1. Nekalkuleblaj birdoj tiam estis flugantaj super la maro.
2. La du viroj kaj tri virinoj venantaj al ni estas junaj.
3. Ŝafisto kaj bovisteto amikiĝis.
4. La ripozintaj laboristoj reiris en la laborejon.
5. Antaŭ ekskurso en la urbo mi sentis ke ĝi estas bela, ekskursinte en ĝi mi sentas ĝin belega.

6. Grupo post grupo da ekskursantoj iris sur la monton, por rigardi akvofalon.

7. La akvofalo falas de sur la montsupro, farante grandan bruon.

8. La onklo, skribanta leteron, respondis lian demandon.

9. La venkinto ne devas fieriĝi kaj la malvenkinto ne devas malesperiĝi.

10. La fieruloj certe malvenkos.

C. 所列句子改正如下:

1. Kiam ŝi estis veninta, mi foriris.

2. Post vesperiĝo, mi revenis hejmen.

3. Mi estas tri paŝojn de li.

4. La domo staras inter du arboj.

5. Nia ŝipo veturis preter lia hejmo.

6. La birdo flugis el la arbaro.

7. Mi donis al ŝi pecon da pano.

8. Kiam ŝi eraris, mi ĝustigis ŝin.

Ĉ. 用所列分词各造一句, 供参考:

1. Li lernas muzikon loĝante en la kolegio.

2. Koninte la utilon de tia arbo, li aĉetis arbidon por ĝin kreskigi en sia korto.

3. Mi estas vidinta ĝin.

4. Ripozantaj laboristoj kune ludas.

5. La promenantoj interbabilas.

6. Ironta al laboro li trinkis kafon.

7. Li estas nia kunlaborinto.

8. La parolanto estas ŝia frato.

9. Plorinte ŝi rekomencis skribi la leteron.

10. Ili ludis ridante.

D. 故事汉译如下:

健忘者

有个记性不好的男子得了个外号：“健忘者”。小时候他屡次忘记带课本、铅笔。年轻时，他屡次忘了和女朋友约会的日期。现在40岁，他的记性更不济。

吃了早饭健忘者对妻子说：“我到市场去。”

“去干嘛？”妻子问。

“我的帽子旧了，想要顶新的。可是我怕到了商场给忘了。你说怎么办？”

妻子想了想说：“*Capelo, aĉeti* 都有 *ĉ, ĉ*，上面有顶帽子。记住 *ĉapelo* 和 *aĉeti* 的相似之处你就不会忘了！”

走出家门，他想：“从我家到商场路很远。如果我有匹马多好。我有足够的钱买马呀。”这么想着他踩到一块石头上，跌倒了。爬起来以后，他越发想买马了，因为 *ĉevalo* 也有个 *ĉ*。

来到商场，他立即看到一匹白马，又壮又漂亮。他买了马，骑着回家了。他把马拴在门外的松树上，高兴地到妻子那里。

“你怎么又戴着旧帽子回来了？”妻子奇怪地问道。“你忘记给自己买新帽子啦？！”

“啊，当真！我给忘了！”健忘者说。

“记住，*ĉapelo* 和 *aĉeti* 都有 *ĉ, ĉ*，上面有顶帽子！”

“是，记住啦！”说罢“再见”健忘者走出了家门。他看见了那匹马，心里想：

“是谁的马呀？也许有人把它忘记了。好，我骑着去商场吧！”

他在路上念着：“*ĉapelo aĉeto, ĉapelo aĉeto, ĉ, ĉ...*”

马跑得快，健忘者感到骑在马上很愉快。又到了商场！他已经不记得该买什么东西。他只记得个 *ĉ*，可是买什么呀？！他把手放进衣袋里。衣袋里的钱不见了！他不安地看了看马，他记起来是用钱买了马！*Ĉevalo* 也有个 *ĉ, ĉ* 上有顶帽子！

刮起一阵大风。大风刮走了健忘者先生的旧帽子。他跑去追帽子便丢开了马。马也跑了起来——向着另外的方向，不久就不见了。帽子刮到一棵高高的树上，健忘者无力爬树。他丢了马和帽子，只得回到妻子那里。她听丢失了一切的丈夫讲完以后平静地说：“没关系。不久你就会把一切忘掉的！”

E. 故事中的分词副词如下列，

1. Estante 做状语，修饰 forgesis；第二处也这样。第三处修饰 havas（是在40岁时 havas）
2. alvenante 修饰 forgesos，做状语。
3. Elirinte 做状语，说明 pensis 的时间。
4. pensante 做状语，修饰 paŝis（说明是在那时，那种情况下 paŝis）。
5. Restariĝinte 修饰 sentis，是状语。
6. Alveninte 修饰 vidis，做状语。
7. portante 修饰 revenas，做状语。
8. Dirinte 修饰 eliris，做状语。
9. alveninte 修饰 memoris，做状语。
10. perdinte 修饰 devis，做状语。
11. Aŭskultinte 修饰 diris，做状语。

第二十课练习

A. 所列词汉译如下：

1. 鳍
2. 开玩笑者
3. 卧者
4. 躺下
5. 女游玩者
6. 陪伴者
7. 北京人
8. 有独特性格的人
9. 开始燃烧，着火
10. 爱嘲讽的
11. 政府
12. 摸得到的
13. 向前推，推进
14. 被俘者
15. 开始推
16. 捉得到的
17. 造物物
18. 看得到的，明显的
19. 变
20. 易变的
21. 闹钟
22. 抽出
23. 游泳场
24. 铺位
25. 燃烧着的
26. 统治者
27. 捕捉（鸟兽的）器械
28. 捕鸟的器械
29. 捕鸟人
30. 创造者
31. 推动者
32. 醒
33. 唤醒者
34. 触到
35. 可改变的
36. 纤夫
37. 女首长
38. 小村子
39. 村民
40. 爱嘲笑人的人

B. 所列问题回答如下：

1. Per la brakoj kaj piedoj.
2. Fiŝoj.
3. Ripozi.
4. Ĝi estas ejo ĉe maro por naĝi.
5. Ĝi estas mara vivulo. Ĝia ŝelo taŭgas por fari metiartajon.

6. Esperantisto estas homo, kiu lernas kaj uzas Esperanton.
7. Turisto estas homo, kiu multe ekskursas.
8. Li estas homo, kiu gvidas turistojn.
9. Por fariĝi lerta gvidisto, oni devas lerni.
10. Mi vivas en kvietaj loko.

C. 所列句子世译如下:

1. Ankaŭ mi ŝatas naĝi, sed mi neniam naĝis en maro.
2. Naĝi utilas al sano.
3. Post naĝo mi sentas lacegon.
4. Komencanto de naĝo bezonas helpanton.
5. Akompanate de gvidisto vojaĝanto ne bezonas maltrankviliĝi.
6. La vivo de ŝipturisto estas tre malfacila.
7. Multaj el la pekinanoj ne vidis maron.
8. Mi konsentas kaj ankaŭ ŝi konsentas.
9. Ĉu vi ne ĝojas interkonatiĝi kun li?
10. Mi venas por lerni arkitekturon.

C. 用所列词语各造一句, 供参考:

1. Kuŝante li legas.
2. Kompreneble ĉiu devas labori.
3. Ŝi moke rigardis lin.
4. Akompanante la turiston li vidis belajn pejzaĝojn.
5. Kreinte mirindan ludilon, li riĉiĝis.
6. Vekite li ellitiĝis malgaje.
7. En lia mano estas kandelo brulanta.
8. Li diris tion ŝerce.
9. Plenuminte sian taskon li foriris.
10. Regate de tiu sinjoro ili vivis malfacile.

D. 所列句子改正如下:

1. Kiam la frato estis mokata, li ekkoleris.
2. La ŝipoj tirataj iras malrapide.
3. La turistoj laciĝintaj ekripozis.



4. Kiam ŝi estis rimarkinta la danĝeron, la amiko tuj alvenis laŭ ŝia peto.

5. Li fermis la kaptitan tigron en dometon.

E. 故事汉译如下:

长 发 姑 娘

很多年以前,山村里有个长着长头发的姑娘。人们叫她长发姑娘。她和她的老母生活在一个小草屋里。母亲病了,她得拼命干活来养活家里人。

小村子四周是高山,山上长着很少的树。因为缺水,连树也活的不容易。对村民来说,水和金子一样宝贵。

有一天,长发姑娘爬到高山上去采集果子和野菜。她看到一个萝卜,便去拉,可是扯不出来。她用尽力气拔,拔了出来,那里冲出清清的水来。啊,它是一眼泉!长发姑娘很高兴。可是空中大声叫道:“谁拔出我的萝卜,放出我的泉水?!不许把看见的泉水告诉人。不然你就要丧命!”说着,萝卜又回到原来的地方,泉又不见了。

姑娘吃一惊。她要把看到听到的一切告诉同乡,可是她害怕,因为告诉了她得死。

村子里好多人因为缺水害病了。长发姑娘心里很不安。为了帮助同乡,她终于把奇妙的事告诉了他们。他们立刻上了山。萝卜拔了出来,切碎了,他们要多少甘甜的水,泉水就给了他们多少甘甜的水。

妖怪大怒。它叫长发姑娘躺在寒冷的泉水里,长期受苦死掉。姑娘毫不畏惧,因为她帮助了乡亲们,觉得自己幸福。

山神来帮助长发姑娘。她得到山神的劝告,并遵照行事。她战胜了山妖,没有丧命。她和乡亲们有了泉水,栽果树,种花草,生活得很幸福。

第二十一课练习

A. 所列词汉译如下:

- 1.男女同事
- 2.修理工
- 3.遗憾
- 4.建筑工地
- 5.建筑工人
- 6.普通人
- 7.花岗石的东西
- 8.德国
- 9.小宫殿
- 10.猎物
- 11.猎人
- 12.猎场
- 13.大鱼
- 14.渔夫
- 15.饿的
- 16.饱
- 17.饿
- 18.饿死
- 19.小偷
- 20.赃物
- 21.

奶瓶 22. 母猫 23. 小猫仔 24. 小猫 25. 溜冰场 26. 滑行 27. 滚子 28. 饱人 29. 可以修理的 30. 值得修理的 31. 重建 32. 拆毁 33. 展开 34. 使滑 35. 爱偷的 36. 爱打猎的 37. 使饱 38. 渔场 39. 修理工具 40. 捕鱼

B. 所列句子世译如下, 供参考:

1. Pardonon, ke mi perdis la libron.
2. La parko nomiĝas Paco-parko.
3. Ĉu vi scias, kiuj konstruis la domegojn?
4. Kompreneble, ili estas konstruitaj de laboristoj.
5. Bedaŭrinde, ekpluvas.
6. Ŝia vesto estas originala.
7. Ni beligas nian urbon per arboj kaj floroj.
8. La ŝipriparejo estis konstruita en 1987.
9. La floroj en nia ĉambro ne estas artefaritaj.
10. De kiu skulptita estas la ŝtona ŝafo?

C. 用所列词语各造一句, 供参考:

1. Li sukcesis, dank' al ŝia helpo.
2. La frapo fare de li estas forta.
3. Spite al malpermeso li iris en la dometon.
4. Ni kantu kune kun ili.
5. Okaze de la festo mi vizitos lin.
6. Sekve de lia venko, li malsaniĝis.
7. Ili promenas proksime al la domo.
8. Kompare kun ŝi, li estas pli alta.
9. Ŝi sidas flanke de la patrino.
10. Supre de la monto estas templo.

Ĉ. 所列句子改正如下:

1. La horloĝo perdiĝis.
2. Mono mankas al mi.
3. Estas bedaŭrinde, ke li malsukcesis.
4. Ŝi faris sian taskon.



5. Post kiam li riparigis mian horloĝon, mi pagis lin por lia servo.
 6. Se mi povus flugi kiel birdo, mi tuj venus al vi.
 7. Ĉiu birdo havas du flugilojn.
 8. Mi aĉetis multe da floroj.
 9. Ni iris ĉirkaŭ 1000 metrojn.
 10. Ili flugis tra la nuboj.
- D. 短文汉译如下, 供参考:

渔 村

我们的老师生在渔村。为了让我们认识他的家乡和渔民生活, 他领我们到他的家乡去远足。

那村子小。村里只住着二百多人。“解放前,” 我们的老师说, “它的居民更少。” 村民的房子在山脚。他们主要以捕鱼为业。除了捕鱼, 有的居民养殖海生植物或培植果树。有人也种田。

来到海边, 我们一只船也没看见。老师说, “他们都到海上捕鱼去了。”

我们访问了老师的家。他母亲75岁, 白头发, 对我们说, 渔民生活不容易, 因为他们在恶劣天气也要在海上工作。如果刮起大风, 大海发怒, 就变得对渔民不友好。她讲给我们听, 一次有个渔夫捉住一条大鱼。可是对他的小船它太大了。它拖着他和他的船逃跑, 几乎把他翻到海里。幸好老乡们帮助他, 他没有丧命。可是大鱼跑掉了。现在渔民有更大的船, 他们四、五个人一伙地作业。现在人们在建设鱼的加工车间。四个月以后建筑竣工时, 村子将会自己加工鱼, 得到更多的钱。

傍晚渔民们回来时, 我们同他们高兴地谈话, 得到了更多关于他们生活的知识。

现在我们已经更了解渔民的生活了。渔夫们是英勇的。所有吃鱼的人都应该衷心地感谢他们。

第二十二课练习

A. 所列词汉译如下:

1. 值得赞扬的 2. 贬斥 3. 被贬的 4. 大加赞扬 5. 喜欢赞扬的 6. 女

诗人 7. 祈祷者 8. 可以享受的 9. 爱享受的 10. 值得享受的 11. 爱享受的人 12. 大宾馆 13. 自然主义 14. 浅的 15. 深处 16. 浅滩 17. 能给予印象的, 易受感动的 18. 被发现的 19. 现出 20. 找到, 发现 21. 英国女人 22. 法国说法 23. 日本女人 24. 形成 25. 无形的 26. 少, 不常 27. 稀罕事物 28. 大国 29. 同胞 30. 外国的 31. 改良 32. 国内的 33. 国民 34. 宾馆经理 35. 不自然的 36. 很经常的 37. 使经常 38. 经常性 39. 稀罕 40. 再发现 41. 找得到的 42. 祖国

B. 所列问题回答如下:

1. Starante sur alta loko.

2. Usono estas la plej riĉa lando.

3. Mi loĝas en urbo.

4. Ne.

5. Ĝi estas en Qingdao. Jes.

6. Ĝi estas murpentraĵo.

7. Kristano estas kredanto de kristanismo.

8. Poeto estas homo, kiu verkas poemojn.

Qu Yuan estas

patriota poeto.

9. Hotelo estas gastejo.

10. Oni devas havigi al ĝi gastojn.

C. 所列句子世译如下:

1. Laŭdite li iom fieriĝis.

2. Ĉiu patrioto devas bone labori kaj krei riĉaĵojn por la patrolando.

3. Grava estas ne la formo, sed la enhavo.

4. Usono kaj Japanio ambaŭ estas riĉaj landoj, sed iuj en ili suferas

malsaton kaj malvarmon.

5. Kiel oni povas rapide riĉigi la landon?

6. Ĉu homo sen patrio povas esti feliĉa?

7. Estus bone, se vi povos trovi laboron.

8. En tiu ĉi hotelo loĝas diverslandaj turistoj.

9. Mi venis ne por ĝui pejzaĝojn, sed scii la opiniojn de la urbanoj.

10. Ilia laboremo profunde impresis min.

C. 完成所列句子如下:

1. Estas tre bedaŭrinde, ke la ĉevalo mortis.
2. Ne plaĉis al li, ke ŝi dancis.
3. Ŝajnas al mi, ke tiu ĉi urbo estas tre riĉa.
4. Estas laŭdinde, ke vi bone laboras.
5. Tion dirinte, ŝi foriris.
6. Mi volas, ke vi restu.
7. Ĉu vi scias, kial li ne venis?
8. Promenante en la parko, ŝi vidis tri amikojn.
9. Kaptite de la tigro, la leporo ankoraŭ volis forkuri.
10. Timante malsukceson, li bone preparis sin antaŭ eklaboro.
11. Spite al malpermeso, ili deprenis fruktojn ankoraŭ verdajn.
12. Helpate de sia amiko, li sukcesis.

D. 用所列词缀各构一词, 供参考:

- | | | |
|--------------|-------------|-------------|
| 1. Ĉinio | 2. akvujo | 3. disflugi |
| 4. grupestro | 5. duoblo | 6. centono |
| 7. reveni | 8. bopatro | 9. lerninda |
| 10. finfari | 11. okulumi | 12. saĝulo |

E. 短文汉译如下:

要利用每一分钟

我们世界语团体接受了一个新会员, 他是上月搬到我们城市来的。他是位中学音乐老师。因为我也喜欢音乐, 我在星期日走访了他。

当我来到他的住宅时, 音乐老师正在打扫房间。他和气地接待我并要我原谅, 因为他还得继续扫除。我便帮助他搬动写字台、椅子, 以便于他工作。一面干活我们开始用世界语交谈。他讲得很流利、正确, 我感到惊奇。以前他住在山区, 那里除了他没有一个世界语者。他怎么学习世界语这么成功呢?

“你说得这么流利, 没一点错误!” 我夸赞他。“你怎样取得这种成功的? 在学习语言上你说该怎样做?”

他微笑着看了我一眼。扫除完了。他请我坐下喝咖啡。他眼里闪着智慧

的光芒开始了他的谈话：

“我每天早晨朗读。这很重要，很必要。”他喝了一点又接着说：“我的余暇不多，因为要教学：我得上课、备课、检查批改学生们的家庭作业，做家庭访问，和他们的父母商量，可是我有空闲时间，半小时、一刻钟、几分钟的闲暇。”

他谈几分钟的闲暇我觉得奇怪。我简直从来没有想过它们。大概老师注意到了我惊奇的目光，他解释道：

“是的，在公共汽车上、在路上、在厕所里、在床上入睡前、在独自散步的时候，有若干分钟的自由时间……”

“你也在公共汽车上朗诵？”我插问。

“不，在公共汽车和厕所里我不朗诵。在那些地方我利用空闲记世界语单词。假如每天能记五个词，一年能记多少词啊？！”

我计算了一下。每年365日。365个5得1825。“啊，真多！”我惊异地叫道。

“就这样利用几分几分的空闲时间我两年记了3000多个单词。而且每天早上我早起朗诵世界语读物。我养成了这个习惯，发现它对学习很有用。”

这时他从衣袋里掏出一个小笔记本。他把它的内容拿给我看，解释道：“这是我的单词本。我在上面记下该记的词。有空闲时间我就翻阅。如果我对某个词有了印象，我就标上“/”记号；如果这样的词认得了，我就标上“∟”记号；如果有些词很熟了，能正确使用了，我就标上“△”记号。检查笔记本能使我注意到进步的速度，并使我留心自己的怠惰。小笔记本在学习中给我帮助很大。”

“你给我上了很好的一课！”我带着感激的心情高兴地说。“我十分感谢你的帮助！”

“谢谢你帮我搞卫生！”老师说，并且看了看学生们的练习本。

我明白他得检查学生的练习本，立即向他说声“再见”便走出他的寓所。在路上我想，我也应该这样利用空闲的每一分钟。

第二十三课练习

A. 所列词汉译如下：

1. 南方人 2. 北方人 3. 东方人 4. 西方人 5. 西北的 6. 东南的 7. 波

动 8.微波 9.巨浪 10.不精确的 11.不准时的 12.赃物 13.寻找的人
人 14.用力打 15.打的人 16.打架 17.当过主席的人 18.无月亮的 19.
浪(全部) 20.搜寻 21.海浪 22.反击 23.心跳 23.使精密 25.坏医
生 26.庸医 27.破鞋 28.坏蛋 29.打碎 30.劣马 31.爱偷窃的 32.
开始找 33.满月 34.东北的 35.西南的

B. 所列问题回答如下:

1. *Ŝtelisto estas homo, kiu prenas monon aŭ havaĵon de aliaj homoj sen ilia konsento aŭ permeso.*

2. *Ŝtelistoj.*

3. *Neniam.*

4. *La suda.*

5. *Jes.*

C. 将所列句子改为强调语序如下:

1. *Libera mi estos vespere.*

2. *Estas ni, kiuj aranĝos la renkontiĝon.*

3. *La renkontiĝon ni aranĝos tie.*

4. *Vespere ni kunvenos.*

5. *Estas la instruistino, kiu venos akurate.*

6. *Jam dum la daŭro de tri semajnoj ili faris tion.*

7. *Ĉu ilin vi ne trovis?*

8. *Atingis mi la hejmon.*

9. *Progresemaĵ ili ambaŭ estas.*

10. *Ŝi verkis poemon longan.*

11. *Revenis ilia patro.*

12. *La suno brila ne plaĉas al la piedirantoj.*

Ĉ. 世界语译文修改如下:

1. *Ŝi kantas, ankaŭ mi kantas.*

2. *Nur unufoje li batis ĝin.*

3. *Ne li prenis vian horloĝon.*

4. *Mi eĉ ne scias, ke li malsaniĝis.*

5. *Mi petas vian pardonon. Poste mi ne tiel faros.*

6. Unue ni deziru sanon al li. .
7. Pro pluvo ili ne ekskursis.
8. Ĉiuj kantas, por ke li forgesu la malfeliĉon.
9. Baldaŭ batos la deka.
10. En la ĉambro estas unu tablo kaj tri seĝoj.

D. 日记汉译如下:

欢 迎 会

(日记摘抄)

1988年9月1日 雨

早上下起了小雨。尽管如此我得骑车从这条街到那条街，通知我们世界语组的成员，中午要来一个世界语者的旅游团，我们要在傍晚举行欢迎会。大家为这新闻感到高兴。

晚8点开了欢迎会。除了来自法国、德国、英国和南斯拉夫的客人以外，几乎所有组员也全出席了。大厅里座无虚席。马同志主持会。

首先我们一起唱了《希望》歌。然后马同志致词欢迎客人。他说，我市所有世界语者为外国客人的到来感到由衷的高兴。他们的来访不仅使我们有了讲说学习世界语的机会，而且也使我们有了为互相了解、友谊和世界和平而使用世界语的机会。末了她送给客人们各两本世界语新书，其中有一本是介绍中国值得游览的城市的。

之后，英国世界语者玛丽亚代表客人讲了话。她感谢我们组的热情接待和礼物。她很遗憾，因为他们在我市只逗留三天，希望以后通信，以求得深刻了解，交朋友并为世界语而合作。最后，她请马同志转交客人们赠送给我们组的书籍。

讲话完毕，我们一起唱歌跳舞，自由交谈。我们开了一个愉快的、值得纪念的晚会。

第二十四课练习

A. 所列词汉译如下:

- 1.光明的 2.黑暗的 3.卧具 4.就寝 5.寝室 6.照明 7.使黑暗

8.日光 9.降低,降下 10.杠杆(之类用来抬起重物的工具) 11.低下
12.违抗 13.不听话的 14.冲走,洗掉 15.洗衣妇 16.细心的,仔细的
17.不关心 18.被照料者 19.照料者 20.关心,爱护 21.所有物 22.无
工作的,闲着的 23.值班人 24.孤人 25.勇敢分子,勇夫 26.胆小的
27.鼓励 28.变孤独 29.大起胆子 30.代用品 31.代替者 32.使服从
33.照明用具 34.红脸的 35.无光的 36.大胆的 37.孤独 38.勇气
39.忙 40.细心,关心

B. 所列句子世译如下,供参考:

1. Mi proponas, ke ŝi rakontu al ni.
2. Kiel ajn okupita vi estas, helpu min en lernado.
3. Ni trinku por amikeco!
4. Rememorante siajn suferojn, ŝi ankoraŭ pli malamas la malami-
kojn.
5. Mi certe bone plenumos la taskon.
6. Bonvolu paroli pri via vojaĝo al Pekino.
7. Ĉu vi povas mem prepari manĝojn kaj lavi vestojn?
8. Kompreneble jes! Mi eĉ povas fari vestojn!
9. Tre bone! Do vi povas vivi sola.
10. Mi tamen ne volas solecan vivon!

C. 各句动词可以填下面的词尾:

1. sciis, estas
2. aŭdos, aplaŭdas
3. deziras, helpu
4. subiras, belas
5. timas, havus

Ĉ. 所列问题回答如下:

1. La suno.
2. Prujno estas blanka aĵo simila al neĝo. Ĝi aperas sur arboj
kaj domoj kaj aĵoj ekster domoj en vintro kaj aŭtuno.
3. Oni rigardas per ili.
4. Oni lumigas per ĝi.
5. Lito estas ilo, sur kiu oni dormas. Dormoĉambro estas ĉambro
por dormi.
6. Jes. Ĉar tio estas facila por mi.

7. Jes. Ĉar ĉiu bezonas la prizorgon de la gepatroj.
 8. Ne. Ĉar mi estas dormema.
 9. Granda saĝo estas preferinda.
 10. Tia estas kuraĝulo.
- D. 讲话汉译如下，供参考：

不要半途而废

亲爱的同志们：

你们胜利地学完了世界语初级教程，我向你们表示衷心的祝贺！谚语说“良好开端，事成一半。”你们有了一个良好的开端，那么你们在世界语的学习上已走到了中途。

可是你们不应中途止步。游泰山的人可不能在中天门停下来，不登上南天门，不站到山顶观赏美景。你们应该继续学习，把世界语学到家。初级班的结束要做为你们继续学习的开始。

你们已经成了新的世界语者。你们是绿色园地里年轻的生气勃勃的树苗。我希望你们迅速生长，不久长成大树，开花、结果。我希望你们成为事业的真正继承人，为中国和世界的世界语运动做许许多多工作。

世界语是容易学习、音调优美、表现力丰富的语言。它是很好的国际语。可是许多人还不知道。有许多中国人甚至还不知道它的名字。我们这些世界语者要宣传它，让大家学习它。为了要推广世界语，我们要好好学习它，在各个领域里使用它。我们用的越广泛，就越能够使人了解它。

为了到达泰山之巅，我们必须一级一级地攀登。为了完全掌握世界语，我们必须一个字一个字、一句话一句话地学习。要天天阅读，每天记三、五个单词！要朗诵、要写日记！两三年以后，你们一定会用世界语自由表达，流利地讲话。要不断地学习，克服困难，迅速进步。不要半途而废。祝你们圆满成功！

谢谢！

附 录 一

世界语十六条文规

1. Artikolo nedifinita ne ekzistas; ekzistas nur artikolo difinita (la), egala por ĉiuj seksoj, kazoj kaj nombroj.

Rimarko: La uzado de la artikolo estas tia sama, kiel en la aliaj lingvoj. La personoj, por kiuj la uzado de la artikolo prezentas malfacilaĵon, povas en la unua tempo tute ĝin ne uzi.

2. La substantivoj havas la finiĝon -o. Por la formado de la multenombro oni aldonas la finiĝon -j. Kazoj ekzistas nur du: nominativo kaj akuzativo; la lasta estas ricevata el la nominativo per la aldono de la finiĝo -n. La ceteraj kazoj estas esprimataj per helpo de prepozicioj (la genitivo per de, la dativo per al, la ablativo per per aŭ aliaj prepozicioj laŭ la senco).

3. La adjektivo finiĝas per -a. Kazoj kaj nombroj kiel ĉe la substantivo. La komparativo estas farata per la vorto pli, la superlativo per plej; ĉe la komparativo oni uzas la konjunkcion ol.

4. La numeraloj fundamentaj (ne estas deklinaciaj) estas: unu, du, tri, kvar,

1. 世界语没有不定冠词，只有定冠词 la，通用于所有性、格、数。

注：冠词的用法和在其他语言完全相同，感到困难的人，开始时可以完全不用。

2. 名词有词尾-o。构成复数加词尾-j。格只有两种：主格和宾格；宾格由主格加 -n 构成。其余的格借助介词来表示（属格用 de，与格用 al，夺格用 per 或根据意思用别的介词）。

3. 形容词以-a 结尾，格与数和名词相同。比较级借 pli 构成，最高级借 plej 构成；比较级用连词 ol。

4. 基数词（无词尾变化）是：unu, du, tri,

kvin, ses, sep, ok, naŭ, dek, cent, mil. La dekoj kaj centoj estas formataj per simpla kunigo de la numeraloj. Por la signado de numeraloj ordaj oni aldonas la finiĝon de la adjektivo; por la multoblaj — la sufikson **-obl-**, por la nombroj — **-on-**, por la kolektaj — **-op-**, por la disdividaj — la vorton **po**. Krom tio povas esti uzataj numeraloj substantivaj kaj adverbaj.

5. Pronomoj personaj: **mi, vi, li, ŝi, ĝi** (pri objekto kaj besto), **si, ni, vi, ili, oni**; la pronomoj posedaj estas formataj per la aldono de la finiĝo adjektiva. La deklinacio estas kiel ĉe la substantivoj.

6. La verbo ne estas ŝanĝata laŭ personoj nek nombroj. Formoj de la verbo: la tempo estanta akceptas la finiĝon **-as**; la tempo estinta **-is**; la tempo estonta **-os**; la kondiĉa **-us**; la modo ordona **-u**; la modo sendifina **-i**. Participoj (kun senco adjektiva aŭ adverba): aktiva estanta **-ant-**; aktiva estinta **-int-**; aktiva estonta **-ont-**; pasiva estanta **-at-**; pasiva estinta **-it-**; pasiva estonta **-ot-**. Ĉiuj formoj de la pasivo estas formataj per helpo de responda formo de la verbo esti kaj participo pasiva de la bezonata verbo; la prepozicio ĉe la pasivo estas **de**.

7. La adverboj finiĝas per **-e**; gradoj de komparado kiel ĉe la adjektivoj.

kvar, kvin, ses, sep, ok, naŭ, dek, cent, mil. 几十、几百由数词简单组合而成。序数词加形容词词尾；倍数加后缀 **-obl-**，分数加后缀 **-on-**，集合数加 **-op-**，分配数用介词 **po**。此外，数词也可以用名词和副词的形式。

5. 人称代词：**mi, vi, li, ŝi, ĝi**（代替物品及动物），**si, ni, vi, ili, oni**；物主代词加形容词词尾构成，其变化与名词相同。

6. 动词没有人称和数的变化。动词的形式有，现在时用 **-as**，过去时用 **-is**，将来时用 **-os**，假定式用 **-us**，命令式用 **-u**，不定式用 **-i**。分词（带有形容词和副词的意思）：主动现在时用 **-ant-**，主动过去时用 **-int-**，主动将来时用 **-ont-**，被动现在时用 **-at-**，被动过去时用 **-it-**，被动将来时用 **-ot-**。被动语态的各个形式由动词 **esti** 的相应形式加所需要的被动分词构成，被动语态用的介词是 **de**。

7. 副词以 **-e** 结尾，各比较等级与形容词相同。

8. Ĉiuj prepozicioj postulas la nominativon.

9. Ĉiu vorto estas legata, kiel ĝi estas skribita.

10. La akcento estas ĉiam sur la antaŭlasta silabo.

11. Vortoj kunmetitaj estas formataj per simpla kunigo de la vortoj (la ĉefa vorto staras en la fino); la gramatikaj finiĝoj estas rigardataj ankaŭ kiel memstaraj vortoj.

12. Ĉe alia nea vorto la vorto ne estas forlasata.

13. Por montri direkton, la vortoj ricevas la finiĝon de la akuzativo.

14. Ĉiu prepozicio havas difinitan kaj konstantan signifon, sed se ni devas uzi ian prepozicion kaj la rekta senco ne montras al ni, kian nome prepozicion ni devas preni, tiam ni uzas la prepoziciojn je, kiu memstaran signifon ne havas. Anstataŭ la prepozicio je oni povas ankaŭ uzi la akuzativon sen prepozicio.

15. La tiel nomataj vortoj fremdaj, t.e. tiuj, kiujn la plimulto de la lingvoj prenis el unu fonto, estas uzataj en Esperanto sen ŝanĝo, ricevante nur la ortografion de tiu ĉi lingvo; sed ĉe diversaj vortoj de unu radiko estas pli bone uzi sensanĝe nur la vorton fundamentan kaj la ceterajn formi el tiu ĉi lasta laŭ la reguloj de la lingvo Esperanto.

8. 介词都要求主格。

9. 每个词读法和写法一致。

10. 重音总是在倒数第二个音节上。

11. 复合词由词简单组合而成(主要词在末尾); 语法词尾也被看做独立的词。

12. 用了其他否定词, 就不再用 ne。

13. 表示方向在词后加宾格词尾。

14. 每个词都有确定不变的意思, 但是如果我们需要用介词, 而看不出意思上该用哪一个时, 就用没有独立意思的介词 je。介词 je 也可以用没有介词的宾格代替。

15. 所谓外来词, 就是大多数语言取自同一来源的词, 在世界语中使用不加变化, 只要接受世界语的正字法即可。但由一个词根派生出不同的词时, 最好不加变化地只用那个基本词根, 而由它来

16. La fina vokalo de la substantivo kaj de la artikolo povas esti forlasata kaj anstataŭigata per apostrofo.

按照世界语的规则构成其他词。

16. 名词和冠词末尾的元音可以省略，而代之以元音省略符号。



附录二

常用词缀

前缀

bo- 表姻亲
cef- 首, 主
dis- 分散
ek- 开始, 突然
eks- 前任, 退职
ge- 两性
mal- 反面
mis- 误
pra- 远古
pseŭdo- 假, 伪
re- 再, 返回
retro- 向后

后缀

-ač- 坏, 劣
-ad- 重复, 继续
-aj- 事物
-an- 成员
-ant- 主动现在分词
-ar- 集合体
-at- 被动现在分词
-čj- 男性爱称
-ebl- 可能
-ec- 性质

-eg- 极大
-ej- 场所
-em- 爱好, 倾向
-end- 应该
-er- 分子, 细粒
-esk- 似, 象
-estr- 长, 首领
-et- 小
-i- 国家
-id- 后裔, 崽
-ig- 使
-iĝ- 变为
-il- 工具
-in- 女性
-ind- 值得
-ing- 鞘, 插具
-int- 主动过去时分词
-ism- 主义, 宗教, 学说
-ist- 主义者, 家
-it- 被动过去时分词
-iv- 有能力
-nj- 女性爱称
-obl- 倍数
-on- 分数

-ont- 主动将来时分词

-op- 集合数

-ot- 被动将来时分词

-uj- 容器

-ul- 人, 动物

-um- 意义不定



附 录 三

词 汇 表

表中的阿拉伯数字表示第几课。

-aĉ-	23	ambaŭ	9	-at-	14
aĉeti	12	amiko	2	atendi	16
-ad-	4	-an-	8	atenta	6
adreso	17	anaso	16	atingi	13
aero	19	anglo	22	aŭ	7
afabla	9	ankaŭ	1	aŭdi	9
afero	9	ankoraŭ	9	aŭgusto	13
agi	12	anstataŭ	14	aŭskulti	8
agrabla	12	-ant-	11	aŭtobuso	15
aĝo	8	antaŭ	6	aŭtuno	18
ajn	24	aparta	8	babili	7
-aj-	3	apenaŭ	6	baldaŭ	6
akcepti	2	aperi	9	bani	19
akompani	20	apreci	23	bati	23
akurata	23	aprilo	13	baza	1
akvo	9	apud	10	bazaro	17
al	5	-ar-	7	bedaŭri	21
alfabeto	1	aranĝi	20	bela	2
alia	9	arbo	6	benko	6
alta	4	arkitekto	20	bezoni	13
altano	22	arkitekturo	20	biblioteko	17
ami	7	arto	9	biero	14
amaso	19	aspekti	11	bildo	5

bileto	15	ĉial	16	diligenta	9
birdo	4	ĉiam	10	dimanĉo	12
blanka	2	ĉie	16	diplomo	9
blua	2	ĉiel	16	diri	9
bo-	8	ĉielo	9	direkti	20
bona	1	ĉino	9	dis-	14
bordo	8	ĉio	7	diskuti	17
bovo	19	ĉiom	16	distanco	19
brako	4	ĉirkaŭ	13	diversa	8
brava	11	ĉiu	5	dividi	11
brili	18	ĉu	4	do	4
brui	18	da	10	dolĉa	18
bruli	20	danci	11	domo	7
bruna	17	dangera	19	doni	7
busto	9	danki	1	donaci	5
buŝo	5	dato	10	dormi	9
celi	14	daŭri	4	drako	12
cent	10	de	3	du	2
certa	4	decembro	13	dum	13
cetera	19	dejori	24	-ebl-	4
centimetro	16	dek	10	-ec-	9
ĉambro	4	dekstra	4	eĉ	15
ĉapelo	19	delikata	18	edzo	11
ĉar	6	demandi	15	-eg-	2
ĉasi	21	des	24	-ej-	7
ĉe	4	devi	6	ek-	4
ĉefo	19	deziri	11	ekskurso	12
ĉesi	17	dio	14	ekster	14
ĉevalo	5	diferenci	16	ekzemplo	14
ĉi	2	diktafono	9	ekzerci	3
ĉia	7			el	7

elekti	16	fini	9	glavo	6
elektronika	15	fingro	4	gliti	21
elementa	8	fiŝo	21	globo	8
-em-	16	flanko	4	granda	3
en	2	flava	2	granito	21
-er-	14	floro	2	gratuli	10
erari	10	flui	22	grava	3
espero	11	flugi	14	grimpi	13
Esperanto	3	fojo	3	grupo	4
esprimi	12	fonto	5	gusto	18
esti	1	for	7	gvidi	19
estro	20	forgeso	19	ĝeto	22
-et-	6	formo	22	ĝi	6
etaĝo	7	forta	12	ĝis	6
eterna	11	foto	4	ĝjaŭ-o	15
facila	8	franco	22	ĝoji	1
fajro	19	frapi	2	ĝui	22
fali	9	frato	8	ĝusta	16
fama	7	frazo	15	ha	2
familio	8	fresko	21	hajli	12
fari	3	frua	2	haloo	6
farti	8	frukto	3	halti	15
favora	19	fulmo	12	haro	18
februaro	13	gaja	4	Hamleto	7
feliĉa	8	gasto	7	havi	9
fermi	2	gazeto	3	he	14
festi	11	ge-	3	hejmo	6
fenestro	7	germano	5	helpi	10
fi-	23	gimnastiko	6	hieraŭ	15
fiera	5	ginko	14	historio	6
filo	7	glaso	11	hm	12

ho	1	iri	2	kara	1
hodiaŭ	10	-ism-	22	kato	21
hola	14	-ist-	8	katoliko	22
homo	12	-it-	9	kaŭzo	15
horo	12	iu	7	ke	11
horloĝo	13	ja	8	kelka	21
hotelo	22	jam	6	kia	6
hundo	18	januaro	13	kial	13
hura	24	japano	22	kiam	13
-i-	22	jaro	11	kie	5
ia	7	je	2	kiel	4, 7
iam	16	jen	1	kies	7
-id-	16	jes	4	kio	3
ideo	9	ju	24	kiom	11
iel	16	julio	13	kiu	2
ies	7	jŭan-o	16	klaki	18
-ig-	4	jugoslavo	22	klara	14
-iĝ-	3	juna	6	klini	24
-il-	5	junio	13	knabo	6
ili	5	ĵaŭdo	12	koko	16
impresi	22	ĵurnalo	3	kolego	21
-in-	2	ĵus	9	kolegio	9
-ind-	7	kafo	7	kolekti	20
infano	6	kaj	2	koleri	19
instrui	8	kalkuli	10	koloro	16
-int-	19	kamarado	1	komenci	3
inter	8, 17	kampo	19	komforto	19
interesi	5	kandelo	10	kompari	21
inviti	7	kanti	1	komponi	7
io	7	kapo	7	kompleto	16
iom	6	kapti	20	kompreni	4

komputi	15	kuniklo	5	leporo	17
komputero	15	kuri	6	lerni	6
komuna	24	kuraci	8	lerta	16
koni	6	kuraĝa	24	letero	11
konduki	17	kurso	24	levi	24
konduktoro	15	kuŝi	20	li	5
konko	16	kutimi	6	libera	12
konkurso	14	kvaki	5	libro	5
konsenti	14	kvalito	16	ligi	11
konsili	15	kvankam	10	lingvo	8
konstrui	21	kvar	4	linio	15
kontraŭ	14	kvazaŭ	14	lito	16
kontroli	22	kvieta	16	logi	18
konversacio	3	kvin	5	loĝi	7
koro	2	la	1	loko	6
korpo	6	laboro	8	longa	3
korto	17	laca	13	ludi	4
kosti	15	lakto	8	lumi	24
kotono	18	lampo	11	luno	23
koverta	17	lando	22	lundo	12
krajono	3	Laoshan-kola	14	majo	13
krei	20	lasi	10	mal-	2
kredi	15	lasta	13	malgraŭ	14
kreski	16	laŭ	7	mano	5
krii	20	laŭdi	22	manĝi	5
Kristo	22	laŭta	11	manki	10
krom	14	lavi	24	maro	8
kudri	18	lazura	19	mardo	12
kuiiri	8	leciono	1	marko	16
kuko	10	ledo	16	marto	13
kun	1	legi	6	martelo	18

mastro	24	naĝi	20	-obl-	10
mateno	6	naski	10	ofico	8
mem	10	natur	22	ofta	22
membro	18	naŭ	9	oho	13
memori	9	ne	3	ok	8
merkredo	12	necesi	7	okazi	11
meti	7	neĝo	12	okcidento	23
metio	16	nek	8	oktobro	13
metro	14	nenia	7	okulo	5
mezo	4	nenial	16	okupi	24
mezuri	16	neniam	15	ol	11
mi	1	nenie	16	-on-	10
miaŭi	21	neniel	16	ondo	23
mil	10	nenies	7	-ont-	19
mineralo	12	nenio	7	oni	14
minuto	12	neniom	16	onklo	9
miri	14	neniu	7	-op-	10
moki	20	nepra	7	opinii	7
momento	10	ni	3	oro	16
mono	16	nigra	5	ordinara	21
monato	13	nokto	5	oriento	23
mondo	11	nomo	1	origino	21
monto	9	nordo	23	originala	20
montri	16	noti	22	osto	19
morgaŭ	7	nova	1	paco	11
morti	19	novembro	13	pagi	16
movi	6	nu	8	pajlo	17
multa	15	nubo	19	palaco	21
muro	5	nun	1	pano	19
muziko	14	nur	4	panjo	17
nacio	8	obei	24	papero	5

paro	7	plaŭdi	23	preter	14
pardoni	3	plej	17	prezo	15
parko	21	plekti	17	prezenti	8
parkere	23	plena	6	prezidi	23
paroli	6	plezuro	17	pri	6
parto	12	pli	8	printempo	18
pasi	9	plori	19	pro	7
paŝi	11	plu	18	profunda	22
patro	8	plumo	5	progresi	17
patrioto	22	pluraj	18	proksima	15
pavilono	23	pluvo	12	promeni	6
pavimi	21	po	11	proponi	15
peco	11	poemo	11	propra	24
pejzaĝo	9	poeto	22	provi	11
Pekino	20	pomo	5	proverbo	24
pendi	9	popolo	8	prujno	24
pensi	13	por	2	pura	16
pentri	3	pordo	2	puŝi	20
per	6	porti	3	rafano	20
perdi	15	post	6	rakonti	12
perlo	14	poŝo	5	rano	4
permesi	11	poŝto	8	rapida	6
persono	10	povi	4	rato	4
peti	8	prava	10	re-	6
petoli	5	preciza	23	regi	20
piedo	19	preferi	17	regali	18
pino	9	preĝi	22	rendevui	12
pinto	9	preni	6	renkonti	6
plaĉi	8	prepari	12	respondi	15
plaĝo	20	preskaŭ	10	resti	9
planko	24	preta	8	ricevi	11

riĉa	8	servi	16	sukero	8
ridi	18	ses	6	sumo	10
rigardi	7	sezono	18	suno	19
rimarki	20	si	15	super	14
ripari	21	sidi	3	supre	7
ripozi	6	simboli	17	sur	5
roko	12	simila	9	svingi	19
rondo	3	simpla	8	ŝafo	16
ruĝa	2	sinjoro	3	ŝajni	6
ruli	21	skribi	5	ŝalti	11
sabato	12	skui	18	ŝanco	9
saĝa	18	skulpti	9	ŝanĝi	20
sako	5	sola	24	ŝati	4
saluti	1	somero	5	Ŝekspiro	7
sama	6	soni	8	ŝelo	16
sana	14	sopiri	15	ŝerci	20
sata	21	speco	16	ŝi	2
scii	9	spirito	20	ŝipo	19
se	5	spiti	21	ŝteli	21
sed	4	sporto	16	ŝtono	12
seĝo	2	stari	19	ŝtupo	7
seka	18	starti	19	ŝuo	15
sekundo	13	stelo	11	tablo	3
sekvi	6	stilo	9	tago	7
semajno	13	strato	17	tajĝiĉjŭan-o	6
sen	14	stulta	18	tamen	10
sendi	15	sub	19	taoismo	14
senti	7	sudo	23	tasko	15
sep	7	sufери	19	taŭgi	13
septembro	13	sufiĉa	10	teo	7
serĉi	23	sukcesi	19	tegmento	19

teksto	1	tro	15	vera	6
telefono	17	trovi	22	verda	2
tempo	6	tuj	13	verki	7
templo	14	turismo	20	verso	11
teni	10	turisto	20	vespero	8
tero	8	turni	5	vesti	16
tia	7	tuŝi	20	vetero	19
tial	11	tuta	16	veturo	15
tiam	13	tuj	13	vi	1
tie	6	-uj-	18	viando	19
tiel	14	-ul-	5	vico	12
ties	7	-um-	18	vidi	1
tigro	4	unu	1	vilaĝo	21
timi	20	urbo	17	vintro	18
tio	3	Usono	22	viro	6
tiom	11	utila	8	vivi	11
tipo	24	uzi	15	vizaĝo	24
tiri	20	valori	9	viziti	7
titolo	11	varo	15	vojo	6
tiu	2	varma	9	vojaĝi	18
tondro	12	varti	8	voki	17
tosti	11	vasta	19	voli	4
tra	14	ve	18	volonte	5
tranĉi	5	veki	20	volvi	21
trankvila	15	veni	2	vorto	1
trans	14	vendi	15	vosto	7
tre	1	vendredo	12	Zamenhof	9
tri	3	venki	19	zorgi	24
trinki	7	vento	12		

[G e n e r a l I n f o r m a t i o n]

书名 = 世界语初级教程

作者 = 李士俊编著

页数 = 381

出版社 = 北京市：中国世界语出版社；青岛市：青岛出版社

出版日期 = 1989.01

SS号 = 11177696

DX号 = 000001097913

URL = <http://book.szdnnet.org.cn/bookDetail.jsp?dxNumber=000001097913&d=AC7A919D81CEFC3E154A526F27921F14>